

ÅRSRAPPORT 2015

DETTE ER AKER

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkellindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSRNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

DETTE ER AKER

Det startet som en smie og industrielle ambisjoner i 1841 langs Akerselva i Christiania (Oslo). Aker har gjennom 175 år vært en pådriver i utviklingen av kunnskapsbasert industri i Norge med et internasjonalt nedslagsfelt.

AKERS MEK GRUNNLEGGES

av Peter S. Steenstrup i Fossveien langs Akerselva i Oslo.

1841

FØRSTE SKIP

I 1856 settes dampskipet *Færdesmanden* på Mjøsa.

1856

KVÆRNER BRUG GRUNNLEGGES

av Oluf Onsum i Lodalen i Oslo.

1853

FØRSTE VANNKRAFTTURBIN

Kværner leverer sin første vannkraftturbin og etablerer seg etter hvert som et spesialverksted for turbiner.

1873

NYTT EIERSKAP

Gründeren og industrimannen Kjell Inge Røkke blir hovedeier og en førende kraft i utviklingen av Aker når RGI kjøper aksjer i Aker og blir konsernets største aksjonær i 1996. RGI og Aker blir senere fusjonert og kontrolleres av Røkke.

1996

NORGES FØRSTE OLJEFELT

Akers bygger boreplattformen *Ocean Viking*. I 1969 finner *Ocean Viking Ekofisk*, det første drivverdige oljefeltet på norsk sokkel.

1967

AKER I DAG

November 2015 flyttet Aker ASA til Fornebuporten.

2016

2009

INDUSTRIELT INVESTERINGSSKAP

Aker rendyrkes som et industrielt investerings-selskap som spiller en aktiv rolle i utviklingen av industriselskaper og gjennomføring av industrielle transaksjoner, oppkjøp og fusjoner.

Kunnskap uten grenser går som en rød tråd gjennom [selskapets historie](#). Aker ASA (Aker) forener industriell kompetanse, kunnskap om kapitalmarkedet og finansiell styrke.

Aker er et industrielt investeringsselskap som utøver aktivt eierskap for å skape verdier. Som eier bidrar Aker i arbeidet med å videreutvikle og styrke selskapene i porteføljene av Industrielle og Finansielle investeringer. Aker er en pådriver i arbeidet med strategi, driftsforbedringer, finansiering, restrukturering og gjennomføring av industrielle transaksjoner. Dette skjer gjennom styrene i porteføljeselskapene, og med tett oppfølging fra Aker som hovedeier.

Akers eierengasjementer er konsentrert om sektorene olje og gass, maritime eiendeler, sjømat/marin bioteknologi og eiendom. Investeringene består av to porteføljer:

Industrielle investeringer er strategiske og forvaltes i et langsiktig perspektiv, og omfatter eierskapet i Det norske oljeselskap, Aker Solutions, Akastor, Kværner, Ocean Yield, Aker BioMarine og Havfisk.

Finansielle investeringer er kontanter og likvide midler, eiendomsutvikling og andre eiendeler som i sin art er mindre langsiktige i et eierperspektiv, og forvaltes med en opportunistisk tilnærming.

STØRRELSE

Aker er direkte eller indirekte den største eieren i åtte selskaper notert på Oslo Børs. Samlet omsetning i porteføljeselskapene var 73 milliarder kroner i 2015,

og antall egne ansatte var 26 000, hvorav 14 300 i Norge.

Utvikling i verdijustert egenkapital (VEK) er en nøkkellindikator for Aker ASA. Per 31. desember 2015 var VEK 20,9 milliarder kroner, mot 17,7 milliarder kroner året før. I tillegg er det utbetalt et utbytte på 0,7 milliard i 2015.

EIERFORHOLD

Siden selskapet ble reintrodusert på Oslo Børs 8. september 2004 har Akeraksjen gitt en gjennomsnittlig årlig avkastning på 24,4 prosent, inkludert utbytte. Selskapet har 13 000 aksjeeiere ved inngangen til 2016. Akers hovedaksjonærer er Anne Grete Eidsvig og Kjell Inge Røkke som gjennom sitt selskap TRG eier 68,2 prosent av aksjene. Konsernsjef Øyvind Eriksen eier gjennom et privateid selskap 0,2 prosent av B-aksjene i TRG. I tillegg eier Eriksen 144 911 aksjer i Aker.

DETTE ER AKER

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkelindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSERNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og

holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

Hovedpunkter 2015

20 prosent
verdivekst

Akers verdijusterte egenkapital økte i 2015 fra 17,7 til 20,9 milliarder kroner – opp fra 244 kroner til 282 kroner per aksje. I tillegg er det utbetalt et utbytte på 10 kroner per aksje i 2015, totalt en økning i aksjonærverdier på 20 prosent i et år hovedindeksen på Oslo Børs steg 6 prosent. Verdiveksten skyldes stigen- de aksjekurser i Ocean Yield, Det norske oljeselskap og Havfisk.

Diversifisert
portefølje

Aker har en diversifisert portefølje, og de industrielle selskapene står støtt på egne ben. Maritime eiendeler med betydelig utbyttekapasitet fremover står for 27 prosent av Akers samlede verdier. Det norske oljeselskap utgjør 20 prosent, oljeservice 18 prosent, sjømat/ marin bioteknologi 15 prosent. Kontan- ter/likvide fondsinvesteringer, eiendom og andre finansielle investeringer står for 7 prosent hver.

Flyttet inn
i fremtiden

30. november 2015 flyttet Aker til Fornebuporten. Dette var en milepæl i selskapets historie. Etter 175 år ved Akerselva og Aker Brygge samles ledelse og kompetanse i Aker og Aker- eide selskaper i levende og inspirerende lokaler. Teknologi gjør det enklere å arbeide effektivt uavhengig av hvor medarbeiderne befinner seg fysisk, men nærhet og samspill mellom mennesker blir stadig viktigere i et kunnskapsmiljø.

Nøkkelindikatorer

Akers nøkkelindikatorer er utvikling i verdijustert egenkapital, selskapets kontantbeholdning og avkastning (kursutvikling og utbytte) for aksjonærene.

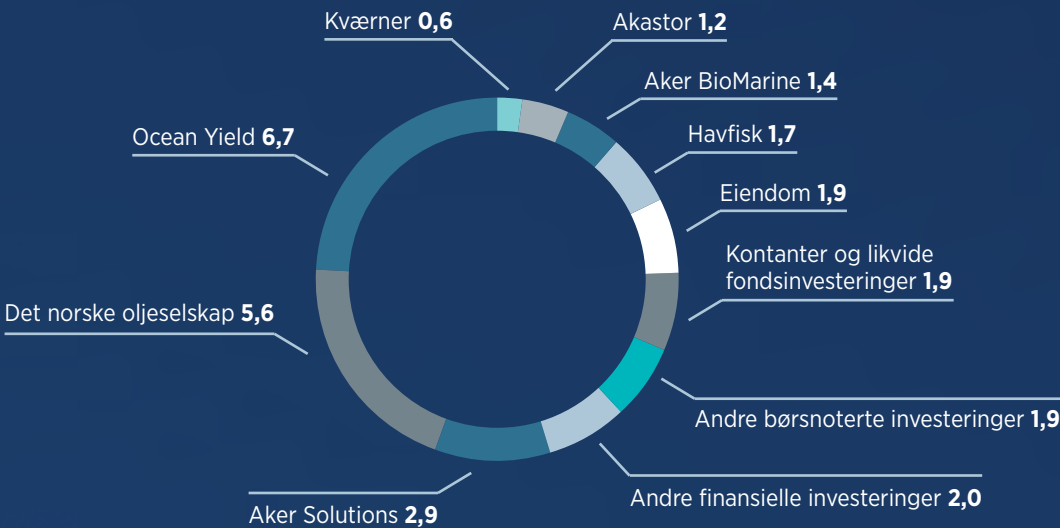
For å forstå verdiskaping i Aker er det vik- tig å analysere balansen i eierselskapene.

Selskapene som inngår i Aker ASA og holdingselskaper, er rene eierselskaper, og presentasjon av eierselskapsbalansen for disse selskapene er mer relevant for å følge verdiutviklingen enn å se på mor- selskapet alene eller konsernregnskapet for Aker. I Akers årsrapport er imidlertid alle disse tre regnskapene presentert.

Verdijustert egenkapital (VEK) i Aker gir en indikasjon på de underliggen- de verdiene, og er grunnlaget for selskapets utbyttepolitikk (2–4 prosent av VEK per år). I beregningen av VEK benyttes markedsverdi for børsnoterte verdipapirer, mens bokført verdi benyt- tes for øvrige eiendeler.

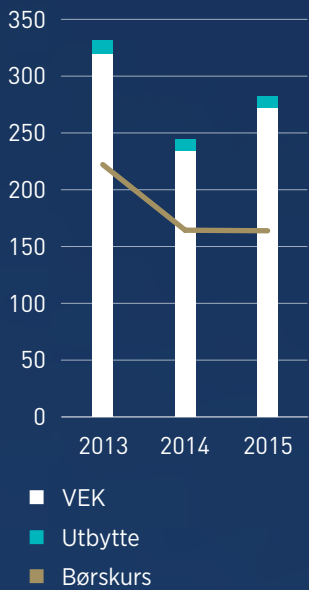
FORDELING AV BRUTTO EIENDELER PÅ 27,9 MILLIARDER KRONER PER 31. DESEMBER 2015

Milliarder kroner

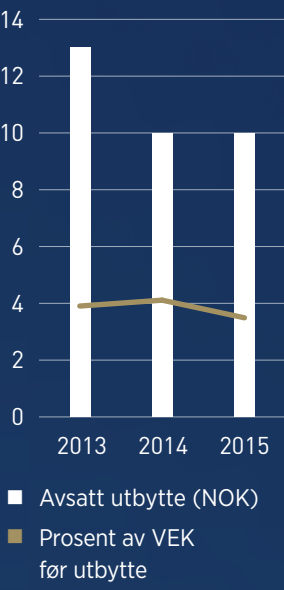
VEK PER AKSJE FØR UTBYTTE

Kroner per aksje

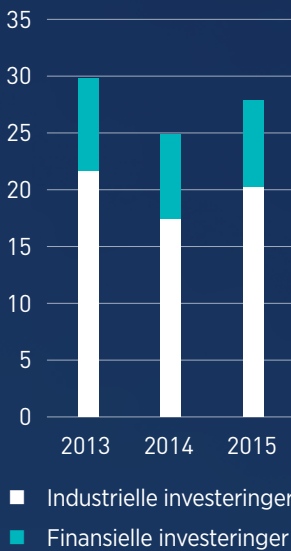
AVSATT UTBYTTE PER AKSJE

Kroner per aksje og prosent av VEK

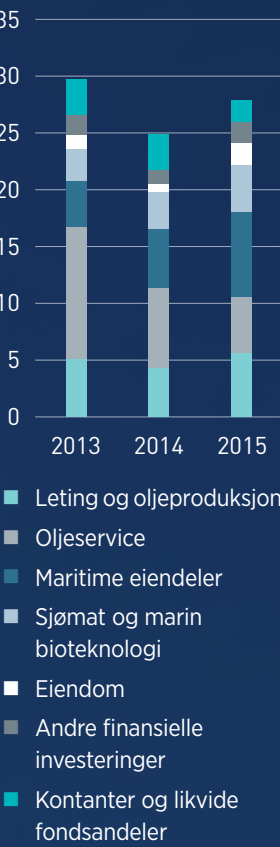
BRUTTO EIENDELER FORDELT PÅ SEGMENTER

Milliarder kroner

BRUTTO EIENDELER FORDELT PÅ SEKTOR

Milliarder kroner

DETTE ER AKER

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkelindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSERNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

Utvikling i verdijustert egenkapital

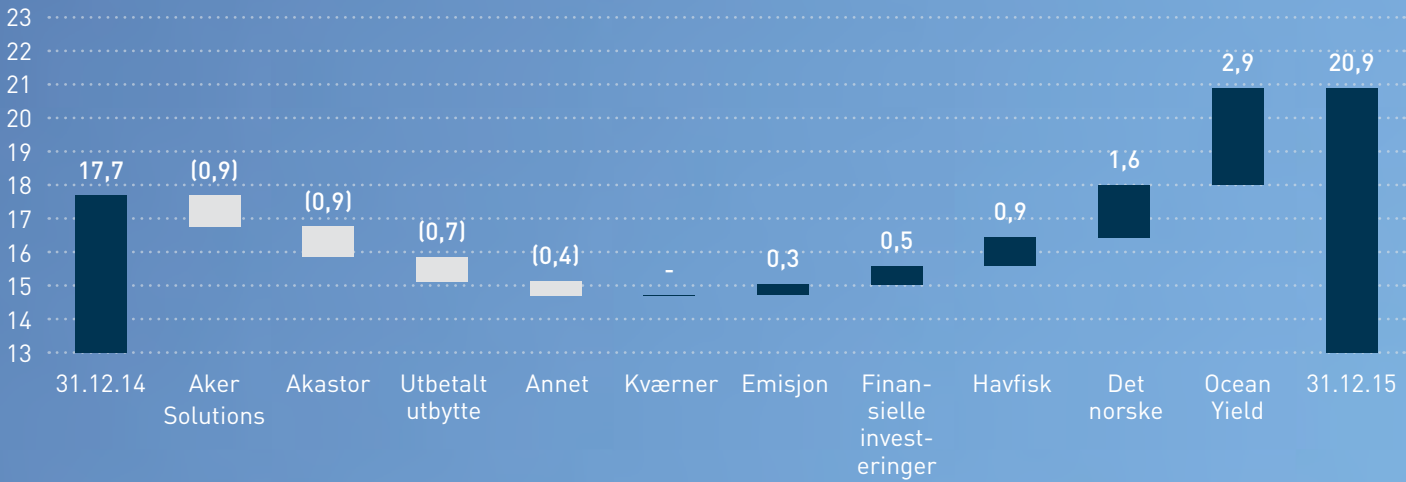
I 2015 økte verdijustert egenkapital fra 17 679 millioner kroner til 20 878 millioner kroner før avsatt utbytte. Dette tilsvarer en økning fra 244 kroner til 282 kroner per aksje. Oversikten under viser eksponering og sammensetning av verdijustert egenkapital per aksje i Aker.

UTVIKLING VERDIJUSTERT EGENKAPITAL AKER ASA OG HOLDINGSSELSKAPER			
Millioner kroner	2015	2014	2013
Mottatt utbytte	1 340	844	852
Driftskostnader	(219)	(223)	(236)
Andre finansposter	(632)	(490)	(30)
Skattekostnad	-	(6)	(13)
Sum	489	125	573
Utbetalt utbytte	(723)	(940)	(868)
Emisjon og salg/(kjøp) egne aksjer	288	5	150
Verdiendring ¹	3 146	(5 514)	1 215
Endringer i verdijustert egenkapital	3 199	(6 324)	1 070
Verdijustert egenkapital før avsatt utbytte	20 878	17 679	24 003

1) Verdiendringer inkluderer avskrivninger og nedskrivninger av anleggsmidler og salgsgvinster

ENDRINGER I VERDIJUSTERT EGENKAPITAL

Milliarder kroner

VERDIJUSTERT EGENKAPITAL

	Eierandel	Per 31.12.2015		Per 31.12.2014	
		NOK per aksje	Millioner kroner	NOK per aksje	Millioner kroner

INDUSTRIELLE INVESTERINGER

Det norske	50 %	75	5 596	56	4 038
Aker Solutions	34,8 %	39	2 865	54	3 929
Akastor	36,7 %	16	1 207	28	2 043
Kværner	28,7 %	9	635	9	687
Aker BioMarine	99,5 %	19	1 405	19	1 398
Havfisk	73,2 %	24	1 748	13	942
Ocean Yield	73 %	91	6 730	60	4 323
Sum Industrielle investeringer		272	20 186	240	17 360

FINANSIELLE INVESTERINGER

Kontanter	20	1 488	39	2 857
Likvide fondsandeler	6	415	5	362
Andre børsnoterte investeringer	26	1 906	20	1 476
Eiendom	25	1 870	10	736
Andre finansielle investeringer	27	2 016	29	2 123
Sum Finansielle investeringer	104	7 693	104	7 554
Sum verdijustert balanse	376	27 879	344	24 914
Ekstern rentebærende gjeld	(88)	(6 534)	(93)	(6 696)
Intern rentebærende gjeld	-	-	-	(5)
Rentefri gjeld eksklusiv avsatt utbytte	(6)	(467)	(7)	(534)
Sum forpliktelser før avsatt utbytte	(94)	(7 002)	(100)	(7 235)
Verdijustert egenkapital før avsatt utbytte	282	20 878	244	17 679
Netto rentebærende gjeld		(3 798)		(3 426)

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkellindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSRNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-
INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING
2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og
holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

«HAR VEL KNEKT VERRE
NØTTER FØR»

Overskriften er hentet fra Akers industrifortelling som oppsummerer selskapets historie, stopper opp ved nåtidens utfordringer og retter handlingen mot fremtidens muligheter.

Året var 2005, men det kunne like gjerne vært 2016. Lav oljepris og svak krone. I norske kroner var oljeprisen på samme nivå som i dag. Arbeidsledigheten steg, og varsellampene blinket i oljenæringen og deler av norsk industri. Akkurat som nå – og som Aker har opplevd utallige ganger siden selskapet ble etablert i 1841.

Filmen *Nøtteknekker* var en musikalsk industrifortelling på tre minutter – formidlet i beste sendetid som TV-reklame. Sluttstrofen «Har vel knekt verre nøtter før» ble et slagord, en landeplage og en setning folk nynet på utover høsten 2005. *Nøtteknekker* skapte en positiv stemning – og fremtidstroen ble forsterket av internasjonal økonomisk vekst, høyere aktivitetsnivå, stigende etterspørsel etter olje og økte oljepriser.

Hvorfor reflektere over noe som ligger 10 år tilbake i tid? Jo, nettopp for å minne om at den økonomiske takten og markeder skifter raskt. Optimismen, oljeprisen og aksjemarkedet steg raskt og kraftig fra høsten 2005 – helt til den internasjonale finanskrisen slo markedene tilbake tre år senere. Så fulgte en periode med usikkerhet – før oljeprisen igjen klatret mot gamle høyder fra 2011 til sommeren 2014.

Fra høsten 2014 har vi hatt fallende oljepriser og nervøse kapitalmarkeder. I 2015 falt oljeprisen alene cirka 35 prosent. Likevel økte verdien av Akers investeringer, inkludert utbytte, med 20 prosent i løpet av fjoråret.

Inngangen til 2016 er preget av fortsatt uro i markedene. Børsverdier har forsvunnet for oss og for andre. Nå gjelder det å håndtere de daglige utfordringene uten å miste av syne de langsiktige mulighetene. For den som kan vår historie vil vite at det er i motgangstider Aker har lagt grunnlaget for en ny epoke.

FORANDRING GJENNOM 175 ÅR

Jeg kommer tilbake til den seneste utviklingen, men før det vil jeg trekke noen lange linjer.

Aker er 175 år i 2016. Endringsdyktighet, kunnskap og samarbeid går som en rød tråd gjennom selskapets historie.

Starten var det som omtales som Norges første mekaniske verksted, etablert i 1841 av en marineoffiser langs Akerselva i landets hovedstad. Gründeren Peter Steenstrup hadde industrielle ambisjoner, og en drøm om å bygge skip. I 1854 flyttet Akers Mekaniske Verksted til Holmen i Piperviken, et fjordbyområde som i dag er kjent som Aker Brygge.

KONSERN SJEFENS BREV

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkelindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSERN SJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

Et historisk tilbakeblikk forteller om store oppturer og nedture. Etter en periode med motgang har Aker hatt en egen evne og vilje til å komme sterkt tilbake. Sett fra innsiden har Aker ofte vært dyktigere til å håndtere motvind enn medvind.

EN VERDISKAPENDE REISE

La meg gjøre en rask reise gjennom Akers historie for å gi et lite innblikk:

I 1856 leverte Aker det første norskbygde dampdrevne skipet. De tre første skipene var preget av læring underveis, forsinkelser og problemer, dagbøter og konstruksjonsfeil – og Aker kom i økonomiske problemer. Fra 1860 ble det endelig fart i Aker og markedet for dampskip.

I 1861 ble Peter Steenstrup hyllet som en industribaron, og omtalt som «Kundskabs ædle tolk». Aker vokste i takt med norsk skipsfart. Handelen økte, og lasteskipene ble mange. Nye markeder ble skapt. Tidlig på 1900-tallet var Aker ledende på bygging av hvalbåter.

Aker bygde det første norske skipet drevet av en oljemotor, takket være oppfinnelsen til den tyske ingeniøren Rudolf Diesel. I 1912 fikk Aker kontrakten om å bygge verdens mest avanserte skip med dieselmotor – den gangen omtalt som århundrets maritime mesterverk. Det første dieselmotorskipet ble levert av Aker i 1914, men verken fart, design eller økonomiske resultater imponerte. Skipsreder Thomas Fredrik Olsen i rederiet Fred. Olsen & Co. så derimot muligheter, og bestilte sine to første skip med dieselmotorer hos Aker.

Samtidig startet Fred. Olsen & Co. å kjøpe seg opp i Aker, og fra 1917 kontrollerte skipsrederen aksjemajoriteten. Fremsynte Thomas Fredrik Olsen så kunnskapen i Aker, og et hav av muligheter for Norge som sjøfarts- og handelsnasjon.

Gjennom 70 år var Fred. Olsen & Co. Akers hovedaksjonær. Familien var både skipsreder og verftseier, og var med i hele verdikjeden. I de tøffe 1920-årene overlevde verftet fordi

rederiet bygde fruktbåter som fraktet bananer fra plantaser på Kanariøyene til europeiske byer. Etter hvert ble det passasjerskip, og nye typer båter for internasjonal handel.

I 1957 overtok sønnen Fred. Olsen kontrollen over rederiet. Den daværende 28-åringen satset farsarven på å bygge verdens største tankskip – dobbelt så store som verden noen gang hadde sett tidligere. Supertankere så dagens lys – og Aker var i sentrum for verdens skipsbygging.

I 1960-årene var Aker en av pionerne i norsk oljeindustri. Først som en av initiativtakerne til leteselskapet Norwegian Oil Consortium (NOCO). I 1966/67 bygde Aker Norges første boreskip – et ombygd hvalkokeri. I 1967 ble Ocean Viking levert fra Aker Brygge, boreriggen som påviste det gigantiske Ekofisk-feltet rett før jul i 1969.

Tidlig på 1970-tallet var Aker landets største industrikonsern – tuftet på ingeniørkunnskap, maritim industri og konstruksjoner til olje- og gassnæringen. Det endte med et brak. Bare noen måneder etter at Fred. Olsen solgte rederiets tankflåte og satset på offshore-rigger, kollapset hele tankmarkedet. I 1973 satt Aker på en ordresreserve på 31 supertankere til en verdi av 15 milliarder kroner den gangen. Det tilsvarer drøye 100 milliarder kroner i dag. Kontrakter ble kansellert, og tankrederier klarte ikke å gjøre opp for seg.

Aker var rammet av skipsfartskrisen, og hanglet videre. Aker måtte refinansieres, og rederiet Fred. Olsen & Co forsvant etter hvert helt ut av eiersiden. Inn kom sementkonsernet Norcem med unge Gerhard Heiberg som toppsjef. I 1987 fusjonerte Aker og Norcem.

Det var betong som trakk Aker til bunns. I 1991 sank betongunderstellet til Sleipner A-plattformen, bygget ved Aker-eide Norwegian Contractors (NC). Det var et havari som skapte stor usikkerhet, først og fremst knyttet til forsikringsoppgjøret. Aksjekursen raste, men NC mestret oppgaven,

og bygde og leverte et nytt betongunderstell på rekordtid.

Et uavklart forsikringskrav og en lav aksjekurs banet vei for Kjell Inge Røkke og hans selskap RGI i Aker. Oppkjøpene startet i februar 1996. Før året var omme ble det vedtatt en fusjon mellom Aker og RGI. I 20 år har Røkke vært Akers hovedeier.

Under Kjell Inges eierskap er Aker videreutviklet og forsterket som et kraftsenter for kunnskapsbasert industri der Norge har naturgitte fordeler i internasjonale markeder. I sum er porteføljeselskapene landets største private aktør i oljenæringen, og innenfor hvitfisk og marin bioteknologi. Siden 1996 har Aker stått sentralt i gjennomføringen av mer enn 50 større transaksjoner.

I etterkant av overtakelsen av Kværner i en akutt likviditetsskvis høsten 2001, har Aker restrukturert og styrket norsk oljeservice og leverandøriindustri. Selskaper er rendyrket og strømlinjeformet. Fra 2009 har Aker vært drevet som et industrielt investeringsselskap. Vår oppgave er å være en god, fremsynt og krevende eier. Vi allokere kapital og staker ut kursen for de selskapene vi eier. Operativ drift er tillagt det enkelte selskap i gruppen.

De siste årene har Aker bygget robusthet og forberedt seg på den nedturen som vi opplever nå. Hvert selskap som vi eier står i dag på egne ben med gjennomgående sterke balanser, god likviditet og autonom drift. For å komme dit har Aker gjennomført mange og store endringer. Det fusjonerte Aker Kværner har blitt til Aker Solutions, Kværner og Akastor, og det som ikke er kjernevirksomhet er solgt. Maritime eiendeler er samlet i «utbyttemaskinen» Ocean Yield. Aker BioMarine og Havfisk er rendyrket for å dra nytte av økt etterspørsel etter sunne produkter og ingredienser fra havet. Og gjennom eiendomsutvikling har Aker skapt og realisert store verdier samtidig som våre bedrifter har fått tidsmessige og funksjonelle lokaler.

STÅR STØTT I TURBULENTE TIDER

Finansielt står Aker og porteføljeselskapene i dag sterkere enn noen gang tidligere i en konjunkturedgang. 2015 var målt i verdiøkning et godt år for Akers aksjonærer. Verdijustert egenkapital økte fra 17,7 til 20,9 milliarder kroner, som tilsvarer en vekst fra 244 til 282 kroner per aksje før utbytte. Selskapets soliditet er 75 prosent målt i verdijustert egenkapitalandel.

Verdiveksten skyldes stigende aksjekurser i Ocean Yield, Det norske oljeselskap og Havfisk. Kursoppgangen har vært 3,2 milliarder mer enn den samlede kursfallet i oljeservice-selskapene Aker Solutions, Akastor og Kværner, og andre verdiendringer i Akers portefølje.

Ved inngangen til 2016 har Aker en diversifisert portefølje, og de industrielle porteføljeselskapene står støtt på egne ben. Maritime eiendeler med stor utbyttekapasitet fremover står for 27 prosent av Akers samlede verdier. Det norske oljeselskap utgjør 20 prosent, oljeservice 18 prosent og sjømat/marin bioteknologi 15 prosent. Kontanter/likvide fondsinvesteringer, eiendom og andre finansielle investeringer står for 7 prosent hver av Akers verdier.

Porteføljens sammensetning gir handlingsrom og fleksibilitet. Ocean Yield har langsiktige avtaler for utleie av maritime eiendeler over en vektet kontraktperiode på 10 år, og en EBITDA ordresreserve på 24 milliarder kroner (USD 2,7 milliarder). Som 73 prosent aksjonær vil dette gi Aker et godt og forutsigbart utbytte i mange år.

Det norske er et «bet» på oljeprisen. Aker har langsiktig tro på en oljepris som ligger vesentlig over de 30-35 dollar per fat som preget markedsbildet i starten av 2016, men vi kan selvsagt ikke påvirke oljeprisen. Aker kan som største eier i Det norske derimot påvirke både selskapets strategi og investeringer. Administrasjonen i Det norske arbeider godt for å tilpasse selskapet finansielt og industrielt i en tid med lav oljepris. Selskapets oljeressurser har økt i 2015 som følge av kjøpet av den norske porteføljen til Svenska Petroleum og Premier Oil. På tampen av 2016 kommer Ivar Aasen-feltet i produksjon,

og giganten Johan Sverdrup begynner å produsere olje tre år senere.

Aker legger til grunn at det fortsatt er mye ugjort i olje og gass for selskaper som evner å tilpasse seg til nye oppgaver og utfordringer. Etter hvert vil olje- og gassmarkedene gjenvinne bedre balanse mellom tilbud og etterspørsel. Derfor forventer Aker at Det norske vil være en verdidriver i vår portefølje, selv om vi er forberedt på at perioden med lave og volatile oljepriser kan vare lenger enn det vi opprinnelig forutså.

KAPASITETSTILPASNINGER OG KAPITALDISIPLIN

Usikkerheten i oljemarkedet har konsekvenser for aktivitetsnivå, fremtidsutsikter og prising i aksjemarkedet av selskaper som Aker Solutions, Akastor og Kværner. I 2016 fortsetter arbeidet med å gjennomføre kapasitetstilpasninger.

Det var også situasjonen i årene 2010-2013. Den gangen handlet det om å bygge kapasitet for å møte oljeselskapenes investeringsvilje, vedlikeholdsbehov og fremtidsstro. Vi bygde selskaper for langvarig vekst med økt bemanning og produksjonskapasitet. Med dagens kunnskap var vi overmodige, men samtidig bidro satsningen blant annet til at Det norske raskt ble et fullintegrert oljeselskap. Aker Solutions fikk omsider også et sterkt ben å stå på utenfor Norge.

Nå handler det om å nedjustere kapasiteten i oljeservicesektoren, redusere kostnader, vise mer kapitaldisiplin, gjøre selskapene mindre komplekse, beholde kjernekompetanse, styrke konkurranseevnen, øke fleksibiliteten og ikke minst: Leverer innholdet i ordrebøkene til kundene i henhold til avtalt kvalitet, tid og pris. Både Aker Solutions, Akastor og Kværner har underliggende god drift, og selskapene er godt i gang med forbedringsprogram og kapasitetstilpasninger. De tre selskapene har ved starten av 2016 en ordresreserve på 70 milliarder kroner, og det er 40 prosent mer enn det som var situasjonen for fire år siden.

Aker er en aktiv eier på tvers av verdikjeden i olje og gass – fra leting, ingeniørtjenester, feltutvikling, bygging

av offshoreinstallasjoner, teknologi, produkter og løsninger, vedlikehold, modifikasjoner og drift til produksjon. Aker vil fortsette arbeidet for at norsk sokkel igjen blir referansepunktet for bærekraftig, lønnsom og sikker petroleumsvirksomhet til havs. Fortsett er mindre enn halvparten av påviste olje- og gassressurser produsert siden den Aker-bygde riggen Ocean Viking traff blink med Ekofisk for snart 50 år siden.

Innenfor sjømat og marin bioteknologi peker kurvene oppover. Både Havfisk og Aker BioMarine er forpliktet til bærekraftig forvaltning av havets ressurser – hvitfiskselskapet Havfisk i Barentshavet og krill- og bioteknologiselskapet Aker BioMarine i Sørishavet. Begge selskapene leverte sitt beste resultat noensinne i 2015, og utsiktene til lønnsom vekst er gode. Sjømat/marin bioteknologi er en sektor med mange muligheter fremover – også for Aker.

I sum består Akers portefølje av en god miks av sektorer og selskaper som våre ansatte har mye kunnskap om. Aker er en kunnskapsrik, ambisiøs og sterk eier som støtter porteføljeselskapene, gjennomfører transaksjoner og identifiserer utviklingsmuligheter. Dyktige medarbeidere, sterke kundeforbindelser, gode relasjoner til aksje- og obligasjonseiere, finansinstitusjoner og tillitsvalgte er bærebjelker i Aker. Det gir en ekstra styrke i krevende tider.

Etter 175 år ved Akerselva og Aker Brygge har Aker flyttet til Fornebu utenfor Oslo. Aker og porteføljeselskaper samles i et levende og inspirerende kunnskapsmiljø i Akerkvartalet. Vi har med oss en stolt historie inn i fremtiden. Mulighetene er fortsatt flere enn utfordringene. Det har vi opplevd mange ganger tidligere. Som vi sier i Aker: «Har vel knekt verre nøtter før!»

Beste aksjonærhilsen fra

Øyvind Eriksen
Konsernsjef

AKSJONÆRINFORMASJON

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkelindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSERNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

AKSJONÆRINFORMASJON

Aker ASA legger vekt på å ha en åpen og tillitsfull dialog med sine aksjeeiere, investorer, analytikere og finansmarkedene for øvrig.

Det er et mål at aksjekursen skal reflektere de underliggende verdiene i selskapet ved at all kursrelevant informasjon er tilgjengelig for markedet.

Aker ASA arbeider for å skape verdier for aksjeeierne i form av utbytte og økt aksjekurs over tid. I februar 2006 vedtok styret i selskapet følgende utbyttepolitikk:

«Aker ASAs utbyttepolitikk tar utgangspunkt i at selskapet til enhver tid skal ha en solid balanse og likviditetsreserver som er tilstrekkelige til å håndtere fremtidige forpliktelser. Samtidig ønsker selskapet å utbetale et jevnt, årlig utbytte på 2–4 prosent av verdijustert egenkapital. Ved beregning av verdijustert egenkapital legges børskurs på Akers børsnoterte investeringer til grunn.»

Styret har foreslått et utbytte på 10 kroner per aksje for 2015.

År	Utbetalt utbytte	Utbetalt i % av VEK
2009	5	2,0
2010	8	3,0
2011	10	3,9
2012	11	4,1
2013	12	3,7
2014	13	3,9
2015	10	3,6

AKSJER OG AKSJEKAPITAL

Aker ASA har 74 321 862 ordinære aksjer pålydende 28 kroner (se [note 10](#) i selskapets årsregnskap). Aker ASA har én aksjeklasse. Hver aksje gir én stemme. Selskapet eier 158 885 egne aksjer per 31. desember 2015. Aker ASA utstedt 1 947 134 nye aksjer, pålydende 28 kroner, i forbindelse med en utbyttemisjon i juni 2015.

Per 31. desember 2015 hadde selskapet 13 056 aksjeeiere. Aker ASAs hovedaksjeeier er Kjell Inge Røkke og hans familie. Gjennom sine private selskaper i TRG eier familien 68,18 prosent av aksjene. Utenlandske aksjonærer eier 17,73 prosent av aksjene ved utgangen av 2015, ifølge Verdipapirsentralens (VPS) aksjonærregister. VPS viser ikke hvilke aksjonærer som er registrert under nomineekonto (forvalterkonto).

BØRSNOTERING

Aker ASA er notert på Oslo Børs under tickerkoden AKER. Aksjene er registrert i Verdipapirsentralen med DNB ASA som kontofører og utsteder. Aksjene har verdipapirnummer ISIN NO 0010234552.

GJELDENDE FULLMAKTER

I Aker ASAs ordinære generalforsamling 17. april 2015 ble styret gitt fullmakt til å erverve inntil 7 237 472 av selskapets egne aksjer, pålydende til sammen 202 649 216 kroner. Fullmakten omfatter også erverv av avtalepant i aksjer.

Kjøpesummen for hver aksje må ikke være mindre enn 4 kroner eller overstige 800 kroner. Styret står fritt med hensyn til på hvilken måte erverv og avhendelse av egne aksjer skal skje. Fullmakten gjelder til ordinær generalforsamling i 2016, dog ikke lenger enn til 30. juni 2016.

I perioden 17. april 2015 til 31. mars 2016 har selskapet ervervet 150 000 egne aksjer.

OPSJONSORDNINGER

Per 31. desember 2015 har Aker ASA ingen opsjonsordninger.

INVESTOR RELATIONS

Aker ASA ønsker å holde en god og åpen dialog med sine aksjeeiere, gjeldsinvestorer, analytikere og aksjemarkedene generelt. Selskapet avholder regelmessig presentasjoner for og møter med aksjonærer, analytikere og investorer, i tillegg til en årlig kapitalmarkedsdag.

Alle selskapets pressemeldinger, børsmeldinger og investor relations (IR) informasjonsmateriale er tilgjengelig på selskapets hjemmeside www.akerasa.com. Dette gjelder også kvartals- og årsrapporter, prospekter, presentasjoner, selskapets vedtekter, finansiell kalender, selskapets IR- og Corporate Governance policy i tillegg til annen informasjon.

Aksjeeiere kan henvende seg til selskapet på følgende e-postadresse: contact@akerasa.com eller til selskapets IR-direktør Marianne Stigset på e-post adresse marianne.stigset@akerasa.com og på telefon 24 13 00 66.

ELEKTRONISKE ÅRS- OG KVARTALSRAPPORTER

Aker ASAs årsrapport publiseres på selskapets hjemmeside samtidig som den gjøres tilgjengelig på Oslo Børs' hjemmeside www.newsweb.no (Ticker: AKER). Årsrapporten kan sendes i papi-rutgave eller per e-post i pdf-format til aksjeeiere som ønsker det.

Kvartalsrapporter distribueres, og er tilgjengelig på selskapets nettsider. Aksjeeiere som ikke har mulighet til å motta elektronisk kvartals- og årsrapport, kan abonnere på papirversjon ved å kontakte selskapets investorkontakt.

VALGKOMITE

Selskapets valgkomité består av følgende medlemmer:

- Kjell Inge Røkke (leder)
- Gerhard Heiberg
- Leif-Arne Langøy

Aksjeeiere som ønsker å kontakte valgkomiteen kan gjøre dette ved å benytte følgende e-postadresse:

contact@akerasa.com

REVISJONSUTVALG

Selskapets revisjonsutvalg består av følgende medlemmer:

- Finn Berg Jacobsen (leder)
- Kristin Krohn Devold
- Atle Tranøy

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

Den årlige, ordinære generalforsamlingen avholdes i april hvert år. Skriftlig innkalling sendes til samtlige aksjeeiere individuelt eller til aksjeeiernes depotbank.

Innkalling og møteseddel vil bli sendt til aksjeeierne innen allmennaksjelovens til enhver tid gjeldende frist, og gjøres tilgjengelig på selskapets hjemmeside og gjennom Oslo Børs' publiseringssystem. Årsrapporten og øvrige vedlegg til innkallingen blir kun gjort tilgjengelig på selskapets hjemmeside og gjennom Oslo Børs' publiseringssystem. Aksjeeiere som ønsker vedleggene tilsendt per post, må ta kontakt med selskapet.

Aksjeeiere som ikke kan delta på generalforsamlingen kan avgi direkte stemme i hver enkelt sak via elektronisk forhåndsstemming i påmeldingsperioden. I hele påmeldingsperioden kan aksjonæren selv endre sin avstemming eller endre til selv å delta på generalforsamlingen via selskapets hjemmeside.

Det vil også være mulig å avgi stemme ved bruk av fullmakt. Selskapet har utformet fullmaktsskjemaene slik at fullmakts-giver kan stemme over sakene slik de

foreligger på generalforsamlingen (fullmakt med stemmeinstruks).

Informasjon om fremgangsmåten for elektronisk stemmegivning og meddelelse av fullmakt med stemmeinstruks fremgår av innkallingen og av [selskapets hjemmeside](#).

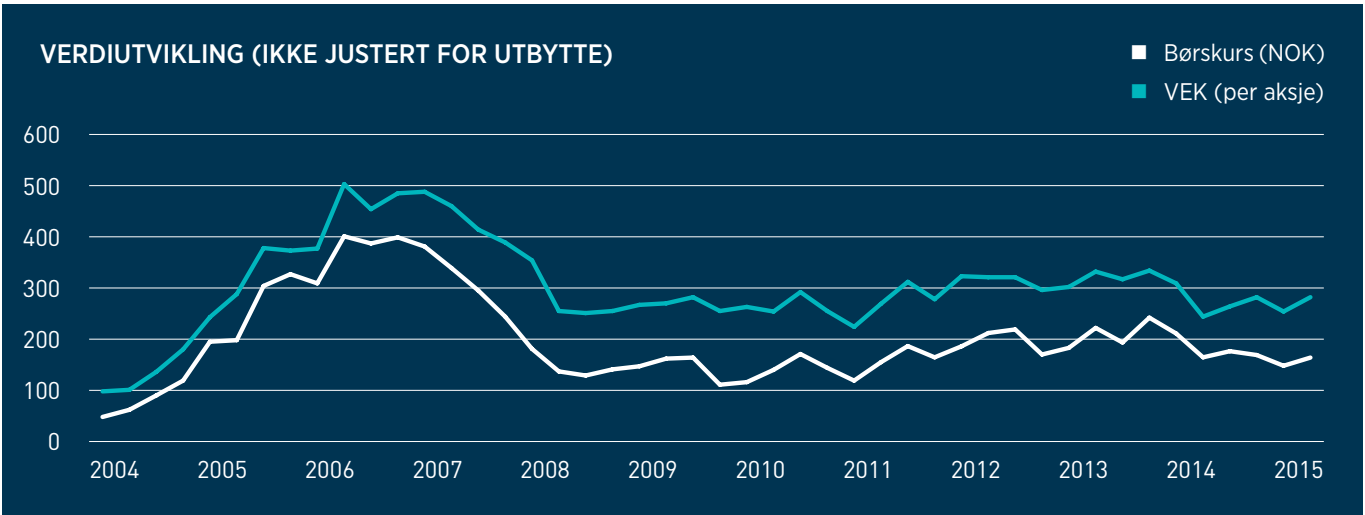
Selskapet oppnevner ikke en uavhengig fullmektig som kan stemme på vegne av aksjeeiere. Selskapet mener at aksjeeiernes interesser er godt ivaretatt ved at aksjeeieren kan delta med egen fullmektig eller gi fullmakt med stemmeinstruks til møteleder/styrets leder eller annen selvutnevnt fullmektig.

AKSJEN I 2015

Selskapets totale børsverdi ved utgangen av 2015 var 12,2 milliarder kroner. I løpet av 2015 ble det omsatt 15 101 000 aksjer i Aker ASA, tilsvarende 0,2 ganger selskapets totalt antall utestående aksjer. Aksjen ble omsatt på samtlige handelsdager på Oslo Børs. Fra november 2011 inngikk Aker ASA-aksjen i OS-EBX-indeksen på Oslo Børs.

GEOGRAFISK EIERSTRUKTUR PER 31. DESEMBER 2015:

Nasjonalitet	Antall aksjer	Eierandel i %
Utenlandske aksjeeiere	13 177 910	17,73
Norske aksjeeiere	61 143 952	82,27
Totalt	74 321 862	100

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkellindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSRNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

VIRKSOMHETEN

Akers portefølje består av 75 prosent børsnoterte aksjer, 7 prosent kontanter og likvide fondsandeler og 18 prosent andre eiendeler. Akers samlede eiendeler er 27,9 milliarder kroner.

Industrielle investeringer

Akers **Industrielle investeringer** utgjør 72 prosent av Akers samlede investeringer, og består av følgende:

- Det norske oljeselskap
- Aker Solutions
- Akastor
- Kværner
- Ocean Yield
- Aker BioMarine
- Havfisk

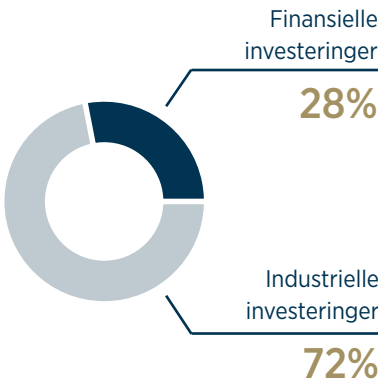
Les mer på [side 8](#).

Finansielle investeringer

Akers **Finansielle investeringer** utgjør 28 prosent av Akers samlede investeringer, og består av følgende:

- Kontanter
- Likvide fondsinvesteringer
- Eiendomsinvesteringer
- Andre børsnoterte investeringer: Philadelphia Shipyard og American Shipping Company
- Andre finansielle investeringer

Les mer på [side 12](#).

Industrielle investeringer

Industrielle investeringer utgjorde 20,2 milliarder kroner ved utgangen av 2015. Dette tilsvarer 72 prosent av totale verdijusterte eiendeler i Aker ASA og holdingselskaper.

Porteføljen av Industrielle investeringer består av eierskapet i Det norske oljeselskap, Aker Solutions, Akastor, Kværner, Ocean Yield, Aker BioMarine og Havfisk. I disse selskapene har Aker en langsiktig investeringshorisont, og vil eie selskapene så lenge Aker mener eierskapet skaper større aksjonærverdi enn alternative eiere.

Aker tar en aktiv rolle i utviklingen av de syv selskapene i industriporteføljen. Dette skjer i tett samarbeid med styret og ledelsen i det enkelte selskap. Investeringene følges opp av Akers ledelse med støtte fra et analytisk og dedikert investeringsteam. Aker er også representert i styret til hvert selskap.

Eierskapet utøves primært i styrerommet i det enkelte selskapet. I tillegg er Aker et kunnskapssenter med medarbeidere som sitter på industriell og strategisk kompetanse, samt spisskompetanse på kapitalmarkedet, finansiering, restrukturerings, transaksjoner, kommunikasjon/IR og juridisk ekspertise. Dette er ressurser som Akers ledelse spiller på i den løpende oppfølgingen

av de operative selskapene. Ressursene er også tilgjengelig for hvert selskap i porteføljen.

INDUSTRIELL STRATEGI

Aker har tradisjon og kompetanse for å gjennomføre oppkjøp, salg, fusjoner og fisjoner. Siden noteringen på Oslo Børs i 2004 er det gjort flere titalls transaksjoner som har skapt betydelige verdier for Aker og porteføljeselskapene. Gjennomsnittlig årlig avkastning til aksjeeierne har vært 24,4, inkludert utbytte, fra Aker ble børsnotert.

Aker investerer i sektorer og industri-selskaper hvor Aker har kunnskap og erfaring til å skape verdier gjennom vekst og/eller stabil oppstrøms kontanter til morselskapet. Det investeres opportunistisk i selskaper hvor Aker ser muligheter og kan bidra med transaksjonskompetanse.

Gjennom utøvelse av aktivt eierskap arbeider Aker for at hvert av de industrielle selskapene i porteføljen skal være selvstendig og robust.

Som aktiv eier i selskaper med et attraktivt verdi- og utbyttepotensial, er Akers eieragenda å bidra til god avkastning for alle aksjeeiere. Fokuset er dyktig lederskap, riktig organisering, lønnsom drift, vekst, optimal kapitalstruktur og industrielle grep gjennom oppkjøp, salg, fusjoner og fisjoner.

UTVIKLINGEN I 2015

Den samlede markedsverdien av Akers industrielle investeringer var 20,2 milliarder kroner ved utgangen av 2015, mot 17,4 milliarder kroner ett år tidligere. I 2015 har Aker investert 64 millioner kroner i Akastor-aksjer, og dermed økt eierskapet, direkte og indirekte fra 34,5 til 36,7 prosent.

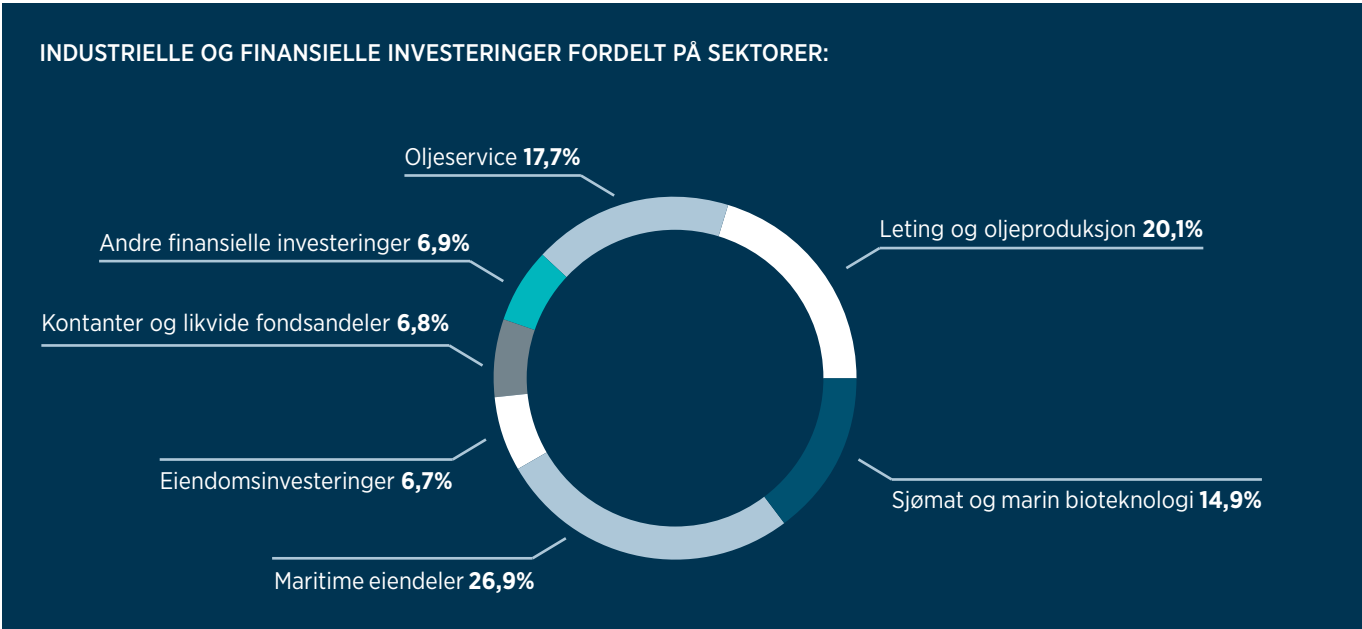
Samlet har Aker mottatt 725 millioner kroner i utbytte fra de industrielle porteføljeselskapene i 2015, sammenlignet med 790 millioner kroner i 2014. Tabellen Nøkkeltall for Industrielle investeringer viser endringer og utvikling i 2015.

Se mer informasjon: [Side 14](#).

NØKKELTALL INDUSTRIELLE INVESTERINGER

		31.12.14	2015			31.12.15
	Eierskap i % ¹⁾	Verdi	Netto investeringer	Mottatt utbytte	Verdi- endring	Verdi
Millioner Kroner						
Aker Solutions	34,8	3 929	-	(136)	(928)	2 865
Akastor	36,7	2 043	64	-	(900)	1 207
Kværner	28,7	687	-	(63)	11	635
Det norske	50,0	4 038	-	-	1 558	5 596
Ocean Yield	73,0	4 323	-	(480)	2 887	6 730
Aker BioMarine	99,5	1 398	7	-	-	1 405
Havfisk	73,2	942	-	(47)	853	1 748
Sum Industrielle investeringer		17 360	71	(725)	3 481	20 186

¹⁾ Ved utgangen av 2015

VIRKSOMHETEN

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015
Nøkkelindikatorer
Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSERNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer
Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet
Aker ASA
Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret
Ledelse

STYRETS LEDER:

Øyvind Eriksen

KONSERNSJEF:

Karl Johnny Hersvik

AKERS TOTALE EIERANDEL:

49,99%

Det norske oljeselskap ASA

Det norske oljeselskap er et integrert lete- og produksjonsselskap som opererer på norsk kontinentalsokkel.

AKERS ENGASJEMENT

Aker eier 49,99 prosent av aksjene i Det norske. Aksjen steg i 2015 fra 39,87 kroner til 55,25 ved utgangen av året. Aksjeinvesteringen hadde en markedsverdi på 5,6 milliarder kroner, og dette tilsvarer 20 prosent av Akers totale eiendeler per 31. desember 2015. Øyvind Eriksen og Kjell Inge Røkke representerer Aker i Det norske styre.

AKERS EIERAGENDA

Oljemarkedet er syklisk og oljeprisen er volatil. Aker mener det fortsatt vil være langsiktig god etterspørsel etter olje og gass. Aker har derfor sterk tro på det langsiktige verdipotensialet i Det norske.

Som eier er Aker opptatt av at Det norske fortsetter å vokse organisk gjennom strategiske kjøp. Samtidig skal Det norske være et referansepunkt for sikker, effektiv og lønnsom olje- og gassvirksomhet til havs. At gjennomføring av Ivar Aasen-utbyggingen leveres til avtalt tid, kvalitet og pris, med planlagt oppstart i desember 2016, samt produksjonsstart på Johan Sverdrup-feltet i desember 2019, vil være viktige milepæler i utviklingen av Det norske videre. Økt produksjon forventes å gi Det norske en betydelig investerings- og utbyttekapasitet.

Se mer informasjon:

Side 15 og www.detnor.no

STYRETS LEDER:

Øyvind Eriksen

KONSERNSJEF:

Luis Araujo

AKERS TOTALE EIERANDEL:

34,8%

Aker Solutions ASA

Aker Solutions er et globalt oljeserviceselskap innenfor Sub-sea og Field Design av olje- og gassfelt.

AKERS ENGASJEMENT

Aker eier 70 prosent av aksjene i Aker Kværner Holding AS som igjen eier 40,6 prosent av aksjene i Aker Solutions. Dette gir Aker en kapitalinteresse tilsvarende 28,4 prosent i Aker Solutions. I tillegg eier Aker direkte 6,4 prosent av aksjene i Aker Solutions. Dette gir en total eierandel på 34,8 prosent. Aker er representert i styret ved Øyvind Eriksen og Kjell Inge Røkke.

Aker Solutions-aksjen falt i 2015 fra 41,55 kroner til 30,30 kroner ved utgangen av året, og det ble i løpet av 2015 betalt et utbytte på 1,45 kroner per aksje. Akers aksjeinvestering hadde en markedsverdi på 2,9 milliarder kroner per 31. desember 2015, og dette tilsvarer 10 prosent av Akers totale eiendeler per 31. desember 2015.

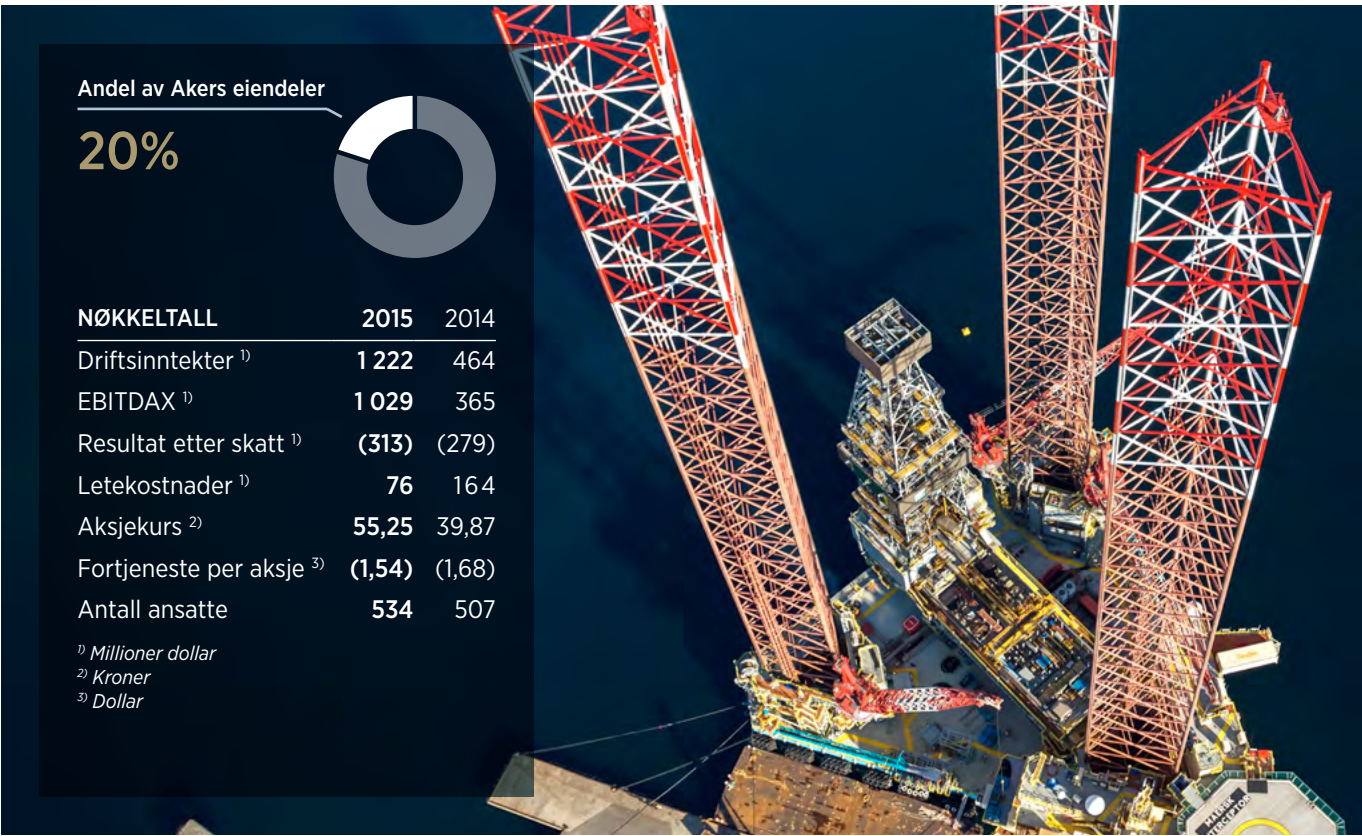
AKERS EIERAGENDA

I et utfordrende marked går Aker Solutions inn i 2016 med en god ordresreserve på 39,7 milliarder kroner. Aker Solutions har likevel måttet gjennomføre kapasitetstilpasninger og nedbemanning som følge av et lavere aktivitetsnivået i oljeservicemarkedet.

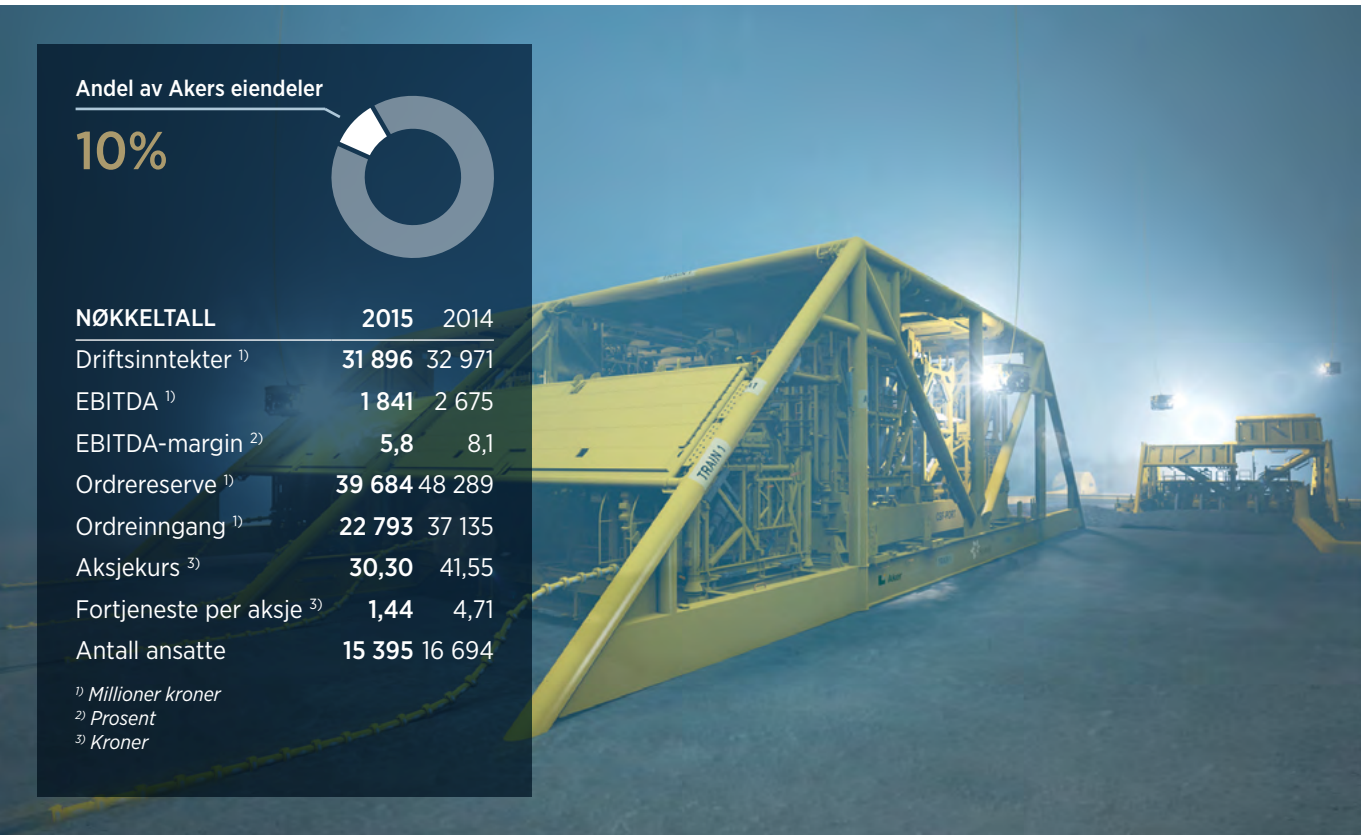
Som eier er Aker opptatt av at Aker Solutions kan vinne nye kontrakter, og levere ordresreserve i henhold til avtalt tidsplan, kvalitet og pris. For å lykkes med det må selskapet videreutvikle førsteklasses kunderelasjoner, sikre en organisasjon med kritisk kapasitet og kompetanse, forbedre den operasjonelle driften, redusere kompleksitet, vise kapitaldisiplin, videreutvikle samarbeid med partnere og oppnå bedre marginer.

Se mer informasjon:

Side 14 og www.akersolutions.com

Riggen, Maersk Interceptor, som skal brukes på Ivar Aasen-feltet, et felt operert av Det norske.

Aker Solutions leverte verdens første anlegg for havbunns gasskompresjon på Åsgard-feltet i Norskehavet.

VIRKSOMHETEN

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015
Nøkkelindikatorer
Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSERNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer
Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet
Aker ASA
Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret
Ledelse

Akastor ASA

STYRETS LEDER:

Frank O. Reite

KONSERNSJEF:

Kristian Monsen Røkke

AKERS TOTALE EIERANDEL:

36,7%

Akastor er et investeringsselskap med en portefølje av industrisel-skaper og finansielle investeringer.

AKERS ENGASJEMENT

Aker eier 70 prosent av aksjene i Aker Kværner Holding AS som igjen eier 40,3 prosent av aksjene i Akastor. Dette gir Aker en kapitalinteresse tilsvarende 28,2 prosent i Akastor. I tillegg eier Aker direkte 8,5 prosent av aksjene i Akastor. Aker er representert i styret ved Frank O. Reite og Øyvind Eriksen.

Akastor-aksjen falt i 2015 fra 21,60 kroner til 12,00 kroner ved utgangen av året. Akers aksjeinvestering hadde en markedsverdi på 1,2 milliarder kroner per 31. desember 2015, og dette tilsva- rer 4 prosent av Akers totale eiendeler per 31. desember 2015.

AKERS EIERAGENDA

Akastor har et fleksibelt mandat for ut- øvelse av aktivt eierskap og langsiktig verdiskaping for aksjonærene.

Som eier er Aker opptatt av at Akastor utvikler og realiserer porteføljeselska- penes reelle verdi gjennom driftsmessi- ge forbedringer og transaksjoner, og i henhold til Akastors strategiske planer. Over tid er Akers målsetting at Akastor som investeringsselskap også utvikler sin portefølje gjennom å gripe investe- ringsmuligheter som oppstår i en ned- gangskonjunktur.

Se mer informasjon:

[Side 14](#) og www.akastor.com

Kværner ASA

STYRETS LEDER:

Leif-Arne Langøy

KONSERNSJEF:

Jan Arve Haugan

AKERS TOTALE EIERANDEL:

28,7%

Kværner er et selskap som planlegger og gjennomfører komplekse feltutbygginger til olje- og gassindustrien.

AKERS ENGASJEMENT

Aker eier 70 prosent av aksjene i Aker Kværner Holding AS som igjen eier 41 prosent av aksjene i Kværner. Aker eier dermed indirekte 28,7 prosent i Kvær- ner. Aker er representert i styret ved Kjell Inge Røkke.

Kværner-aksjen falt i 2015 fra 8,89 kro- ner til 8,22 kroner ved utgangen av året. Akers aksjeinvestering hadde en mar- kedsverdi på 0,6 milliarder kroner per 31. desember 2015, og dette tilsva- rer 2 prosent av Akers totale eiendeler per 31. desember 2015.

AKERS EIERAGENDA

Kværner har i 2015 levert Edvard Grieg-plattformen til avtalt tid, kvalitet og pris, og selskapet ble i 2015 tildelt

Johan Sverdrup-kontrakter for leveran- ser av tre plattformunderstell og dekket til utstys- og boligplattformen. Kvær- ner har befestet posisjonen på norsk sokkel som en ledende leverandør av ingeniørarbeid, innkjøp og bygging – et såkalt EPC-selskap (Engineering, Pro- curement and Construction).

Som eier er Aker opptatt av at Kværner fortsetter det målrettede og systema- tiske arbeidet for å øke produktiviteten og kostnadseffektiviteten. Selskapet har en god ordresreserve, og første pri- oritet er å levere de pågående prosjek- tene i tråd med kundenes forventninger og egne ambisjoner om økte marginer.

Se mer informasjon:

[Side 14](#) og www.kvaerner.com

Akastors porteføljeselskaper opererer som selvstendige enheter med egen ledelse og styre.

Betongunderstellet til plattformen på Hebron-feltet utenfor Newfoundland og Labrador.

VIRKSOMHETEN

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015
Nøkkelindikatorer
Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSERNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer
Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet
Aker ASA
Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret
Ledelse

Ocean Yield ASA

STYRETS LEDER:
Frank O. Reite

KONSERNSJEF:
Lars Solbakken

AKERS TOTALE EIERANDEL:
73%

AKERS ENGASJEMENT

Aker eier 73 prosent av aksjene. Ocean Yield-aksjen steg i 2015 fra 44,00 kroner til 68,50 kroner ved utgangen av året. I tillegg er det utbetalt et utbytte på USD 0,60 per aksje. Verdien av aksjene var 6,7 milliarder kroner per 31. desember 2015, og dette tilsvarer 24 prosent av Akers totale eiendeler per 31. desember 2015. Aker er representert i styret med Frank O. Reite og Kjell Inge Røkke.

AKERS EIERAGENDA

Aker har fortsatt et positivt syn på markedet og utsiktene for salg/lease-back av skip og maritime eiendeler. Ocean Yield utvikler seg i tråd med ambisjonen om å være en betydelig bidragsyter til Akers verdijusterte egenkapital

og utbytte. Selskapet har en EBITDA-ordrerreserve på USD 2,7 milliarder.

Ved utgangen av 2015 er Ocean Yield Akers største investering, og også den investeringen som gir høyeste direkte avkastning og utbytte til Aker. Som eier er Aker opptatt av at Ocean Yield fortsetter veksten med en diversifisert portefølje - kjennetegnet av solide kontraktsparter, diversifisert risikoeksponering og attraktivt kvartalsvis utbytte til selskapets aksjonærer. Fortsatt vekst vil skje gjennom kjøp av maritime eiendeler på lange kontrakter.

Se mer informasjon:
[Side 15](#) og www.oceanyield.no

Aker BioMarine AS

STYRETS LEDER:
Ola Snøve

KONSERNSJEF:
Matts Johansen

AKERS TOTALE EIERANDEL:
99,5%

Aker BioMarine er et integrert bioteknologiselskap som utvikler, markedsfører og selger krillbaserte ingredienser.

AKERS ENGASJEMENT

Aker eier 99,51 prosent av aksjene. Akers aksjeinvestering er verdsatt til 1,4 milliarder kroner, som er bokført verdi, og dette tilsvarer 5 prosent av Akers totale eiendeler per 31. desember 2015.

Aker er representert i styret med Ola Snøve, Kjell Inge Røkke, Øyvind Eriksen og Frank O. Reite.

AKERS EIERAGENDA

Aker BioMarine kontrollerer hele verdikjeden — fra bærekraftig krillfangst fra to miljøsertifiserte fartøy (MSC) til innovativ produktutvikling, produksjon, logistikk og langsiktige samarbeidsavtaler med globalt ledende forbruker- og merkevareselskaper. Etterspørselen etter Qrill™ Aqua som fôrtilsetning til oppdrettsnæringen fortsetter å øke.

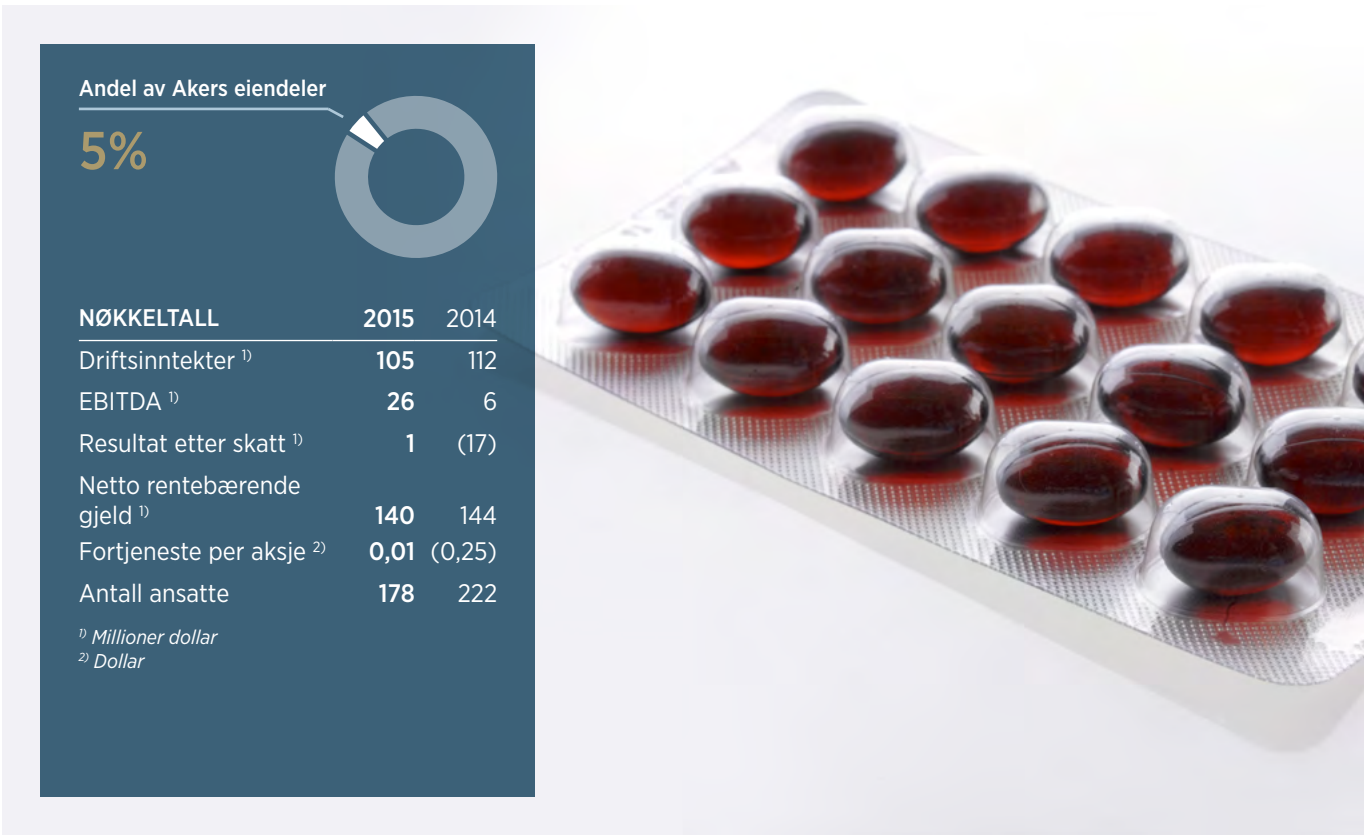
Superba™ Krill Oil, som er selskapets merkevareingrediens innen Omega-3 markedet, har etablert seg som den globale markedslederen med økt markedsandel de siste par årene.

Som eier er Aker opptatt av at Aker BioMarine fortsetter å bygge og utvide markedet for krillbaserte ingredienser av høy kvalitet til ulike applikasjoner. Kontinuerlig fokus på lavere produksjonskostnader i hele verdikjeden, samt bedre utnyttelse av råvarene og økt salg, skal bedre Aker BioMarines marginer. Aker fortsetter arbeidet med å synliggjøre underliggende verdier i Aker BioMarine, og vil over tid ønske å gjøre investeringen mer likvid.

Se mer informasjon :
[Side 15](#) og www.akerbiomarine.com

Ocean Yield har langsiktig bareboat-kontrakter med Høegh Autoliners.

Aker BioMarines merkevareingrediens Superba™ Krill Oil er en global markedsleder.

VIRKSOMHETEN

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015
Nøkkelindikatorer
Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSERNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer
Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet
Aker ASA
Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret
Ledelse

STYRETS LEDER:
Frank O. Reite

KONSERNSJEF:
Webjørn Barstad

AKERS TOTALE EIERANDEL:
73,2% ¹⁾

¹⁾ 16. mars 2016 reduserte Aker sin eierandel i Havfisk til 63,2 prosent.

Havfisk ASA

Havfisk er Norges ledende fangstselskap av hvitfisk. Selskapet eier ca. 11 prosent av den norske torskekvoten (29,6 torsketrålkonsesjoner).

AKERS ENGASJEMENT

Aker eier 73,2 prosent av aksjene. Havfisk-aksjen steg i 2015 fra 15,20 kroner til 28,20 kroner ved utgangen av året. I tillegg er det utbetalt et utbytte på 0,75 kroner per aksje. Verdien av aksjene var 1,7 milliarder kroner per 31. desember 2015, og dette tilsvarer 6 prosent av Akers totale eiendeler per 31. desember 2015.

Aker er representert i styret med Frank O. Reite og Ola Snøve.

AKERS EIERAGENDA

Norges største trålrederi av hvitfisk har gjennom økt ressursgrunnlag og målrettet arbeid styrket det økonomiske fundamentet for vekst i verdier og ut-

bytte. Fornyelsen av flåten med tre nybygde trålere har økt fangstinntektene per driftsdøgn, og bidratt til økt lønnsomhet. Bestanden av torsk i Barentshavet er meget god. Myndighetene har fastsatt den samlede torskekvoten i 2016 på samme nivå som i 2015, og dette sikrer bærekraftig forvaltning. I tillegg fiskes det hyse, sei, blåkveite, uer og reker. Etterspørselen etter sjømat generelt, og torsk spesielt, er god.

Akers eieragenda ligger fast: Kontinuerlig forbedring av driften, øke lønnsomheten, optimalisere flåten/kvotene og utbetale årlig utbytte.

Se mer informasjon:
[Side 16](#) og www.havfisk.no

Finansielle investeringer

Finansielle investeringer var 7,7 milliarder kroner ved utgangen av 2015, inkludert 1,5 milliarder kroner i kontanter. Dette tilsvarer 28 prosent av totale verdijusterte eiendeler i Aker ASA og holdingselskaper.

I segmentet Finansielle investeringer inngår kontanter, likvide fondsinvesteringer, eiendomsinvesteringer, opportunistiske aksjeinvesteringer i børsnoterte selskaper og andre eiendeler. Målet er å utvikle, maksimere og realisere investeringer.

Selskapets kontantbeholdning på 1,5 milliarder kroner og likvide fondsinvesteringer på 0,4 milliarder kroner gir finansiell handlefrihet. Aker har i 2015 innfridd obligasjonslånet AKER05 på til sammen 808 millioner kroner samt utstedt obligasjonslånet AKER13 på en milliard kroner. Aker har dessuten nedbetalt et banklån på 500 millioner kroner som er gjort om til en rullerende trekkfasilitet på 500 millioner kroner som inngår i Aker likviditetsreserve.

Høsten 2015 solgte Akers eiendomsutviklingsselskap Fornebuporten Holding-aksjene i selskapet som eier de to kontorbyggene på til sammen 67 000 kvadratmeter. Salget frigjorde til sammen 600 millioner kroner til Aker. Som en del av transaksjonen kjøpte Aker 25 prosent av eiendomsselskapet Fornebu Gateway, som var kjøper av de to kontorbyggene.

I desember 2015 gjennomførte Aker kjøpet av åtte industrieiendommer fra Akastor. Kjøpesummen var 1,24 milliarder kroner. Aker har i 2016 inngått en avtale om å selge disse eiendommene og 25 prosent av aksjene i Fornebu Gateway til Kjell Inge Røkke og hans selskap TRG. Transaksjonene, som har forbehold om godkjenning på Akers ASAs

generalforsamling 22. april 2016, vil frigjøre 1,55 milliarder kroner til Aker i andre kvartal 2016, og gi en regnskapsmessig gevinst på 90 millioner kroner.

Verdien av de finansielle investeringene i de børsnoterte selskapene American Shipping Company og Philadelphia Shipyard var 1,9 milliarder kroner ved utgangen av 2015.

Andre finansielle investeringene var 2,0 milliarder kroner ved utgangen av 2015. Dette inkluderer rentebærende fordringer på 1,2 millioner kroner, samt egenkapitalinvesteringer i ikke-børsnoterte selskaper.

Se mer informasjon [side 16](#).

NØKKELTALL FINANSIELLE INVESTERINGER

Millioner Kroner	31.12.2014		31.12.2015	
	NOK/aksje ¹⁾	Millioner kroner	NOK/aksje ¹⁾	Millioner kroner
Kontanter	39	2 857	20	1 488
Likvide fondsinvesteringer	5	362	6	415
Andre børsnoterte investeringer	20	1 476	26	1 906
Eiendom	10	736	25	1 870
Andre finansielle investeringer	29	2 123	27	2 016
Sum Finansielle investeringer	104	7 554	104	7 693

¹⁾ Investeringens bidrag til Akers VEK per aksje.

Havfisk er Norges største trålrederi med 10 fartøy og 29,6 trålkonsesjoner for torsk.

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkelindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSERNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

STYRETS
ÅRSBERETNING 2015

For Aker ASA* og porteføljeselskapene var 2015 et år preget av utfordringer, men også nye muligheter.

1. VIKTIGE UTVIKLINGSTREKK I 2015

Verdijustert egenkapital (VEK) for Aker og holdingselskaper økte med 20 prosent til 20,9 milliarder kroner ved utgangen av 2015. VEK per aksje, før avsetning for utbytte, var 282 kroner, mot 244 kroner ved utgangen av 2014. VEK er en nøkkelindikator for Aker og beregnes ved å benytte markedsverdien for børsnoterte aksjer og bokført verdi for øvrige eiendeler. VEK legger grunnlaget for selskapets utbyttepolitikk.

Den skarpe nedgangen for olje- og gassaktiviteter rammet de energirelaterte selskapene i Akers portefølje gjennom lavere oljepriser, færre kontraktstildelinger, prispress, kostnadskutt og kapasitetsjusteringer. Lavere markedsprising av selskaper og begrensede finansieringsalternativer åpnet imidlertid for transaksjonsmuligheter for selskaper som Det norske oljeselskap og Ocean Yield, mens lavere drivstoffkostnader og en svekket norsk krone har vært gunstig for Havfisk.

Aker styrket seg finansielt ved å øke oppstrøms kontanter fra porteføljeselskapene med 38 prosent i 2015, uten å overbelaste balansen til selskapene som betaler utbytte. Helt siden oljenedturen startet i 2014 har Aker prioritert å beskytte sine porteføljeselskapers finansielle stilling i sin alminnelighet, og kontantposisjonene i særdeleshet.

Akers bokførte egenkapitalandel var 60 prosent, mens kontantbeholdning og likvide fondsinvesteringer utgjorde 1,9 milliarder kroner. Brutto rentebærende gjeld ved årsslutt 2015 var 6,5 milliarder kroner og netto rentebærende gjeld 3,8 milliarder kroner.

Selskapets markedsverdi inkludert utbytte økte med 5,8 prosent i 2015, noe som var i tråd med hovedindeksen på Oslo Børs ("OSEBX"). Akers aksjekurs var 42 prosent lavere enn VEK ved årsslutt 2015, sammenlignet med et historisk gjennomsnitt på 34 prosent.

* Aker ASA viser til morselskapet.

Aker viser til Aker ASA og holdingselskaper, som er oppført i [note 1](#) til årsregnskapet for Aker ASA og holdingselskapene, [side 69](#).

Aker-konsernet viser til Aker ASA og datterselskapene som er konsolidert inn i konsernregnskapet, som angitt i [note 9](#) til Aker-konsernets årsregnskap, [side 34](#).

ÅRSBERETNING 2015

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkelindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSRNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIKRSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

På Akers generalforsamling 17. april 2015 ble det vedtatt at det skulle utbetales et ordinært utbytte på 10 kroner per aksje for 2014, hvorav halvparten med valgfritt oppgjør i nye Aker-aksjer med rabatt. Totalt valgte 84 prosent av aksjonærene deloppgjør i aksjer, og dermed ble det utstedt 1 947 134 nye aksjer. Dette representerte 2,7 prosent av selskapets aksjekapital.

Styret i Aker foreslo en kontantutbetaling av utbytte på 10 kroner per aksje for 2015. Forslaget tilsvarer en avkastning på 6,1 prosent på aksjekursen ved utgangen av 2015, og utgjør 3,6 prosent av VEK. Dette ligger i det høyere intervallet av Akers utbyttepolitikk, som sier at 2-4 prosent av VEK skal utbetales.

Akers finansdirektør (CFO) Trond Brandsrud sluttet ved utløpet av sin oppsigelsesperiode 31. juli 2015. Frank O. Reite tiltrådte stillingen som CFO 10. august 2015. Frank O. Reite kom fra stil-

lingen som konsernsjef (CEO) i Akastor, og har tidligere hatt en rekke ledende stillinger i Aker-konsernet.

I november 2015 flyttet Aker til Fornebuporten, hvor det har sitt hovedkontor i samme bygg som flere av porteføljeselskapene.

2. VIKRSOMHET OG LOKALISERING

Aker er et industrielt investeringsselskap med tradisjoner tilbake til 1841. Selskapet er registrert i Norge, med hovedkontor på Fornebu.

Som aktiv eier og egenkapitalinvestor, bruker Aker sin finansielle og industrielle ekspertise til å utvikle de operative selskapene i porteføljen. Gjennom sin deltakelse i selskapenes styre er Aker en pådriver for operasjonelle og strategiske forbedringer, bistår med finansiering og omstruktureringer, og tilrettelegger for industrielle transaksjoner. Aker har som mål å etablere lønnsom

vekst, en konkurransedyktig markedsposisjon og robuste organisasjonskulturer i samtlige av sine porteføljeselskaper. Målet er å sikre bærekraftig verdiskaping for alle aksjonærene.

Akers investeringer er delt inn i to porteføljer: Industrielle og Finansielle investeringer. Ved årsslutt 2015 var Aker direkte og indirekte den største aksjonæren i åtte selskaper notert på Oslo Børs.

a. Industrielle investeringer

Akers industrielle portefølje er selskapets langsiktige investeringer og består av syv selskaper, hvorav seks er børsnoterte. De omfatter det fullintegre- te lete- og produksjonsselskapet Det norske oljeselskap, oljeserviceselskapet Aker Solutions, oljeservice investerings-selskapet Akastor, EPC-selskapet Kværner, det skipseiende selskapet Ocean Yield, bioteknologiselskapet Aker BioMarine og hvitfiskselskapet Havfisk.

Den samlede verdien av Akers industrielle investeringer var på 20,2 milliarder kroner per 31. desember 2015, hvilket utgjorde 72 prosent av Akers verdijusterte egenkapital, opp fra 17,4 milliarder kroner ved årsslutt 2014. Økningen skyldes hovedsakelig en netto positiv verdiendring på 3,5 milliarder kroner, hvorav 0,7 milliarder kroner var utbyttebetalinger til Aker.

Verdiøkningen, inkludert utbytte, for de industrielle investeringene var 2,9 milliarder kroner for Ocean Yield, 1,6 milliarder kroner for Det norske og 0,9 milliarder kroner for Havfisk. Aker Solutions fikk redusert sin verdi med 0,9 milliarder kroner, justert for utbytte, og Akastor med 0,9 milliarder kroner.

Bokført verdi for Akers unoterte investering, Aker BioMarine, var tilnærmet uendret på 1,4 milliarder kroner per 31. desember 2015.

Aker Solutions

Aker Solutions er et globalt oljeservice-selskap som leverer tjenester, teknologi og produktløsninger innen subsea og feltdesign. Selskapet er spesialisert inn mot globale nisjer med høye inngangsbarrierer. Forretningsmodellen er lite kapitalintensiv, med evne til å generere høy avkastning på investert kapital.

Aker Solutions' resultater påvirkes negativt av den vedvarende nedgangen i markedet for oljeservicetjenester, og fremfor alt av den fallende etterspørselen etter subsea-tjenester og vedlikehold, modifikasjoner og operasjoner (MMO) på den norske kontinentalsokelen. Den store Johan Sverdrup-utbyggingen i Nordsjøen, hvor Aker Solutions har en rammeavtale for prosjekteringsarbeid, har delvis kompensert for etterspørselsfallet innen Engineering. Aker Solutions opprettholdt solid prosjektgjennomføring i 2015 og selskapet utvider stadig sitt geografiske fotavtrykk ut over hjemmemarkedet.

Forbedret operasjonell effektivitet, videreutvikling av førsteklasses relasjoner til både eksisterende og nye kunder, reduksjon av kompleksiteten i organisasjonen og reduksjon av kostnadsbasen er områder som står høyt på Akers eierskapsagenda for Aker Solutions. Selskapet har gjort fremskritt når det gjelder initiativer for å forbedre driften og redusere kostnader, og jobber kontinuerlig med kundene for å oppnå kostnadsbesparelser over prosjektenes livsløp. Aker Solutions har foretatt omfattende kapasitetstilpasninger og har redusert antall ansatte globalt med 15 prosent i 2015, uten at dette har gått ut over selskapets kjernekompetanse.

Høydepunkter i 2015 var ferdigstillelsen av verdens første undervannskompresjonssystem på Statoils Åsgardfelt, samt tildelingen av kontrakten for prosjektering og innkjøpsledelse (EPMA) for Johan Sverdrup til en verdi av 4,5 milliarder kroner. I oktober annonserte Aker Solutions og MAN Diesel & Turbo et prosjekt for å utvikle neste generasjons undervannskompresjonssystemer, og i desember inngikk Aker Solutions og Saipem et samarbeid om utvalgte undervannsutbyggingsprosjekter for olje og gass globalt. Aker mener at Aker Solutions' unike kapasitet, i kombinasjon med alliansene med MAN, Saipem og Baker Hughes, vil sette selskapet i stand til å styrke sin markedsstilling ved å utvide sitt produkttilbud, regionale fotavtrykk og sentrale kunderelasjoner.

Aker Solutions hadde en ordrereserve på 40 milliarder kroner ved årsslutt

2015, tilsvarende 1,2 ganger omsetningen i 2015. Dette gir visibilitet med hensyn til fremtidige inntekter og gir et godt grunnlag for å takle den utfordrende markeds situasjonen.

Omsetningen for Aker Solutions' vide-reførte virksomhet falt med 3,3 prosent til 32 milliarder kroner i 2015, og EBITDA falt med 31 prosent til 1,8 milliarder kroner, hvilket tilsvarer en EBITDA-margin på 5,8 prosent, mot 8,1 prosent i 2014. Selskapet har fortsatt en solid finansiell posisjon og rapporterte en netto rentebærende fordring på 301 millioner kroner ved årsslutt 2015.

Aksjekursen i Aker Solutions var 30,30 kroner ved årsslutt, ned fra 41,55 kroner ved årsslutt 2014. Styret i Aker Solutions har foreslått at det ikke skal utbetales utbytte for regnskapsåret 2015 på grunn av de usikre markedsutsiktene for oljeservice.

Akastor

Akastor er et investeringsselskap som opererer innen oljeservice med en portefølje av industrielle selskaper og andre investeringer. Selskapet har et fleksibelt mandat for utøvelse av aktivt eierskap og arbeider med å frigjøre verdipotensialet i sine selskaper gjennom organisk vekst, fusjoner og oppkjøp.

Som eier er Aker opptatt av at Akastor engasjerer seg aktivt innenfor fusjoner og oppkjøp, både for å frigjøre kontanter gjennom realisering av eiendeler og gripe investeringsmuligheter som oppstår i en nedgangskonjunktur.. Dette må skje på en disiplinert måte.

Akastors resultater for 2015 er påvirket av de utfordrende markedsforhold innenfor oljetjenester. MHWirth, den største investeringen i Akastors portefølje, ble hardt rammet av at markedet for nybygg av borerigger nærmest har stoppet opp, at ordre for nye borepaker har falt bort og at fremdriften i eksisterende prosjekter har bremset opp. Selv om MHWirth fortsatt rapporterer gode resultater innenfor service- og ettermarkedstjenester, falt antall rigger med utstyr fra MHWirth i drift i 2015, og dermed vil trolig inntektene fra Drilling Lifecycle Services bli lavere fremover. Akastor forventer ikke at markedsfor-

holdene for MHWirth kommer til å ta seg opp igjen på kort eller mellomlang sikt.

AKOFS Offshores resultater i 2015 var varierende. Fartøyene Skandi Santos og Aker Wayfarer gikk på kontrakter mesteparten av året, og rapporterte stabil drift. AKOFS Seafarer sto derimot uten kontrakt gjennom 2015 og det er fortsatt en utfordring å skaffe kontrakter for skipet. Frontica, KOP Surface og Fjords Processing leverte samlet sett tilfredsstillende resultater, både driftsmessig og økonomisk.

For å sikre lønnsomheten i et marked med lavere aktivitetsnivå, reduserte selskapene i Akastors portefølje antall ansatte med totalt 25 prosent gjennom 2015, men forsøkte samtidig å beholde selskapets kompetanse. Ulike strategiske initiativer vurderes for å styrke hvert enkelt selskaps konkurranseevne og posisjonere det best mulig for når markedet kommer tilbake. Ledelsen i Akastor er fokusert på å forbedre selskapets finansielle styrke og fleksibilitet og er på utkikk etter nye transaksjonsmuligheter. Salget av Akastors eiendomsportefølje til Aker for 1,2 milliarder kroner i november 2015 var i tråd med denne strategien. Refinansieringsavtalen med banksyndikatet i januar 2016 bidro til å forbedre selskapets finansielle posisjon ytterligere.

I juli 2015 ble Kristian Monsen Røkke ansatt som ny konsernsjef (CEO) av Akastors styre. Han etterfulgte Frank O. Reite.

Selskapets driftsinntekter var på 16 milliarder kroner i 2015, mot 21 milliarder kroner i 2014. EBITDA var på 0,7 milliarder kroner, sammenlignet med 1,4 milliarder kroner ett år tidligere. Det ga en EBITDA-margin på 4,4 prosent, mot 6,4 prosent i 2014.

Akastors aksjekurs ved årsslutt var 12,0 kroner, ned fra 21,6 kroner ved årsslutt 2014. Det er ikke foreslått noe utbytte for regnskapsåret 2015.

Kværner

Kværner er en spesialisert leverandør av ingeniørtjenester, anskaffelser og fabrikkasjonstjenester til offshore olje- og gassplattformer og landbaserte anlegg.

ÅRSBERETNING 2015

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkelindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSRNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

Til tross for investeringskutt innenfor letting & produksjon (E&P) som følge av lavere oljepriser, ble Kværner tildelt flere betydelige EPC-kontrakter i 2015. Høydepunktene var tildelingen av kontrakten for dekket på Johan Sverdrup utstøys- og boligplattform i et joint venture-samarbeid med KBR til en anslått samlet verdi på om lag 6,7 milliarder kroner, og tildelingen av kontrakten for stålunderstellet til boreplattformen og prosessplattformen på Johan Sverdrup. Disse tildelingene bekrefter Kværners stilling som markedsledende på store stålunderstell på norsk sokkel og dette skaper et grunnlag for den strategiske videreutviklingen av Kværners verfts-kompetanse.

Kværner arbeider kontinuerlig for å forbedre produksjonseffektiviteten ved sine verft, justere kapasiteten og utvikle sine leveransemodeller slik at kostnads-basen reduseres og konkurranseevnen styrkes. Forbedringene gjelder både pågående prosjekter og nye anbud, for å kunne sikre lønnsomheten i en situasjon med lavere aktivitetsnivå.

Utsiktene til nye kontraktstildelinger i 2016 er usikker og Aker er derfor opp-tatt av at Kværner leverer prosjektene i ordreserven på 14 milliarder kroner i tråd med kundenes forventninger.

Selskapet har arbeidet med å finne en tilfredsstillende løsning på de pågående voldgiftssakene knyttet til historiske prosjekter. I januar 2015 inngikk Kværner et forlik med Longview Power LLC og andre aktører som førte til at selskapet mottok et samlet beløp på 48 millioner dollar. I mars 2016 inngikk Kværner og Amec Foster Wheeler et separat forlik som dekket samtlige krav knyttet til Longview-prosjektet. Det endelige forliket innebærer en kontantutbetaling til Kværner på 70 millioner dollar.

Kværners driftsinntekter var på 12 milliarder kroner i 2015, mot 14 milliarder kroner i 2014. EBITDA var på 0,6 milliarder kroner, mot 0,8 milliarder kroner året før, noe som ga en justert EBITDA-margin på 4,4 prosent, mot 5,9 prosent i 2014.

Aksjekursen i Kværner var 8,22 kroner per 31. desember 2015, mot 8,89 kroner ved utgangen av 2014. Et samlet utbyt-

te på 0,82 kroner per aksje ble utbetalt i 2015, mot et samlet utbytte på 1,25 kroner per aksje i 2014. Kværners styre reviderte selskapets utbyttepolitikk i juli 2015 i tråd med selskapets langsiktige markeder og utsikter. Bak styrets forslag til utbyttensnivå ligger det en prioritering om å opprettholde en sterk balanse og en god kontantposisjon for selskapet. Styret i Kværner har foreslått at det ikke skal utbetales utbytte i første halvår 2016.

Det norske oljeselskap

Det norske er et integrert lete- og produksjonsselskap som opererer på norsk kontinentalsokkel.

Det norske nådde viktige milepæler i 2015: Selskapet nær doblet sine reserver, utvidet portefølje av eiendeler gjennom nye oppkjøp, og styrket og diversifiserte sin kapitalstruktur.

I første halvår konkluderte Det norske en omfattende refinansiering som ga selskapet en langsiktige kapitalstruktur. Selskapet utstedte et ansvarlig obligasjonslån på 300 millioner dollar og inngikk en avtale for en ny rullerende kredittfasilitet på 550 millioner dollar. Det norske kom til enighet med sine kreditorer om å tilpasse lånebetingelsene på obligasjonslånet til betingelsene på selskapets reservebaserte lånefasilitet (RBL), og dermed ble egenkapitalkravet fjernet. Per 31. desember 2015 hadde selskapet 1,3 milliarder dollar i ubenyttede kredittfasiliteter.

Lavere oljepriser påvirker Det norskess inntekter og selskapet er derfor i diskusjoner med kreditorene for å få re-forhandlet lånebetingelsene sine, med Akers støtte.

I andre halvår 2015 annonserte Det norske oppkjøpet av Svenska Petroleum og Premier Oils norske datterselskaper for under 1 dollar per fat i oppdagede ressurser. Oppkjøpene passer godt inn i Det norskess eksisterende portefølje og gir selskapet vekstmuligheter for fremtiden, etter Johan Sverdrup er kommet i gang med produksjon. Det norske vil fortsette å rendyrke sin portefølje og utnytte markedsnedgangen til å kjøpe opp virksomheter på den norske kontinentalsokkelen til attraktive priser.

Det norske leverte solide drifts- og utbyggingsresultater i 2015. Produksjonen på Alvheimfeltet i Nordsjøen var stabil, og ga Det norske en årlig produksjon på rundt 60 000 fat oljeekvivalenter per dag til en produksjonskostnad per fat på 6,4 dollar. Risikoen rundt Ivar Aasen-utbyggingen er betydelig redusert og prosjektet er i rute for oppstart i fjerde kvartal 2016.

Johan Sverdrup er den viktigste eien-delen i Det norskess portefølje. I februar 2015 overleverte Det norske, sammen med sine øvrige feltpartnere, planen for utvikling og drift (PUD) for første fase av utbyggingen av Johan Sverdrup. I planen bekreftes det at målet er å starte produksjon mot slutten av 2019 og at bruttokostnader for hele feltutbyggingen er anslått til 170-220 milliarder kroner. Utbyggingskostnadene har siden gått ned, og i januar 2016 reduserte Det norske de samlede anslåtte investeringskostnader for utbyggingen av fase 1 til 108,5 milliarder kroner, mot 123 milliarder kroner i PUD, og til 160-190 milliarder kroner for hele feltutbyggingen. Planen for fase 1 ble godkjent av norske myndigheter i tredje kvartal 2015.

Det norske lyktes ikke å bli enig med de øvrige partnerne om en unitiseringsavtale for Sverdrupfeltet. I juli 2015 fastsatte Olje- og energidepartementet fordelingen av eierandelene i Sverdrup-feltet. Dette førte til en reduksjon i Det norskess andel av feltet fra 11,89 til 11,57 prosent. Det norske påklaget avgjørelsen til Kongen i Statsråd, som i desember fasthold departementets avgjørelse. Det norske vurderer om selskapet skal gå rettens vei med saken.

Selskapet har innledet et forbedringsprogram for å redusere kostnadene og optimalisere drifts- og leteeffektiviteten. Målet er å sikre lønnsom vekst selv med oljepriser under 40 dollar fatet.

Ved utgangen av 2015 hadde Det norske påviste og sannsynlige brutto reserver (P50) på 498 millioner fat oljeekvivalenter. Disse anslagene er verifisert av tredjepart. Selskapet mener at det i den eksisterende porteføljen er potensielle for å oppnå en produksjon på 160 000 fat oljeekvivalenter per dag etter 2020.

Det norskess driftsinntekter i 2015 var 1,2 milliarder dollar, sammenlignet med 464 millioner dollar i 2014. EBITDAX var på 1,0 milliarder dollar, mot 365 millioner dollar året før. Dette gir en EBITDAX-margin på 84 prosent, mot 79 prosent i 2013.

Det norske-aksjen var 55,25 kroner per 31. desember 2015, sammenlignet med 39,87 kroner ved utgangen av 2014. Det er ikke foreslått noe utbytte for regnskapsåret 2015.

Ocean Yield

Ocean Yield er et selskap som eier fartøyer med langsiktige bareboat-kontrakter. Selskapets mandat er å bygge opp en diversifisert portefølje av moderne fartøyer innen oljeservice og industriell shipping, med faste leieavtaler mot solide motparter.

Ocean Yield fortsatte veksten i 2015, og porteføljen ble tilført nybygg til en samlet verdi på 505 millioner dollar, hvilket bidro til å diversifisere flåten og kunde-basen.

I april inngikk Ocean Yield nybyggskontrakter for åtte kjemikalietankere med 15 års "hell and high"-bareboat-kontrakter med Navig8 Chemical Tankers. De fire første fartøyene ble levert i 2015 og de fire siste skal etter planen leveres i 2016. I juli inngikk selskapet en avtale om å kjøpe fire LR2-produkttankskip med 13-års leieavtale med Navig8 Product Tankers. Planen er at tankskipene skal leveres i 2016.

Ocean Yield forbedret sin likviditet i 2015. I april utstedte selskapet et usikret obligasjonslån på 1,0 milliard kroner med løpetid frem til april 2020, og tok opp deretter 220 millioner dollar i gjeld for fartøyet Aker Wayfarer. I september inngikk Ocean Yield en avtale med American Shipping Company ("AMSC") om visse fritak som AMSC trengte for å refinansiere sin gjeld. Ocean Yield eier 93,05 prosent av de usikrede obligasjonene som er utstedt av AMSC. Som følge av refinansieringen og godkjenningen av endringene, går rentebetalingen for obligasjonene over fra å være 50 prosent kontant og 50 prosent konvertert til nye obligasjoner, til å bli 100 prosent kontant.

Ved årsslutt 2015 hadde Ocean Yield en EBITDA ordresreserve på 2,7 milliarder dollar og gjennomsnittlig gjenstående kontraktstid (vektet etter EBITDA) var 10,3 år. Selskapet holder fast ved sin ambisjon om å utbetale et attraktivt kvartalsutbytte, støttet av en sterk underliggende inntjeningsvekst. Ocean Yield vil få overlevert 11 nybygg i 2016 og ytterligere to er planlagt for første kvartal 2017.

Alle Ocean Yields fartøy er på langtids leiekontrakter og selskapet er derfor ikke direkte berørt av den utfordrende markedssituasjonen innen oljeservicebransjen. Skulle dagens lave aktivitetsnivå vedvare, vil dette imidlertid kunne påvirke enkelte av selskapets motparter.

Ocean Yields driftsinntekter var 257 millioner dollar i 2015, mot 249 millioner dollar i 2014. EBITDA var 224 millioner dollar, mot 217 millioner dollar året før, noe som resulterte i en EBITDA-margin på 87 prosent. Samtlige prosjekter ble gjennomført i henhold til plan i 2015.

Ocean Yields aksjekurs var 68,5 kroner per 31. desember 2015, opp fra 44,0 kroner ved utgangen av 2014. Ocean Yield utbetalte i 2015 et samlet utbytte på 0,6 dollar per aksje, og har økt utbyttebetalingen med 0,5 cent per aksje for hvert kvartal.

Styret i Ocean Yield foreslo et utbytte på 0,1625 dollar per aksje for fjerde kvartal 2015. Dermed mottok Aker i mars 2016 rundt 16 millioner dollar gjennom sin direkte eierandel på 72,97 prosent i Ocean Yield.

Aker BioMarine

Aker BioMarine er et integrert bioteknologiselskap som utvikler, markedsfører og selger krillbaserte ingredienser til konsumentmarkedet for helse og velvære, og til dyrefôr.

Aker BioMarines kjerneprodukter er Krill™ Aqua, en høyverdig ingrediens for oppdrettsnæringen, Krill Pet, en fôr-ingrediens for katter og hunder basert på marine proteiner og Superba™ Krill Oil, et fosfolipidbasert omega 3-kosttilskudd. Markedet for Krill™-produkter fortsatte å utvikle seg positivt i 2015. Omsetningen av Krill™ Aqua økte med

16 prosent på årsbasis, grunnet økt volum og høyere priser. Omsetningen av Krill Pet hadde en økning på 57 prosent i 2015. Omsetningen av Superba™ Krill Oil stabiliserte seg i fjerde kvartal på tross av vedvarende svak etterspørsel i omega 3 markedet. Den årlige omsetningen av Superba™ Krill Oil gikk ned med 6 prosent sammenlignet med året før.

Fangstsesongen for krill ble avsluttet tidlig i oktober 2015 med en samlet årlig fangstmengde på omtrent samme nivå som året før. Fartøyene startet den neste fangstsesongen i desember 2015, og fangstmengden i begynnelsen av 2016 har ligget over gjennomsnittet for 2015.

Aker BioMarines krilloljefabrikk i Houston produserer i henhold til planlagt kapasitet og selskapet har oppgradert sin teknologi for å legge til rette for utvikling av nye Superba™ krilloljeprodukter. De to første produktene, Superba2 og Superba Boost, vil være klare for levering til kundene i løpet av første halvår 2016. Selskapet forventer at produktene vil bidra til økt omsetning av Superba™ krillolje.

Etter godkjenning fra norske fiskerimyndigheter, kjøpte The Resource Group TRG AS i tredje kvartal preferanseaksjer i Aker BioMarines fartøyeiende datterselskap. Den nye eierstrukturen åpner for tilgang til utenlandsk kapital samtidig som Aker BioMarine overholder kravene i selskapenes fiskekonsesjoner.

Aker BioMarine har etablert en solid plattform for vekst, og er godt posisjonert for geografisk ekspansjon og å få produktene sine inn i høyere prissegmenter med sin sterke verdikjede, nyskapende produktserie og stabile, langsiktige partnerskap. I USA ble selskapet i 2015 innvilget krilloljepatenter som dekker produksjonsprosessen og produkt-sammensetningen. Selskapet begynte aktivt å beskytte patentene i 2016.

Selskapet innledet i 2015 et program for å redusere sine driftskostnader for å styrke sin konkurranseevne og lønnsomhet. I juni 2015 valgte Hallvard Muri å gå av som CEO for selskapet. Han ble erstattet av Matts Johansen, som kom fra stilling som driftsdirektør (COO) i Aker BioMarine.

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015
Nøkkelindikatorer
Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSERNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer
Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet
Aker ASA
Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret
Ledelse

Aker BioMarine rapporterte i 2015 samlede inntekter på 105 millioner dollar, mot 112 millioner dollar i 2014. EBITDA var på 26 millioner dollar, opp fra 6,0 millioner dollar året før. Selskapets lånefasilitet på 105 millioner dollar, hvorav 305 millioner kroner er garantert av Aker, forfaller i andre kvartal 2017.

Aker BioMarine ble tatt av Oslo Børs i januar 2013 og ble et datterselskap i Aker. Aker vurderer ulike alternativer for sitt langsiktige eierskap i Aker BioMarine.

Havfisk

Havfisk er Norges største fangstselskap for hvitfisk med sine 29,6 torskekonseksjoner, hvilket utgjør rundt 11 prosent av landets totale hvitfiskkvote. Selskapet spesialiserer seg på fiske av torsk, sei og hyse.

Havfisk leverte solide resultater i 2015. Torsk, som er det viktigste fiskeslaget for Havfisk, står for rundt 50 prosent av den totale fangsten. Torskeprisene utviklet seg positivt gjennom 2015, og gjennomsnittsprisen for torsk gikk opp med 39 prosent sammenlignet med 2014. Dermed har Havfisks gjennomsnittlige fangstverdi per driftsdøgn i 2015 gått opp med 13 prosent til 363 000 kroner per fartøy, hvilket er det høyeste i selskapets historie.

Selskapets samlede fangstvolum i 2015 var 58 214 tonn sløyd hodekappet fisk, en nedgang på 2 prosent fra 2014. Nedgangen i volum skyldes hovedsakelig lavere torske- og seikvoter, men dette ble i stor grad kompensert for gjennom økt volum for andre fiskeslag som uer og blåkveite, og reker.

Havfisk inngikk i oktober 2015 en avtale om å selge fartøyet «Stamsund» til et islandsk selskap for 20 millioner kroner. I februar 2016 annonserte selskapet bestillingen av et nybygg som skal leveres i 2018.

Utsiktene for Havfisk er fortsatt positive. Torskekvotene for 2016 er stabile sammenlignet med fjoråret, hvitfiskprisene er forventet å holde seg høye og etterspørselen etter selskapets produkter forventes å holde seg godt. Regjeringens beslutning i 2015 om å heve kvotetaket fra tre til fire kvoter per

fartøy åpner for ytterligere effektivitetsforbedringer. I første omgang vil det sette Havfisk i stand til å bedre utnytte sine kvoter. På lengre sikt kan det også åpne for at færre fartøy kan fiske selskapets samlede kvoter.

I desember 2015 vant Havfisk en rettsak mot Hermes om en avtale om salg av fartøy og kvoter som ble inngått i 2013. I en dom avsagt av Nord-Troms tingrett, ble Havfisk frikjent for kravet i sin helhet og tilkjent saksomkostninger. Hermes har anket dommen og saken kommer opp for Hålogaland lagmannsrett i juni 2016.

Selskapet hadde driftsinntekter på 1,1 milliarder kroner i 2015, mot 1,05 milliarder kroner i 2014. EBITDA var på 403 millioner kroner, sammenlignet med 299 millioner kroner året før, hvilket gir en EBITDA-margin på 36 prosent sammenlignet med 28 prosent i 2014.

Havfisk-aksjen var 28,20 kroner ved utgangen av 2015, opp fra 15,20 kroner per 31. desember 2014. På årsbasis var det over en firedobling av handlet volum for aksjen, delvis på grunn av at selskapets nest største aksjonær solgte sin eierpost på 12 prosent i mai 2015.

Havfisk besluttet at det skulle utbetales utbytte for regnskapsåret 2014, og betalte ut 0,75 kroner per aksje i mai 2015. Styret i Havfisk har foreslått å betale et utbytte på 1,50 kroner per aksje for 2015. Det betyr at Aker vil motta ca. 93 millioner kroner i utbytte gjennom sin direkte eierandel på 73,25 prosent i Havfisk.

b. Finansielle investeringer

Finansielle investeringer omfatter alle Akers eiendeler – bortsett fra Industrielle investeringer - herunder kontantbeholdninger, likvide fondsinvesteringer, andre børsnoterte investeringer, eiendomsinvesteringer og andre finansielle investeringer. Verdien på Akers finansielle investeringer var 7,7 milliarder kroner per 31. desember 2015 og utgjorde dermed 28 prosent av Akers verdijusterte brutto eiendeler. Tilsvarende verdi ved utgangen av 2014 var 7,6 milliarder kroner.

Aker fullførte sin treårsplan igangsatt i november 2012 om å realisere finansi-

elle investeringer til en totalverdi på 3,0 milliarder kroner. De største eiendelene som ble solgt i 2015 var Fornebuportens næringsbygg og Setanta Energys datterselskap med oljelisens i Gabon. Aker vil ha en opportunistisk tilnærming til videre salg av øvrige finansielle investeringene.

Akers kontantbeholdning falt med 1,4 milliarder kroner fra fjoråret, til 1,5 milliarder kroner. Nedgangen skyldes hovedsakelig kjøp av eiendommer fra Akastor verdsatt til 1,2 milliarder kroner, renter og driftsutgifter som totalt utgjorde 0,6 milliarder kroner, netto tilbakebetaling av gjeld med 0,3 milliarder kroner og 0,4 milliarder kroner som ble utbetalt til aksjonærene som utbytte i 2015. Nedgangen ble delvis oppveid av utbytteinntekter på 1,3 milliarder kroner for 2015. Aker konverterte i 2015 et banklån på 0,5 milliarder kroner til en rullerende kredittfasilitet som kan trekkes til enhver tid frem til forfall i 2017. En separat rullerende kredittfasilitet på 1,0 milliarder kroner med tre års løpetid ble innvilget i februar 2016. Aker har en konservativ forvaltning av sin kontantbeholdning, med innskudd i flere banker med høy kredittrating.

Aker hadde 415 millioner kroner i likvide fondsinvesteringer i Norron Asset Management per 31. desember 2015, opp fra 362 millioner kroner året før.

Verdien av andre børsnoterte investeringer var 1,9 milliarder kroner per 31. desember 2015, opp fra 1,5 milliarder kroner i 2014. Verdien av Akers investering i Philly Shipyard (“PHLY”) økte til 1,4 milliarder kroner, sammenlignet med 711 millioner kroner i 2014. Verdien av Akers direkte og indirekte egenkapitaleksponering i AMSC falt til 538 millioner kroner, sammenlignet med 765 millioner kroner i 2014. I 2014 kunngjorde Aker at selskapet ville vurdere strategiske alternativer for sine to amerikanske investeringer som opererer i Jones Act-markedet. Aker fortsetter å samarbeide med ledelsen og styret i AMSC and PHLY i vurderingen av mulige strategiske initiativer for å optimalisere aksjonærenes verdi, som en del av den langsiktige strategien for å realisere begge investeringene.

Akers samlede eksponering mot eiendomsutvikling var 1,9 milliarder kroner, opp fra 736 millioner kroner ved årsslutt 2014. Økningen skyldes hovedsakelig kjøp av åtte industrielle eiendommer fra Akastor for 1,2 milliarder kroner i november 2015, med kontantoppgjør.

Fornebuporten Holding, et av Akers indirekte datterselskaper, inngikk en avtale i oktober 2015 om å selge sine aksjer i Fornebuporten til et eiendoms-konsortium. Den endelige prisen som ble betalt for aksjene til Fornebuporten Holding var ca. 1,0 milliarder kroner, justert for den resterende byggekostnaden for kontorbygget og leiekompensasjon. Fornebuporten Holding tegnet seg for 25 prosent av aksjene i eiendoms-konsortiet Fornebu Gateway, tilsvarende 325 millioner kroner. Salget frigjorde 0,6 milliarder kroner i kontanter til Aker, hvorav 0,5 milliarder kroner ble utbetalt i fjerde kvartal 2015 og 100 millioner kroner vil bli betalt i 2016.

Andre finansielle investeringer utgjorde 2,0 milliarder kroner per 31. desember 2015, sammenlignet med 2,1 milliarder kroner ved årsslutt 2014. Nedgangen skyldes hovedsakelig tilbakebetaling av en fordring fra Setanta Energy. Aker inngikk en avtale i fjerde kvartal 2015 om ledelsesoppkjøp («management buy-out») av Ocean Harvest. Aker tilrettela for gjennomføringen av transaksjonen ved å utstede en selgerkreditt på 66,5 millioner dollar og garanterer for selskapets langsiktige gjeld.

Andre finansielle investeringer består av aksjeinvesteringer, interne og eksterne fordringer og andre eiendeler. De største investeringene er Align og Trygg Pharma, i tillegg til andre fordringer og anleggsmidler.

3. REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

Aker ASAs årsregnskap består av konsernregnskapet, et eget regnskap for morselskapet og de sammenslåtte regnskapene for Aker ASA og holdingselskaper. Det er den sammenslåtte balansen for Aker ASA og holdingselskaper som vektlegges i Akers interne og eksterne rapportering. Den sammenslåtte balansen viser samlet finansiell stilling for holdingselskaper

ÅRSBERETNING 2015

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkelindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSERNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIKRSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

i holdingstrukturen, herunder samlet tilgjengelig likviditet og netto gjeld i forhold til investeringer i de underliggende operative selskapene. VEK for Aker ASA og holdingselskapene danner grunnlaget for Akers utbyttepolitikk.

I samsvar med § 3-3a i den norske regnskapsloven, bekreftes det at regnskapene er utarbeidet under forutsetningen om fortsatt drift, og styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede.

a. Regnskapet for Aker ASA og holdingselskaper
Sammenslått resultatregnskap

Det sammenslåtte resultatregnskapet for Aker ASA og holdingselskaper (Aker) viser et overskudd før skatt på 0,6 milliarder kroner for 2015. Det tilsvarende tallet for 2014 var et underskudd på 1,3 milliarder kroner. Endringen skyldes hovedsakelig positive verdiendringer for aksjeinvesteringene og høyere mottatt utbytte. Driftsinntektene var null i 2015, det samme som året før. Driftskostnadene beløp seg til 219 millioner kroner i 2015, mot 223 millioner kroner i 2014.

Netto finansposter (inklusive mottatt utbytte, men eksklusive verdiendringer) utgjorde 708 millioner kroner i 2015, opp fra 354 millioner kroner året før. Mottatt utbytte utgjorde 1 340 millioner kroner, mens netto renteinntekter, nedskrivninger av fordringer og andre avsetninger var minus 632 millioner kroner. Netto verdiendring på aksjer utgjorde pluss 153 millioner kroner. Dette skyldes hovedsakelig en verdiøkning i Det norske og den resulterende reverseringen av tidligere års nedskrivninger av denne investeringen, samt redusert verdi av Akers direkte eierinteresser i Aker Solutions og Akastor, samt en nedskrivning av investeringen Trygg Pharma Group.

Brutto eiendeler

Verdijusterte eiendeler i Aker ASA og holdingselskaper utgjorde 27,9 milliarder kroner per 31. desember 2015. Tilsvarende tall for 2014 var 24,9 milliarder kroner.

Verdien av Akers industrielle investeringer var 20,2 milliarder kroner per 31. desember 2015, mot 17,4 milliarder kroner ved utgangen av 2014. Endringen skyldes hovedsakelig økt verdi av inves-

teringene i Ocean Yield, Havfisk og Det norske, delvis oppveid av verdinedgangen for investeringene i Aker Solutions og Akastor.

Verdien av Akers finansielle investeringer var 7,7 milliarder kroner ved utgangen av 2015, mot 7,6 milliarder kroner per 31. desember 2014. Kontantbeholdningen sank fra 2,9 milliarder kroner til 1,5 milliarder kroner i 2015. Det er redegjort for endringene i avsnittet over om Finansielle investeringer.

Gjeld og verdijustert egenkapital

Brutto rentebærende gjeld utgjorde 6,5 milliarder kroner per 31. desember 2015, ned fra 6,7 milliarder kroner ett år tidligere. Endringen skyldes utstedelsen av et usikret obligasjonslån på 1,0 milliarder kroner i mai 2015 med forfall i mai 2020, nedregulering av bankgjeld på 0,5 milliarder kroner i juni 2015, kjøp av egne obligasjoner gjennom året, samt tilbakebetaling av obligasjonslånet AKER05 ved forfall i november 2015.

Netto rentebærende gjeld økte til 3,8 milliarder kroner per årsslutt 2015, opp fra 3,4 milliarder kroner ved utgangen av 2014.

Akers VEK per 31. desember 2015 var på 20,9 milliarder kroner, sammenlignet med 17,7 milliarder kroner ved utgangen av 2014.

b. Konsernregnskap

De viktigste selskapene som inngår i Akers konsernregnskap er Det norske, Aker Solutions, Akastor, Kværner, Ocean Yield, Aker BioMarine, Havfisk, Fornebuporten og Philly Shipyard.

Resultatregnskap

Inntektene i Aker-konsernet kommer hovedsakelig fra selskapene i segmentet Industrielle investeringer og datterselskapene i porteføljen til Finansielle investeringer. Når det gjelder tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter, inntektsfører Aker sin andel av selskapenes resultater etter skatt. Aker-konsernet hadde driftsinntekter på 73,4 milliarder kroner i 2015, mot 70,8 milliarder kroner året før. Sum driftskostnader var 60,1 milliarder kroner i 2015, mot 63,1 milliarder kroner i 2014. Økningen i driftsinntektene

skyldes hovedsakelig full årlig virkning av Det norske oppkjøp av Marathon Oil Norway i fjerde kvartal 2014, mens en utfordrende markedssituasjon for selskapene i oljeservice-segmentet, særlig Akastor, trakk i motsatt retning. Endringen i driftskostnader skyldes primært et lavere aktivitetsnivå i oljeservice-segmentet, fokus på kostnadseffektivitet og full årlig virkning av oppkjøpet av Marathon Oil Norway.

Avskrivninger og amortiseringer i 2015 utgjorde 6,9 milliarder kroner, mot 3,6 milliarder kroner året før. Nedskrivninger il 2015 beløp seg til 5,7 milliarder kroner, hovedsakelig som følge av nedskrivninger av goodwill relatert til oppkjøpet av Marathon Oil Norway, samt goodwill og andre immaterielle eiendeler i Akastor, samt nedskrivning av fartøyet AKOFS Seafarer. Netto finanskostnader var 2,7 milliarder kroner i 2015, mot 1,5 milliarder kroner i 2014. Økningen i netto finanskostnader skyldes først og fremst økte rentekostnader på 0,4 milliarder kroner, negative resultater fra investeringer ført etter egenkapitalmetoden på 0,3 milliarder kroner, samt en økning i netto tap fra rentebytteavtaler på 0,3 milliarder kroner.

Underskudd før skatt var 2,0 milliarder kroner i 2015, sammenlignet med et underskudd før skatt på 1,4 milliarder kroner i 2014. I 2015 var skattekostnaden på 1,9 milliarder kroner, noe som førte til et netto resultat fra videreført virksomhet på minus 3,9 milliarder kroner. I 2014 var skattekostnaden 0,2 milliarder kroner, med et netto resultat fra videreført virksomhet på minus 1,6 milliarder kroner.

Balanse

Per 31. desember 2015 utgjorde Aker-konsernets samlede eiendeler 134,5 milliarder kroner, mot 128,9 milliarder kroner ved årsslutt 2014. Økningen skyldes i hovedsak valutakurs-svingninger, samt investeringer i Det norske og Ocean Yield, delvis oppveid av avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger. Sum anleggsmidler var 92,7 milliarder kroner per 31. desember 2015, sammenlignet med 82,6 milliarder kroner ved utgangen av 2014. Konsernets samlede immaterielle eiendeler sank til 29,9 milliarder kroner per 31. desember 2015, det tilsvarende tallet

for 2014 var 30,9 milliarder kroner. Av dette utgjorde goodwill 16,4 milliarder kroner ved utgangen av 2015, mot 18,5 milliarder kroner per 31. desember 2014. Goodwill er testet for verdifall og 3,9 milliarder kroner ble nedskrevet i løpet av 2015. Omløpsmidler utgjorde 41,1 milliarder kroner per 31. desember 2015, ned fra 45,4 millioner kroner året før.

Kortsiktige forpliktelser utgjorde 39,2 milliarder kroner og langsiktige forpliktelser utgjorde 65,8 milliarder kroner ved utgangen av 2015; de tilsvarende tallene for 2014 var henholdsvis 40,5 milliarder kroner og 56,9 milliarder kroner. Konsernets rentebærende gjeld utgjorde 51,7 milliarder kroner per 31. desember 2015, mot 43,8 milliarder kroner ved utgangen av 2014. Økningen på 7,9 milliarder kroner i rentebærende gjeld skyldes primært valutakurssvingninger på 4,8 milliarder kroner og at Det norske og Ocean Yield økte sin gjeld med henholdsvis 3,0 milliarder kroner og 1,5 milliarder kroner. Rentebærende gjeld ved utgangen av 2015 inkluderte sikrede lån på 30,4 milliarder kroner og usikrede lån og andre rentebærende forpliktelser på 21,3 milliarder kroner.

Konsernets egenkapitalandel var 22 prosent ved utgangen av 2015, sammenlignet med 24 prosent ved utgangen av 2014.

Kontantstrøm

Konsernets kontantbeholdning var 10,4 milliarder kroner per 31. desember 2015, ned fra 12,0 milliarder kroner i 2014.

Konsernets netto kontantstrøm fra driften utgjorde 9,1 milliarder kroner i 2015, opp fra 5,3 milliarder kroner i 2014. Forskjellen på 4,3 milliarder kroner mellom driftsresultatet før avskrivninger og amortiseringer og netto kontantstrøm fra driften i 2015, skyldes hovedsakelig 2,1 milliarder kroner i netto betalte renter og 3,2 milliarder kroner betalt i skatt. Dette ble delvis oppveid av mottatt utbytte og lavere arbeidskapital.

Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter var minus 14,3 milliarder kroner i 2015, mot minus 13,3 milliarder kroner i 2014. Kontantstrømmen for 2015 består i hovedsak av investeringer i eiendom, anlegg og utstyr på 10,8 milliarder kro-

ner, investeringer i immaterielle eiendeler på 1,4 milliarder kroner, oppkjøpet av Premier Oil Norway AS på 1,1 milliarder kroner, og investeringer i fartøyer regnskapsført som finansielle leieavtaler på 1,0 milliarder kroner.

Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter beløp seg til 2,6 milliarder kroner i 2015, mot 9,2 milliarder kroner i 2014. Årets kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter kan hovedsakelig knyttes til netto økning av gjeld på 3,7 milliarder kroner og kontant utbyttebetaling på 1,1 milliarder kroner. Utbyttet fordeler seg med 0,4 milliarder kroner til aksjonærene i Aker ASA og 0,7 milliarder kroner til minoritetsaksjonærene.

c. Regnskapet for Aker ASA

Morselskapet Aker ASA fikk et positivt årsresultat på 6,2 milliarder kroner, mot et negativt årsresultat på 4,7 milliarder kroner i 2014. Overskuddet i 2015 er hovedsakelig et resultat av en intern omstrukturering av eierskapet i enkelte investeringer gjennom salg av investeringer til datterselskapet Aker Capital AS til virkelig verdi. Denne gevinsten ble delvis motvirket av en negativ verdiendring for investeringene i Aker Kværner Holding, Aker Solutions og Akastor.

For informasjon om lønn og godtgjørelser til ledende ansatte, samt retningslinjer for avlønning, vises det til [note 36](#) i konsernregnskapet.

Totale eiendeler var 25,8 milliarder kroner per 31. desember 2015, mot 26,8 milliarder kroner ved årsslutt 2014. Egenkapitalen beløp seg til 17,9 milliarder kroner ved utgangen av 2015, mot 12,2 milliarder kroner per 31. desember 2014. Dette gir en egenkapitalandel på 70 prosent ved utgangen av 2015.

Forskning og utvikling

Morselskapet hadde ingen forsknings- og utviklingsaktiviteter i 2015. Konsernets FoU-virksomhet er presentert i årsrapportene til det enkelte operative datterselskap.

Disponering av årsresultat og utbytte i Aker ASA

Styret foreslår at generalforsamlingen vedtar et ordinært kontantutbytte på 10

kroner per aksje for 2015. Det foreslåtte utbyttet tilsvarer rundt 3,6 prosent av VEK, noe som ligger innenfor rammen av Akers utbyttepolitikk om utbetaling av 2-4 prosent av VEK. Når styret foreslår årets utbytte, tas det hensyn til forventet kontantstrøm, finansieringskrav og behovet for en hensiktsmessig finansiell fleksibilitet.

Overføringer til annen egenkapital utgjør 5,4 milliarder kroner, og tilsvarer årets nettoresultat på 6,2 milliarder kroner minus foreslått utbytte på 0,7 milliarder kroner.

4. STYRINGSMODELL, EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE, KONTROLL OG COMPLIANCE

Akers hovedaksjonær TRG er gjennom sin hovedeier, Kjell Inge Røkke, aktivt engasjert i Akers utvikling. Kjell Inge Røkke er styreleder i Aker. Rollene som styreleder og administrerende direktør er atskilt i Aker.

Aker har en ettnivås styrestruktur med 10 styremedlemmer, hvorav ingen sitter i selskapets ledelse og fire er ansattrepresentanter. Flertallet av styrets medlemmer anses for å være uavhengige av selskapsledelsen og viktige forretningsforbindelser. Styrets leder velges av generalforsamlingen. Styret velger selv sin nestleder. Styremedlemmene velges for to år av gangen.

Aker er et allmennaksjeselskap som er organisert i henhold til norsk lov og med en styringsstruktur som er basert på norsk selskapslovgivning. Selskapets modell for eierstyring og selskapsledelse er utformet som et fundament for langsiktig verdiskapning og for å sikre gode kontrollordninger.

Styret har i 2016 oppdatert og godkjent selskapets etiske retningslinjer (Code of Conduct). De gjelder for samtlige ansatte, styremedlemmer, innleid personale og andre som opptrer på vegne av Aker. Retningslinjene dekker etterlevelse av lover og regler og andre spørsmål som for eksempel håndtering av interessekonflikter, plikten til å gi alle ansatte like muligheter og overholdelse av antikorrupsjonslovgivningen. I andre halvår 2015 utviklet Aker, i samarbeid med Aker Solutions og Akastor, et eget

ÅRSBERETNING 2015

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkelindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSERNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIKSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

e-læringsprogram innenfor anti-korrupsjon, som ble gjort obligatorisk for over 17 700 ansatte i Aker-konsernet.

Aker følger Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, senest oppdatert i oktober 2014. Selskapets praksis er i stor grad i overensstemmelse med disse anbefalingene. Det vises til redegjørelsen om eierstyring og selskapsledelse. Denne rapporten er tilgjengelig på selskapets hjemmeside www.akerasa.com.

5. STYRETS AKTIVITETER

Styret har lagt en årsplan for sitt arbeid, som omfatter ulike faste poster som strategigjennomgang, investeringsplanlegging, oppfølging av risiko og etterlevelse, finansiell rapportering, lederutvikling, samt budsjettgodkjenning for Aker ASA og holdingselskaper. Styret følger nøye med på markedet og makroøkonomiske utviklingstrekk som er relevante for energisektoren.

Styret evaluerer sitt eget arbeid og sin sammensetning én gang per år.

Styret i Aker avholdt syv møter i 2015. Styremedlemmenes oppmøte lå i snitt på 96 prosent.

Stine Bosse trakk seg fra styret i april 2015. Anne Marie Cannon ble valgt som nytt styremedlem for to år, mens Kristin Krohn Devold og Karen Simon ble gjenvalgt for ytterligere to år på Akers generalforsamling 17. april 2015.

Akers revisjonskomité hadde ni møter i 2015. Komiteens mandat er å definere ansvarsområder, oppgaver, relasjoner med eksterne revisorer og rapportering til styret.

Ytterligere informasjon om styrets mandat og arbeid finnes i [Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse](#). Styremedlemmenes aksjebeholdninger og avlønning er presentert i henholdsvis [note 37](#) og [36](#) i konsernregnskapet i årsrapporten.

6. BEDRIFT OG SAMFUNN

Aker har som mål å være en attraktiv arbeidsgiver og en foretrukket partner for forretningsforbindelser, samt en respektert samfunnsaktør. Akers viktigste

bidrag til samfunnet er å skape verdier og utvikle fremtidsrettede selskaper som drives på en miljømessig, etisk og sosialt ansvarlig måte. Lønnsomhet er en forutsetning for å kunne nå disse målene.

Som toneangivende aksjonær i mange selskaper arbeider Aker for å fremme ansvarlige virksomheter som forplikter seg til bærekraftig økonomisk utvikling og høye standarder for [selskaps- og samfunnsansvar](#). Driften av morselskapet Aker ASA påvirker ikke det ytre miljø i vesentlig grad.

Aker-konsernets operative selskaper redegjør hver for seg for hvordan de påvirker det ytre miljøet. Regnskapslovens paragraf 3-3c pålegger fra 1. juni 2013 større foretak å gi en redegjørelse for sitt arbeid med å inkludere selskapets samfunnsansvar i sin forretningsstrategi og daglige drift. Aker har oppfylt denne plikten gjennom et eget dokument godkjent av styret og lagt ut på selskapets hjemmeside under titlen “Samfunnsansvar i Aker”.

7. VÅRE ANSATTE

Aker ASA hadde 44 ansatte per 31. desember 2015, hvorav 20 var kvinner (45 prosent). Det er viktig for selskapet å bekjempe diskriminering og prioriterer likebehandling av kvinner og menn, etniske minoriteter, eldre og personer med funksjonshindringer. Mangfold og inkludering står helt sentralt i Aker ASAs visjon, strategi og forretningsuksess. I ansettelsesprosesser fokuserer selskapet på kandidatenes kvalifikasjoner for stillingen uavhengig av etnisk opprinnelse, religion eller legning, statsborgerskap eller andre kriterier som vurderes som irrelevante for deres arbeid.

Selskapet tilrettelegger for fleksible arbeidsforhold. Å jobbe i Aker ASA gir gode muligheter for å balansere jobb og fritid i alle faser av yrkeslivet. Varierte og utfordrende arbeidsoppgaver og gode muligheter for karriereutvikling, kombinert med jobbsikkerhet og konkurranse-dyktig lønn, er også viktige bidragsyttere til å gjøre Aker ASA en attraktiv arbeidsgiver. Aker ASA gjennomfører regelmessig interne undersøkelser for å måle jobbtilfredsheten blant de ansatte.

Per 31. desember 2015 var antall ansatte i selskaper hvor Aker direkte eller indirekte var hovedaksjonær 26 026, hvorav 14 301 arbeidet i Norge.

Om lag 21 prosent av Aker-konsernets ansatte er kvinner. Flere av virksomhetene hvor Aker har store aksjeposter er hjørnesteinsbedrifter som rekrutterer lokalt. De spiller en viktig rolle når det gjelder å integrere arbeidstakere med ikke-norsk bakgrunn.

Aker har inngått en internasjonal rammeavtale med Fellesforbundet, IndustriALL Global Union, NITO og Tekna. Denne avtalen fastsetter fundamentale arbeidstakerrettigheter og refererer til standarder vedrørende helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid (HMS), avlønning, arbeidstid og ansettelsesvilkår. Avtalen forplikter Aker til å respektere og støtte grunnleggende menneskerettigheter og fagforeningsrettigheter i landene hvor selskapet opererer. Disse prinsippene er nedfelt i Menneskerettighetserklæringen, OECDs retningslinjer for multinasjonale foretak og ILOs erklæring om fundamentale prinsipper og rettigheter på arbeidsplassen.

Aker har gjennom generasjoner samarbeidet nært med de ansattes organisasjoner. Representanter for de ansatte deltar i sentrale beslutningsprosesser, blant annet gjennom styrerepresentasjon. Aker har inngått avtaler med sine ansatte i relevante operative virksomheter, og har etablert et europeisk samarbeidsutvalg (European Works Council). I tillegg avholder selskapets norske fagforeninger årlige tillitsmannskonferanser og har arbeidsutvalg i det enkelte hovedselskap.

Aker oppfyller lovens bestemmelser om likestilling i selskapets styre. Gjennom dialog med valgkomiteen og stemmegivning på generalforsamlingene søker Aker å sikre at selskaper eid av Aker gjør det samme.

Sykefraværet i Aker ASA var på 3,5 prosent i 2015, noe som tilsvarer 384 fraværsdager. Dette tallet var på 2,4 prosent i 2014. Det tilsvarende tallet for sykefravær i Aker-konsernet var 3,1 prosent i 2015, sammenlignet med 3,0 prosent i 2014.

Dessverre opplevde porteføljeselskapene to dødsulykker i 2015, sammenlignet med null i 2014, og det var 65 innrapporterte fraværsulykker, en nedgang fra 104 i 2014. Ulykkene er nærmere beskrevet i de operative selskapenes årsrapporter.

8. VIKTIG HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN 31. DESEMBER 2015

11. januar 2016 inngikk Aker, gjennom sitt heleide datterselskap Aker Capital II AS, en TRS-avtale med DNB Markets (som inngår i DNB Bank ASA) som ga en finansiell eksponering mot 5 500 000 underliggende aksjer i American Shipping Company, tilsvarende 9,07 prosent av aksjekapitalen i AMSC. Utløpsdatoen for TRS-avtalen er satt til 21. november 2016. Swap-prisen for kontrakten er 26,50 kroner per aksje.

28. januar 2016 annonserte Akastor en avtale med sitt banksyndikat om sentrale vilkår og betingelser for å endre og forlenge dagens bankfasiliteter frem til juli 2019. De eksisterende bankfasilitetene, som forfaller til betaling i 2017, vil bli erstattet av en trekkfasilitet på 422,5 millioner dollar, som forfaller til betaling i juli 2019. I tillegg signerte Akastor en avtale med tre banker om betingelser og vilkår for en ny rullerende fasilitet på 362,5 millioner kroner med forfall i juni 2017. Den eksisterende rullerende fasiliteten på 2,0 milliarder kroner har fremdeles forfall i juli 2019.

1. februar 2016 ble Aker Solutions tildelt to MMO-kontrakter for arbeid på ConocoPhillips-opererte felt i Nordsjøen. Kontraksverdien er avhengig av hvor mye vedlikeholds- og endringsarbeid som blir utført over de neste fem årene og kan utgjøre mellom 1,0 til 3,0 milliarder kroner i løpet.

23. februar 2016 annonserte Aker en avtale om å selge sin eierandel i Fornebu Gateway og en avtale om å selge eiendomsaktiva til Kjell Inge Røkke og hans selskap The Resource Group TRG AS (“TRG”). Transaksjonen omfatter 25 prosent av aksjene i eiendomsconsortiet Fornebu Gateway AS og aksjene i Aker Maritime Finance AS, som eier åtte industrielle eiendommer som ble kjøpt fra Akastor. Salget vil gi et samlet konstantvederlag på 952 millioner kroner.

Forut for transaksjonen vil Aker motta et proveny på 600 millioner kroner fra den eksterne finansieringen inngått i februar 2016 i forbindelse med kjøpet av Akastors industrielle eiendommer. Salgsprisen er basert på virkelig verdi fastsatt for aksjene i Fornebu Gateway AS og Akastors industrielle eiendommer da de ble kjøpt opp av Aker-eide datterselskaper i henholdsvis oktober 2015 og november 2015. Aker vil inntekstføre en gevinst på 90 millioner kroner fra transaksjonen som et resultat av fortjeneste akkumulert i løpet av den Aker-eide perioden, inklusive redusert skatteforpliktelse. Kjell Inge Røkke er styreleder og hovedaksjonær i Aker og er også TRGs majoritetsaksjonær. Avtalene er derfor nærtstående transaksjoner. Salgsprosessen ble gjennomført i samsvar med prinsippet

om armlengdes avstand, i tråd med Akers egne retningslinjer for transaksjoner med nærstående parter og § 3-8 i Aksjeloven.

2. mars 2016 annonserte Det norske oljeselskap en avtale med Noreco Norge AS om å overta selskapets norske lisensportefølje, inkludert en kontantbeholdning på ca. 45 millioner kroner. Lisensporteføljen består av syv lisenser på den norske kontinentalsokkelen, inkludert en 20 prosent andel i Goh-ta-funnet (PL492) i Barentshavet.

16. mars 2016 solgte Akers datterselskapet Aker Capital AS 8 500 000 aksjer i Havfisk, til 29,0 kroner per aksje. I etterkant av transaksjonen eier Aker 53 501 793 aksjer i Havfisk, hvilket tilsvarer 63,2 prosent av aksjekapitalen.

ÅRSBERETNING 2015

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkelindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSRNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

9. RISIKO OG RISIKOSTYRING

Aker har lang tradisjon for å ta industriell risiko. Selskapet har utviklet seg i takt med de økonomiske konjunkturerne og selskapets strategi er tilpasset endringer i de underliggende markeder og selskapsspesifikke forhold i porteføljen. Som det fremgår av regnskapsnotene, er Aker ASA, Aker-konsernet, og Aker ASA og holdingselskaper eksponert for aksjekursrisiko, oljepris, valuta- og renterisiko, markedsrisiko, kredittrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko i de underliggende selskapene.

Risikostyringen i Aker er basert på prinsippet om at risikovurdering inngår som en naturlig del av all forretningsvirksomhet. Derfor er styringen av den operasjonelle risikoen primært et ansvar for de underliggende operative selskapene, men Aker fører aktivt tilsyn med risikostyringen gjennom sitt styrearbeid i det enkelte selskap.

Akers hovedstrategi for å redusere risiko knyttet til kortsiktige verdisingninger går ut på opprettholde en solid finansiell stilling og en sterk kredittverdighet. Aker har etablert klare finansielle retningslinjer som ytterligere regulerer hvordan finansiell risiko skal overvåkes og følges opp. Mål for nøkkelytelse er identifisert og overvåkes nøye. Det er oppnevnt en finanskomite som arbeider spesielt med spørsmål og beslutninger knyttet til finansielle investeringer og gjeldsfinansiering. For ytterligere informasjon om selskapets risikostyring vises det til [Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse](#), som er tilgjengelig på selskapets hjemmeside.

Det er nærmere redegjort for ulike former for eksponering mot finansmarkedet, herunder valuta, rente og likviditetsrisiko i note 6 til konsernregnskapet.

Aker og de enkelte selskapene i Aker er eksponert for ulike former for risiko av markedsmessig, operasjonell og finansiell karakter. I stedet for å diversifisere risikoen ved å spre investeringene på mange ulike sektorer, fokuserer Aker på sektorer hvor selskapet har særskilt kompetanse. Selskapet har utviklet en modell for risikostyring basert på identifisering, vurdering og overvåking av

større finansielle, strategiske og operasjonelle risikofaktorer for hvert enkelt forretningssegment. Det er utarbeidet beredskapsplaner for disse risikofaktorene og det sikres og føres tilsyn med at de gjennomføres. Hvilke risikofaktorer som identifiseres og hvordan de håndteres, rapporteres regelmessig til styret i Aker. Aker arbeider kontinuerlig for å forbedre sine risikostyringsprosesser.

De viktigste risikofaktorene som Aker og holdingselskaper er eksponert mot, er knyttet til verdiendringer i børsnoterte eiendeler som resultat av svingninger i markedspris og uforutsette endringer i selskapenes kapitalbehov. Utviklingen i den globale økonomien, og særlig i energiprisene, så vel som valutakurssvingninger, er viktige variabler når man skal vurdere kortsiktige markedssvingninger.

Selskapene i Akers industrielle portefølje er, som Aker, eksponert for kommersiell, finansiell og markedsmessig risiko. I tillegg er disse selskapene, gjennom sin forretningsvirksomhet i ulike sektorer, også eksponert for risikofaktorer knyttet til lover og forskrifter samt politisk risiko, for eksempel politiske beslutninger om petroleumsskatter og miljøreguleringer.

Oljeprisen har falt betraktelig siden 2014, hvilket har ført til større usikkerhet i olje- og gasssektoren. Lavere oljepriser har påvirket Det norskes inntekter og har ført til at selskapet står i fare for å bryte én av sine lånebetingelser i løpet av 2016. Selskapet har innledet diskusjoner med sine kreditorer for å få lempet på sine lånebetingelsene. Ved utgangen av 2015 hadde Akastor brutt kravet om rentedekning i lånebetingelsene, som ble endret i januar 2016 gjennom en avtale med selskapets bank-syndikat. Forverringen i markedet for offshore oljeservice vil kunne slå negativt ut for noen av Ocean Yields, Akers Solutions, Akastors og Kværners motparter, og selskapene overvåker derfor motpartsrisikoen nøye.

For ytterligere informasjon om Akers risikostyring, se [Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse](#) som er tilgjengelig på selskapets hjemmeside.

10. UTSIKTER

Investeringer i børsnoterte aksjer utgjorde rundt 75 prosent av Akers eiendeler per 31. desember 2015. Om lag 38 prosent av Akers verdijusterte egenkapital var knyttet til olje- og gasssektoren. Maritime eiendeler representerte 27 prosent, sjømat og marin bioteknologi 15 prosent, kontantbeholdning og likvide fondsinvesteringer 7,0 prosent, eiendomsutvikling 7,0 prosent, mens øvrige eiendeler utgjorde 7,0 prosent. Akers VEK vil derfor bli påvirket av svingninger i råvarepriser, valutakurser og utviklingen på Oslo Børs.

Nedgangen i investeringer knyttet til leting og produksjon i offshore-sektoren, drevet frem av oljeselskapenes fokus på fri kontantstrøm på grunn av lavere oljepriser, har satt oljeserviceindustrien under press. Aker forventer at aktivitetsnivået vil holde seg lavt gjennom 2016 da lete- og produksjonsselskapene vil være varsomme med nye investeringer inntil de ser en varig forbedring i oljeprisen. Selskaper i Akers portefølje som opererer i olje- og gasssektoren vil derfor fortsette å redusere sin kostnadsbase og justere kapasiteten i tråd med aktivitetsnivået, samtidig som de vil styrke sin konkurranseevne gjennom økt produktivitet, effektivitet og standardisering, og teknologiforbedringer.

Svekkede obligasjons- og aksjemarkeder kunne gi Ocean Yield interessante investeringsmuligheter fremover. Det svake markedet for oljeservice offshore vil imidlertid kunne slå negativt ut for enkelte av Ocean Yields motparter.

Markedet for hvitfisk er fortsatt gunstig. De fastsatte kvotene for nordatlantisk torsk i 2016 er stabile i forhold til fjoråret, hvitfiskprisene forsetter å stige og etterspørselen etter torsk og sei holder seg godt. I krillsegmentet er salget av omega 3-ingredienser til konsumentmarkedet fortsatt preget av et noe svakt markedssentiment, mens etterspørselen i dyrefôrsegmentet utvikler seg positivt.

Oppstrømskontanter til Aker vil trolig bli redusert i 2016, hovedsakelig på grunn av kutt i utbytteutbetaling fra Aker Solutions og Kværner. Til tross for at beggeselskaper har finansiell kapasitet til

å betale utbytte, støtter Aker styrenes syn om at selskapene bør beskytte sin kontantbeholdning i lys av den usikre markedssituasjonen.

Aker anser den generelle finansielle balansen til de operative selskapene i porteføljen som robust. De fleste av selska-

pene har et moderat gjelds nivå og kan øke sin gjeldsgrad for å vokse gjennom nye investeringer.

Akers solide balanse underbygger selskapets kapasitet til å håndtere uforutsette operasjonelle utfordringer og kortsiktige svingninger i markedet. Som

et industrielt investeringsselskap vil Aker i første rekke bruke sine ressurser og kompetanse til å støtte og fremme utviklingen i selskapene som inngår i porteføljen, samt vurdere nye investeringsmuligheter.

FORNEBU, 17. MARS 2016
Aker ASA

Kjell Inge Røkke
Styrets leder

Finn Berg Jacobsen
Styrets nestleder

Anne Marie Cannon
Styremedlem

Kristin Krohn Devold
Styremedlem

Leif O. Høegh
Styremedlem

Karen Simon
Styremedlem

Arne Tranøy
Styremedlem

Arnfinn Stensø
Styremedlem

Inger Elise Karlsen
Styremedlem

Amram Hadida
Styremedlem

Øyvind Eriksen
Konsernsjef og daglig leder

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 1 | Informasjon om konsernet
- Note 2 | Grunnlag for utarbeidelse
- Note 3 | Endring av regnskapsprinsipper
- Note 4 | Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
- Note 5 | Regnskapsprinsipper
- Note 6 | Finansiell risikostyring og eksponering
- Note 7 | Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
- Note 8 | Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
- Note 9 | Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
- Note 10 | Driftsinntekter
- Note 11 | Lønnskostnader og andre driftskostnader
- Note 12 | Spesielle driftsposter
- Note 13 | Finansinntekter og finanskostnader
- Note 14 | Skatt
- Note 15 | Eiendom, anlegg og utstyr
- Note 16 | Immaterielle eiendeler
- Note 17 | Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- Note 18 | Andre aksjer og fondsandeler
- Note 19 | Finansielle rentebærende eiendeler
- Note 20 | Andre anleggsmidler
- Note 21 | Varelager
- Note 22 | Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

Resultatregnskap og totalresultat

RESULTATREGNSKAP				
Beløp i millioner kroner		Note	2015	2014
Videreført virksomhet				
Driftsinntekter		9, 10	73 405	70 782
Varekostnad og beholdningsendringer			(28 240)	(31 744)
Lønnskostnader		11	(20 235)	(19 802)
Andre driftskostnader		11	(11 586)	(11 512)
Driftsresultat før avskrivninger og amortiseringer		9	13 344	7 725
Avskrivninger og amortiseringer		15, 16	(6 931)	(3 594)
Spesielle driftsposter		12, 15, 16	(5 710)	(4 091)
Driftsresultat		9	703	39
Finansinntekter		13	1 248	1 401
Finanskostnader		13	(3 609)	(2 879)
Andel resultat fra selskaper ført etter egenkapitalmetoden		17	(337)	(3)
Resultat før skatt		9	(1 996)	(1 442)
Skattekostnad		14	(1 858)	(187)
Årsresultat fra videreført virksomhet		9	(3 854)	(1 629)
Avviklet virksomhet				
Resultat fra avviklet virksomhet (netto etter skatt)		8	33	2 650
Årets resultat			(3 821)	1 021
Henføres til:				
Majoritetens andel (eiere i morselskapet)			(1 823)	(39)
Minoritetsinteresser		25	(1 998)	1 060
Årets resultat			(3 821)	1 021
Gjennomsnittlig utestående antall aksjer				
		24	73 482 463	72 335 746
Årets resultat per aksje ¹⁾				
Resultat per aksje videreført virksomhet			(24,92)	(12,69)
Resultat per aksje avviklet virksomhet			0,10	12,15
Årets resultat per aksje			(24,81)	(0,54)

1) Majoritetens andel av årets resultat/gjennomsnittlig antall utestående aksjer.

TOTALRESULTAT

Beløp i millioner kroner		Note	2015	2014
Årets resultat			(3 821)	1 021
Øvrige resultatelementer, netto etter skatt:				
Poster som ikke kan bli omklassifisert til resultatet:				
Aktuarielle gevinster og tap i pensjonsordninger		28	84	(364)
Sum kan ikke bli omklassifisert til resultatet			84	(364)
Poster som kan bli omklassifisert til resultatet:				
Endring i virkelig verdi på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			(74)	(81)
Endring i virkelig verdi kontantstrømsikring			(1 444)	(1 823)
Reklassifisert til resultat: endring i virkelig verdi på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, omregning og kontantstrømsikring			1 023	418
Omregningsdifferanser			3 542	4 099
Endring øvrige resultatelementer fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper			107	47
Sum kan bli omklassifisert til resultatet			3 155	2 660
Endring øvrige resultatelementer, netto etter skatt		13, 14, 26	3 240	2 296
Årets totalresultat			(581)	3 316
Henføres til:				
Majoritetens andel (eiere i morselskapet)			(177)	1 163
Minoritetsinteresser			(405)	2 154
Årets totalresultat			(581)	3 316

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 1 | Informasjon om konsernet
- Note 2 | Grunnlag for utarbeidelse
- Note 3 | Endring av regnskapsprinsipper
- Note 4 | Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
- Note 5 | Regnskapsprinsipper
- Note 6 | Finansiell risikostyring og eksponering
- Note 7 | Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
- Note 8 | Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
- Note 9 | Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
- Note 10 | Driftsinntekter
- Note 11 | Lønnskostnader og andre driftskostnader
- Note 12 | Spesielle driftsposter
- Note 13 | Finansinntekter og finanskostnader
- Note 14 | Skatt
- Note 15 | Eiendom, anlegg og utstyr
- Note 16 | Immaterielle eiendeler
- Note 17 | Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- Note 18 | Andre aksjer og fondsandeler
- Note 19 | Finansielle rentebærende eiendeler
- Note 20 | Andre anleggsmidler
- Note 21 | Varelager
- Note 22 | Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSSELSKAPER

Balanse per 31. desember

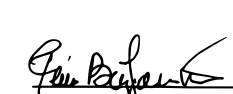
Beløp i millioner kroner	Note	2015	2014
EIENDELER			
Eiendom, anlegg og utstyr	15	53 864	45 901
Immaterielle eiendeler	16	29 878	30 850
Eiendeler ved utsatt skatt	14	1 248	912
Investeringer ført etter egenkapitalmetoden	17	1 377	1 502
Andre aksjeinvesteringer og fondsandeler	18	1 107	1 267
Finansielle rentebærende anleggsmidler	6, 19	4 114	1 809
Pensjonsmidler	28	15	4
Andre anleggsmidler	20	1 146	356
Sum anleggsmidler		92 749	82 600
Varelager	21	3 466	3 222
Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer	22	21 828	26 021
Beregnet skatt til utbetaling	14	1 242	185
Derivater	33	3 640	3 391
Rentebærende kortsiktige fordringer	19	523	588
Kontanter og kontantekvivalenter	6, 23	10 388	12 000
Sum omløpsmidler		41 087	45 406
Eiendeler klassifisert som holdt for salg	8	633	906
Sum eiendeler	9	134 468	128 912

Beløp i millioner kroner	Note	2015	2014
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE			
Innskutt egenkapital	24	2 327	2 026
Omregningsdifferanser og andre reserver	26	3 403	1 790
Opptjent egenkapital		2 227	4 908
Sum egenkapital henført til eierne av morselskapet		7 957	8 723
Minoritetsinteresser	25	21 462	22 669
Sum egenkapital		29 419	31 392
Rentebærende lån og kreditter	6, 27	44 813	38 918
Forpliktelser ved utsatt skatt	14	13 625	11 845
Pensjonsforpliktelser	28	1 526	1 555
Annen langsiktig rentefri gjeld	29	1 670	732
Langsiktige avsetninger	30	4 212	3 899
Sum langsiktige forpliktelser		65 847	56 949
Rentebærende kortsiktig gjeld	6, 27	6 882	4 898
Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser	32	24 881	27 550
Forpliktelser ved periodeskatt	14	294	1 877
Derivater	33	4 980	5 041
Kortsiktige avsetninger	30	2 116	1 154
Sum kortsiktige forpliktelser		39 154	40 521
Sum forpliktelser		105 001	97 470
Forpliktelser klassifisert som holdt for salg	8	49	51
Sum egenkapital og forpliktelser	9	134 468	128 912

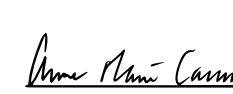
FORNEBU, 17. MARS 2016
Aker ASA

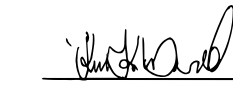
Kjell Inge Røkke
Styrets leder

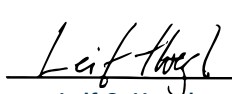
Finn Berg Jacobsen
Styrets nestleder

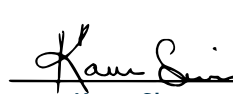
Anne Marie Cannon
Styremedlem

Kristin Krohn Devold
Styremedlem

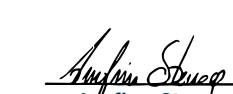
Leif O. Høegh
Styremedlem

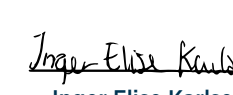
Karen Simon
Styremedlem

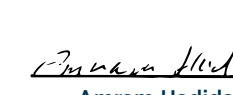
Arne Høy
Styremedlem

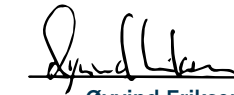
Arnfinn Stensø
Styremedlem

Inger Elise Karlsen
Styremedlem

Amram Hadida
Styremedlem

Øyvind Eriksen
Konsernsjef og daglig leder

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 1 | Informasjon om konsernet
- Note 2 | Grunnlag for utarbeidelse
- Note 3 | Endring av regnskapsprinsipper
- Note 4 | Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
- Note 5 | Regnskapsprinsipper
- Note 6 | Finansiell risikostyring og eksponering
- Note 7 | Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
- Note 8 | Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
- Note 9 | Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
- Note 10 | Driftsinntekter
- Note 11 | Lønnskostnader og andre driftskostnader
- Note 12 | Spesielle driftsposter
- Note 13 | Finansinntekter og finanskostnader
- Note 14 | Skatt
- Note 15 | Eiendom, anlegg og utstyr
- Note 16 | Immaterielle eiendeler
- Note 17 | Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- Note 18 | Andre aksjer og fondsandeler
- Note 19 | Finansielle rentebærende eiendeler
- Note 20 | Andre anleggsmidler
- Note 21 | Varelager
- Note 22 | Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Endring i egenkapitalen

Beløp i millioner kroner	Note	Innskutt egen-kapital	Omreg-nings-diffe-ranser	Virkelig-verdi-reserver	Sikrings-reserver	Sum omreg-ning og andre reserver	Opptjent egen-kapital	Sum egen-kapital til eierne av morsel-skapet	Minori-tetsin-teresser	Sum egen-kapital
Balanse per 31. desember 2013		2 025	(84)	409	76	401	6 167	8 593	19 910	28 503
Årets resultat 2014		-				-	(39)	(39)	1 060	1 021
Øvrige resultatелемeнter	26	-	1 995	(209)	(397)	1 389	(187)	1 202	1 094	2 296
Totalresultat		-	1 995	(209)	(397)	1 389	(226)	1 163	2 154	3 316
Utbytte		-				-	(940)	(940)	(1 211)	(2 151)
Egne aksjer		-				-	4	5	-	5
Sum bidrag fra og utdelinger til eiere		-	-	-	-	-	(936)	(936)	(1 211)	(2 146)
Kjøp og salg av minoritet	7, 25	-				-	(89)	(89)	(140)	(229)
Emisjon i datterselskap	25	-				-	(8)	(8)	1 956	1 948
Sum endring eierandeler uten endring av kontroll		-	-	-	-	-	(97)	(97)	1 816	1 719
Balanse per 31. desember 2014	24-26	2 026	1 911	200	(321)	1 790	4 908	8 723	22 669	31 392
Korrigeriг tidligere år	2	-				-	(135)	(135)	(50)	(184)
Balanse per 1. januar 2015		2 026	1 911	200	(321)	1 790	4 773	8 589	22 619	31 207
Årets resultat 2015		-				-	(1 823)	(1 823)	(1 998)	(3 821)
Øvrige resultatелемeнter	26	-	1 777	(86)	(78)	1 613	33	1 647	1 593	3 240
Totalresultat		-	1 777	(86)	(78)	1 613	(1 790)	(177)	(405)	(581)
Utbytte		-				-	(723)	(723)	(662)	(1 385)
Egne aksjer		(4)				-	(18)	(22)	-	(22)
Aksjebaserte betalingstranaksjoner		-				-	5	5	-	5
Emisjon		305				-	-	305	-	305
Sum bidrag fra og utdelinger til eiere		301	-	-	-	-	(737)	(436)	(662)	(1 098)
Kjøp og salg av minoritet	7, 25	-				-	(9)	(9)	(106)	(116)
Emisjon i datterselskap	25	-				-	-	-	16	16
Sum endring eierandeler uten endring av kontroll		-	-	-	-	-	(9)	(9)	(90)	(100)
Andel emisjonskostnader i tilknyttet selskap	8					-	(10)	(10)	-	(10)
Balanse per 31. desember 2015	24-26	2 327	3 688	114	(400)	3 403	2 227	7 957	21 462	29 419

Kontantstrømoppstilling

Beløp i millioner kroner	Note	2015	2014
Resultat før skatt		(1 996)	(1 442)
Netto rentekostnad (+)	13	1 902	1 529
Salgstap/(-gevinst) og nedskrivninger	10, 12	5 055	3 825
Endring i virkelig verdi finansielle eiendeler og endring sikringsinstrumenter	13	(14)	37
Ordinære avskrivninger og amortiseringer	15, 16	6 931	3 594
Andel resultat fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	17	160	(342)
Mottatt utbytte fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	17	347	600
Kostnadsført letebrønner	16	94	624
Endring i driftsmessige eiendeler og gjeld	32	1 844	(1 299)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter før renter og skatt		14 323	7 125
Betalte renter	13	(2 344)	(1 985)
Renter mottatt	13	273	275
Periodens mottatte skattefordring	14	707	1 309
Betalt skatt	14	(3 887)	(1 417)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	9	9 072	5 306
Innbetaling ved salg av eiendom, anlegg og utstyr	15	764	237
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler i andre selskaper	17, 18	91	528
Innbetaling ved nedsalg og salg av datterselskap, fratrullet likvider solgt	8	836	7 071
Utbetaling ved kjøp av datterselskap, fratrullet likvider kjøpt	7	(1 251)	(10 228)
Anskaffelse av eiendom, anlegg og utstyr	15, 16	(12 367)	(11 299)
Utbetaling ved kjøp av aksjer og andeler i andre selskaper	17, 18	(472)	(187)
Kjøp av skip bokført som finansiell leie	19	(1 030)	-
Netto kontantstrøm fra andre investeringer	19	(851)	541
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	9	(14 279)	(13 336)
Innbetaling ved utstedelse av lån	27	12 315	28 532
Nedbetaling av lån	27	(8 599)	(19 012)
Innbetaling og nedbetaling av rentebærende gjeld		3 716	9 520
Ny egenkapital	25	16	1 940
Egne aksjer	24, 25	(32)	(157)
Utbetaling av utbytte	24, 25	(1 081)	(2 151)
Kontantstrøm med eiere		(1 096)	(368)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	9	2 620	9 152
Kontantstrøm gjennom året		(2 587)	1 122
Virkning av valutakursendring på kontanter og kontantekvivalenter		975	1 154
Kontanter og kontantekvivalenter per 1. januar		12 000	9 724
Kontanter og kontantekvivalenter per 31. desember	23	10 388	12 000

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSSELSKAPER

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

Note 1		Informasjon om konsernet
Note 2		Grunnlag for utarbeidelse
Note 3		Endring av regnskapsprinsipper
Note 4		Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5		Regnskapsprinsipper
Note 6		Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7		Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8		Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
Note 9		Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10		Driftsinntekter
Note 11		Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12		Spesielle driftsposter
Note 13		Finansinntekter og finanskostnader
Note 14		Skatt
Note 15		Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16		Immaterielle eiendeler
Note 17		Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18		Andre aksjer og fondsandeler
Note 19		Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20		Andre anleggsmidler
Note 21		Varelager
Note 22		Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

Noter til konsernregnskapet

Note 1 | Informasjon om konsernet

Aker ASA er et selskap hjemmehørende i Norge og har hovedkontor på Fornebu i Bærum. Konsernregnskapet for regnskapsåret 2015 omfatter morselskapet Aker ASA og datterselskaper samt konsernets andeler i tilknyttede selskap og felleskontrollerte virksomheter.

Aker ASA er notert på Oslo Børs under ticker ”AKER”.

Note 2 | Grunnlag for utarbeidelse

2.1. SAMSVARSEKTLÆRING

Konsernregnskapet er avlagt i samsvar med EU-godkjente IFRS-er og tilhørende fortolknin-ger som skal anvendes per 31. desember 2015, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven per 31. desember 2015.

Konsernregnskapet er utarbeidet basert på his-torisk kost, med enkelte unntak som beskrevet i punkt 2.5.

Forslag til årsregnskap 2015 ble fastsatt av sty-ret den 17. mars 2016. Årsregnskapet skal be-handles av ordinær generalforsamling den 22. april 2016 for endelig godkjennelse.

2.2. FUNKSJONELL VALUTA OG
PRESENTASJONSVALUTA

Konsernregnskapet presenteres i millioner norske kroner. Norske kroner (NOK) er mor-selskapets funksjonelle valuta. På grunn av av-rundingsdifferanser, stemmer ikke alltid tall og prosenter med summen.

2.3. ESTIMATER OG VURDERINGER

Utarbeidelse av årsregnskap i samsvar med IFRS inkluderer vurderinger, estimater og for-utsetninger som både påvirker hvilke regn-skapsprinsipper som anvendes og rapporterte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Faktiske beløp kan avvike fra esti-merte beløp. Estimater og underliggende for-utsetninger gjennomgås og vurderes løpende, og er basert på historisk erfaring, konsultasjo-ner med eksperter, trender, prognoser og andre metoder som konsernet anser som rimelige i de enkelte tilfeller. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres, og i fremtidige perioder som påvirkes.

Områder med vesentlig estimeringsusikkerhet, samt kritiske forutsetninger og vurderinger ved

anvendelsen av konsernets regnskapsprinsip-per er beskrevet nedenfor og i relevante noter. Estimatenes og deres underliggende forutset-ninger vurderes løpende. De operative selska-pene i konsernet har virksomhet innen ulike markeder og blir derfor også ulikt påvirket av usikkerhet i markedene.

(a) Konsolidering

IFRS 10 inneholder en definisjon av kontroll som skal anvendes når et eierselskap skal vurdere om en investering skal konsolideres i konsernregnskapet. Vurderingen av kontroll kan innebære betydelig grad av vurderinger. I Aker-konsernet gjelder dette spesielt for inves-teringene i Aker Solutions, Akastor og Kværner. Se [note 9](#).

(b) Inntektsføring

Inntekter fra anleggskontrakter blir innregnet med bruk av metode for løpende avregning. Bruk av løpende avregning innebærer at man må estimere prosjektets sluttresultat (inntekter og kostnader) og fremdrift i form av utført pro-duksjon som en andel av den totale produksjo-nen som skal utføres.

For kontraktsinntekter vil det blant annet være usikkerhet knyttet til vurdering av tilleggsar-beider og endringsordrer, tilleggskrav og bo-nusbetalinger. Disse blir innregnet i den grad det er vurdert at det er sannsynlig at de vil re-sultere i ekstra inntekter og man er i stand til å lage pålitelige estimater. Disse vurderingene blir justert med ledelsens evaluering av krav fra kunder, typisk relatert til leveringsvilkårene i kontrakten (“liquidated damages”).

Kontraktskostnadene avhenger både av pro-duktivitetsfaktorer og kostnadsnivået for inn-satsfaktorene. Værforhold, arbeidet til under-leverandører, råvarepriser og valutakurser kan

alle påvirke kostnadsestimatene. Selv om erfa-ring, systematisk anvendelse av prosjektgjen-nomføringsmodellen og fokus på kjernekom-petansen reduserer risikoen, vil det alltid være usikkerhet forbundet med disse vurderingene.

I situasjoner hvor påløpte kostnader ikke vur-deres som et godt mål på virkelig fremdrift, be-nyttes alternative mål slik som timer eller fysisk fremdrift for å oppnå en mer presis inntektsfø-ring. Estimeringsusikkerheten tidlig i prosjekt-forløpet for store fastprisprosjekter reduseres ved et prinsipp om normalt ikke å resultatføre inntekter ut over påløpte kostnader før man har nådd 20 prosent fremdrift. Ledelsen kan imid-lertid på enkelte prosjekter vurdere tidligere innregning hvis det er lav usikkerhet knyttet til kostnadsestimatene. Dette er typisk for gjen-tagende prosjekter, bruk av velprøvd teknologi eller utprøvd gjennomføringsmodell. Se [note 9](#) og [note 10](#).

(c) Garantiavsetninger

Ved avslutningen av et prosjekt etableres en avsetning for å møte eventuelle garantikrav og reklamasjoner. Det er vanlig at slike avsetninger er på én prosent av kontraktsverdien, men av-setningen kan bli både større og mindre etter en konkret vurdering av det enkelte prosjekt. Erfa-ring fra tidligere prosjekter er det beste grunnlag både for generelle og konkrete garantiavsetnin-ger. Faktorer som kan påvirke garantiforpliktel-senes størrelse er blant annet konsernets kva-litetstiltak og prosjektgjennomføringsmodell. Avsetningene er presentert i [note 30](#).

(d) Nedskrivningstest for goodwill og immateri-elle eiendeler med ubegrenset levetid

I samsvar med regnskapsprinsippene tester konsernet årlig om det er behov for å skrive ned balanseført verdi av goodwill og immate-rielle eiendeler med ubegrenset levetid.

Estimert gjenvinnbart beløp for den kontant-genererende enheten er beregnet basert på nåverdien av budsjetterte kontantstrømmer eller salgsverdi fratrullet salgskostnader hvis høyere. Se [note 16](#).

(e) Skatter

Konsernet er underlagt inntektsskatt i flere jurisdiksjoner. Betydelig skjønn kreves i å fast-sette den globale avsetningen for inntektsskat-ter. Aker pådrar seg årlig betalbar skatt og/eller opptjener tilgodehavende knyttet til skatt. Konsernet regnskapsfører også endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Disse stør-relsene bygger på ledelsens tolkning av gjel-dende lover, forskrifter og aktuelle rettsavgjø-relser. Kvaliteten på disse estimatene er i stor grad avhengig av ledelsens evne til å anvende til tider svært komplekse regelverk, registrere endringer av gjeldende regler og, når det gjel-der utsatte skattefordeler, ledelsens evne til å forutse fremtidige inntekter hvor fremførbare underskudd kan føres mot fremtidige skatte-messige resultater. Se [note 14](#).

(f) Pensjonsforpliktelser

Nåverdien av pensjonsforpliktelsene avhenger av en rekke faktorer som bestemmes aktuar-messig basert på flere forutsetninger. Enhver endring av forutsetningene påvirker de bereg-nede pensjonsforpliktelsene. Forutsetningene som er brukt for å bestemme netto pensjons-kostnad inkluderer en diskonteringsrente. Konsernet fastsetter diskonteringsrenten ved slutten av hvert år. Dette er renten som skal benyttes for å bestemme nåverdien av de for-ventede fremtidige kontantstrømmene som er nødvendige for å oppfylle pensjonsforplik-telsene. I fastsettelsen av diskonteringsrenten legger konsernet til grunn en rente for obliga-sjoner med høy kredittverdighet i den valuta forpliktelsene vil bli utbetalt og med en løpetid tilnærmet lik pensjonsforpliktelsene. Denne og andre nøkkelforutsetninger for pensjonsfor-pliktelsene er gjengitt i [note 28](#).

(g) Finansielle instrumenter

Konsernet er eksponert for ulike risikoer rela-tert til bruk av finansielle instrumenter. Dette inkluderer kredittrisiko, likviditetsrisiko og mar-kedsrisiko (bl.a. valutakurs- og renterisiko). I [note 6](#) og [note 33](#) presenteres informasjon om eksponering for hver av disse risikoene, mål, prinsipper og prosesser for måling og håndte-ring av risiko, og konsernets kapitalforvaltning.

(h) Betingede utfall

Med virksomheter spredt over store deler av verden er selskaper i konsernet, gjennom

deres aktiviteter, involvert i ulike tvister. Av-setninger er gjort for å dekke forventede tap som følge av disse tvistene i den grad nega-tive resultater er sannsynlige og pålitelige es-timater kan utarbeides. Endelig avgjørelse i slike saker vil imidlertid alltid være forbundet med usikkerhet og kan resultere i at ansva-ret avviker fra de bokførte avsetningene. Se [note 34](#).

(i) Påviste og sannsynlige olje- og gassreserver

Estimater på olje- og gassreserver er utarbeid-et av interne eksperter i overensstemmelse med industristandarder. I tillegg er reserver sertifisert av en uavhengig tredjepart. Påviste og sannsynlige olje- og gassreserver omfatter de estimerte mengder råolje, naturgass og kondensater som geologiske og tekniske data med rimelighet anslår å være gjenvinnbare fra kjente reservoarer og under eksisterende øko-nomiske og operasjonelle forhold, dvs. per den dato estimatene utarbeides.

Påviste og sannsynlige reserver brukes til beregning av produksjonsmengder, som igjen benyttes til å beregne avskrivninger. Reserveestimater benyttes også under ned-skrivningstesting av lisensrelaterte eiende-ler. Endringer i oljepris og kostnadsestimater kan påvirke reserveestimatene, og gjennom det også påvirke regnskapsmessig tidfesting. Endringer i reserveestimater kan også forår-sakes av endringer i produksjonsprofil, eller oppstå som følge av ny informasjon om reser-voaret. Fremtidige endringer i påviste og sann-synlige olje- og gassreserver kan ha vesentlig innvirkning på avskrivninger, feltets levetid, nedskrivningstesting av lisensrelaterte eiende-ler, samt driftsresultat. Se [note 15](#) og [note 16](#).

(j) Anskaffelseskostnader leting

Akers datterselskap Det norske oljeselskap foretar en midlertidig balanseføring av utgif-ter relatert til boring av letebrønner i påvente av en evaluering av potensielle funn av olje- og gassreserver (successful efforts method). Dersom det ikke blir funnet reserver, eller hvis funnet blir vurdert til ikke å være teknisk eller kommersielt utvinnbart, blir utgiftene knyttet til letebrønner kostnadsført. Vurderinger av hvorvidt disse utgiftene fortsatt skal balan-seføres eller kostnadsføres i perioden kan ha vesentlig betydning for driftsresultatet i peri-oden. Se [note 16](#).

(k) Nedstengnings- og fjerningsforpliktelser

Akers datterselskaper Det norske oljeselskap og Ocean Yield har forpliktelser forbundet med nedstengning og fjerning av offshorein-

stallasjoner ved produksjonsperiodens utløp. Forpliktelser relatert til nedstengning og fjer-ning knyttet til langsiktige eiendeler blir regn-skapsført til virkelig verdi på det tidspunkt forpliktelsene pådras. Ved første gangs regn-skapsføring av en forpliktelse blir utgiften ba-lanseført som produksjonsanlegg, og avskre-vet over eiendelens økonomiske brukstid etter at produksjonen har begynt. Det er vanskelig å estimere utgiftene av disse nedstengnings- og fjerningsaktivitetene, som er basert på gjeldende lover og regler og avhengig av den teknologiske utviklingen. Mye av nedsteng-nings- og fjerningsarbeidet ligger langt frem i tid, og teknologien og utgiftene endres til stadighet. Estimatenes inkluderer blant annet kostnader basert på et antatt fjerningskon-sept, anslag på utgiftene til marine operasjo-ner, leie av tungløftlektere og borerigg. Basert på den usikkerhet som er beskrevet, kan det forekomme betydelige justeringer i estimate-ne for forpliktelsene som kan påvirke fremtidi-ge finansielle resultater. Se [note 30](#).

2.4. MÅLING AV VIRKELIG VERDI

Konsernet benytter verdsettingsmetoder som er tilpasset omstendighetene og der det er til-strekkelig med tilgjengelige opplysninger til å måle virkelig verdi. I størst mulig grad baseres målingen på relevante observerbare inndata.

Alle eiendeler og forpliktelser som blir målt til virkelig verdi eller som det gis opplysninger om virkelig verdi for i regnskapet, er kategorisert innen virkelig verdi-hierarkiet, beskrevet som følger basert på laveste nivå for input som har betydning for målingen av virkelig verdi som helhet:

- Nivå 1: Noterte (ikke justerte) markedspriser i aktive markeder for identiske eiende-ler eller forpliktelser.
- Nivå 2: Verdsettelsesteknikker der det la-veste nivået av data av betydning for må-lingen av virkelig verdi er direkte eller indi-rekte observerbart.
- Nivå 3: Verdsettelsesteknikker der det laves-te nivået av data av betydning for målingen av virkelig verdi ikke er observerbart.

Konsernet vurderer ved utløpet av hver rappor-teringsperiode om eiendeler eller forpliktelser har beveget seg mellom nivåene i hierarkiet.

For å gi opplysninger om virkelig verdi har kon-sernet fastsatt klasser av eiendeler og forplik-telser på basis av eiendelens eller forpliktelsens art, særpreg og risikoer og nivået i virkelig ver-di-hierarkiet. Se [note 33](#).

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

Note 1		Informasjon om konsernet
Note 2		Grunnlag for utarbeidelse
Note 3		Endring av regnskapsprinsipper
Note 4		Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5		Regnskapsprinsipper
Note 6		Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7		Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8		Salg av datterselskaper og avvirket virksomhet
Note 9		Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10		Driftsinntekter
Note 11		Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12		Spesielle driftsposter
Note 13		Finansinntekter og finanskostnader
Note 14		Skatt
Note 15		Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16		Immaterielle eiendeler
Note 17		Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18		Andre aksjer og fondsandeler
Note 19		Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20		Andre anleggsmidler
Note 21		Varelager
Note 22		Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

2.5. GRUNNLAG FOR MÅLING

Konsernregnskapet er utarbeidet basert på historisk kost, med unntak av følgende:

- Derivater måles til virkelig verdi
- Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi
- Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg måles til virkelig verdi

- Betinget vederlag fra virksomhetssammenslutninger måles til virkelig verdi
- Netto ytelsesbasert pensjonseiendel eller -forpliktelse er målt til virkelig verdi av pensjonsmidler minus nåverdi av ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser

2.6. KORRIGERING TIDLIGERE ÅR

Akers datterselskap Ocean Yield har i 2015 bok-

ført en fjerningsforpliktelse for FPSOen Dhirubhai-1. Før fjerde kvartal 2015 var ikke estimert fjerningsforpliktelse innregnet i regnskapet. Virkningen på egenkapital 1 januar 2014 og resultatregnskapet for 2014 er ikke vurdert til å være vesentlige for Aker konsernet. Konsernregnskapet for 2014 er derfor ikke omarbeidet. For å reflektere korrigeringen er åpningsbalanse egenkapital for 2015 korrigert med -184 millioner kroner.

Note 3 | Endring av regnskapsprinsipper

Konsernets regnskapsprinsipper er konsistente med prinsippene som ble anvendt forrige år. Følgende standarder og fortolkninger ble implementert med virkning fra 1. Januar 2015, men uten å ha implementeringsvirkninger for konsernregnskapet:

- IFRIC Fortolkning 21 Særavgifter
- IFRS Forbedringsprosjekt – 2011-2013 runden

Note 4 | Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk

Det er flere nye standarder, endringer og fortolkninger som ikke har trådt i kraft for året som avsluttes 31. desember 2015 og som ikke er anvendt ved utarbeidelsen av dette konsernregnskapet. Ingen av disse forventes å ha betydelige virkninger på konsernregnskapet, med unntak av de som nevnes nedenfor.

IFRS 9 Finansielle instrumenter (obligatorisk fra 1. januar 2018, men EU har foreløpig ikke gitt sin tilslutningsbeslutning)

Standarden regulerer klassifisering, måling og regnskapsføring av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser, og vil erstatte veiledning i IAS 39 relatert til klassifisering og måling av finansielle instrumenter. IFRS 9 introduserer en enkelt tilnærming til klassifisering og måling av finansielle eiendeler i henhold til deres kontantstrømsegenskaper og forretningsmodellen de er forvaltet under, og gir en ny nedskrivningsmodell basert på forventede tap. Under IFRS 9 forventes andelen kvalifiserende sikringsrelasjoner å stige, siden de nye reglene for sikringsbokføring er bedre harmonisert med risikostyringen, inkludert prospektiv testing og mindre restriktive

krav rundt kvalifiserende sikringsinstrumenter. Standarden virkninger på klassifiseringen av finansielle instrumenter og den nye nedskrivningsmodellen basert på forventede tap, forventes ikke å ha vesentlige påvirkning på konsernets finansielle posisjon, men dette må analyseres nærmere.

IFRS 15 Inntekter fra kontrakter med kunder (obligatorisk fra 1. januar 2018, men EU har foreløpig ikke gitt sin tilslutningsbeslutning)

Standarden vil fra implementeringstidspunktet erstatte dagens regelverk og veiledning knyttet til inntektsføring, herunder IAS 18 Driftsinntekter og IAS 11 Anleggskontrakter med tilhørende fortolkningsuttalelser. IFRS 15 innfører en ny fem-steps modell som skal anvendes på inntekt som oppstår fra kontrakter med kunder. Vurderingene av standardens virkninger pågår fortsatt, men konsernet forventer ingen vesentlig påvirkning på sin finansielle posisjon som følge av implementeringen. Basert på de foreløpige vurderingene, har konsernet identifisert følgende hovedvirkninger av implementering av IFRS 15:

- Vurderinger knyttet til variabelt vederlag: for å inkludere variabelt vederlag i estimert kontraktsinntekt, må foretaket konkludere med at det er overveiende sannsynlig at det ikke vil skje en vesentlig reversering av inntekten på tidspunktet det variable vederlaget blir endelig avgjort.
- Avsetning for tapskontrakter: kravene i IAS 37 for tapskontrakter vil gjelde for alle kontrakter innenfor rekkevidden av IFRS 15, inklusive anleggskontrakter som i dag er innenfor rekkevidden av IAS 11.
- Tilleggsopplysninger: IFRS 15 krever mer omfattende tilleggsopplysninger enn det som er kravet under IAS 18 og IAS 11.

IFRS 16 Leieavtaler (obligatorisk fra 1. Januar 2019, men EU har foreløpig ikke gitt sin tilslutningsbeslutning)

Standarden ble utgitt i januar 2016 og skal erstatte IAS 17. Den nye standarden krever at foretakene tar inn i sin balanse det meste av sine leieavtaler, ved å balanseføre eiendeler og tilhørende forpliktelser. Vurderingen av virkningen av den nye standarden på konsernets balanse er ikke ferdigstilt.

Note 5 | Regnskapsprinsipper

Regnskapsprinsippene som fremkommer nedenfor, er anvendt konsistent for alle perioder og selskaper som presenteres i konsernregnskapet. Ved vesentlige endringer er sammenligningstall omarbeidet i samsvar med årets presentasjon.

5.1. KONSERNREGNSKAP OG
KONSOLIDERINGSPRINSIPPER

5.1.1. Datterselskaper

Datterselskaper er selskaper kontrollert av Aker. Kontroll krever oppfyllelse av tre kriterier:

- a. via eierinteresser har morselskapet beslutningsmakt over de relevante aktivitetene til datterselskapet,
- b. morselskapet er eksponert for variabel avkastning fra datterselskapet, og
- c. gjennom sin beslutningsmakt kan morselskapet påvirke sin variable avkastning fra datterselskapet.

Datterselskaper er inkludert i konsernregnskapet fra den dagen kontroll oppnås og til den opphører.

Oppkjøp av selskaper som tilfredsstiller kravene til en virksomhetssammenslutning regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden. Se nærmere beskrivelse under avsnitt [5.12 Immaterielle eiendeler](#). Oppkjøp av selskap som ikke er en virksomhets-sammenslutning blir regnskapsført som eiendelskjøp. Anskaffelseskost blir da allokert til de overtatte eiendelene i sin helhet. Det blir ikke beregnet goodwill på denne type oppkjøp og det innregnes heller ikke utsatt skatt på forskjeller som oppstår i forbindelse med innregning av disse eiendelene.

5.1.2. Investeringer i tilknyttede selskap

Konsernets investeringer i tilknyttede selskap regnskapsføres i henhold til egenkapitalmetoden og førstegangsinregnes til anskaffelseskost. Et tilknyttet selskap defineres som et selskap hvor konsernet har betydelig innflytelse, men som ikke er datterselskap eller felleskontrollert ordning. Betydelig innflytelse er påvirkning til å delta i de finansielle og driftsmessige strategibeslutningene til foretaket som det er investert i, men man har ikke kontroll eller felles kontroll over disse strategibeslutningene.

Investeringene inkluderer goodwill ved overtakelse, redusert for akkumulert tap ved verdifall. Konsernregnskapet inkluderer konsernets andel av inntekter, kostnader og egenkapitalbevegelser, etter omarbeiding til konsernets

regnskapsprinsipper, fra det tidspunkt betydelig innflytelse ble etablert, frem til innflytelsen opphører. Når andel akkumulert underskudd overskrider balanseført verdi av investeringen, reduseres balanseført verdi av investeringen til null og innregning av videre tap opphører med mindre konsernet har pådratt seg eller stilt garanti for forpliktelser forbundet med det tilknyttede selskapet. Hvis kontroll oppnås ved trinnvise kjøp, måles goodwill på oppkjøpstidspunktet og verdiendringer på tidligere eierandeler i det tilknyttede selskapet resultatføres.

5.1.3. Felleskontrollerte ordninger

En felleskontrollert ordning er en økonomisk aktivitet som konsernet, sammen med andre, har felles kontroll over gjennom en kontraktsfestet avtale mellom partene. En felleskontrollert ordning er enten en felleskontrollert virksomhet (såkalt «joint venture») eller en felleskontrollert driftsordning. Klassifiseringen av en felleskontrollert ordning som en felleskontrollert virksomhet eller en felleskontrollert driftsordning avhenger av rettighetene og pliktene til partene i ordningen. En felleskontrollert virksomhet er en felleskontrollert ordning der de partene som har felles kontroll over ordningen, har rett til ordningens nettoeiendeler. En felleskontrollert driftsordning er en felleskontrollert ordning der de partene som har felles kontroll over ordningen, har rettigheter til eiendelene og ansvar for forpliktelsene knyttet til ordningen.

5.1.3.1. Felleskontrollert virksomhet

Felleskontrollert virksomhet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden og førstegangsinregnes til anskaffelseskost.

5.1.3.2. Felleskontrollert driftsordning

Aker har eiendeler i lisenser som ikke er egne selskaper. Samtlige av disse er knyttet til lisenser på norsk kontinentalsokkel og er definert som felles kontrollerte driftsordning etter IFRS 11. Konsernet regnskapsfører investeringer i felleskontrollerte driftsordninger (olje- og gasslisenser), ved hjelp av forholdsmessig konsolidering, ved å regnskapsføre sin andel av relaterte inntekter, kostnader, eiendeler, gjeld og kontantstrøm under de respektive postene i konsernets finansregnskap.

5.1.4. Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser er presentert atskilt fra forpliktelser og egenkapital henført til eierne av morselskapet i balansen og føres som egen post i resultatregnskapet. Overtakelse av mi-

noritetsinteresser blir innregnet som transaksjoner med eiere i deres egenskap av eiere og det oppstår derfor ikke goodwill eller gevinster eller tap i slike transaksjoner.

5.1.5. EBITDA

Aker definerer EBITDA som driftsresultat før avskrivninger, amortiseringer, nedskrivninger og spesielle driftsposter.

5.1.6. Spesielle driftsposter

Spesielle driftsposter inkluderer nedskrivning av goodwill, vesentlig nedskrivning og reversering av nedskrivning på eiendom, anlegg og utstyr, vesentlige tap og gevinster ved salg av driftsmidler, restruktureringskostnader og andre vesentlige forhold som ikke antas å være av regelmessig tilbakevendende natur.

5.1.7. Mottatt utbytte fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Mottatt utbytte fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet er presentert som en del av kontanter fra operasjonelle aktiviteter i kontantstrømoppstillingen. Mottatt utbytte føres i balansen som en reduksjon av investeringen.

5.1.8. Elimineringer av transaksjoner ved konsolidering

Konserninterne mellomværende og transaksjoner, samt urealiserte inntekter og kostnader fra konserninterne transaksjoner, elimineres i konsernregnskapet. Urealiserte gevinster fra transaksjoner med selskap regnskapsført etter egenkapitalmetoden elimineres mot investeringen i samsvar med konsernets eierandel.

5.1.9. Omregning av regnskaper og transaksjoner i utenlandsk valuta

5.1.9.1. Funksjonell valuta

Postene i regnskapet til hvert enkelt datterselskap i konsernet blir først regnskapsført i funksjonell valuta, dvs. den valuta som best reflekterer de økonomiske forhold og omgivelser som er relevante for det aktuelle datterselskapet. Konsoliderte regnskaper presenteres i norske kroner (NOK), som er morselskapets funksjonelle valuta.

5.1.9.2. Transaksjoner og mellomværender

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til funksjonell valuta for de respektive konsernselskapene med valutakurs på transaksjonstidspunktet. Fordringer og forpliktelser i utenlandsk valuta omregnes til funksjonell valuta til gjeldende kurs på balansedagen.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET	
RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT	
BALANSE PER 31. DESEMBER	
ENDRING I EGENKAPITALEN	
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	
NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET	
Note 1	Informasjon om konsernet
Note 2	Grunnlag for utarbeidelse
Note 3	Endring av regnskapsprinsipper
Note 4	Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5	Regnskapsprinsipper
Note 6	Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7	Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8	Salg av datterselskaper og avvirket virksomhet
Note 9	Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10	Driftsinntekter
Note 11	Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12	Spesielle driftsposter
Note 13	Finansinntekter og finanskostnader
Note 14	Skatt
Note 15	Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16	Immaterielle eiendeler
Note 17	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18	Andre aksjer og fondsandeler
Note 19	Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20	Andre anleggsmidler
Note 21	Varelager
Note 22	Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

Valutagevinster og -tap som oppstår som resultat av slike transaksjoner og omregning av monetære eiendeler og forpliktelser i utenlandsk valuta, innregnes i resultatregnskapet. Valutakursdifferanser som fremkommer ved omregning av operasjonelle poster, presenteres i driftsresultatet i resultatregnskapet. Valutakursdifferanser som fremkommer ved omregning av finansielle eiendeler og forpliktelser, presenteres netto som finansiell post i resultatregnskapet.

5.1.9.3. Konsernselskaper

Resultatregnskap og balanse for konsernselskaper med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen (NOK) regnes om på følgende måte:

- balansen er regnet om til balansedagens kurs
- resultatregnskapet er regnet om til gjennomsnittskurs i perioden (dersom gjennomsnitt i perioden ikke totalt sett gir et rimelig estimat på bruk av transaksjonskurs, brukes transaksjonskursen).

Omregningsdifferanse som fremkommer ved omregning av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet, og fra relaterte sikringsobjekter, føres som omregningsdifferanse i totalresultat og spesifiseres i egenkapitalen. Disse resultatføres ved avhendelse. Valutagevinster eller -tap på fordringer og gjeld mot en utenlandsk virksomhet innregnes i resultatregnskapet, med unntak av når oppgjør verken er planlagt eller sannsynlig i overskuelig framtid. Slike valutagevinster eller -tap på fordringer og gjeld vurderes som en del av nettoinvesteringen i den utenlandske virksomheten, og innregnes direkte i egenkapital, som omregningsreserve.

5.1.10. Transaksjoner med nærstående parter

Alle transaksjoner, avtaler og forretningsforhold med nærstående parter foretas på alminnelige markedsmessige vilkår.

5.2. AVVIKLET VIRKSOMHET

Avviklet virksomhet er en separat og vesentlig geografisk område, som er solgt eller klassifiseres som holdt for salg. Klassifisering som avviklet virksomhet skjer ved avhendelse eller tidligere dersom virksomheten oppfyller kriteriene for klassifisering som holdt for salg.

Gevinst og resultat fra avviklet virksomhet (netto etter skatt) omklassifiseres og presenteres i resultatregnskapet på egen linje. Sammenlignbare tall omarbeides tilsvarende.

5.3. PRINSIPPER FOR INNTEKTSFØRING

Inntekter innregnes kun hvis det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler vil tilflyte Aker og disse fordelene kan måles på en pålitelig måte. Inntekter omfatter her brutto tilførsel av økonomisk gevinst som Aker mottar for egen regning.

5.3.1. Anleggskontrakter

Inntekter fra anleggskontrakter blir innregnet med bruk av metode for løpende avregning. Grad av ferdigstilling blir bestemt med den metode som mest nøyaktig måler produksjon utført. Avhengig av type kontrakt er de to hovedmetoder som brukes av Aker til å estimere grad av ferdigstilling, teknisk fullføringsgrad eller andel av påløpte kostnader i forhold til estimerte totale kontraktskostnader. Når man ikke kan gi et pålitelig estimat for det endelige utfall av en kontrakt, skjer inntektsføring bare i den utstrekning påløpte kostnader forventes inndekket. Innregnet inntekt i en periode består av inntekter henførbare til periodens fremdrift og eventuell virkning av endring av estimerte totale kontraktskostnader. Forventede fremtidige tap på arbeid utført i henhold til inngåtte kontrakter, kostnadsføres fullt ut når de oppstår, og klassifiseres som periodisert kostnad/avsetning under kortsiktig gjeld i balansen. Tilbudskostnader aktiveres når det er sannsynlig at kontrakter blir vunnet. Hvis krav til aktivering ikke er oppfylt, kostnadsføres aktiverte tilbudskostnader som andre driftskostnader.

Innregnede inntekter fra kontrakter omfatter fortjeneste på endringsordre og insentivbonuser når realisering er sannsynlig og pålitelige estimater kan utarbeides. Omtvistede beløp innregnes kun når forhandlinger er i sluttfasen, kundeaksept er høyst sannsynlig og pålitelige estimater kan beregnes. Opsjon for tilleggsarbeid blir inkludert i kontrakten når den utøves av oppdragsgiver. Prosjektkostnader omfatter kostnader direkte knyttet til den enkelte kontrakt samt indirekte kostnader som kan henføres til gjeldende kontrakt. Opparbeidet prosjektinntekt klassifiseres som driftsinntekt i resultatregnskapet. Løpende prosjekter klassifiseres som prosjekter under utførelse i balansen. Forskudd fra kunder motregnes i balansen mot kontrakter under utførelse i den utstrekning forskuddet er medgått til å finansiere beholdninger knyttet til det oppdrag forskuddet gjelder. Mottatte kundeforskudd utover det som er avregnet mot beholdninger klassifiseres som kortsiktig gjeld.

5.3.2. Tjenesteyting

Avhengig av type kontrakt, innregnes inn-

tekter fra tjenesteyting i resultatregnskapet etter grad av ferdigstilling av transaksjonen på balansedagen eller blir fakturert basert på utførte timer og avtalte priser. Estimering av fullføringsgrad blir vanligvis basert på andel av påløpte kostnader i forhold til estimerte totale kontraktskostnader. Inntekt blir ikke innregnet hvis det er vesentlig usikkerhet knyttet til utestående vederlag.

5.3.3. Salg av varer

Inntekter fra salg av varer resultatføres når Aker har overført det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskapet til kjøperen, og ikke lenger har kontroll med varene.

5.3.4. Salg av petroleumsprodukter

Salg av petroleumsprodukter inntektsføres på basis av konsernets ideelle andel av produksjonen i perioden, uavhengig av faktisk salg (rettighetsmetoden).

Det overskytende av petroleumsproduksjon solgt i perioden over deltakers eierandel av produksjonen fra feltet (meruttak), regnskapsføres av meruttaksparten som gjeld (utsatt inntekt) og blir ikke inntektsført. Omvendt, vil en mindreuttakspart regnskapsføre en mindreuttakseieiendel (fordring) og rapportere tilsvarende inntekter. Meruttak av petroleum presenteres som kortsiktig gjeld, mens mindreuttak presenteres som kortsiktig fordring. Verdi av mer-/mindreuttak settes til estimert salgsverdi fratrullet estimerte salgskostnader.

5.3.5. Leieinntekter

Inntekter relatert til bareboat charter blir innregnet over leieperioden. Time-charter kontrakter kan inneholde et element av inntektsdeling med befrakter. Inntekter relatert til inntektsdeling blir innregnet i resultatet når beløpet kan estimeres pålitelig.

5.3.6. Annen inntekt

Gevinster eller tap fra kjøp og salg av virksomheter som ikke er klassifisert som avvirket virksomhet er inkludert i annen inntekt og inngår i driftsresultatet. Ved trinnvise kjøp vil slike gevinster kunne være relatert til ny måling av den tidligere eierandelen i den oppkjøpte virksomheten. Endring i virkelig verdi av betinget vederlag fra oppkjøp av datterselskaper eller minoritetsinteresser blir regnskapsført som gevinst eller tap i annen inntekt.

Andel resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet som er relatert til gruppens operasjonelle aktiviteter blir inkludert i annen inntekt og inngår i driftsresultatet.

Det samme gjelder for salgsgvinster og -tap fra salg av driftsmidler.

5.4. YTELSER TIL ANSATTE

5.4.1. Lønn og pensjon

Kortsiktig ytelser til ansatte som lønn vurderes på udiskontert basis og innregnes som kostnad etter hvert som tjenesten utføres.

Konsernet har både ytelsesbaserte og innskuddsbaserte pensjonsordninger. For ytelsesbaserte pensjonsordninger er forpliktelsen innregnet lik nåverdien av den ytelsesbaserte forpliktelsen på balansedagen minus virkelig verdi av ordningens eiendeler. Den ytelsesbaserte forpliktelsen beregnes av uavhengige aktuarer og måles som nåverdien av estimerte fremtidige kontantutbetalinger. Kostnadene ved å stille pensjoner til rådighet belastes resultatregnskapet slik at kostnadene fordeles over de ansattes antall tjenesteår. Aktuarielle gevinster og tap som forårsakes av erfaringsjusteringer, endringer i aktuarielle forutsetninger og endringer i pensjonsordninger føres i oppstilling over øvrige resultatelementer i totalresultatet. Periodens netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen ved starten av perioden på netto forpliktelsen. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på midlene, begge beregnet med diskonteringsrenten. Endringer i netto pensjonsforpliktelse som følge av premiebetalinger og utbetaling av pensjon hensyntas. Forskjellen mellom faktisk avkastning på pensjonsmidlene og den resultatførte regnskapsføres fortløpende mot øvrige resultatelementer i totalresultatet.

For innskuddsbaserte pensjonsordninger betales innskuddene til pensjonsforsikringsordninger. Når innskuddene er betalt, gjenstår ingen ytterligere betalingsforpliktelser. Innbetalinger til innskuddsbaserte pensjonsordninger belastes resultatregnskapet for den perioden innskuddet gjelder.

5.4.2. Aksjebaserte godtgjørelser

Aksjebasert godtgjørelse måles til virkelig verdi, og kostnadsføres over opptjeningsperioden. Alle endringer i virkelig verdi av forpliktelsen resultatføres i perioden.

5.5. OFFENTLIGE TILSKUDD

Et ubetinget offentlig tilskudd innregnes i resultatet når konsernet har rett til å motta tilskuddet. Andre offentlige tilskudd innregnes i balansen som utsatt inntekt når det er rimelig sikkert at det vil bli mottatt og at vilkårene som er knyttet til tilskuddet vil bli oppfylt. Til-

skudd som kompenserer for påløpte utgifter, innregnes i resultatet på en systematisk måte i de samme periodene som utgiftene påløper. Tilskudd som kompenserer for anskaffelseskost av en eiendel, innregnes i resultatet på en systematisk måte over eiendelens utnyttbare levetid.

5.6. KOSTNADER

5.6.1. Leieavtaler

Leiebetalinger under operasjonelle leieavtaler innregnes i resultatet lineært over leieperioden. Leieinsitamenter som mottas innregnes som en integrert del av totale leiekostnader.

I en finansiell leieavtale fordeles minsteleie i kontraktsperioden mellom finanskostnader og reduksjon i utestående forpliktelse. Finanskostnaden fordeles over leieperioden slik at det blir en konstant periodisk rentesats beregnet på gjenværende forpliktelse i balansen.

Variabel leie innregnes ved at minsteleie for gjenværende leieperiode justeres, når betingelsene for variabel leie er oppfylt og justeringsbeløpet er kjent.

5.6.2. Finansinntekter og -kostnader

Finansinntekt består av renteinntekt på finansielle investeringer (inkludert finansielle eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg), mottatt utbytte, salgsggevinst knyttet til finansielle eiendeler tilgjengelige for salg, endring i virkelig verdi for finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, samt gevinst på sikringsinstrumenter innregnet i resultatet. Renteinntekter innregnes ved bruk av effektiv rentemetoden.

Mottatt utbytte inntektsføres når det vedtas av generalforsamlingen i det foretak det mottas fra.

Finanskostnader består av rentekostnader på lån, tidsverdien av neddiskonterte avsetninger, endringer i virkelig verdi for finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, resultatført verdifall på finansielle eiendeler, og resultatført tap på sikringsinstrumenter. Lånekostnader som ikke er direkte henførbare til anskaffelse eller produksjon av en kvalifiserende eiendel, innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rentemethode.

Valutagevinster og -tap rapporteres som et nettobeløp.

5.6.3. Skattekostnad

Skattekostnad består av periodeskatt og ut-

satt skatt. Skattekostnad innregnes i resultatet, med unntak for skatt på poster innregnet direkte i egenkapital, som innregnes i egenkapitalen.

Periodeskatt er betalbar skatt på skattepliktig inntekt for året, basert på skattesatser som var vedtatt eller i all hovedsak vedtatt på balansedagen. Endring i beregnet periodeskatt for tidligere år inngår i beløpet.

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom balanseførte verdier og skattemessige verdier på eiendeler og forpliktelser på balansedagen. Utsatt skatt måles ved bruk av forventet skattesats på tidspunkt for reverse- ring av de midlertidige forskjellene.

For følgende midlertidige forskjeller innregnes ikke utsatt skatt:

- førstegangsinnregning av eiendeler eller forpliktelser i en transaksjon som ikke er en virksomhetssammenslutning og som ikke påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig inntekt ved innregning
- forskjeller knyttet til investeringer i felleskontrollert virksomhet, i den grad det er sannsynlig at forskjellene ikke vil reverseres i overskuelig fremtid
- skatteøkende midlertidig forskjeller ved førstegangsinnregning av goodwill.

Eiendeler og forpliktelser ved utsatt skatt motregnes dersom:

- konsernet har juridisk rett til å motregne eiendeler og forpliktelser ved periodeskatt
- eiendeler og forpliktelser ved utsatt skatt gjelder inntektsskatt som ilegges av samme skattemyndighet på samme skattepliktige enhet, eller ulike skattepliktige enheter som har til hensikt å gjøre opp skatten netto, eller å realisere enhetenes skatteeiendeler og forpliktelser samtidig

Eiendel ved utsatt skatt innregnes i den grad det er sannsynlig at den kan utnyttes mot fremtidig skattepliktig inntekt. Posten revurderes på hver balansedag, og reverseres i den grad det ikke lenger er sannsynlig at skattefordelen vil bli realisert.

Akers datterselskap Det norske oljeselskap er underlagt spesialbestemmelsene i petroleumsskatteloven. Av inntekt fra sokkelvirksomhet skal det betales alminnelig selskapsskatt, og en særskatt (51 prosent i 2015, men fra 1. januar 2016 er satsen 53 prosent). Selskapet kan kreve utbetalt fra staten skat-

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET	
RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT	
BALANSE PER 31. DESEMBER	
ENDRING I EGENKAPITALEN	
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	
NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET	
Note 1	Informasjon om konsernet
Note 2	Grunnlag for utarbeidelse
Note 3	Endring av regnskapsprinsipper
Note 4	Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5	Regnskapsprinsipper
Note 6	Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7	Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8	Salg av datterselskaper og avvirket virksomhet
Note 9	Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10	Driftsinntekter
Note 11	Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12	Spesielle driftsposter
Note 13	Finansinntekter og finanskostnader
Note 14	Skatt
Note 15	Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16	Immaterielle eiendeler
Note 17	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18	Andre aksjer og fondsandeler
Note 19	Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20	Andre anleggsmidler
Note 21	Varelager
Note 22	Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

teverdien av pådratte leteutgifter så langt disse ikke overstiger årets skattemessige underskudd allokert til sokkelvirksomhet. Fordringen er inkludert i linjen beregnet skatt til utbetaling i balansen.

5.7. VARELAGER

Varelager regnskapsføres til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Anskaffelseskost er basert på først-inn først-ut (FIFO) prinsippet, eller på vektet gjennomsnittsmetoden avhengig av varelagerets type. For produserte varer og arbeid under utføring omfatter anskaffelseskostnad kostnader til råvarer, direkte arbeid og andre direkte kostnader samt tilhørende faste produksjonskostnader (som beregnes med utgangspunkt i normal kapasitetsutnyttelse); lånekostnader inkluderes ikke. I anskaffelseskost for beholdninger kan også elementer overført fra egenkapitalen være inkludert. Dette vil være gevinster eller tap i forbindelse med kontantstrømsikring ved kjøp i utenlandsk valuta. Netto realiserbar verdi er antatt salgpris under normale forretningsforhold med fradrag av kostnadene forbundet med ferdigstillelse og salg.

5.8. EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR

5.8.1. Innregning og måling

En enhet av eiendom, anlegg og utstyr innregnes som eiendel dersom det er sannsynlig at framtidige økonomiske fordeler knyttet til eiendelen vil tilflyte foretaket, og eiendelens anskaffelseskost kan måles på en pålitelig måte. Eiendom, anlegg og utstyr vurderes til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall.

Anskaffelseskost inkluderer utgifter som er direkte henførbare til kjøp av eiendelen. Anskaffelseskost for egentilvirkede eiendeler inkluderer utgifter til råvarer, direkte lønnsutgifter, andre kostnader som er direkte knyttet til å få eiendelen til å virke slik den er tiltenkt, og kostnader ved å demontere og fjerne eiendelene, samt til å sette i stand anleggsstedet. Lånekostnader på lån opptatt for å finansiere bygging av eiendom, anlegg og utstyr balanseføres i løpet av perioden som er nødvendig for å fullføre en eiendel og klargjøre den for forventet bruk. Andre lånekostnader kostnadsføres. Når vesentlige enkeltdeleer av en enhet av eiendom, anlegg og utstyr har ulik utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate komponenter.

Gevinst eller tap ved salg av eiendom, anlegg og utstyr fastsettes som differansen mellom

salgsbeløp og balanseført verdi. Beløpet som fremkommer, inkluderes i driftsresultatet før avskrivninger og amortiseringer. Hvis beløpet er vesentlig og ikke antas å være av tilbakevendende natur fremkommer beløpet under spesielle driftsposter.

Eiendeler som skal avhendes (holdt for salg), regnskapsføres til den laveste av bokført verdi og virkelig verdi med fratrekk for salgskostnader.

5.8.2. Etterfølgende utgifter

Utgifter for å skifte ut en enkeltdel av eiendom, anlegg og utstyr innregnes i balanseført verdi dersom det er sannsynlig med tilflyt av fremtidige økonomiske fordeler, og kostnadene kan måles pålitelig. Bokført verdi av delen som skiftes ut fraregnes. Kostnader ved løpende vedlikehold av eiendom, anlegg og utstyr innregnes i resultatet når de påløper.

5.8.3. Avskrivning

Eiendom, anlegg og utstyr avskrives lineært for hver komponent over estimert utnyttbar levetid. Leide eiendeler (finansiell leasing) avskrives over det korteste av leieperioden og utnyttbar levetid, med mindre det er overveiende sannsynlig at eiendelen vil bli overtatt ved utløpet av leieperioden. Tomter avskrives ikke. Estimert utnyttbar levetid for inneværende periode og sammenligningsperioder er som følger:

- Rigg, skip, fly og lignende: 10–30 år
- Maskiner og transportmidler: 3–20 år
- Bygninger og boliger: 8–50 år

Avskrivningsmetode, restverdier og utnyttbar levetid revurderes på balansedagen.

5.9. INVESTERINGSEIENDOM

Investeringseiendom vurderes til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall.

5.10. DRIFTSMIDLER KNYTTET TIL OLJEVIKSOMHETEN

5.10.1. Lete- og utviklingskostnader knyttet til olje- og gassfelt

Balanseførte letekostnader blir klassifisert som immaterielle eiendeler, og blir omklassifisert til materielle eiendeler ved start på utbygging. For regnskapsformål regnes feltet å gå inn i utbyggingsfasen når det kan påvises tekniske og kommersielle forutsetninger for å utvinne feltet, normalt når konseptvalg foretas. Alle kostnader forbundet med utbygging av kommersielle olje- og/eller gassfelt blir balanseført som materielle eiendeler. Utgifter relatert til driftsforberedelser blir kostnadsført løpende.

Konsernet benytter “successful efforts”-metoden ved regnskapsføring av lete- og utviklingskostnader. Alle letekostnader (inkludert seismiske anskaffelser, seismiske studier, bruk av egen tid), med unntak av kostnader knyttet til erverv av lisenser og boring av letebrønner, blir kostnadsført løpende.

Kostnader knyttet til boring av letebrønner blir midlertidig balanseført i påvente av en evaluering av potensielle funn av olje- og gassressurser. Slike utgifter kan stå oppført i balansen i mer enn ett år. Hovedkriteriene er at det enten foreligger fastlagte planer for fremtidig boring i lisensen, eller at en utbyggingsbeslutning forventes å foreligge i nær fremtid. Dersom ingen ressurser blir funnet, eller hvis ressursene anses å ikke være teknisk eller kommersielt utvinnbare, vil kostnader relatert til boringen av letebrønner bli kostnadsført.

Ervervede letelisenser blir innregnet som immateriell eiendeler på ervervstidspunktet. Ervervede lisensrettigheter som relaterer seg til felt i letefasen, blir stående som immaterielle eiendeler også når feltene går over i utbyggings- og produksjonsfasen.

5.10.2. Avskrivning av olje- og gassfelt

Balanseførte undersøkelsesutgifter, utgifter knyttet til å bygge, installere eller komplettere infrastruktur i form av plattformer, rørledninger og produksjonsbrønner, samt feltspesifikke transportsystemer for olje og gass, balanseføres som produserende olje og gassfelt og avskrives etter produksjonsenhetsmetoden basert på påviste og sannsynlige utbygde reserver som ventes utvunnet i konsesjons- eller avtaleperioden. Ervervede eiendeler som benyttes til utvinning og produksjon av petroleumforekomster herunder lisensrettigheter, avskrives etter produksjonsenhetsmetoden basert på påviste og sannsynlige reserver. Reservegrunnlaget som benyttes for avskrivningsformål oppdateres minst en gang i året. Alle endringer i reservene som påvirker avskrivningsberegningen blir reflektert prospektivt.

5.11. KJØP, SALG, BYTTE OG UNITISERING AV LISENSER

Ved oppkjøp av lisenser som gir rettigheter til leting etter og utvinning av petroleum, vurderes det for hvert oppkjøp om kjøpet skal klassifiseres som virksomhetssammenslutning eller kjøp av eiendel. Som hovedregel vil kjøp av lisenser som er under utbygging eller er i produksjon bli behandlet som virksomhetssammenslutning. Andre kjøp av lisenser blir som regel behandlet som kjøp av eiendel.

5.11.1. Olje- og gassproduserende lisenser

For olje- og gassproduserende eiendeler, samt lisenser i utbyggingsfasen, blir anskaffelseskostnaden allokert mellom balanseførte leteutgifter, lisensrettigheter, produksjonsanlegg og utsatt skatt.

I forbindelse med avtale om kjøp/bytte av andeler blir det mellom partene fastsatt et tidspunkt for overtakelse av netto kontantstrøm fra effektiv dato (ofte satt til 1. januar). I perioden mellom effektiv dato og gjennomføringsdato vil selger inkludere den kjøpte andelen i selgers regnskap. I henhold til kjøpsavtalen skjer det et oppgjør mot selger av netto kontantstrøm fra eiendelen i perioden fra effektiv dato til gjennomføringsdato (Pro&Contra oppgjør). Pro&Contra oppgjøret vil bli justert mot gevinst/tap hos selger og mot eiendelen hos kjøper, idet oppgjøret (etter reduksjon for skatt) anses som en del av vederlaget i transaksjonen. Fra og med gjennomføringsdato inkluderes inntekter og kostnader i resultatet hos kjøper. Skattemessig vil kjøper medta til beskatning netto kontantstrøm (Pro&Contra) og eventuelt øvrige inntekter og kostnader fra og med effektiv dato. Det gjøres ikke avsetning for utsatt skatt knyttet til erverv av lisenser som er definert som kjøp av eiendeler.

5.11.2. Farm-in avtaler

Farm-in avtaler blir vanligvis inngått i letefasen og kjennetegnes ved at selger avstår fra framtidige økonomiske fordeler, i form av reserver, i bytte for reduserte framtidige finansieringsforpliktelser. Et eksempel kan være at en lisensandel overtas mot dekning av selgers andel av utgiftene relatert til boring av en brønn. I letefasen bokfører konsernet normalt farm-in avtaler basert på historisk kost, da virkelig verdi oftest er vanskelig å måle

5.11.3. Bytte

Bytte av eiendeler måles til virkelig verdi av den eiendelen som avstås, med mindre transaksjonen mangler kommersiell substans eller virkelig verdi av verken ervervet eller avhendet eiendel er reelt målbar. I letefasen bokfører konsernet normalt bytter basert på historisk kost, da virkelig verdi oftest er vanskelig å måle.

5.11.4. Unitisering

I henhold til norsk lov er en unitisering påkrevd dersom en petroleumforekomst dekker mer enn én utvinningsstillatelse og disse utvinningsstillatelsene har ulike rettighetshavergrupper. Det må oppnås enighet om en mest mulig rasjonell samordning av felles utbygging og eierskapsfordeling av petroleumforekomsten.

En unitiseringsavtale må godkjennes av Olje- og energidepartementet.

Selskapet regnskapsfører unitiseringer i letefasen basert på historisk kost, da det ofte er vanskelig å måle virkelig verdi. Regnskapsføring basert på historisk kost gir ingen resultatføring. For unitiseringer som involverer lisenser som ikke er i letefasen, blir det vurdert hvorvidt dette skal anses som en transaksjon med forretningsmessig innhold. I så tilfelle blir unitiseringen bokført til virkelig verdi. I slike tilfeller blir gevinst eller tap i forhold til historisk kost resultatført.

5.12. IMMATERIELLE EIENDELER

5.12.1. Goodwill

Alle virksomhetssammenslutninger i konsernet regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden. Goodwill representerer beløp som oppstår ved overtakelse av datterselskap, tilknyttede selskap og felleskontrollerte virksomheter. Goodwill fordeles på kontantstrømgenererende enheter og blir testet årlig for verdifall. For tilknyttede selskap er balanseført verdi av goodwill inkludert i investeringens balanseførte verdi. Negativ goodwill ved overtakelse innregnes direkte i resultatregnskapet. Minoritetsinteresser måles på bakgrunn av nettoverdien av identifiserbare eiendeler og gjeld i overdragende selskap eller til virkelig verdi inklusiv et goodwilllement. Valg av målemetode gjøres per oppkjøp.

Goodwill måles som en residual på overtakelsestidspunktet og utgjør summen av:

- vederlaget overført ved virksomhetssammenslutningen,
- balanseførte minoritetsinteresser, og
- virkelig verdi av tidligere eierandeler på oppkjøpstidspunktet,
- fra denne summen trekkes nettobeløpet (normalt virkelig verdi) av identifiserbare anskaffede eiendeler og overtatte forpliktelser.

Overtakelse av minoritetsinteresser innregnes som transaksjoner med eiere i deres egenskap av eiere og det oppstår derfor ikke goodwill i slike transaksjoner. I etterfølgende målinger vurderes goodwill til anskaffelseskost, fratrasket eventuelle akkumulerte tap ved verdifall.

Verdsettelsen av virkelig verdi på olje og gass lisenser er basert på kontantstrømmer etter skatt. Årsaken er at slike lisenser kun omsettes i markedet etter skatt basert på vedtak fra Finansdepartementet i tråd med § 10 i Petroleumsskatteloven. Kjøper kan derfor ikke kreve fradrag for vederlaget med virkning for be-

skatningen gjennom avskrivninger. Det foretas avsetning for utsatt skatt av forskjell mellom anskaffelseskost og overtatt skattemessig avskrivningsbase i henhold til IAS 12 punkt 15 og 24. Motpost til denne utsatte skatt blir goodwill. Den goodwill som oppstår er dermed en teknisk virkning av utsatt skatt.

5.12.2. Forskning og utvikling

Utgifter til forskningsaktiviteter, som utføres med forventning om å oppnå ny vitenskapelig eller teknisk kunnskap og forståelse, blir innregnet som kostnader i resultatregnskapet i den perioden de påløper.

Utgifter til utviklingsaktiviteter, hvor forskningsresultater er benyttet i en plan eller modell for produksjon av nye eller vesentlig forbedrede produkter eller prosesser, blir balanseført i den grad produktet eller prosessen er teknisk og kommersielt gjennomførbar og konsernet har tilstrekkelige ressurser til å ferdigstille utviklingen. Utgiftene som aktiveres, inkluderer materialkostnader, direkte lønnskostnader og en andel av fellesutgifter. Andre utviklingsutgifter blir innregnet i resultatregnskapet i den perioden de påløper.

Balanseførte utviklingsutgifter vurderes til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall.

5.12.3. Andre immaterielle eiendeler

Andre immaterielle eiendeler (patenter, varemerker, fiskekonsesjoner og andre rettigheter) som anskaffes, vurderes til anskaffelseskost, fratrasket eventuelle akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall. Utgifter til intern utviklet goodwill og varemerker innregnes i resultatregnskapet i den perioden de påløper.

Immaterielle eiendeler amortiseres lineært over estimert utnyttbar levetid, med unntak av eiendeler med ubestemt levetid. Eiendelene amortiseres fra det tidspunkt de er tilgjengelige for bruk.

- Fiskekonsesjoner: Strukturkvoter amortiseres over strukturperioden. Estimert utnyttbar levetid for strukturkvoter er 20 – 25 år. Grunnkvoter amortiseres ikke, men blir testet årlig for verdifall.
- Andre immaterielle eiendeler med bestemt levetid blir amortisert over forventet økonomisk levetid (1-10 år).

5.13. ANLEGGSKONTRAKTER

Se avsnitt 5.3.1 ovenfor.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT	
BALANSE PER 31. DESEMBER	
ENDRING I EGENKAPITALEN	
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	
NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET	
Note 1	Informasjon om konsernet
Note 2	Grunnlag for utarbeidelse
Note 3	Endring av regnskapsprinsipper
Note 4	Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5	Regnskapsprinsipper
Note 6	Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7	Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8	Salg av datterselskaper og avvirket virksomhet
Note 9	Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10	Driftsinntekter
Note 11	Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12	Spesielle driftsposter
Note 13	Finansinntekter og finanskostnader
Note 14	Skatt
Note 15	Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16	Immaterielle eiendeler
Note 17	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18	Andre aksjer og fondsandeler
Note 19	Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20	Andre anleggsmidler
Note 21	Varelager
Note 22	Kundeordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

5.14. ANLEGGSMIDLER (ELLER

AVHENDINGSGRUPPER) HOLDT FOR SALG

Anleggsmiddel (eller en avhendingsgruppe) som forventes gjenvunnet ved en salgstransaksjon eller utdeling heller enn ved fortsatt bruk, blir klassifisert som holdt for salg eller utdeling. For at dette skal være tilfellet må eiendelen (eller avhendingsgruppen) være tilgjengelig for umiddelbart salg eller utdeling i dens nåværende tilstand og salget eller utdeling av dem må være overveiende sannsynlig. Ledelsenes må ha forpliktet seg til salg eller utdeling og det forventes det at salget kvalifiserer for innregning som et fullført salg innen ett år fra tidspunktet for klassifisering.

Anleggsmiddel (eller en avhendingsgruppe) klassifisert som holdt for salg måles til den laveste verdien av balanseført verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter. Eiendom, anlegg og utstyr og immaterielle eiendeler som er klassifisert som holdt for salg eller utdeling, blir ikke avskrevet eller amortisert, men blir testet for verdifall.

Anleggsmidler klassifisert som holdt for salg samt eiendeler i en avhendingsgruppe klassifisert som holdt for salg presenteres atskilt fra andre eiendeler i balanseoppstillingen. Forpliktelsene til en avhendingsgruppe klassifisert som holdt for salg, presenteres separat fra andre forpliktelser i balanseoppstillingen. Balanseoppstillingen for tidligere perioder blir ikke reklassifisert for å gjenspeile klassifiseringen i balanseoppstillingen for den sist presenterte perioden.

5.15. FINANSIELLE INSTRUMENTER

5.15.1. Finansielle eiendeler som ikke er derivater

Konsernet førstegangsinnregner lån, fordringer og innskudd på anskaffelsestidspunktet. Alle andre finansielle eiendeler (inkludert eiendeler øremerket til virkelig verdi over resultatet) blir førstegangsinnregnet på avtaletidspunktet, da konsernet blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser. Konsernet fraregner en finansiell eiendel når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelen utløper, eller når konsernet overfører de kontraktsmessige rettighetene i en transaksjon hvor praktisk talt all risiko og avkastning ved eierskap til den finansielle eiendelen overføres. Alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved denne type overføring innregnes separat som eiendeler eller forpliktelser. Finansielle eiendeler og forpliktelser motregnes dersom konsernet har en juridisk rett til å motregne

beløpene samt har til hensikt enten å gjøre de opp på nettogrunnlag eller å realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen under ett. Ved motregning presenteres beløpene netto i balansen. Konsernet har følgende ikke-derivative finansielle eiendeler: Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, lån og fordringer, samt finansielle eiendeler tilgjengelige for salg. Konsernet har ikke finansielle eiendeler som holdes til forfall. Prinsipper for regnskapsføring av finansinntekter og -kostnader er beskrevet i eget avsnitt.

5.15.1.1. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Et finansielt instrument klassifiseres til virkelig verdi over resultatet dersom det ved førstegangsinnregning er øremerket til dette, eller holdes for omsetning. Finansielle instrumenter øremerkes til virkelig verdi over resultatet dersom styring, samt kjøps- og salgsbeslutninger gjøres basert på deres virkelige verdi. Ved førstegangsinnregning, innregnes henførbare transaksjonsutgifter i resultatet når de påløper. Instrumentene måles til virkelig verdi, og endringer i verdien innregnes i resultatet.

5.15.1.2. Lån og fordringer

Lån og fordringer er finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette og som ikke blir notert i et aktivt marked. Lån og fordringer førstegangsinnregnes til virkelig verdi etter fradrag for direkte henførbare transaksjonsutgifter. Etter førstegangsinnregning måles utlån og fordringer til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode, redusert med eventuelle tap ved verdifall. Lån og fordringer består av kundefordringer og andre fordringer. Kontanter og bankinnskudd, herunder innskudd på særskilte vilkår med forfall innen tre måneder eller mindre, utgjør kontanter og kontantekvivalenter.

5.15.1.3. Investeringer som holdes til forfall

Dersom konsernet har intensjon om og evne til å holde obligasjoner til forfall, klassifiseres de som holdt til forfall. Investeringer som holdes til forfall måles til amortisert kost ved hjelp av effektiv rentemetoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

5.15.1.4. Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelige for salg er ikke-derivative finansielle eiendeler som øremerkes som tilgjengelig for salg og som ikke klassifiseres i noen av de øvrige kategoriene. Konsernets investeringer i egenkapitalinstrumenter og enkelte gjeldsinstrumenter er klas-

sifisert som finansielle eiendeler tilgjengelige for salg. Etter førstegangsinnregning måles eiendelene til virkelig verdi, med unntak av egenkapitalinstrumenter uten noterte priser og uten pålitelig målbare virkelige verdier, som måles til kost. Endringer i virkelig verdi innregnes i andre inntekter og kostnader i totalresultatet og presenteres som virkeligverdi-reserve i egenkapitalen. Dette gjelder likevel ikke for tap ved verdifall (se eget avsnitt). Når en investering er fraregnet, overføres akkumulert gevinst eller tap fra andre inntekter og kostnader til resultatet.

5.15.2. Finansielle forpliktelser som ikke er derivater

Konsernet har følgende ikke-derivative finansielle forpliktelser: lån, kassekreditt, leverandørgjeld og annen gjeld. Ikke-derivative finansielle forpliktelser førstegangsinnregnes til virkelig verdi, tillagt direkte henførbare transaksjonsutgifter. Etter førstegangsinnregning blir forpliktelsene målt til amortisert kost ved hjelp av effektiv rente-metode.

Konsernet førstegangsinnregner obligasjonsgjeld og uprioriterte forpliktelser på utstedelsestidspunktet. Alle andre finansielle forpliktelser (inkludert forpliktelser øremerket til virkelig verdi over resultatet) blir førstegangsinnregnet på avtaletidspunktet, da konsernet blir part til instrumentets kontraktsmessige bestemmelser. Konsernet fraregner en finansiell forpliktelse når de kontraktsmessige forpliktelsene er oppfylt, kansellert eller utløpt.

Finansielle eiendeler og forpliktelser motregnes dersom konsernet har en juridisk rett til å motregne beløpene, samt har til hensikt enten å gjøre de opp på nettogrunnlag eller å realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen under ett. Ved motregning presenteres beløpene netto i balansen.

5.15.3. Sammensatte finansielle instrumenter (Konvertible obligasjoner)

Gjeldskomponenten i de konvertible obligasjonene måles til virkelig verdi ved førstegangsinnregning. Virkelig verdi vurderes på basis av tilsvarende forpliktelse uten konverteringsrett. Egenkapitalkomponenten utgjør forskjellen mellom virkelig verdi av hele instrumentet og virkelig verdi av gjeldskomponenten, og innregnes i egenkapital. Direkte henførbare transaksjonsutgifter fordeles forholdsmessig på basis av verdi ved førstegangsinnregning. Etter førstegangsinnregning måles gjeldskomponenten til amortisert kost ved hjelp av effektiv rentemetode. Egenkapitalkomponenten

måles ikke på nytt etter førstegangsinnregning. Rente, tap og gevinster knyttet til forpliktelsen innregnes i resultatet. Ved konvertering blir forpliktelsen reklassifisert til egenkapital. Det blir ikke innregnet gevinster eller tap ved konvertering.

5.15.4. Finansielle derivater, inklusive sikringsbokføring

Konsernet har finansielle derivater for å sikre seg mot rente- og valutarisiko. Ved førstegangsinnregning måles derivater til virkelig verdi. Henførbare transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Etter førstegangsinnregning måles derivatene til virkelig verdi og endringer i verdien regnskapsføres som beskrevet nedenfor.

Ved etablering av en sikring, skjer det en formell øremerking og dokumentasjon av forholdet mellom sikringsinstrument(ene) og sikringsobjekt(ene). Dokumentasjonen inkluderer selskapets mål og strategi for risikohåndtering ved å påta seg sikringen, samt beskrivelse av hvordan selskapet vil vurdere sikringsforholdets effektivitet. Ved inngåelse av sikringen samt på løpende grunnlag for de perioder som sikringen er øremerket, vurderer konsernet om sikringsinstrumentet forventes å være effektivt med hensyn til å oppnå utlignende endringer i virkelig verdi eller kontantstrømmer fra de respektive sikringsobjekter. Faktisk sikrings-effektivitet vurderes på løpende grunnlag for de perioder som sikringen er øremerket opp mot grensene på 80–125 prosent. Ved kontantstrømsikring av forventede transaksjoner, må den forventede transaksjonen som er sikringens motpost, være overveiende sannsynlig og inneha en eksponering for variasjoner i kontantstrømmer som til slutt vil kunne påvirke resultatet.

5.15.4.1. Innebygde derivater

Innebygde derivater separeres fra vertskontrakten og regnskapsføres separat dersom de økonomiske karakteristika og risikoer for vertskontrakten og de innebygde derivatene ikke er nært knyttet til hverandre, et separat instrument med de samme vilkårene som det innebygde derivatet ville oppfylt definisjonen av et derivat, og det kombinerte instrumentet ikke blir målt til virkelig verdi over resultatet. Endringer i virkelig verdi for innebygde derivater som kan separeres fra vertskontrakten, innregnes umiddelbart i resultatet.

5.15.4.2. Kontantstrømsikringer

Endringer i virkelig verdi av et derivat øremerket som sikringsinstrument i en kontantstrøm-

sikring innregnes i andre inntekter og kostnader og presenteres i kurssikringsreserven som en del av egenkapitalen. Beløp som er innregnet i andre inntekter og kostnader overføres til resultatet i samme periode som sikringsobjektet påvirker resultatet. Ved overføring til resultatet benyttes samme linje i oppstillingen av totalresultatet for sikringsobjekt og sikringsinstrument. Ineffektivitet i sikringsforholdet innregnes direkte resultatet.

Når sikringsinstrumentet ikke lenger oppfyller kriteriet for sikringsbokføring, utløper eller selges, avsluttes, utøves, eller øremerking oppheves, avvikes sikringsbokføringen. Akkumulert gevinst eller tap som er innregnet i andre inntekter og kostnader og presentert i sikringsreserven beholdes der til den forventede transaksjon påvirker resultatet. Er sikringsobjektet en ikke-finansiell eiendel som balanseføres, blir beløpet innregnet i andre inntekter og kostnader overført til balanseført verdi av eiendelen når denne innregnes. Ved sikring av forventede transaksjoner der transaksjonen ikke lengre forventes å skje, skal beløp innregnet i andre inntekter og kostnader innregnes i resultatet. I andre tilfeller blir beløpet som er innregnet i andre inntekter og kostnader overført til resultatet i samme periode som sikringsobjektet påvirker resultatet.

5.15.4.3. Virkelig verdisikringer

Endringer i virkelig verdi for et derivativt sikringsinstrument øremerket som en virkelig verdisikring, innregnes i resultatet. Sikringsobjektet vurderes også til virkelig verdi når det gjelder den risikoen som blir sikret. Gevinst eller tap som er henførbart til den sikrede risikoen innregnes i resultatet og justerer sikringsobjektets balanseførte verdi.

5.15.4.4. Økonomisk sikring - derivater som ikke inngår i en regnskapsmessig sikring

Slike derivater måles til virkelig verdi og alle verdiendringer innregnes i resultatet.

5.15.4.5. Sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet

Omregningsdifferanser knyttet til en finansiell forpliktelse øremerket til sikring av nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet, innregnes i andre inntekter og kostnader i den grad sikringen er effektiv og er presentert i egenkapitalen som omregningsreserve. I den grad sikringen er ineffektiv, innregnes differansene i resultatet. Når den sikrede delen av en nettoinvestering avhendes, resultatføres omregningsreserven som en justering av gevinst eller tap.

5.16. AKSJEKAPITAL

5.16.1. Ordinære aksjer

Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital. Utgifter som er direkte henførbare til utstedelse av ordinære aksjer og aksjeopsjoner, innregnes som en reduksjon i egenkapitalen etter at skatt er hensyntatt.

5.16.2. Kjøp av egne aksjer

Når aksjekapital innregnet som egenkapital kjøpes tilbake, innregnes vederlaget, inkludert direkte henførbare kostnader, som en reduksjon i egenkapitalen, netto etter skatt. Aksjene som er kjøpt klassifiseres som egne aksjer, presenteres for seg, og reduserer total egenkapital. Når egne aksjer selges, eller utstedes på nytt, innregnes mottatt beløp som en økning i egenkapitalen, og gevinst eller tap som følge av transaksjonen overføres til/fra opptjent egenkapital.

5.16.3. Omregningsreserve

Omregningsreserven inkluderer alle valutadifferanser som oppstår ved omregning av regnskaper for virksomheter i utlandet, samt omregning av forpliktelser som sikrer Akers nettoinvesteringer i utenlandske datterselskaper.

5.16.4. Kurssikringsreserve

Sikringsreserven gjelder såkalte kontantstrømsikringstransaksjoner som er inngått for å sikre mot endringer i inntekter og utgifter som følge av valutakursendringer. Resultatvirkningen av slike transaksjoner blir inkludert i resultatregnskapet ved resultatføring av de sikrede kontantstrømmene. Sikringsreserven omfatter den delen av verdien som ennå ikke er resultatført, men som føres direkte i egenkapitalen.

5.16.5. Virkelig verdi reserve

Reserven for virkelig verdi inkluderer akkumulert nettoendring i virkelig verdi av investeringer tilgjengelige for salg inntil investeringen fraregnes.

5.17. VERDIFALL

5.17.1. Finansielle eiendeler

På balansedagen vurderes finansielle eiendeler med hensyn til om det er objektive indikasjoner på verdifall. En finansiell eiendel regnes for å være utsatt for verdifall dersom det finnes objektive indikasjoner på at en eller flere hendelser har hatt en negativ virkning på estimert fremtidig kontantstrøm for eiendelen, og dette kan måles pålitelig.

Tap ved verdifall knyttet til en finansiell eiendel som måles til amortisert kost utgjør forskjellen

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

Note 1		Informasjon om konsernet
Note 2		Grunnlag for utarbeidelse
Note 3		Endring av regnskapsprinsipper
Note 4		Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5		Regnskapsprinsipper
Note 6		Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7		Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8		Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
Note 9		Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10		Driftsinntekter
Note 11		Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12		Spesielle driftsposter
Note 13		Finansinntekter og finanskostnader
Note 14		Skatt
Note 15		Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16		Immaterielle eiendeler
Note 17		Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18		Andre aksjer og fondsandeler
Note 19		Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20		Andre anleggsmidler
Note 21		Varelager
Note 22		Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

mellom balanseført verdi og nåverdi av estimer-te fremtidige kontantstrømmer, diskontert med opprinnelig effektiv rente. Når en etterfølgende hendelse gjør at verdifallet reduseres, skal det tidligere innregnede tapet ved verdifall reverse-res. Det reverserte beløpet innregnes i resultatet.

Tap ved verdifall på eiendeler tilgjengelige for salg innregnes ved å overføre akkumulerte tap som har blitt innregnet i andre inntekter og kostnader og presentert som virkeligverdire-serve i egenkapitalen, til resultatet. Det akku-mulerte tapet som blir fjernet fra andre inntek-ter og kostnader og regnskapsført i resultatet er differansen mellom anskaffelseskost, med fradrag for eventuell tilbakebetaling av hoved-stol og amortisering, og dagens virkelige verdi, med fradrag for eventuelle verdifall som tidlige-re er innregnet i resultatregnskapet. Endringer i avsetningene for verdifall som reflekterer tids-verdi, innregnes som renteinntekter.

Tap ved verdifall reverseres dersom reverserin-gen objektivt kan knyttes til en hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet. For gjeldsinstrumenter klassifisert som tilgjengeli-ge for salg, innregnes reverseringen i resultatet. For egenkapitalinstrumenter klassifisert som tilgjengelige for salg innregnes reverseringen i andre inntekter og kostnader i totalresultatet.

5.17.2. Ikke-finansielle eiendeler

På balansedagen vurderes det om det er indi-kasjon på verdifall knyttet til balanseført verdi av ikke-finansielle eiendeler. Er slike indikasje-ner til stede, estimeres eiendelens gjenvinnbare beløp. For goodwill og immaterielle eiendeler som ennå ikke er tilgjengelige for bruk, eller som har ubestemt utnyttbar levetid, estimeres gjenvinnbart beløp på balansedagen.

Gjenvinnbart beløp for en eiendel eller en kon-tantgenererende enhet er det høyeste av bruks-verdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter.

Med test av verdifall som formål er eiendeler som ikke er testet individuelt gruppert i den minste identifiserbare gruppen av eiendeler som gene-rerer inngående kontantstrømmer, og som i all vesentlighet er uavhengige av inngående kon-tantstrømmer fra andre eiendeler eller grupper av eiendeler (kontantgenererende enhet).

Goodwill allokeres til de kontantgenererende enhetene som forventes å få økonomiske for-deler av virksomhetssammenslutningen.

Tap ved verdifall innregnes i resultatet dersom balanseført verdi for en eiendel eller kontant-

genererende enhet overstiger beregnet gjen-vinnbart beløp. Ved innregning av tap ved ver-difall knyttet til kontantgenererende enheter, reduseres først balanseført verdi av eventuell goodwill. Deretter fordeles eventuelt gjenvæ-rende beløp forholdsmessig på øvrige eiende-ler i enheten (gruppen av enheter).

Tap ved verdifall knyttet til goodwill reverseres ikke. For andre eiendeler vurderes det på ba-lansedagen om det finnes indikasjoner på at tap ved verdifall ikke lenger er til stede eller er redusert. Tap ved verdifall reverseres dersom estimatene i beregningen av det gjenvinnbare beløpet er endret. Reversering foretas kun inntil balanseført verdi tilsvarer verdien som ville vært balanseført, netto etter avskrivning, dersom tap ved verdifall tidligere ikke var innregnet.

5.18. AVSETNINGER

En avsetning innregnes når det foreligger en lovbestemt eller underforstått forpliktelse, som følge av en tidligere hendelse, det er sannsynlig at dette vil medføre utbetaling eller overføring av andre eiendeler for å gjøre opp forpliktel-sen, og forpliktelsen kan måles på en pålitelig måte. Beregnet avsetning utgjør nåverdi av mest sannsynlige fremtidige kontantstrømmer, neddiskontert med en markedsbasert diskon-teringsrente før skatt.

5.18.1. Garantier

Garantiavsetning innregnes når underliggende produkter eller tjenester er solgt. Avsetningen gjøres på grunnlag av historiske data, og det estimeres en forventningsverdi (mulige utfall vektes med deres tilhørende sannsynlighet).

5.18.2. Omstrukturering

Avsetning for omstrukturering innregnes når det foreligger en godkjent, detaljert og formell omstruktureringsplan, og omstruktureringen enten er påbegynt eller er kunngjort for de som berøres.

5.18.3. Tapsbringende kontrakter

Avsetning for tapsbringende kontrakter inn-regnes når forventede inntekter fra en kontrakt er lavere enn kostnadene ved å oppfylle de kontraktsrettslige forpliktelser. Før avsetning gjennomføres innregnes alle tap ved verdifall på eiendeler knyttet til kontrakten.

5.18.4. Nedstengnings- og fjerningskostnader

I henhold til konsesjonsvilkårene for de lisenser som konsernet deltar i, kan den norske stat ved produksjonsopphør eller når lisensperioden utløper pålegge rettighetshaverne å fjerne in-stallasjonene helt eller delvis. Ved første gangs

innregning av en nedstengnings- og fjernings-forpliktelse regnskapsfører konsernet nåverdi-en av fremtidige utgifter til nedstengning og fjerning. En tilsvarende eiendel regnskapsfø-res som varig driftsmiddel, og avskrives ved bruk av produksjonsenhetsmetoden. Endring i tidsverdi (nåverdi) av forpliktelsen knyttet til nedstengning og fjerning kostnadsføres som en finanskostnad, og øker balanseført forplik-telse for fremtidige utgifter til nedstengning og fjerning. Endring i beste estimat for utgif-ter knyttet til nedstengning og fjerning regn-skapsføres mot balansen. Diskonteringsrenten som benyttes ved beregning av virkelig verdi av nedstengnings- og fjerningsforpliktelsen er risikofri rente tillagt et kredittrisikoelement.

5.19. Leieavtaler (som leietaker)

Leieavtaler for eiendom, anlegg og utstyr på betingelser som i det alt vesentlige overfører risiko og fordeler forbundet med eierskap til konsernet, klassifiseres som finansielle leie-avtaler (finansiell leasing). Finansielle leieav-taler innregnes ved leieavtalens begynnelse til en verdi tilsvarende den laveste av virke-lig verdi av den leide eiendelen og nåverdien av minsteleie. Etter førstegangsinnregning brukes samme regnskapsprinsipp som for tilsvarende eiendel. Leieinnbetalinger forde-les på finansieringskostnader og reduksjon i leieforpliktelser. Finansieringskostnader føres som finanskostnad i resultatregnskapet. Leie-avtaler der en vesentlig del av risiko og fordel forbundet med eierskap beholdes av utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Innbetalinger i henhold til operasjonelle leie-avtaler med fradrag for eventuelle incentiver mottatt fra utleier, kostnadsføres lineært i re-sultatregnskapet slik at det blir en konstant periodisk rentesats beregnet på gjenværende forpliktelse i balansen.

5.20. UTBYTTE

Utbytte føres i regnskapet i den rapporterings-peioden det blir godkjent av det utdelende selskaps generalforsamling.

5.21. RESULTAT PER AKSJE

Beregningen av resultat per aksje er basert på resultat henførbart til ordinære aksjer ved bruk av vektet gjennomsnittlig antall utestående ak-sjer i perioden, etter fradrag av gjennomsnittlig antall egne aksjer i perioden.

Beregningen av utvannet resultat per aksje samsvarer med beregningen av ordinært resul-tat per aksje, men gir samtidig virkning for alle utvannende potensielle ordinære aksjer utestå-ende i perioden.

5.22. SAMMENLIGNINGSTALL

Der det er påkrevd, er sammenligningstall jus-tert slik at de harmonerer med endringene i innværende års regnskapspresentasjon.

5.23. SEGMENTRAPPORTERING

Aker identifiserer segmenter basert på kon-sernets interne ledelses- og rapporterings-

struktur. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmente-ne, er definert som styret, konsernsjef og CFO. Aktivitetene i konsernet er inndelt i to hoved-deler: Industrielle investeringer og Finansielle investeringer. Innregning og måling anvendt i segmentrapporteringen er konsistent med

de regnskapsprinsipper som er anvendt ved utarbeidelsen av årsregnskapet. Salg mellom segmentene skjer på forretningsmessige vilkår. Sammenligningsdata utarbeides vanligvis for endringer i rapporteringssegmenter. Se [note 9](#) for Driftssegmenter.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET	
RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT	
BALANSE PER 31. DESEMBER	
ENDRING I EGENKAPITALEN	
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	
NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET	
Note 1	Informasjon om konsernet
Note 2	Grunnlag for utarbeidelse
Note 3	Endring av regnskapsprinsipper
Note 4	Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5	Regnskapsprinsipper
Note 6	Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7	Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8	Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
Note 9	Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10	Driftsinntekter
Note 11	Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12	Spesielle driftsposter
Note 13	Finansinntekter og finanskostnader
Note 14	Skatt
Note 15	Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16	Immaterielle eiendeler
Note 17	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18	Andre aksjer og fondsandeler
Note 19	Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20	Andre anleggsmidler
Note 21	Varelager
Note 22	Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

Note 6 | Finansiell risikostyring og eksponering

FINANSIELL RISIKO

Aker konsernet består av ulike typer virksomheter som i varierende grad er eksponert for finansiell risiko. De vesentligste elementene er kreditt-, likviditet- og markedsrisiko (blant annet oljepris-, valuta- og renterisiko). Formålet med risikostyring er pålitelig å kunne måle og styre finansielle risikoer, og gjennom dette øke forutsigbarhet og minimere negative virkninger på Akers finansielle resultater. Konsernet bruker ulike finansielle instrumenter i aktiv styring av sin finansielle eksponering.

Aker ASA har utarbeidet egne retningslinjer for hvordan finansiell risiko skal følges opp. Dette følges opp løpende og rapporteres minimum kvartalsvis. De operative selskapene i konsernet har tilsvarende utarbeidet egne retningslinjer basert på det enkelte selskaps eksponering for de forskjellige typer finansiell risiko.

KAPITALFORVALTNING

Akers overordnede målsetning for kapitalforvaltning er å vedlikeholde en sterk kapitalbase som innbyr til tillit fra investorer, kreditorer og finansmarkedet for øvrig, sikre fleksibilitet i forhold til å kunne gripe attraktive muligheter når de måtte dukke opp, samt å opprettholde en kapitalstruktur som minimerer selskapets kapitalkostnad. Aker tilstreber en konservativ plasseringsstrategi med minimal risiko. Samtidig skal plasseringene være fleksible med hensyn til likviditet.

Treasury området i Aker ASA er rendyrket mot passivasiden av balansen med ansvar for innlån, rente og valuta. Aker har også utstedt gjeld i det norske kapitalmarkedet gjennom obligasjoner.

Finansielle Investeringer er et eget område med fokus på alle finansielle eiendeler, inklu-

dert kontanter, fordringer og fondsandeler. Gjennom utøvelse av aktivt eierskap, vil Aker bidra til å gjøre hvert selskap i porteføljen selvstendig. Finansielt innebærer det at Aker vil søke å kun investere i aksjer i selskaper som inngår i den industrielle porteføljen, og at hvert underliggende selskap i denne porteføljen skal hente fremmedkapital fra eksterne kilder når det er tilstrekkelig modent og kan stå på egne ben. Aker ønsker å rendyrke sin eierprofil ved på sikt å trekke seg ut som långiver.

Avkastningsmål over tid for de industrielle investeringene er 12 prosent. For den finansielle porteføljen avhenger avkastningskravet av porteføljens sammensetning, bl.a. størrelsen på kontantbeholdningen og av fordringsmassens risikoprofil. I tillegg til avkastningskravet har Aker ASA definert et antall finansielle måltall («FTIs») som søker å regulere forholdet mellom kontanter og rentebærende gjeld samt for kapitalstrukturen. Disse måltallene fungerer som retningslinjer ved investerings- og kapitalalokeringsaktiviteter.

Aker ASAs utbyttepolitikk tar utgangspunkt i at selskapet til enhver tid skal ha en solid balanse og likviditetsreserver som er tilstrekkelig til å håndtere fremtidige forpliktelser. Selskapets policy er å utbetale et årlig utbytte på 2-4 prosent av verdijustert egenkapital. Ved beregning av verdijustert egenkapital legges børskurs på Akers børsnoterte investeringer til grunn, mens bokført verdi benyttes for øvrige eiendeler.

KREDITTRISIKO

Konsernets finansielle eiendeler er bankinnskudd, kundefordringer og andre fordringer, derivater og aksjeinvesteringer. Konsernets kredittrisiko ligger hovedsakelig i balansepos-

ter relatert til eksterne fordringer. For store prosjekter og langsiktige uteleiekontrakter, er vurdering av kredittrisiko knyttet til kunder og underleverandører en viktig forutsetning i anbudsfasen og gjennom hele kontraktsperioden. Inntekter som er knyttet til store og langsiktige prosjekter følges nøye opp i form av forskudd og i henhold til avtalte milepæler.

Balanseførte beløp for kundefordringer er netto etter eventuelle avsetninger for potensielle tap, basert på tidligere erfaring samt konkrete vurderinger knyttet til enkelte fordringer.

Transaksjoner som involverer finansielle derivater er med motparter som konsernet har en signert avregningsavtale med, og som har god kredittverdighet.

Siden alle Ocean Yield sine skip er på langsiktige kontrakter, har ikke de utfordrende markedsforholdene innen oljeservicesektoren noen direkte påvirkning på Ocean Yield. En vedvarende situasjon med lav aktivitet innenfor oljeservicesektoren kan imidlertid medføre at enkelte av selskapets motparter blir negativ påvirket i så stor grad at det kan fremtvinge endringer i leiekontraktene. Per utgangen av 2015 oppfylte alle motpartene sine forpliktelser i henhold til avtalene. Samtidig forventer Ocean Yield at 2016 og 2017 vil være utfordrende år for selskaper innen oljeservicesektoren, og at enkelte av selskapets motparter vil bli negativt påvirket av de utfordrende markedsforholdene.

Eksponeringen for kredittrisiko er reflektert i balanseført verdi av hver enkelt finansiell eiendel, inklusive finansielle derivater. Eksponering for kredittrisiko på rapporteringstidspunktet var:

2015 Balanseført verdi - eksponering for kredittrisiko							
Beløp i millioner kroner	Note	Holdt for omsetning over resultat	Øremerket til virkelig verdi over resultat	Tilgjengelig for salg	Fordringer til amortisert kost	Derivater som sikrings-instrument	Sum
Finansielle rentebærende anleggsmidler	19	-	-	3	4 111	-	4 114
Andre anleggsmidler inkl. langsiktige derivater	20	-	14	-	1 020	112	1 146
Prosjekter under utførelse	10, 22	-	-	-	4 724	-	4 724
Kundefordr., øvrige rentefrie kortsiktige fordringer	22	-	117	-	16 322	-	16 438
Kortsiktige derivater	33	643	-	-	-	2 996	3 640
Rentebærende kortsiktige fordringer	19	-	26	-	497	-	523
Kontanter og kontantekvivalenter	23	-	-	-	10 388	-	10 388
Sum		643	156	3	37 061	3 108	40 972

		2014 Balanseført verdi - eksponering for kredittrisiko						
Beløp i millioner kroner	Note	Holdt for omsetning over resultat	Øremerket til virkelig verdi over resultat	Tilgjengelig for salg	Fordringer til amortisert kost	Derivater som sikrings-instrument	Holdt til forfall	Sum
Finansielle rentebærende anleggsmidler	19	-	-	3	1 806	-	-	1 809
Andre anleggsmidler inkl. langsiktige derivater	20	-	12	1	310	-	-	324
Prosjekter under utførelse	10, 22	-	-	-	8 411	-	-	8 411
Kundefordr., øvrige rentefrie kortsiktige fordringer	22	-	-	-	15 052	-	-	15 052
Kortsiktige derivater	33	96	-	-	-	3 294	-	3 391
Rentebærende kortsiktige fordringer	19	-	116	-	472	-	-	588
Kontanter og kontantekvivalenter	23	-	-	-	12 000	-	-	12 000
Sum		96	128	4	38 052	3 294	-	41 574

Kundefordringer er fordelt som følger på hovedselskaper:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Industrielle investeringer:		
Aker Solutions	4 143	4 078
Akastor	3 049	2 998
Det norske oljeselskap	754	1 382
Kværner	500	947
Ocean Yield	128	98
Aker BioMarine	117	118
Havfisk	52	41
Finansielle investeringer:		
Philly Shipyard	8	62
Norway Seafoods	220	250
Ocean Harvest	-	47
Øvrige selskaper	19	11
Sum kundefordringer	8 990	10 031

Aldersfordeling kundefordringer og avsetninger for verdifall er som følger:

Beløp i millioner kroner	Brutto kunde-fordring 2015	Avsatt for verdifall 2015	Brutto kunde-fordring 2014	Avsatt for verdifall 2014
Ikke forfalt	6 395	(1)	7 021	(1)
Forfalt 0-30 dager	982	-	1 699	(4)
Forfalt 31-120 dager	634	-	747	-
Forfalt 121-365 dager	1 174	(211)	556	(45)
Forfalt mer enn 1 år	121	(104)	157	(99)
Sum kundefordringer	9 306	(316)	10 180	(149)
Innregnet tap ved verdifall		(155)		(63)

Innregnet tap ved verdifall på kundefordringer er inkludert i driftskostnader i resultatregnskapet.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSRNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 1 | Informasjon om konsernet
- Note 2 | Grunnlag for utarbeidelse
- Note 3 | Endring av regnskapsprinsipper
- Note 4 | Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
- Note 5 | Regnskapsprinsipper
- Note 6 | Finansiell risikostyring og eksponering
- Note 7 | Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
- Note 8 | Salg av datterselskaper og avvirket virksomhet
- Note 9 | Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
- Note 10 | Driftsinntekter
- Note 11 | Lønnskostnader og andre driftskostnader
- Note 12 | Spesielle driftsposter
- Note 13 | Finansinntekter og finanskostnader
- Note 14 | Skatt
- Note 15 | Eiendom, anlegg og utstyr
- Note 16 | Immaterielle eiendeler
- Note 17 | Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- Note 18 | Andre aksjer og fondsandeler
- Note 19 | Finansielle rentebærende eiendeler
- Note 20 | Andre anleggsmidler
- Note 21 | Varelager
- Note 22 | Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ➡➡

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSSELSKAPER

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke vil kunne oppfylle sine finansielle forpliktelser etter hvert som de forfaller. Styring av likviditetsrisikoen innebærer at konsernet skal ha tilstrekkelig beholdning av kontanter og kontantekvivalenter til å oppfylle forpliktelsene ved forfall.

Oversikt over forfall inkludert estimerte rentebetalinger per type forpliktelse:

2015 Forfallstruktur inklusive estimerte rentebetalinger							
Beløp i millioner kroner	Balanseført beløp	Kontantstrøm	Inntil 6 mnd	6-12 mnd	1-2 år	2-5 år	Over 5 år
Pantelån og reservebasert lånefasilitet	30 215	(36 412)	(1 624)	(1 854)	(3 684)	(7 023)	(22 227)
Usikrede banklån	5 139	(5 542)	(3 899)	(530)	(158)	(638)	(317)
Usikret obligasjonslån	15 462	(20 336)	(698)	(698)	(2 915)	(10 097)	(5 928)
Finansielle leieforpliktelser	6	(6)	-	(2)	(2)	(2)	-
Trekkrettighet/driftsfasilitet	146	(146)	(130)	(16)	-	-	-
Kortsiktige rentebærende forpliktelser	726	(731)	(559)	(172)	-	-	-
Sum forfall lån og renter på rentebærende gjeld	51 695	(63 173)	(6 910)	(3 272)	(6 759)	(17 760)	(28 472)
Kortsiktige derivative finansielle forpliktelser	4 980	(4 712)	(3 037)	(675)	(807)	(191)	(2)
Langsiktige derivative finansielle forpliktelser	1 164	(1 306)	-	(44)	(890)	(342)	(30)
Sum forfall lån og renter på rentebærende gjeld og derivater	57 839	(69 191)	(9 947)	(3 991)	(8 456)	(18 293)	(28 504)
Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser	27 292						
Langsiktige rentefrie forpliktelser	19 870						
Sum forpliktelser	105 001						

Oversikt over forfall fordelt på selskap:

2015 Forfallstruktur inklusive estimerte rentebetalinger							
Beløp i millioner kroner	Balanseført beløp	Kontantstrøm	Inntil 6 mnd	6-12 mnd	1-2 år	2-5 år	Over 5 år
Aker Solutions	6 693	(7 324)	(1 602)	(1 201)	(2 503)	(1 756)	(262)
Akastor ¹⁾	5 520	(5 614)	(5 321)	(45)	(104)	(131)	(13)
Det norske oljeselskap	23 766	(31 736)	(1 289)	(1 214)	(1 672)	(3 474)	(24 087)
Kværner	124	100	106	(4)	(2)	-	-
Ocean Yield	10 863	(12 249)	(848)	(1 088)	(1 962)	(6 408)	(1 943)
Aker Biomarine	1 207	(1 307)	(111)	(32)	(1 017)	(35)	(112)
Havfisk	1 276	(1 365)	(60)	(54)	(99)	(323)	(829)
Sum industrielle investeringer	49 449	(59 495)	(9 125)	(3 638)	(7 359)	(12 127)	(27 246)
Finansielle investeringer:							
Aker ASA og holdingselskaper	6 609	(7 879)	(208)	(171)	(810)	(5 582)	(1 108)
Øvrige selskaper	1 781	(1 817)	(614)	(182)	(287)	(584)	(150)
Sum forfall lån og renter på rentebærende gjeld og derivater	57 839	(69 191)	(9 947)	(3 991)	(8 456)	(18 293)	(28 504)

¹⁾ Refinansiert i 2016, se [note 39](#).

Langsiktige rentefrie forpliktelser inkluderer 13 625 millioner kroner i forpliktelser ved utsatt skatt og 294 millioner kroner i utsatt inntekt.

Konsernet har likvide midler som sammen med løpende kontantstrøm fra drift forventes å møte likviditetsbehovet. Per 31. desember 2015 har konsernet kontanter og kontantekvivalenter på 10 388 millioner kroner. I tillegg har konsernet blant annet andre rentebærende midler på 4 636 millioner kroner ([note 19](#)) og andre aksjeinvesteringer på 1 107 millioner kroner ([note 18](#)).

Oversikt over forfall inkludert estimerte rentebetalinger per type forpliktelse:

Beløp i millioner kroner	2014 Forfallstruktur lån og renter						
	Balanseført beløp	Kontantstrøm	Inntil 6 mnd	6-12 mnd	1-2 år	2-5 år	Over 5 år
Pantelån	25 800	(30 972)	(1 416)	(2 925)	(2 685)	(5 915)	(18 030)
Usikrede banklån	5 816	(6 431)	(1 137)	(686)	(1 206)	(3 243)	(158)
Usikret obligasjonslån	11 573	(14 590)	(333)	(1 138)	(614)	(8 663)	(3 841)
Finansielle leieforpliktelser	7	(7)	-	(2)	(2)	(4)	-
Andre langsiktige forpliktelser	84	(101)	(1)	(1)	(94)	(4)	-
Trekkrettighet/driftsfasilitet	133	(133)	(117)	(16)	-	-	-
Kortsiktige rentebærende forpliktelser	402	(403)	(105)	(298)	-	-	-
Sum forfall lån og renter på rentebærende gjeld	43 816	(52 637)	(3 109)	(5 067)	(4 602)	(17 829)	(22 029)
Kortsiktige derivative finansielle forpliktelser	5 041	(5 256)	(2 028)	(1 055)	(1 267)	(853)	(53)
Langsiktige derivative finansielle forpliktelser	82	(82)	-	-	(75)	(7)	-
Sum forfall lån og renter på rentebærende gjeld og derivater	48 940	(57 975)	(5 137)	(6 122)	(5 944)	(18 689)	(22 082)
Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser	30 581						
Langsiktige rentefrie forpliktelser	17 949						
Sum forpliktelser	97 470						

OLJEPRISRISIKO

Inntekter i Det norske oljeselskap kommer fra salg av petroleumsprodukter og inntektsstrømmene er derfor eksponert mot endringer i olje- og gasspris. Forut for oppkjøpet av Marathon Oil Norge AS i 2014, hadde selskapet begrensede produksjonsvolumer for olje og gass, og foretok derfor ikke råvaresikringer. Etter oppkjøpet har selskapets olje og gassproduksjon blitt vesentlig, og med dagens ustabile makrobilde besluttet selskapet å inngå råvaresikringer for deler av risikoen for ytterligere nedgang i oljepris. Selskapet har inngått opsjonskontrakter med utøvelsespris på USD 55 per fat for rundt 20 prosent av estimert oljeproduksjon i 2016.

Det har blitt gjort analyser knyttet til sensitiviteten av råvarederivatene mot en rimelig mulig endring i forwardprisen for olje per 31. desember 2015, der alle andre variabler har blitt holdt konstante. Siden selskapet ikke har sikret sin produksjon etter 2016, har utregningene vært basert kun på forwardkurven for 2016. Virkningen av en 30 prosent økning i oljeprisen er en reduksjon av driftsresultatet med USD 47 millioner, mens virkningen av en 30 prosent reduksjon i oljepris er en økning av driftsresultat med USD 45 millioner.

VALUTARISIKO

Aker driver internasjonal virksomhet, noe som igjen medfører flere typer valutaeksponering for konsernet. Valutarisiko oppstår gjennom ordinære, fremtidige forretningstransaksjoner, balanseførte fordringer og gjeldsposter og når slike transaksjoner og poster har avtalt betaling i en annen valuta enn det som er det respektive selskaps funksjonelle valuta. I tillegg kan valutarisiko oppstå gjennom investeringer i utenlandske datterselskaper. Konsernet har hovedsakelig eksponering mot USD, EUR og GBP.

Ved utarbeidelse av Akers konsernregnskap er følgende valutakurser anvendt ved omregning av utenlandske datterselskaper og tilknyttede selskapers regnskaper.

Land	Valuta	Gjennomsnittskurs 2015	Kurs 31.12.2015	Gjennomsnittskurs 2014	Kurs 31.12.2014
Storbritannia	GBP 1	12,32	13,07	10,37	11,53
USA	USD 1	8,06	8,81	6,30	7,41
Danmark	DKK 100	119,88	128,91	112,11	120,78
Sverige	SEK 100	95,59	104,75	91,90	95,35
Den Europeiske Union (EU)	EUR 1	8,94	9,62	8,36	9,01

Gjennomsnittskurs og kurs per 31. desember er benyttet ved omregning av henholdsvis resultatregnskapet og balansen. Dersom gjennomsnitt i perioden ikke totalt sett gir et rimelig estimat på bruk av transaksjonskurs, brukes transaksjonskursen.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSRNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSRNREGNSKAPET

Note 1		Informasjon om konsernet
Note 2		Grunnlag for utarbeidelse
Note 3		Endring av regnskapsprinsipper
Note 4		Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5		Regnskapsprinsipper
Note 6		Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7		Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8		Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
Note 9		Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10		Driftsinntekter
Note 11		Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12		Spesielle driftsposter
Note 13		Finansinntekter og finanskostnader
Note 14		Skatt
Note 15		Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16		Immaterielle eiendeler
Note 17		Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18		Andre aksjer og fondsandeler
Note 19		Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20		Andre anleggsmidler
Note 21		Varelager
Note 22		Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSSELSKAPER

Tabellen under viser hvor sensitiv Aker er for valutakursendringer i sitt konsoliderte regnskap. Hvis den norske kronen hadde vært 10 prosent sterkere mot USD gjennom 2015, ville virkningene i konsernregnskapet vært som vist i tabellen. Sensitivitetsanalysen tar ikke hensyn til andre virkninger av sterkere krone som konkurranseevne, verdiendringer av derivater eller lignende.

Beløp i millioner kroner	Driftsinntekter	Resultat før skatt	Egenkapital
USD	23 520	(1 853)	29 298
Andre valuta	17 722	1 178	11 150
NOK	32 163	(1 321)	(11 030)
Sum	73 405	(1 996)	29 419
Endring NOK 10 % sterkere	(3 610)	27	(3 580)
Ved NOK 10 % sterkere	69 795	(1 969)	25 839

De operative selskapene i konsernet har utarbeidet retningslinjer for håndtering av valutarisiko. Aker ASA sin valutapolicy definerer nivåer for sikring av forventede kontantstrømmer, og overvåkes av selskapets finansavdeling. Selskapet bruker valutaterminkontrakter og valutaopsjonskontrakter for å redusere valutaeksponeringen.

I det følgende beskrives valutarisiko for de vesentligste operative selskapene i Aker.

Aker Solutions

Presentasjonsvalutaen til Aker Solutions er NOK. Konsernet opererer internasjonalt og er eksponert for valutarisiko på handelstransaksjoner, eiendeler og forpliktelser, og nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet. Konsernets eksponering for valutarisiko er i hovedsak USD, EUR, BRL og GBP, men også i flere andre valutaer. Aker Solutions interne policies krever at forretningsområdene reduserer valutaeksponeringen i ethvert prosjekt. Mer enn 80 prosent av eksponeringsverdien kvalifiserer enten for sikringsbokføring eller er innebygde derivater. Sikringskontraktene har en netto verdi på -1 622 millioner kroner per 31. desember 2015

Akastor

Presentasjonsvalutaen til Akastor er NOK. Konsernet opererer internasjonalt og er eksponert for valutarisiko på handelstransaksjoner, eiendeler og forpliktelser, og nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet. Konsernets eksponering for valutarisiko er i hovedsak USD, EUR, GBP og BRL, men også i flere andre valutaer. Akastors interne policies krever at forretningsområdene reduserer valutaeksponeringen i ethvert prosjekt. Mer enn 80 prosent av eksponeringsverdien kvalifiserer enten for sikringsbokføring eller er innebygde derivater. Sikringskontraktene har en netto verdi på 218 millioner kroner per 31. desember 2015.

Det norske oljeselskap

Selskapet endret funksjonell valuta fra NOK til USD fra 15. oktober 2014. Selskapets inntekter fra salg av olje og gass er i USD og GBP, mens kostnadene i hovedsak er fordelt mellom NOK, USD, SGD, EUR, GBP, CHF og DKK. Utvikling i valutakurser og oljepriser innebærer både direkte og indirekte en økonomisk risiko for selskapet, men siden en del av kostnadene er i USD reduseres noe av denne risikoen. Valutaderivater benyttes bare for å redusere valutarisikoen knyttet til selskapets ordinære drift. Betalingsmidler er i NOK, USD, SGD, EUR, GBP, CHF og DKK. Alle plasseringer i bankinnskudd skal utføres på konto med rente- og kursnotering i NOK, EUR eller USD. Sikringskontraktene har en verdi på USD -21 millioner per 31. desember 2015.

Kværner

Presentasjonsvalutaen til Kværner er NOK. Kværner opererer internasjonalt og er eksponert for valutarisiko på handelstransaksjoner, eiendeler og forpliktelser. Konsernets eksponering for valutarisiko er primært knyttet til RUB, USD, GBP, CAD, SEK, PLB og EUR, men også i flere andre valutaer. Formålet med konsernets sikringspolicy er generelt å sikre at forretningsområdene i hvert prosjekt sikrer hele valutaeksponeringen relatert til anbud i fremmed valuta ved bruk av terminkontrakter. Sikringskontraktene har en netto verdi på 76 millioner kroner per 31. desember 2015.

Ocean Yield

Presentasjonsvalutaen til Ocean Yield er USD. Ocean Yield opererer internasjonalt og er eksponert for valutarisiko på handelstransaksjoner, eiendeler og forpliktelser. Selskapet kan fra tid til annen nytte valutaterminkontrakter og valutaopsjoner for å redusere valutaeksponeringen. Konsernets valutarisiko er i hovedsak knyttet til norske kroner. Sikringskontraktene har en verdi på USD -61 millioner per 31. desember 2015.

Aker BioMarine

Presentasjonsvalutaen til Aker BioMarine er USD. Aker BioMarine driver internasjonal virksomhet og er eksponert for valutarisiko, hovedsakelig gjennom svingninger i USD, EUR og NOK, som skyldes kommersielle transaksjoner i andre valutaer enn selskapenes funksjonelle valutaer. Aker BioMarine har finansielle instrumenter i NOK og derfor er konsernets balanse eksponert mot endringer i kursen mellom NOK og USD. Aker BioMarine søker i størst mulig grad å ha en naturlig valutasikring der inntekter og kostnader er i samme valuta. Aker BioMarine hadde ingen valutaderivater per 31. desember 2015.

Havfisk

Presentasjonsvalutaen til Havfisk er NOK. Selskapet er ikke direkte eksponert mot svingninger i valutakurser da selskapet ikke har datterselskaper i utlandet og alt salg skjer i norske kroner.

Philly Shipyard

Presentasjonsvalutaen til Philly Shipyard er USD. Selskapet har valutarisiko relatert til innkjøp som gjøres i andre valutaer enn USD. Valutarisikoen er hovedsakelig relatert til EUR, NOK og KRW. Sikringskontraktene har en verdi på USD -3.5 millioner per 31. desember 2015.

Norway Seafoods

Presentasjonsvalutaen til Norway Seafoods er NOK. Konsernet er eksponert for valutarisiko på salg i andre valutaer enn NOK. Det er hovedsakelig valutaene EUR, GBP, DKK og USD som Norway Seafoods er eksponert for. Kundefordringer i EUR, USD og GBP sikres på kontraktbasis. Sikringskontraktene hadde en verdi på 0 millioner kroner per 31. desember 2015.

Fornebuporten

Fornebuporten er eksponert for valutarisiko på kjøp og salg i andre valutaer enn NOK. Det er hovedsakelig GBP som selskapet har eksponering mot. Fornebuporten hadde ingen valuta-derivater per 31. desember 2015.

Aker ASA

Aker ASA sikrer nettoeksponering i kontantstrømmer i valuta og normalt ikke balanseposisjoner. Kontantstrømmene, herunder også identifiserte strukturelle transaksjoner og eventuelle lån i utenlands valuta, sikres innenfor fastsatte intervaller. Samlet hadde Aker ASA pr 31. desember 2015 netto sikret USD 31 millioner gjennom forward-kontrakter og opsjoner (europiske). I tillegg har Aker ASA inngått en rente- og valuta-

taswap på SEK 1 150 millioner. Per 31. desember 2015 er det bokført en urealisert gevinst på alle valutaavtalene på 37 millioner kroner.

RENTERISIKO

Konsernets renterisiko er knyttet opp mot rentebærende lån og fordringer. Lån og fordringer med flytende rente eksponerer konsernet for

endringer i kontantstrøm gjennom endringer i rentenivået. Lån og fordringer med fast rente innebærer en risiko for endringer i virkelig verdi.

Ved utgangen av året var Akers eksponering for rentebærende finansielle instrumenter som følger:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Instrumenter med fast rente:		
Finansielle eiendeler	1 160	187
Finansielle forpliktelser	(9 313)	(10 062)
Netto fast rente	(8 153)	(9 874)
Instrumenter med variabel rente:		
Finansielle eiendeler	13 865	14 210
Finansielle forpliktelser	(42 382)	(33 754)
Netto variabel rente	(28 517)	(19 545)
Netto rentebærende gjeld (-) / eiendel (+)	(36 671)	(29 419)

Sensitivitetsanalyse av virkelig verdi for instrumenter med fast rente

Konsernet regnskapsfører ikke finansielle eiendeler eller forpliktelser med fast rente til virkelig verdi over resultatet.

Virkelig verdi pr 31. desember 2015 av rentederivater som er øremerket til sikring for deler av gjelden var -120 millioner kroner. Endring i rentenivået vil ikke påvirke årets resultatet for det ovennevnte, men vises som endring i virkelig verdi kontantstrømsikring i totalresultatet.

Øvrige rentederivater øremerkes ikke som sikring og vil derfor påvirke resultatet ved renteendringer. Aker konsernet har i 2015 en kostnad på 457 millioner kroner relatert til rentederivater.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSRNET	
RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT	
BALANSE PER 31. DESEMBER	
ENDRING I EGENKAPITALEN	
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	
NOTER TIL KONSRNREGNSKAPET	
Note 1	Informasjon om konsernet
Note 2	Grunnlag for utarbeidelse
Note 3	Endring av regnskapsprinsipper
Note 4	Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5	Regnskapsprinsipper
Note 6	Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7	Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8	Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
Note 9	Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10	Driftsinntekter
Note 11	Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12	Spesielle driftsposter
Note 13	Finansinntekter og finanskostnader
Note 14	Skatt
Note 15	Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16	Immaterielle eiendeler
Note 17	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18	Andre aksjer og fondsandeler
Note 19	Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20	Andre anleggsmidler
Note 21	Varelager
Note 22	Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

Note 7 | Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser

KJØP AV DATTERSELSKAPER I 2015

22. desember 2015 fullførte Akers datterselskap Det norske oljeselskap oppkjøpet av 100 prosent av aksjene i Premier Oil Norge AS. Transaksjonen ble offentliggjort 16. november 2015 og Det norske oljeselskap betalte et kontantvederlag på NOK 1 057 millioner kroner (USD 120 millioner) på gjeldfri basis. Oppkjøpet ble finansiert gjennom eksisterende kontantbeholdning og ubenyttede kredittfasiliteter. Hovedårsaken til oppkjøpet var å få tilgang til lisenser til en attraktiv pris, gitt skatteposisjonene til Premier Oil Norge AS.

For regnskapsformål samsvarer transaksjonstidspunktet med fullførelsen av oppkjøpet 22. desember 2015. Skattemessig overtakelsesdato er 1. januar 2015. Oppkjøpet betraktes som en virksomhetssammenslutning og er bokført etter oppkjøpsmetoden i henhold til IFRS 3. Kjøpsprisallokering (PPA) er benyttet til å allokere kontantvederlaget til virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser fra Premier Oil Norge AS. Kjøpsprisallokeringen er gjennomført per regnskapsmessig transaksjonstidspunkt 22. desember 2015. Hver identifiserbar eiendel eller

forpliktelse måles til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet, i henhold til retningslinjer i IFRS 13.

Siden det ikke var vesentlig endringer i virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser i perioden fra 22. desember 2015 til 31. desember 2015, vil oppkjøpet i henhold til retningslinjene i IFRS 3 bli bokført den 31. desember 2015. Av den grunn har ikke oppkjøpet noen innvirkning på resultatregnskapet for 2015.

<i>Innregnede eiendeler og forpliktelser på overtakelsestidspunktet var som følger:</i>	
Beløp i millioner kroner	22.12.2015
Eiendeler ved utsatt skatt	783
Immateriell eiendel - lisensverdi	80
Eiendom, anlegg og utstyr	3
Leterefusjon - skatt til utbetaling	154
Sum eiendeler	1 020
Kortsiktige forpliktelser	10
Sum identifiserbare netto eiendeler til virkelig verdi	1 009
Goodwill ved oppkjøp	48
Sum betalt vederlag ved oppkjøp	1 057

I tillegg er det utbetalt 194 millioner kroner for andre kjøp av datterselskaper, dette inkluderer utsatt betaling for kjøp foretatt tidligere år.

TRANSAKSJONER MED MINORITETSINTERESSER I 2015

I løpet av 2015 har Aker-konsernet netto kjøpt minoritetsinteresser for 95 millioner kroner. Dette medførte en reduksjon av minoritetsinteresser med 100 millioner kroner og en økning av kontrollerende eierinteresser på 5 millioner kroner som innregnes direkte i egenkapitalen og henføres til morselskapets eiere. I tillegg har datterselskaper netto kjøpt egne aksjer for 21 millioner kroner som medførte en reduksjon av minoritetsinteresser med 7 millioner kroner og en reduksjon av kontrollerende eierinteresser på 14 millioner kroner. Se også [note 25](#).

Samlet kjøpesum for datterselskaper og minoritetsinteresser i 2015 er 1 251 millioner kroner. Samlet salgssum for minoritetsinteresser og datterselskaper (se [note 8](#)) i 2015 er 836 millioner kroner. Kjøpesum og salgssum er fratrullet likvider kjøpt og solgt.

KJØP AV DATTERSELSKAPER I 2014

15. oktober 2014 fullførte Akers datterselskap

Det norske oljeselskap oppkjøpet av 100 % av aksjene i Marathon Oil Norge AS. Transaksjonen ble offentliggjort 2. juni 2014 og Det norske oljeselskap betalte et kontantvederlag på 13,9 milliarder kroner (USD 2,1 milliarder). Oppkjøpet ble finansiert gjennom en kombinasjon av egenkapital og gjeld, ved utstedelse av ny egenkapital på 3 milliarder kroner samt etablering av en reservebasert lånefasilitet på USD 3 milliarder. Aker deltok med 1,5 milliarder kroner i emisjonen. Hovedårsaken til oppkjøpet var å diversifisere eiendelene gjennom å få tilgang til Marathons driftskompetanse og kontantstrømmer, og derigjennom skape en plattform for framtidig organisk vekst. Lisensporteføljen til Marathon Oil Norge AS har begrensede investeringsforpliktelser og høy produksjon på kort sikt, noe som passer godt med finansieringsbehov knyttet til planlagt produksjonsstart på Ivar Aasen og Johan Sverdrup.

For regnskapsformål samsvarte transaksjonstidspunktet med fullføringen av oppkjøpet 15. oktober 2014. Skattemessig overtakelsesdato var 1. januar 2014. Oppkjøpet betraktes som en virksomhetssammenslutning og er regnskapsført etter oppkjøpsmetoden i henhold til IFRS 3. Kjøpsprisallokering (PPA) er benyttet for å

allokere kontantvederlaget til virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser fra Marathon Oil Norge AS. Kjøpsprisallokeringen ble gjennomført med regnskapsmessig virkning 15. oktober 2014.

Hver identifiserbar eiendel eller forpliktelse ble målt til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet, i henhold til retningslinjer i IFRS 13. Standarden definerer virkelig verdi som den pris som ville blitt oppnådd ved salg av en eiendel eller betalt for å overføre en forpliktelse i en velordnet transaksjon mellom markedsdeltagere på måletidspunktet. I målingen av virkelig verdi, benyttet selskapet forutsetninger som marked-saktører ville brukt når de verdsatte eiendeler og forpliktelser under daværende markedsbetingelser, herunder forutsetninger om risiko. Overtatte varige driftsmidler ble verdsatt etter kostprismetoden (gjenanskaffelseskost), mens immaterielle eiendeler ble verdsatt basert på forventede fremtidige kontantstrømmer.

Kundefordringer ble regnskapsført til brutto pålydende beløp, siden fordringene var mot store og betalingsdyktige kunder. Historisk har det ikke vært noen nedskrivninger av kundefordringer i Marathon Oil Norge AS.

Innregnede eiendeler og forpliktelser på overtakelsestidspunktet var som følger:

Beløp i millioner kroner	15.10.2014
Aktiverte letekostnader	251
Andre immaterielle eiendeler	3 414
Eiendom, anlegg og utstyr	10 858
Varelager	117
Kundefordringer	550
Øvrige rentefrie kortsiktige fordringer	473
Kontanter og kontantekvivalenter	3 898
Sum eiendeler	19 560
Pensjonsforpliktelser	80
Forpliktelser ved utsatt skatt	6 030
Langsiktige fjerningsforpliktelser	2 225
Øvrige avsetninger	154
Leverandørgjeld	17
Offentlige trekk og avgifter	19
Kortsiktige fjerningsforpliktelser	31
Øvrige kortsiktige forpliktelser	814
Kortsiktige derivater	89
Betalbar skatt	6 023
Sum gjeld	15 481
Sum identifiserbare netto eiendeler til virkelig verdi	4 080
Goodwill ved oppkjøp	9 832
Sum betalt vederlag ved oppkjøp	13 912
Minus kontanter og kontantekvivalenter kjøpt	(3 898)
Utbetaling fratrullet likvider kjøpt	10 014

Fra overtakelsestidspunktet (15. oktober 2014) til 31. desember 2014, bidro den oppkjøpte virksomheten med driftsinntekter på 2,3 milliarder kroner (USD 338 millioner) til konsernet og 543 millioner kroner (USD 79 millioner) til årets resultat (før nedskrivninger på USD 340 millioner knyttet til oppkjøpet, se [note 12](#) og [16](#)). Dersom transaksjonen hadde funnet sted ved årets begynnelse (1. januar 2014), ville konsernets inntekt og resultat for regnskapsåret 2014 vært henholdsvis 82,2 milliarder kroner og 2,6 milliarder kroner. Oppkjøpet hadde ingen virkninger på andre inntekter og kostnader (OCI) i 2014.

Goodwill på 9,8 milliarder kroner (USD 1 486 millioner) oppstod på grunn av følgende faktorer:

1. Muligheten til å realisere synergier som oppstår gjennom å kunne forvalte en portefølje med både overtatte og eksisterende felt på den norske kontinentalsokkel. Synergieene knyttes hovedsakelig til Det norske oljeselskaps framførbare underskudd sammenstilt mot betalbar skatt i Marathon Oil Norge AS, i tillegg til synergier knyttet til arbeidsstyrken i de to organisasjonene (ordinær goodwill).

2. Kravet om å innregne utsatt skatt og utsatt skattefordel på forskjellen mellom allokert virkelig verdi og skattemessige verdier på eiendeler og forpliktelser overtatt ved virksomhetssammenslutning. Målingen av virkelig verdi på lisenser under utbygging og lisenser i produksjon er basert på kontantstrømmer etter skatt, ettersom lisensene bare selges i et etter-skatt marked basert på godkjenning fra Finansdepartementet i henhold til Petroleumsskatteloven paragraf 10. I henhold til IAS 12.15 og 12.19 innregnes utsatt skatt på forskjellene mellom allokerte virkelige verdier og gjenværende skattegrunnlag. Motposten til denne utsatte skatten er goodwill. Dermed oppstår goodwill som en teknisk motpost til den utsatte skatteforpliktelsen (teknisk goodwill).

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET	
RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT	
BALANSE PER 31. DESEMBER	
ENDRING I EGENKAPITALEN	
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	
NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET	
Note 1	Informasjon om konsernet
Note 2	Grunnlag for utarbeidelse
Note 3	Endring av regnskapsprinsipper
Note 4	Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5	Regnskapsprinsipper
Note 6	Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7	Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8	Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
Note 9	Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10	Driftsinntekter
Note 11	Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12	Spesielle driftsposter
Note 13	Finansinntekter og finanskostnader
Note 14	Skatt
Note 15	Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16	Immaterielle eiendeler
Note 17	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18	Andre aksjer og fondsandeler
Note 19	Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20	Andre anleggsmidler
Note 21	Varelager
Note 22	Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

<i>Avstemming av goodwill:</i>	
Beløp i millioner kroner	15.10.2014
Goodwill relatert til utsatt skatt - teknisk goodwill	7 916
Goodwill relatert til synergier - ordinær goodwill	1 916
Sum goodwill før nedskrivning	9 832
Nedskrivninger, se note 12 og 16	(2 524)
Netto goodwill 31.12.2014	7 308

Ingen del av goodwill vil være skattemessig fradragsberettiget.

I tillegg ble det utbetalt 126 millioner kroner for andre kjøp av datterselskaper, dette inkluderte utsatt betaling for kjøp foretatt tidligere år.

TRANSAKSJONER MED MINORITETSINTERESSER I 2014
I løpet av 2014 har Aker netto kjøpt minoritetsinteresser for 72 millioner kroner. Dette medførte en reduksjon av minoritetsinteresser med 41 millioner kroner og en reduksjon av kontrollerende eierinteresser på 27 millioner kroner som innregnes direkte i egenkapitalen og henføres til morselskapets eiere. I tillegg har datterselskaper kjøpt egne aksjer for 162 millioner kroner, det medførte en reduksjon av minoritetsinteresser med 99 millioner kroner og en reduksjon av kontrollerende eierinteresser på 63 millioner kroner. Se også [note 25](#).

Større transaksjoner:
I første kvartal 2014 utstedte Philly Shipyard 2,41 millioner nye aksjer priset til kr 165 per aksje, som gav et proveny på rundt USD 65 millioner. Aker deltok ikke i emisjonen. Transaksjonen økte minoritetsinteressene med 382 millioner kroner.

I mai 2014 kjøpte Aker ASA 891 762 aksjer i Aker Solutions ASA for 87 millioner kroner. Transaksjonen økte det direkte eierskapet i Aker Solutions fra 6,0 % til 6,3 % og redusert minoritetsinteressene med 58 millioner kroner.

I tredje kvartal 2014 fullførte Det norske oljeselskap en emisjon på 3 003 millioner kroner, og økte antall utestående aksjer til 202,6 millioner. Aker deltok med sin pro-rata andel på 1 501 millioner kroner. Transaksjonen økt minoritetsinteressene med 1 488 millioner kroner (etter transaksjonskostnader).

I tredje og fjerde kvartal 2014 kjøpte Philly Shipyard egne aksjer og gjennom dette reduserte minoritetsinteressene med 48 millioner kroner. I fjerde kvartal kjøpte Ocean Yield dykker- og offshorekonstruksjonsfartøyet SMB Installer. Skipet, som ble bygget i 2013, ble levert i desember 2014 og er leid tilbake til SBM Holding ("SBM") for en periode på 12 år. Ocean Yield har etablert et single-purpose selskap for eierskapet av fartøy, der SBM eier 25 %. Transaksjonen økte minoritetsinteressene med 73 millioner kroner.

Samlet kjøpesum for datterselskaper og minoritetsinteresser i 2014 er 10 228 millioner kroner. Samlet salgssum for minoritetsinteresser og datterselskaper (se [note 8](#)) i 2014 er 7 071 millioner kroner. Kjøpesum og salgssum er fratrasket likvider kjøpt og solgt.

Note 8 | Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet

SALG EIERANDELER I DATTERSELSKAPER 2015
I oktober 2015 solgte Aker aksjene og en fordring på datterselskapet Ocean Harvest AS. Vederlaget for aksjene og fordringen var henholdsvis 341 millioner kroner og 195 millioner. Salg av aksjene resulterte i en gevinst på 121 millioner kroner. I november 2015 solgte Fornebuporten Holding datterselskapet Fornebuporten AS. Vederlaget var 1,0 milliarder kroner, og resulterte i en gevinst på 430 millioner kroner. I tillegg er andre selskaper solgt for 27 millioner kroner. Salgene representerer ikke en separat og vesentlig virksomhet, og er derfor ikke presentert som avviklet virksomhet.

SALG EIERANDELER I DATTERSELSKAPER 2014
21. mai 2014 solgte Akastor sin 93 prosent andel i K2 Hotellbygg AS. Vederlaget var 175 millioner kroner, og resulterte i en gevinst på 113 millioner kroner. I november 2014 solgte Fornebuporten et datterselskap i forbindelse med salg av 3 kontorbygninger ved Aberdeen International Business Park. Vederlaget var 1,2 milliarder kroner, og resulterte i en gevinst på 148 millioner kroner. Salgene representerer ikke en separat og vesentlig virksomhet, og er derfor ikke presentert som avviklet virksomhet.

RESULTAT FRA AVVIKLET VIRKSOMHET 2014

Beløp i millioner kroner	Akastor	Kværner	Elim.	Sum
Driftsinntekter	24 007	4	(23 876)	135
Driftskostnader	(22 432)	(121)	22 313	(240)
Netto finansposter	(118)	-	118	-
Resultat før skatt	1 457	(117)	(1 445)	(105)
Skattekostnad	(429)	21	429	21
Periodens resultat	1 028	(96)	(1 016)	(83)
Salgsgevinst avviklet virksomhet	2 852	-	(118)	2 734
Gevinst etter skatt fra avviklet virksomhet	2 852	-	(118)	2 734
Resultat fra avviklet virksomhet	3 880	(96)	(1 134)	2 650

RESULTAT PER AKSJE FRA AVVIKLET VIRKSOMHET 2014

Resultat per aksje fra avviklet virksomhet (kroner)	12,15
Utvannet resultat per aksje fra avviklet virksomhet (kroner)	12,15

KONTANTSTRØM FRA AVVIKLET VIRKSOMHET 2014

Beløp i millioner kroner	Akastor	Kværner	Elim.	Sum
Netto kontantstrøm fra drift	589	(154)	(588)	(153)
Netto kontantstrøm fra investering- og finansieringsaktiviteteter	4 716	122	882	5 720
Sum	5 305	(32)	294	5 567
Salgssum og kontanter fisjon	5 140	-	1 064	6 204
Kontanter og kontantekvivalenter solgt	(256)	-	-	(256)
Netto kontantstrøm	4 884	-	1 064	5 948

AVVIKLET VIRKSOMHET

Akastor
Virksomhet knyttet til fortøynings og lastesystemer («Mooring and looading systems»)
30. oktober 2013 solgte Akastor sin fortøynings- og lastesystems-virksomhet (MLS) til Cargotec. Virksomheten, kjent for merkenavnet Pusnes, tilbyr fortøyningsutstyr, laste- og lossesystemer, samt dekksmaskineri for det globale offshore og shippingmarkedet. Virksomheten hadde omlag 370 ansatte i Europa, Asia og Amerika, med hovedkontor i Arendal, Norge. Transaksjonen ble gjennomført 30. januar 2014.

Virksomhet knyttet til brønnintervensjon («Well-intervention services»)

22. november 2013 inngikk Akastor avtale om å selge sin brønnintervensjonsvirksomhet (WIS) til EQT. Virksomheten tilbyr tjenester som optimaliserer strømmer fra oljereservoarer og hovedmarkedene er i Storbritannia og Norge. Virksomheten hadde omlag 1 500 ansatte i Europa, Asia, USA og Midt-Østen. Transaksjonen ble gjennomført 9. januar 2014. Salgsavtalen omfatter en earn-out bestemmelse hvor Akastor vil motta 25 prosent av en eventuell interrente overstigende 12 prosent. Intern-

renten beregnes i forhold til EQT sin egenkapitalinvestering. En estimert earn-out på 120 millioner kroner ble regnskapsført som del av salgstransaksjonen, og representerte virkelig verdi på transaksjonstidspunktet.

Nye Aker Solutions

28. september 2014 ble fisjonen av Aker Solutions gjennomført og Aker Solutions Holding ASA ("Nye Aker Solutions»), et datterselskap av Akastor ASA etablert i forbindelse med fisjonen, ble notert på Oslo Børs. Fisjonen er eliminert i Aker konsernregnskapet som vist i tabellen nedenfor.

Kværner

I desember 2013 solgte Kværner sin landbaserte anleggsvirksomhet i Nord-Amerika til Matrix Service Company. Etter salget har ikke Kværner noen gjenværende virksomhet i USA innen nedstrøms- og industrisegmentet, og de gjestående sakene innen segmentet presenteres som avviklet virksomhet.

RESULTAT FRA AVVIKLET VIRKSOMHET 2015

Resultat fra avviklet virksomhet i 2015 på 33 millioner kroner fordeler seg på -23 millioner kroner fra Akastor og 56 millioner kroner fra Kværner.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 1 | Informasjon om konsernet
- Note 2 | Grunnlag for utarbeidelse
- Note 3 | Endring av regnskapsprinsipper
- Note 4 | Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
- Note 5 | Regnskapsprinsipper
- Note 6 | Finansiell risikostyring og eksponering
- Note 7 | Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
- Note 8 | Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
- Note 9 | Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
- Note 10 | Driftsinntekter
- Note 11 | Lønnskostnader og andre driftskostnader
- Note 12 | Spesielle driftsposter
- Note 13 | Finansinntekter og finanskostnader
- Note 14 | Skatt
- Note 15 | Eiendom, anlegg og utstyr
- Note 16 | Immaterielle eiendeler
- Note 17 | Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- Note 18 | Andre aksjer og fondsandeler
- Note 19 | Finansielle rentebærende eiendeler
- Note 20 | Andre anleggsmidler
- Note 21 | Varelager
- Note 22 | Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►

AKER ASA

AKER ASA OG

HOLDINGSSELSKAPER

Note 9 | Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper

Segmenter er identifisert basert på konsernets interne ledelses- og rapporteringsstruktur. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som Styret, Konsernsjef og CFO.

Aktivitetene i konsernet er inndelt i to hoveddeler: Industrielle investeringer og Finansielle investeringer. Hovedfokuset for virksomheter innen Industrielle investeringer er langsiktig verdiskapning. Virksomheter innen Finansielle investeringer blir styrt som en portefølje med fokus på finansielle og strategiske muligheter.

Innregning og måling anvendt i segmentrapporteringen er konsistent med de regnskapsprinsipper som er anvendt ved utarbeidelsen av årsregnskapet. Salg mellom segmentene skjer på forretningsmessige vilkår. Driftsinntekter for geografiske segmenter er basert på selskapets geografiske lokalisering mens segmenteiendeler er basert på geografisk lokalisering av selskaper.

OVERSIKT OVER DRIFTSSEGMENTER

Industrielle investeringer

Aker Solutions	Leverandør av produkter, systemer og tjenester til olje- og gassindustrien. Konsernets eierandel er 46,93 %. Indirekte eierandel for Aker ASA er 34,8 %. Aker Kværner Holding AS eier 40,56 % av Aker Solutions ASA. Aker ASA eier 70 % av Aker Kværner Holding AS. I tillegg eier Aker ASA direkte 6,37 % av Aker Solutions.
Akastor	Oljeservice investeringsselskap som videreutvikler en portefølje av attraktive industriselskaper og finansielle investeringer i eiendom og aksjer. Konsernets eierandel er 48,80 %. Indirekte eierandel for Aker ASA er 36,7 %. Aker Kværner Holding AS eier 40,27 % av Akastor ASA. Aker ASA eier 70 % av Aker Kværner Holding AS. I tillegg eier Aker ASA direkte 8,52 % av Akastor.
Det norske oljeselskap	Oljeselskap. Leting, utbygging og produksjon av petroleumsressurser på norsk sokkel. Eierandel 49,99 %.
Kværner	Leverandør av ingeniørtjenester og fabrikasjon til energi- og prosessindustrien. Konsernets eierandel er 41,02 %. Indirekte eierandel for Aker ASA er 28,7 %. Aker Kværner Holding AS eier 41,02 % av Kværner ASA. Aker ASA eier 70 % av Aker Kværner Holding AS.
Ocean Yield	Eier, opererer og leier ut fartøy. Eierandel 72,97 %.
Aker BioMarine	Bioteknologiselskap. Fangst av krill, produksjon og salg av produkter. Eierandel 99,51 %.
Havfisk	Fangst av hvitfisk. Eierandel 73,25 %.

Finansielle investeringer

Philly Shipyard	Design og bygging av skip. Eierandel 57,6 %.
Norway Seafoods	Bearbeiding og salg av sjømat Eierandel 73,6 %
Align	Leverandør av teknisk sikkerhetsutstyr og brannslukkingssystemer for olje og gass industrien. Eierandel 38,8 %. Definert som tilknyttet selskap i Aker konsernet og regnskapsføres i henhold til egenkapitalmetoden.

Øvrige og elimineringer

Aker ASA og holdingselskaper	Kontanter, andre finansielle investeringer, øvrige eiendeler. Selskaper inkludert er listet opp i note 1 i årsregnskapet for Aker ASA og holdingselskaper.
Øvrig virksomhet	Elimineringer og andre selskaper. Se neste avsnitt for oversikt konsernselskaper.

DATTERSELSKAPER

Aker Solutions, Akastor og Kværner

Styret og ledelsen i Aker har vurdert om selskapets indirekte og direkte eierskap i Aker Solutions og Akastor, samt det indirekte eierskapet i Kværner, er tilstrekkelig til å gi kontroll etter IFRS 10. Hovedvurderingen har vært om Aker har evne til å kontrollere utfallet av avstemminger på generalforsamlingene i selskapene. Etter å ha vurdert dette nøye, både ut fra absolutt og relativ eierinteresse, samt oppmøte på tidligere generalforsamlinger i selskapene og i sammenlignbare selskaper, kan det hevdes at

slik kontroll foreligger. I tillegg er det vurdert alle andre relevante forhold som er omhandlet av IFRS 10 og som kan bidra til å belyse kontrollspørsmålet ytterligere. I retning av kontroll trekker Akers representasjon i valgkomiteene, ledende ansatte med fortid i Aker, at selskapene selv ser på Aker som en aktiv eier mv. På den annen side trekker aksjonæravtalen med staten i eierselskapet Aker Kværner Holding AS isolert sett i retning av at Aker ikke har kontroll i selskapene. Ut fra en samlet vurdering er konklusjonen at Aker har kontroll med både Aker Solutions, Akastor og Kværner.

Det norske oljeselskap

Selv om Aker-konsernet eier mindre enn halvparten av aksjene i Det norske oljeselskap (49,99 %), er det vurdert at konsernet kontrollerer Det norske oljeselskap. Dette er basert på at det øvrige eierskapet i selskapet er spredt på en stor mengde aksjonærer, historiske oppmøter på selskapets generalforsamlinger viser at Aker har demonstrert evne til å kontrollere utfallet av avstemmingene, samt at det ikke er indikasjoner på at de øvrige aksjonærene koordinerer utøvelsen av sin aksjonærinnflytelse.

VESENTLIGE DATTERSELSKAPER SOM INNGÅR I KONSOLIDERINGEN AV AKER KONSERNET FREMGÅR AV FØLGENDE TABELL.

Selskaper eiet direkte av Aker ASA er fremhevet. Konsernets eierandel i prosent og konsernets stemmeandel i prosent er lik dersom ikke annet er vist.

	Konsernets eierandel i % ¹⁾	Forretningskontor	
		Sted	Land
Aker BioMarine AS	99,51	Fornebu	Norge
Aker BioMarine Antarctic AS	100	Fornebu	Norge
Aker Capital AS	100	Fornebu	Norge
Havfisk ASA (HFISK)	73,25	Ålesund	Norge
Finnmark Havfiske AS	97,62	Hammerfest	Norge
Nordland Havfiske AS	100	Stamsund	Norge
Aker Capital II AS (tidl. Converto Capital Fund AS)	100	Fornebu	Norge
Norway Seafoods Group ASA	73,63	Fornebu	Norge
Philly Shipyard ASA (PHLY)	57,56	Oslo	Norge
Det norske oljeselskap ASA (DETNOR)	49,99	Trondheim	Norge
Fornebuporten Holding AS ¹⁾	99	Fornebu	Norge
Fornebuporten Bolig 1 AS	100	Fornebu	Norge
Ocean Yield ASA (OCY)	72,97	Fornebu	Norge
Aker Floating Production AS	100	Fornebu	Norge
Aker ShipLease 1 AS	100	Fornebu	Norge
Connector 1 AS	100	Fornebu	Norge
F-Shiplease AS	100	Fornebu	Norge
LH Shiplease 1 AS	100	Fornebu	Norge
Ocean Holding AS	100	Fornebu	Norge
OCY Thelon AS	100	Fornebu	Norge
OS Installer	75	Fornebu	Norge
Aker Maritime Finance AS	100	Fornebu	Norge
Aker Kværner Holding AS (AKH)	70	Fornebu	Norge
Aker Solutions ASA (AKSO)	40,56 ²⁾	Fornebu	Norge
Aker Egersund AS	100	Egersund	Norge
Aker Engineering & Technology AS	100	Fornebu	Norge
Aker Offshore Partner Ltd	100	London	Storbritannia
Aker Solutions Inc	100	Houston	USA
Aker Solutions MMO AS	100	Stavanger	Norge
Aker Solutions do Brasil Ltda	100	Curitiba	Brasil
Aker Subsea AS	100	Fornebu	Norge
Aker Subsea Ltd	100	Maidenhead	Storbritannia
Akastor ASA (AKA)	40,27 ³⁾	Fornebu	Norge
MHWirth GmbH	100	Erkelenz	Tyskland
MHWirth AS	100	Kristiansand	Norge
MHWirth Inc	100	Houston	USA
Frontica Business Solutions AS	100	Fornebu	Norge
Frontica Advantage AS	100	Bergen	Norge
AKOFS Offshore Servicos de Petroleo e Gas do Brazil Ltda	100	Rio de Janeiro	Brasil
AKOFS 2 AS	100	Oslo	Norge
AKOFS Wayfarer AS	100	Fornebu	Norge
Fjords Processing Systems Pty Ltd	100	Welshpool	Australia
Fjords Processing AS	100	Fornebu	Norge
KOP Surface Products Singapore Pte Ltd	100	Singapore	Singapore
KværnerASA (KVAER)	41,02	Oslo	Norge
Kværner Stord AS	100	Stord	Norge
Kværner Verdal AS	100	Verdal	Norge

¹⁾ I tråd med UK selskapslov av 2006 er Fornebuporten Holding sine datterselskap Abstract (Aberdeen 2) Limited (org.nr 08271923) og Abstract International Business Park Limited (org.nr 08361458) unntatt revisjonsplikt for selskapsregnskap ihtit paragraf 479A.

²⁾ I tillegg eier Aker ASA 6,37 % direkte.

³⁾ I tillegg eier Aker ASA 8,52 % direkte.

⁴⁾ Eierprosenten opplyst er eierprosenten til det aktuelle selskapets morselskap.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET	
RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT	
BALANSE PER 31. DESEMBER	
ENDRING I EGENKAPITALEN	
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	
NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET	
Note 1	Informasjon om konsernet
Note 2	Grunnlag for utarbeidelse
Note 3	Endring av regnskapsprinsipper
Note 4	Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5	Regnskapsprinsipper
Note 6	Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7	Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8	Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
Note 9	Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10	Driftsinntekter
Note 11	Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12	Spesielle driftsposter
Note 13	Finansinntekter og finanskostnader
Note 14	Skatt
Note 15	Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16	Immaterielle eiendeler
Note 17	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18	Andre aksjer og fondsandeler
Note 19	Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20	Andre anleggsmidler
Note 21	Varelager
Note 22	Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer
Noter 23-39 ►►	
AKER ASA	

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

2015 - DRIFTSSEGMENTER												
Beløp i millioner kroner												
	Aker Solutions	Akastor	Det norske olje-selskap	Kværner	Ocean Yield	Aker Bio Marine	Hav-fisk	Elimi-nerin-ger	Sum indus-trielle invest-eringer	Sum finansi-elle invest-eringer og elimi-neringer	Sum	
Eksterne driftsinntekter	30 525	11 647	9 852	11 936	1 914	848	1 131	-	67 852	5 552	73 405	
Interne driftsinntekter	1 371	4 222	-	149	156	-	-	(5 897)	1	(1)	-	
Driftsinntekter	31 896	15 869	9 852	12 084	2 070	848	1 131	(5 897)	67 853	5 551	73 405	
EBITDA (Driftsresultat før avskr.og amort.)	1 841	702	7 683	574	1 808	207	403	(212)	13 005	339	13 344	
Avskrivninger og amortiseringer	(719)	(1 103)	(3 878)	(81)	(780)	(128)	(124)	(10)	(6 823)	(109)	(6 931)	
Spesielle driftsposter	(163)	(1 758)	(3 471)	-	(230)	(15)	-	-	(5 638)	(72)	(5 710)	
Driftsresultat	958	(2 159)	334	493	797	64	279	(222)	544	159	703	
Andel resultat fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	-	(73)	-	-	-	(32)	-	-	(105)	(232)	(337)	
Renteinntekter	76	14	25	12	147	1	12	-	287	75	361	
Rentekostnader	(264)	(484)	(880)	(47)	(299)	(58)	(54)	279	(1 807)	(456)	(2 263)	
Andre finansposter / Andre poster	(86)	(148)	(395)	121	3	33	(9)	-	(481)	21	(460)	
Resultat før skatt	685	(2 851)	(916)	579	649	7	228	57	(1 562)	(434)	(1 996)	
Skattekostnad	(302)	286	(1 605)	(241)	198	(1)	(55)	(15)	(1 735)	(123)	(1 858)	
Resultat fra videreført virksomhet	383	(2 564)	(2 521)	337	847	6	173	42	(3 297)	(557)	(3 854)	
Resultat og salgsgevinst fra avviklet virksomhet (netto etter skatt)	-	(23)	-	56	-	-	-	-	33	-	33	
Årets resultat	383	(2 587)	(2 521)	393	847	6	173	42	(3 264)	(557)	(3 821)	
Årets resultat henført til majoritetens andel	109	(960)	(1 260)	112	612	6	125	9	(1 246)	(577)	(1 823)	
Mottatt utbytte i Aker ASA og holdingselskaper	136	-	-	63	480	-	47	-	725	616	1 340	
Eiendom, anlegg, utstyr, immaterielle eiendeler og rentefrie anleggsmidler	10 503	10 212	41 376	1 572	12 450	1 628	1 931	(771)	78 902	7 249	86 151	
Investeringer ført etter egenkapitalmetoden	1	178	-	134	-	3	-	-	316	1 062	1 377	
Andre aksjer	13	259	25	7	-	-	-	-	304	803	1 107	
Eksterne rentebærende anleggsmidler	20	84	13	2	3 048	43	3	-	3 213	901	4 114	
Rentefrie omløpsmidler	13 329	9 171	3 470	2 374	136	487	218	(551)	28 634	2 175	30 809	
Eksterne rentebærende omløpsmidler	-	72	26	-	-	92	-	-	189	334	523	
Interne rentebærende fordringer	-	-	-	-	1 165	-	209	(1 165)	209	(209)	-	
Bankbeholding	3 862	563	798	1 560	1 037	24	233	-	8 078	2 310	10 388	
Sum eiendeler	27 729	20 537	45 708	5 649	17 837	2 276	2 595	(2 486)	119 844	14 624	134 468	
Egenkapital	6 397	7 386	2 986	2 550	6 142	671	980	(259)	26 853	(18 896)	7 957	
Minoritet	234	-	-	-	102	-	6	(131)	210	21 251	21 462	
Rentefri gjeld	17 401	7 514	19 621	3 099	1 384	211	397	(451)	49 177	4 178	53 354	
Intern rentebærende gjeld	1	1 645	-	-	-	199	-	(1 646)	199	(199)	-	
Ekstern rentebærende gjeld	3 696	3 992	23 101	-	10 209	1 196	1 212	-	43 405	8 290	51 695	
Sum egenkapital og gjeld	27 729	20 537	45 708	5 649	17 837	2 276	2 595	(2 486)	119 844	14 624	134 468	
Tap ved verdifall og salgstap	(163)	(1 758)	(3 471)	-	(230)	(15)	2	-	(5 638)	(72)	(5 710)	
Investeringer ¹⁾	1 330	1 659	8 281	55	394	141	51	-	11 911	1 154	13 065	

2014 - DRIFTSSEGMENTER												
Beløp i millioner kroner												
	Aker Soluti-ons ²⁾	Akastor ²⁾	Det norske olje-selskap	Kværner	Ocean Yield	Aker Bio Marine ²⁾	Hav-fisk	Elimine-ringer	Sum industri-elle invest-eringer	Sum finansielle invest-eringer	Sum	
Eksterne driftsinntekter	30 332	16 836	3 162	13 711	1 358	703	1 049	-	67 151	3 631	70 782	
Interne driftsinntekter	2 639	4 596	-	234	213	-	-	(7 681)	-	-	-	
Driftsinntekter	32 971	21 432	3 162	13 945	1 570	703	1 049	(7 681)	67 151	3 631	70 782	
EBITDA (Driftsresultat før avskr.og amort.)	2 675	1 380	1 435	828	1 365	40	299	(430)	7 592	133	7 725	
Avskrivninger og amortiseringer	(591)	(915)	(1 088)	(70)	(608)	(110)	(130)	25	(3 485)	(109)	(3 594)	
Spesielle driftsposter	(74)	(1 171)	(2 547)	(266)	(24)	(20)	-	(270)	(4 372)	281	(4 091)	
Driftsresultat	2 010	(706)	(2 199)	492	734	(90)	169	(675)	(265)	305	39	
Andel resultat fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	-	(126)	-	(59)	-	(9)	-	-	(194)	191	(3)	
Renteinntekter	55	52	47	8	118	1	10	(5)	287	68	354	
Rentekostnader	(187)	(406)	(564)	(55)	(215)	(43)	(73)	62	(1 482)	(401)	(1 883)	
Andre finansposter / Andre poster	(62)	(467)	6	(59)	16	33	154	1	(377)	427	50	
Resultat før skatt	1 817	(1 653)	(2 711)	329	652	(109)	260	(617)	(2 032)	590	(1 442)	
Skattekostnad	(516)	266	618	(301)	(18)	(1)	(64)	(107)	(124)	(63)	(187)	
Resultat fra videreført virksomhet	1 300	(1 387)	(2 093)	27	635	(110)	197	(724)	(2 155)	526	(1 629)	
Resultat og salgsgevinst fra avviklet virksomhet (netto etter skatt)	-	3 880	-	(96)	-	-	-	(1 070)	2 714	(64)	2 650	
Årets resultat	1 300	2 493	(2 093)	(69)	635	(110)	197	(1 794)	559	462	1 021	
Årets resultat henført til majoritetens andel ³⁾	148	801	(1 046)	(17)	464	(110)	143	(846)	(463)	424	(39)	
Mottatt utbytte i Aker ASA og holdingselskaper	-	379	-	95	316	-	-	-	790	54	844	
Eiendom, anlegg, utstyr, immaterielle eiendeler og rentefrie anleggsmidler	9 750	11 203	34 717	1 711	10 061	1 364	2 020	(453)	70 373	7 650	78 023	
Investeringer ført etter egenkapitalmetoden	-	264	-	288	-	33	-	-	584	917	1 502	
Andre aksjer	13	347	14	9	-	-	-	-	383	884	1 267	
Eksterne rentebærende anleggsmidler	9	131	13	2	1 493	44	3	-	1 695	114	1 809	
Rentefrie omløpsmidler	14 197	11 205	2 935	4 206	116	397	120	(848)	32 328	1 396	33 724	
Eksterne rentebærende omløpsmidler	-	142	24	-	-	35	-	-	201	386	588	
Interne rentebærende fordringer	82	63	-	-	1 183	-	215	(1 328)	215	(215)	-	
Bankbeholding	3 339	1 075	2 195	1 208	566	18	146	-	8 547	3 453	12 000	
Sum eiendeler	27 391	24 430	39 898	7 424	13 419	1 891	2 504	(2 629)	114 327	14 585	128 912	
Egenkapital	5 677	9 378	4 829	2 337	5 247	558	872	(267)	28 631	(19 908)	8 723	
Minoritet	216	-	-	-	78	-	4	(164)	134	22 535	22 669	
Rentefri gjeld	17 670	10 024	18 097	4 599	724	170	340	(675)	50 949	2 756	53 705	
Intern rentebærende gjeld	64	1 458	-	-	-	100	-	(1 522)	100	(100)	-	
Ekstern rentebærende gjeld	3 764	3 570	16 972	487	7 370	1 063	1 288	-	34 514	9 302	43 816	
Sum egenkapital og gjeld	27 391	24 430	39 898	7 424	13 419	1 891	2 504	(2 629)	114 327	14 585	128 912	
Tap ved verdifall og salgstap	(74)	(1 171)	(2 547)	(266)	(24)	(20)	-	(270)	(4 372)	281	(4 091)	
Investeringer ¹⁾	1 382	1 904	29 365	130	2 047	73	292	(483)	34 710	1 586	36 296	

¹⁾ Investeringer inkluderer tilgang av eiendom, anlegg og utstyr og immaterielle eiendeler (inkl. overtakelse ved virksomhetssammenslutning).

²⁾ Aker Solutions, Akastor og Aker BioMarine har korrigert tallene for tidligere perioder. I Aker konsernet er korrigeringene ført i 2014 og er en del av eliminerin-ger i segment oppstillingen. Sum endring for resultat fra videreført virksomhet er -247 millioner kroner.

³⁾ Tall for Aker Solutions er majoritetens andel etter fisjon fra Akastor.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 1 | Informasjon om konsernet
- Note 2 | Grunnlag for utarbeidelse
- Note 3 | Endring av regnskapsprinsipper
- Note 4 | Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
- Note 5 | Regnskapsprinsipper
- Note 6 | Finansiell risikostyring og eksponering
- Note 7 | Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
- Note 8 | Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
- Note 9 | Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
- Note 10 | Driftsinntekter
- Note 11 | Lønnskostnader og andre driftskostnader
- Note 12 | Spesielle driftsposter
- Note 13 | Finansinntekter og finanskostnader
- Note 14 | Skatt
- Note 15 | Eiendom, anlegg og utstyr
- Note 16 | Immaterielle eiendeler
- Note 17 | Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- Note 18 | Andre aksjer og fondsandeler
- Note 19 | Finansielle rentebærende eiendeler
- Note 20 | Andre anleggsmidler
- Note 21 | Varelager
- Note 22 | Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

GEOGRAFISKE SEGMENTER	Driftsinntekter basert på selskapets lokalisering		Sum eiendeler, anlegg og utstyr og immaterielle eiendeler basert på selskapenes lokalisering	
	Beløp i millioner kroner	2015	2014	2015
Norge		44 372	38 897	73 907
EU		9 630	13 867	4 751
Amerika		9 183	9 446	3 759
Asia		7 529	6 515	726
Øvrige områder		2 691	2 057	599
Sum		73 405	70 782	83 742

RESULTAT OG BALANSE FORDELT PÅ VALUTA

Aker ASA har datterselskaper som rapporterer i annen valuta enn norske kroner (NOK) hvor verdien er eksponert for valutasingninger. Tabellen under viser det konsoliderte regnskap fordelt på valuta. For sensitivitet på resultat, egenkapital, anleggsmidler og rentebærende gjeld vises til henholdsvis [note 6](#), [note 15](#) og [note 27](#).

Beløp i millioner	USD	USD i NOK	Annen fremmed valuta i NOK	NOK	Aker
Inntekter	2 917	23 520	17 722	32 163	73 405
EBITDA	1 285	10 363	1 786	1 195	13 344
Resultat før skatt	(230)	(1 853)	1 178	(1 321)	(1 996)
Eiendom, anlegg og utstyr og immaterielle eiendeler	6 496	57 226	3 135	23 381	83 742
Kontanter og kontantekvivalenter	442	3 891	3 405	3 092	10 388
Andre eiendeler	4 683	41 256	15 687	(16 606)	40 338
Sum eiendeler	11 622	102 374	22 228	9 867	134 468
Egenkapital	3 328	29 316	10 895	(32 254)	7 957
Minoritet	(2)	(18)	255	21 224	21 462
Rentebærende gjeld eksternt	3 940	34 707	1 802	15 187	51 695
Rentebærende gjeld internt	721	6 350	24	(6 374)	-
Rentefri gjeld	3 635	32 018	9 252	12 084	53 354
Sum egenkapital og gjeld	11 622	102 374	22 228	9 867	134 468

KONTANTSTRØM SEGMENTER

Kontantstrøm er fordelt som følger på hovedselskaper:

Beløp i millioner kroner	Operasj. aktivitet	Invest. aktivitet	Gjeldsfin. aktivitet	Egenkap. aktivitet	Sum
Industrielle investeringer:					
Aker Solutions	1 934	(1 299)	98	(420)	312
Akastor	(603)	(216)	185	-	(634)
Kværner	1 183	(50)	(553)	(235)	346
Det norske oljeselskap	5 535	(9 514)	2 296	-	(1 683)
Ocean Yield	1 526	(2 339)	1 787	(646)	328
Aker BioMarine	137	(178)	32	10	2
Havfisk	278	(50)	(78)	(64)	87
Sum industrielle investeringer	9 992	(13 647)	3 768	(1 354)	(1 241)
Finansielle investeringer:					
Aker ASA og holdingselskaper	650	(1 328)	(308)	(419)	(1 405)
Øvrige selskaper og elimineringer	(1 569)	696	256	676	59
Sum	9 072	(14 279)	3 716	(1 096)	(2 587)

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter er fordelt som følger på hovedselskaper:

Beløp i millioner kroner	EBITDA	Netto renter betalt	Betalt/ mottatt skatt	Andre poster	Kontantstrøm operasjonelle aktiviteter
Industrielle investeringer:					
Aker Solutions	1 841	(212)	(742)	1 047	1 934
Akastor	702	(441)	(163)	(701)	(603)
Kværner	574	(40)	(203)	852	1 183
Det norske oljeselskap	7 683	(1 002)	(1 878)	733	5 535
Ocean Yield	1 808	(204)	(12)	(66)	1 526
Aker BioMarine	207	(48)	-	(22)	137
Havfisk	403	(49)	(12)	(62)	278
Elimineringer	(212)	279	-	(67)	-
Sum industrielle investeringer	13 005	(1 717)	(3 010)	1 715	9 992
Finansielle investeringer:					
Aker ASA og holdingselskaper	(219)	(320)	(7)	1 195	650
Øvrige selskaper og elimineringer	558	(34)	(201)	(1 892)	(1 569)
Sum	13 344	(2 071)	(3 219)	1 018	9 072

Andre poster i Det norske oljeselskap kan i hovedsak henføres til kostnadsføring av tidligere aktiverte letekostnader og økning i påløpte kostnader. Andre poster i Aker Solutions, Akastor og Kværner kan i hovedsak henføres til endring i driftskapital i løpet av 2015. Andre poster i Aker ASA og holdingselskaper kan i hovedsak henføres til mottatt utbytte med 1 340 millioner kroner.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 1 | Informasjon om konsernet
- Note 2 | Grunnlag for utarbeidelse
- Note 3 | Endring av regnskapsprinsipper
- Note 4 | Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
- Note 5 | Regnskapsprinsipper
- Note 6 | Finansiell risikostyring og eksponering
- Note 7 | Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
- Note 8 | Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
- Note 9 | Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
- Note 10 | Driftsinntekter
- Note 11 | Lønnskostnader og andre driftskostnader
- Note 12 | Spesielle driftsposter
- Note 13 | Finansinntekter og finanskostnader
- Note 14 | Skatt
- Note 15 | Eiendom, anlegg og utstyr
- Note 16 | Immaterielle eiendeler
- Note 17 | Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- Note 18 | Andre aksjer og fondsandeler
- Note 19 | Finansielle rentebærende eiendeler
- Note 20 | Andre anleggsmidler
- Note 21 | Varelager
- Note 22 | Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

Note 10 | Driftsinntekter

DRIFTSINNTEKTER PER KATEGORI		
Beløp i millioner kroner	2015	2014
Inntekter fra anleggskontrakter	35 419	41 789
Tjenester	16 899	16 407
Leieinntekt	2 787	2 769
Salgsinntekter olje og gass relaterte produkter/utstyr	1 729	2 111
Petroleumsinntekter	9 343	2 806
Andre salgsinntekter	4 722	3 904
Øvrige inntekter	2 505	998
Sum	73 405	70 782

VIKTIGE KUNDER

Aker har to kunder som er fakturert med mer enn 10 prosent av konsernets driftsinntekter i 2015.

ORDRESERVE PÅ ANLEGGSKONTRAKTER

Virksomhetene i Aker Solutions, Akastor, Kværner, Ocean Yield og Philly Shipyard består i stor grad av leveranser etter bestilling fra kunde.

Ordreserven representerer en forpliktelse til leveranser som ennå ikke er produsert og samtidig kontraktsfestede rettigheter for Aker til å gjennomføre fremtidige leveranser.

Ordreserve og ordreinngang ved utgangen av 2015 og 2014: (Ikke-reviderte tall, og det er ikke foretatt elimineringer av intern ordreserve og ordreinntak)				
Beløp i millioner kroner	Ordreserve per 31. des. 2015	Ordreinntak 2015	Ordreserve per 31. des. 2014	Ordreinntak 2014
Aker Solutions	39 684	22 793	48 289	37 135
Akastor	15 616	10 506	21 555	25 254
Kværner	14 346	12 798	16 451	10 718
Philly Shipyard	8 666	2 074	7 506	1 631
Ocean Yield	23 282	4 991	13 893	3 602
Sum	101 595	53 162	107 693	78 340

Inngåtte leiekontrakter og andre ordreserver ved utgangen av 2015: Beløp i millioner kroner						
	Ocean Yield	Aker Solutions	Akastor	Kværner	Philly Shipyard	Sum
Mindre enn et år	1 974	-	965	-	-	2 939
Mellom ett og fem år	6 356	-	4 903	-	-	11 259
Mer enn fem år	5 445	-	403	-	-	5 848
Sum leiekontrakter - operasjonell leie	13 775	-	6 272	-	-	20 046
Leiekontrakter - finansiell leie	8 978					8 978
Annen ordreserve	529	39 684	9 344	14 346	8 666	72 570
Sum	23 282	39 684	15 616	14 346	8 666	101 595

Ocean Yield:
Ordreserven ved utgangen av 2015 utgjør 23 282 millioner kroner hvorav 13 775 millioner kroner kan henføres til leiekontrakter klassifisert som operasjonell leie og leiekontrakter som er klassifisert som finansiell leie på 8 978 millioner kroner. Selskapet eier 27 skip, herav 13 skip under bygging, med en gjennomsnittlig gjenstående kontraktstid på 10,3 år.

Aker Solutions:
Ordreserven ved utgangen av 2015 var 39 684 millioner kroner en reduksjon på 8,6 mil-

liarder kroner i løpet av 2015. Ordreinngangen i 2015 utgjorde 22 793 millioner kroner. Ordreserven kan henføres til prosjekter innen undervannsinstallasjoner med 57 prosent og felt design med 43 prosent.

Akastor:
Ordreinngangen i 2015 utgjør 10 506 millioner kroner og selskapet har en ordreserve på 15 616 millioner kroner ved utgangen av 2015. Ordreserven kan henføres til leiekontrakter med 6 272 millioner kroner og anleggskontrakter med 9 344 millioner kroner.

Kværner:
Ordreinngangen i 2015 utgjør 12 798 millioner kroner, inkludert andel fra felleskontrollert virksomhet. Ordreserven ved utgangen av året var på 14 346 millioner kroner.

Philly Shipyard:
I slutten av 2015 har selskapet en ordreserve på to produkttankere med Crowley, fire produkttankere for det felleskontrollerte selskapet Philly Tankers og to containerskip under bygging for Matson.

INNTEKTER FRA ANLEGGSKONTRAKTER

Årets inntekter fra anleggskontrakter utgjør 35 419 millioner kroner, og totale akkumulerte kostnader for kontrakter med kunder og resultatførte gevinster og tap for kontrakter i arbeid ved utgangen av året utgjorde om lag 71 milliarder kroner.

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Inntekter i året	35 419	41 789
Til gode fra kunder for konstruksjonskontrakter	4 724	8 411
Skyldig kunder for konstruksjonskontrakter	(8 464)	(8 190)
Anleggskontrakter, netto	(3 741)	221

ANLEGGSKONTRAKTER UNDER UTFØRELSE VED SLUTTEN AV PERIODEN:

Akkumulerte påløpte kostnader og resultatført gevinst og tap	71 112	76 941
Mottatt forskudd	5 808	4 781
Fordringer holdt tilbake av kunden i henhold til betingelser i kontrakten	-	119

TJENESTER

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Aker Solutions	15 018	12 619
Akastor	6 216	8 832
Kværner	97	10
Øvrige og elimineringer	(4 431)	(5 054)
Sum	16 899	16 407

LEIEINNTEKTER

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Akastor	1 218	1 450
Ocean Yield	1 629	1 571
Øvrige og elimineringer	(61)	(252)
Sum	2 787	2 769

SALGSINNTEKTER OLJE- OG GASS-RELATERTE PRODUKTER/UTSTYRSKONTRAKTER

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Aker Solutions	89	121
Akastor	1 683	2 024
Elimineringer	(43)	(34)
Sum	1 729	2 111

PETROLEUMSINNTEKTER

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Oljeinntekter	8 423	2 509
Gassinntekter	894	270
Tariffinntekter	26	26
Sum	9 343	2 806

Spesifikasjon av produserte volumer:

Tall i 1000 fat	2015	2014
Olje	19 308	4 800
Gass	2 594	904
Sum	21 902	5 705

ANDRE SALGSINNTEKTER

Salgsinntekter på 4 722 millioner kroner i 2015 består i hovedsak av 833 millioner kroner i salg av krillprodukter i Aker BioMarine, 1 283 millioner kroner i fangstinntekter i Havfisk og Ocean Harvest og 1 962 millioner kroner i salg av hvitfiskprodukter i Norway Seafoods.

Salgsinntekter på 3 904 millioner kroner i 2014 består i hovedsak av 689 millioner kroner i salg av krillprodukter i Aker BioMarine, 1 187 millioner kroner i fangstinntekter i Havfisk og Ocean Harvest og 1 692 millioner kroner i salg av hvitfiskprodukter i Norway Seafoods.

ØVRIGE INNTEKTER

Øvrige inntekter på 2 505 millioner kroner i 2015 består i blant annet av 655 millioner kroner i gevinster ved salg av datterselskaper og andre eiendeler.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 1 | Informasjon om konsernet
- Note 2 | Grunnlag for utarbeidelse
- Note 3 | Endring av regnskapsprinsipper
- Note 4 | Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
- Note 5 | Regnskapsprinsipper
- Note 6 | Finansiell risikostyring og eksponering
- Note 7 | Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
- Note 8 | Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
- Note 9 | Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
- Note 10 | Driftsinntekter
- Note 11 | Lønnskostnader og andre driftskostnader
- Note 12 | Spesielle driftsposter
- Note 13 | Finansinntekter og finanskostnader
- Note 14 | Skatt
- Note 15 | Eiendom, anlegg og utstyr
- Note 16 | Immaterielle eiendeler
- Note 17 | Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- Note 18 | Andre aksjer og fondsandeler
- Note 19 | Finansielle rentebærende eiendeler
- Note 20 | Andre anleggsmidler
- Note 21 | Varelager
- Note 22 | Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSSELSKAPER

Note 11 | Lønnskostnader og andre driftskostnader

LØNNSKOSTNADER BESTÅR AV FØLGENDE:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Lønn	17 396	16 670
Folketrygdavgift	2 116	2 179
Pensjonskostnader	941	798
Andre ytelser	1 210	958
Lønnskostnader inkludert i andre poster ¹⁾	(1 428)	(803)
Sum	20 235	19 802
Gjennomsnittlig antall årsverk	27 512	28 195
Antall ansatte ved utgangen av året	26 026	28 998

¹⁾ Andre poster i 2015 består av 1 154 millioner kroner relatert til viderefakturerte lisenser og utforsknings-, utbyggings- og produksjonskostnader i Det norske oljeselskap (2014: 603 millioner kroner), samt 274 millioner kroner relatert til aktiverte byggekostnader i Philly Shipyard (2014: 200 millioner kroner).

Antall ansatte ved utgangen av årets fordeles geografisk som følger:

	2015	2014
Norge	14 301	15 694
EU	3 589	3 804
Asia	4 236	5 251
Nord Amerika	1 816	1 951
Øvrige områder	2 084	2 298
Sum	26 026	28 998

ANDRE DRIFTSKOSTNADER BESTÅR AV FØLGENDE:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Leie- og leasingkostnader	1 877	1 969
Utforskningskostnader olje og gass	616	1 057
Produksjonskostnader olje og gass	1 137	421
Øvrige driftskostnader	7 955	8 066
Sum	11 586	11 512

Operasjonelle leieavtaler

Leie- og framleieavtaler innregnet i resultatregnskapet

Beløp i millioner kroner	Minimum leiebetaling	Framleie	2015	2014
Bygninger og skip	1 915	(69)	1 846	1 917
Maskiner og anlegg	21	-	21	42
Andre avtaler	10	-	10	10
Leieavtaler som del av andre driftskostnader	1 946	(69)	1 877	1 969
Leievtaler som del av produksjon og utforskning	1 366	(3)	1 363	246
Sum leieavtaler	3 312	(72)	3 239	2 215

Uoppsigelige operasjonelle leieavtaler hvor konsernet er leietaker forfaller til betaling som følger:

Beløp i millioner kroner	Del av oljeproduksjon/ utforskning	Andre	Sum 2015	Del av oljeproduksjon/ utforskning	Andre	Sum 2014
Mindre enn ett år	1 071	1 243	2 313	1 040	637	1 677
Mellom ett og fem år	1 652	3 873	5 525	2 162	4 350	6 513
Mer enn fem år	55	4 282	4 337	-	5 567	5 567
Sum	2 778	9 398	12 176	3 202	10 555	13 757

Riggkontrakter og andre leieforpliktelser gjennom eierinteresser i lisenser

Det norske oljeselskap har en leieavtale fram til juli 2016 om leie av Transocean Winner, som nå borer på Alvheim-området. Selskapet har inn-gått en ny avtale med Transocean Arctic om å bore i Alvheim-området fra desember 2016 til August 2017. Riggkontrakten med Transocean Barents utløp i juli 2014. Riggkontrakten ble brukt til leteboring på selskapets lisenser og fremleie til andre selskap.

På vegne av partnerne i Ivar Aasen inngikk selskapet i 2013 en avtale med Maersk Drilling om leveranse av jack-up rigg til utbyggingsprosjektet på Ivar Aasen. Rigggen skal brukes til å bore produksjonsbrønner på Ivar Aasen-feltet. Kontraksperioden er på fem år, med opsjon for inntil 7 år.

Det norske oljeselskaps andel av operasjonelle leieforpliktelser og andre langsiktige forpliktelses gjennom eierinteresser i partneropererte olje- og gassfelt er vist i tabellen ovenfor.

Andre avtaler

Akers andre operasjonelle leiekostnader og forpliktelser knytter seg hovedsakelig til leie av kontorbygg og IT-utstyr samt skip, av dette er størsteparten relatert til avtaler i Aker Solutions med 6 468 millioner kroner, Akastor med 2 353 millioner og Kværner 357 millioner. Kontrakte-ne er i hovedsak relatert til leie av bygninger på lokasjoner rundt om i verden og har typisk leie-perioder på 12-15 år med opsjoner om fornyelse til markedsverdi. Leiekontraktene vedrørende IT-utstyr, biler og inventar har en gjennomsnittlig leieperiode på 3-5 år.

Utforskningskostnader olje og gass

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Seismikk, brønndata, feltstudier og andre letekostnader	197	167
Viderebelastning av riggkostnader	3	(74)
Utforskningskostnader fra deltakelse i lisenser, inkl. seismikk	156	188
Kostnadsføring av balanseførte letebrønner tidligere år	30	269
Kostnadsføring av årets balanseførte letebrønner	64	395
Lønns- og driftskostnader klassifisert som utforskningskostnader	99	95
Forsknings- og utviklingskostnader relatert til leteaktivitet	(2)	17
Arealavgift	68	-
Utforskningskostnader relatert til leteaktivitet	616	1 057

Prouksjonskostnader olje og gass

Produksjonskostnader på 1 137 millioner kroner i 2015 (421 millioner kroner i 2014) omfatter kostnader knyttet til leie, drift og vedlikehold av produksjons-skip/plattformer, samt brønnintervensjon og workover aktiviteter, CO2-avgifter, m.m. Produksjonskostnadene inkluderer også avsetning for mulige tap på kontrakter. Andel av lønns- og administrasjonskostnader som er henførbare til drift er reklassifisert og vist som produksjonskostnad.

Øvrige driftskostnader fordelt per selskap:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Aker Solutions	4 762	4 926
Akastor	929	1 068
Det norske oljeselskap	206	230
Kværner	495	542
Ocean Yield	30	53
Aker BioMarine	506	523
Havfisk	262	281
Øvrige selskaper og elimineringer	766	443
Sum	7 955	8 066

Øvrige driftskostnader inkluderer bl.a drift og vedlikehold av eiendommer, kontorutstyr, konsulentbistand, reisekostnader samt bunkers og andre kostna-der relatert til skipsflåten. Kostnader relatert til leiekontrakter er ikke inkludert i øvrige kostnader men vist separat ovenfor.

Godtgjørelse til revisorer i Aker er inkludert i andre driftskostnader og fordeles som følger:

Beløp i millioner kroner	Ordinær revisjon	Andre tjenester fra revisor	Total 2015	2014
Aker ASA	2	-	2	3
Datterselskaper	50	18	68	113
Sum	52	18	70	116

Ordinære revisjonskostnader i 2015 var på 51,9 millioner kroner (51,7 millioner kroner i 2014). Andre tjenester fra revisor på 18,3 millioner kroner består av 4,9 millioner kroner i andre attestasjonstjenester, 6,9 millioner kroner i skatterådgivning og 6,5 millioner kroner i andre tjenester utenfor revisjon.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 1 | Informasjon om konsernet
- Note 2 | Grunnlag for utarbeidelse
- Note 3 | Endring av regnskapsprinsipper
- Note 4 | Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
- Note 5 | Regnskapsprinsipper
- Note 6 | Finansiell risikostyring og eksponering
- Note 7 | Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
- Note 8 | Salg av datterselskaper og avvirket virksomhet
- Note 9 | Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
- Note 10 | Driftsinntekter
- Note 11 | Lønnskostnader og andre driftskostnader
- Note 12 | Spesielle driftsposter
- Note 13 | Finansinntekter og finanskostnader
- Note 14 | Skatt
- Note 15 | Eiendom, anlegg og utstyr
- Note 16 | Immaterielle eiendeler
- Note 17 | Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- Note 18 | Andre aksjer og fondsandeler
- Note 19 | Finansielle rentebærende eiendeler
- Note 20 | Andre anleggsmidler
- Note 21 | Varelager
- Note 22 | Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

Note 12 | Spesielle driftsposter

Spesielle driftsposter inkluderer nedskrivning av goodwill, nedskrivning og reversering av nedskrivning på eiendom, anlegg og utstyr, vesentlige tap ved salg av driftsmidler, restruktureringskostnader og andre vesentlige forhold som ikke antas å være av tilbakevendende natur.

DE SPESIELLE DRIFTSPOSTENE FORDELER SEG SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Nedskrivning av immaterielle eiendeler (note 16)	(4 399)	(3 079)
Skatt på nedskrivning av teknisk goodwill (note 14)	-	42
Nedskrivning av eiendom, anlegg og utstyr (note 15)	(1 311)	(1 091)
Reversering av nedskrivning av eiendom, anlegg og utstyr (note 15)	-	38
Sum	(5 710)	(4 091)

Nedskrivning av immaterielle eiendeler på 4 399 millioner kroner 2015 kan i hovedsak henføres til Det norske oljeselskap med 3 446 millioner kroner og Akastor med 533 millioner kroner. Nedskrivningen i Det norske oljeselskap vedrører teknisk goodwill og hovedårsaken til nedskrivningen er de reduserte forventningene til olje- og gasspriser. Nedskrivningen i Akastor vedrører goodwill og andre immaterielle eiendeler relatert til forretningsområdet Managed Pressure Operations (MPO) i MHWirth.

Nedskrivning av anlegg på 1 311 millioner kroner i 2015 kan i hovedsak tilskrives Akastor og er relatert til skipet AKOFS Seafarer samt an-

legg i Managed Pressure Operations (MPO) i MHWirth. Nedskrivningen er gjort på grunnlag av de svake markedsutsiktene som forventes å fortsette på kort til mellomlang sikt.

Nedskrivning av immaterielle eiendeler på 3 079 millioner kroner 2014 kan i hovedsak henføres til Det norske oljeselskap med 2 644 millioner kroner og Kværner med 266 millioner kroner. Nedskrivningen i Det norske oljeselskap vedrørte teknisk goodwill og hovedårsaken til nedskrivningen var de reduserte oljeprisforventningene fra overtakelsesdatoen av Marathon Oil Norge AS fram til 31. desember 2014. Nedskrivningen i Kværner vedrørte

goodwill relatert til forretningsområdet Contractors International.

Nedskrivning av anlegg på 1 091 millioner kroner i 2014 kan i hovedsak tilskrives Akastor og var relatert til skipet AKOFS Seafarer. Nedskrivningen av AKOFS Seafarer var basert på revidert forretningscase etter at Total Angola kansellerte sin to-års avtale i juni 2014 samt generelt lavere markedsaktivitet.

Se også [note 15](#) Eiendom, anlegg og utstyr og [note 16](#) Immaterielle eiendeler.

Note 13 | Finansinntekter og finanskostnader

NETTO FINANSPOSTER INNREGNET I RESULTATET FORDELES SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Renteinntekter	361	354
Utbytte på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	88	52
Netto gevinst og verdiendring på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	-	165
Netto valutagevinst	698	494
Andre finansinntekter	100	335
Sum finansinntekter	1 248	1 401
Rentekostnad på finansielle forpliktelser målt til amortisert kost	(2 224)	(1 875)
Rentekostnad på finansielle forpliktelser målt til virkelig verdi	(39)	(8)
Valutatap ved sikringsinstrumenter	(401)	(566)
Netto tap rentesikringsinstrumenter	(457)	(197)
Netto tap og verdifall på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	(200)	-
Netto endring i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat	(129)	(101)
Netto andre finanskostnader	(159)	(132)
Sum finanskostnader	(3 609)	(2 879)
Netto finansposter	(2 361)	(1 478)

I ovennevnte finansinntekter og -kostnader er følgende renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler (forpliktelser) som ikke måles til virkelig verdi over resultat inkludert:

	2015	2014
Sum renteinntekter på finansielle eiendeler	361	354
Sum rentekostnader på finansielle forpliktelser	(2 224)	(1 875)

Utbytte på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg på 88 millioner kroner i 2015 består i hovedsak av utbytte mottatt fra American Shipping Company med 81 millioner kroner. Netto tap og verdiendring på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg på -200 millioner kroner består hovedsakelig av nedskrivning av aksjer i Ezra Holding Ltd. Netto endring i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat på -129 millioner kroner kan i hoved-

sak henføres til tap på total return swap (TRS) avtale med underliggende American Shipping Company aksjer på 152 millioner kroner. Netto andre finanskostnader på -159 millioner kroner kan blant annet henføres til netto rentekostnad pensjoner -35 millioner kroner, terminering rådgivningsavtale mellom Convento AS og Convento Capital Fund AS på -20 millioner kroner og diverse bankomkostninger.

Netto gevinst og verdiendring på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg i 2014 på 165 millioner kroner bestod hovedsakelig av verdiendring reklassifisert fra Øvrige resultatelementer relatert til AAM Absolute Return Fund og en obligasjonsinvestering i American Shipping Company med totalt 262 millioner kroner, samt nedskrivning av aksjer i Ezra Holding Ltd med 97 millioner kroner. Andre finansinntekter bestod blant

annet av gevinst ved salg av et datterselskap i Fornebuporten med 148 millioner kroner i forbindelse med salg av 3 kontorbygninger ved Aberdeen International Business Park og reversering av avsetning for tap vedrørende rente- og valuta-swap mot Glitnir i Havfisk på 158 millioner kroner. Netto endring i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat på -101 millioner kroner kan i hovedsak henføres til total return swap (TRS) avtaler med underliggende American Shipping Company og Aker Solutions aksjer med henholdsvis -71 millioner og -25 millioner kroner. Netto andre finanskostnader i 2014 på -132 millioner kroner kan blant annet henføres til kostnadsføring av aktiverte lånekostnader i forbindelse med refinansiering i Ocean Yield -85 millioner kroner, netto rentekostnad pensjoner -47 millioner og diverse bankomkostninger.

BETALTE RENTER FORDELES SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Betalte renter resultatført	(1 760)	(1 610)
Betalte renter aktivert	(584)	(375)
Sum betalte renter	(2 344)	(1 985)

MOTTATT RENTER FORDELES SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Renteinntekter bankbeholding	180	218
Renteinntekter lån	181	136
Herav tillagt lånets hovedstol	(88)	(79)
Sum mottatt renter	273	275

Renter tillagt lånets hovedstol kan i hovedsak henføres til renter konvertert til American Shipping Company obligasjoner.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERVERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERVERNREGNSKAPET

- Note 1 | Informasjon om konsernet
- Note 2 | Grunnlag for utarbeidelse
- Note 3 | Endring av regnskapsprinsipper
- Note 4 | Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
- Note 5 | Regnskapsprinsipper
- Note 6 | Finansiell risikostyring og eksponering
- Note 7 | Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
- Note 8 | Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
- Note 9 | Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
- Note 10 | Driftsinntekter
- Note 11 | Lønnskostnader og andre driftskostnader
- Note 12 | Spesielle driftsposter
- Note 13 | Finansinntekter og finanskostnader
- Note 14 | Skatt
- Note 15 | Eiendom, anlegg og utstyr
- Note 16 | Immaterielle eiendeler
- Note 17 | Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- Note 18 | Andre aksjer og fondsandeler
- Note 19 | Finansielle rentebærende eiendeler
- Note 20 | Andre anleggsmidler
- Note 21 | Varelager
- Note 22 | Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSSELSKAPER

Note 14 | Skatt

Årets netto skattekostnad utgjør 1 858 millioner kroner og fordeles mellom endring utsatt skatt 700 millioner og periodeskatt 1 158 millioner kroner, herunder skyldig skatt innen petroleums-katteloven med 401 millioner kroner.

Det norske oljeselskap er som et produksjons- og utvinningsselskap underlagt spesialbestem- melsene i petroleumsskatteloven. Av inntekt fra sokkelvirksomhet skal det betales alminne- lig selskapsskatt (27 prosent), og en særskatt

(51 prosent). Selskapet kan kreve utbetalt fra staten skatteverdien av pådratte leteutgifter så langt disse ikke overstiger årets skattemessige underskudd allokert til sokkelvirksomhet.

(SKATTEKOSTNAD)/SKATTEINNTekt		
Beløp i millioner kroner	2015	2014
Kostnad ved periodeskatt:		
Årets netto til gode (+) og betalbare (-) skatt	(894)	(480)
Til gode/skyldig skatt petroleumsskattelov	(401)	3 665
Justering av tidligere års betalbar skatt	137	-
Sum kostnad periodeskatt	(1 158)	3 184
Kostnader ved utsatt skatt:		
Opprinnelse og reversering av midlertidige forskjeller	(886)	(3 566)
Fordel av innregnet skattemessig underskudd til fremføring	187	195
Sum utsatt skattekostnad	(700)	(3 371)
Skattekostnad	(700)	(3 371)
Income tax	(1 858)	(187)

AVSTEMMING AV EFFEKTIV SKATTESATS I RESULTATREGNSKAPET

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Resultat før skatt		
Nominell skattesats i Norge 27 %	539	389
Petroleumsskatteloven i Norge 51 % særskatt	(1 026)	589
Forskjell skattesats Norge og utland	(38)	36
Permanente forskjeller	(2 783)	(1 478)
Virkning av ikke tidligere utnyttede skattemessige underskudd	187	195
Kostnad ikke innregnet skattemessige underskudd til fremføring	(589)	(363)
Skattevirkning av tilknyttede selskaper	(45)	49
Skattevirkning av friinntekt olje	754	325
Utsatt skatt på årets nedskrivning ført direkte i balansen	-	(42)
Øvrige forskjeller	1 144	114
Sum skattekostnad i resultatregnskapet	(1 858)	(187)

Petroleumsskatteloven i Norge 51 prosent særskatt

51 prosent netto særskatteinntekt i Det norske oljeselskap i 2015 av pådratte leteutgifter og inntekter fra sokkelvirksomhet utgjør 1 026 millioner kroner. Fra og med 2016 er særskatten endret til 53 prosent.

Forskjell skattesats Norge og utland

Utenlandske selskaper med skattesatser som avviker fra 27 prosent er blant annet Akers virksomheter i Nord- og Sør-Amerika og Asia.

Permanente forskjeller

Permanente forskjeller kan i hovedsak henføres til nedskrivning av goodwill i Det norske oljeselskap og resultat ved realisasjon av aksjer og aksjederivater.

Virkning av ikke tidligere utnyttede skattemessige underskudd

Basert på en positiv utvikling i Ocean Yield er deler av tidligere ikke balanseførte skattemessige underskudd balanseført i 2015.

Kostnad ikke innregnede skattemessige underskudd til fremføring

Basert på estimerte fremtidige skattbare inntekter kan Aker ASA med holdingselskaper og enkelte av Akers øvrige virksomheter ikke forsvare å ba- lanseføre fremførbare underskudd fullt ut.

Skattevirkning av friinntekt

Friinntekt er et særlig inntektsfradrag i grunnlaget for beregning av særskatt i Det norske oljeselskap. Friinntekten beregnes på grunnlag av investerin- ger i rørledninger og produksjonsinnretninger, og kan sees på som et ekstra avskrivningsfradrag i særskattegrunnlaget. Friinntekten utgjør 7,5 prosent i fire år, til sammen 22 prosent av investeringen. Friinntekten innregnes i det år som den kommer til fradrag i selskapenes selvangivelse og påvirker således periodeskatt tilsvarende som en permanent forskjell.

Øvrige forskjeller

Øvrige forskjeller kan i hovedsak henføres til Det norske oljeselskap. I henhold til lovbestemte krav, skal beregningen av betalbar skatt utarbeides i NOK. Dette kan påvirke skatteraten når funksjonell valuta er forskjellig fra NOK. Hovedforskjellen i 2015 knytter seg til disagio på den reservebaserte lånefasiliteten i USD. Denne gir opphav til et fradragsberettiget tap uten at resultat før skatt er påvirket.

SKATTEKOSTNADER INNREGNET I ØVRIGE RESULTATELEMENTER I TOTALRESULTATET:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Aktuarielle gevinster og tap i pensjonsordninger	(43)	140
Endring i virkelig verdi kontantstrømsikring	85	455
Sum skattekostnad i øvrige resultatelementer i totalresultat	42	594

UTSATT SKATTEFORDEL I AKER KONSERVERNET ER FORDELT PÅ SELSKAPER SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Industrielle investeringer:		
Aker Solutions	332	380
Akastor	468	214
Kværner	1	123
Ocean Yield	321	85
Finansielle investeringer:		
Aker ASA og holdingselskaper	-	9
Andre selskaper	126	101
Sum	1 248	912

Utsatt skattefordel kan henføres til skattefordel av fremførbart underskudd på 3 919 millioner og midlertidige forskjeller på – 2 672 millioner kroner. Skattefordelen av det fremførbare underskuddet er økt med 768 millioner kroner i løpet av 2015.

Samlet ikke innregnet utsatt skattefordel utgjorde 3 178 millioner kroner ved utgangen av 2015.

BEVEGELSEN I NETTO FORPLIKTELSE UTSATT SKATT ER SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	Eiendom, anlegg og utstyr	Aktiverte letekostnader	Immaterielle eiendeler	Prosjekter i arbeid	Avsetning til fjerning og nedstenging	Fremførbart underskudd	Annet	Sum
Per 1. januar 2015	(3 550)	(3 147)	(9 552)	(2 990)	2 827	1 989	3 492	(10 933)
Kursregulering	(1 174)	(325)	(954)	(15)	615	100	(120)	(1 872)
Kjøp og salg av datterselskaper	(2)	-	760	-	-	25	(7)	776
Utsatt skattekostnad i resultatregnskap	(5 962)	(70)	4 980	(87)	(533)	642	330	(700)
Utsatt skattekostnad i øvrige resultate- lementer i totalresultat	-	-	-	-	-	-	42	42
Forskuddsbetalt kildeskatt	-	-	-	-	-	-	309	309
Per 31. desember 2015	(10 688)	(3 543)	(4 766)	(3 092)	2 909	2 757	4 046	(12 377)

Fordeles mellom utsatt skattefordel og forpliktelse som følger:

Utsatt skattefordel	(159)	-	(251)	(1 488)	-	5 754	(2 608)	1 248
Utsatt skatteforpliktelse	(10 530)	(3 543)	(4 515)	(1 604)	2 909	(2 998)	6 654	(13 625)

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET	
RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT	
BALANSE PER 31. DESEMBER	
ENDRING I EGENKAPITALEN	
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	
NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET	
Note 1	Informasjon om konsernet
Note 2	Grunnlag for utarbeidelse
Note 3	Endring av regnskapsprinsipper
	Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 4	Regnskapsprinsipper
	Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7	Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8	Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
Note 9	Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10	Driftsinntekter
Note 11	Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12	Spesielle driftsposter
Note 13	Finansinntekter og finanskostnader
Note 14	Skatt
Note 15	Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16	Immaterielle eiendeler
Note 17	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18	Andre aksjer og fondsandeler
Note 19	Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20	Andre anleggsmidler
Note 21	Varelager
Note 22	Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

Beløp i millioner kroner	Eiendom, anlegg og utstyr	Aktiverte letekostnader	Immaterielle eiendeler	Prosjekter i arbeid	Avsetning til fjerning og nedstenging	Fremførbart underskudd	Annet	Sum
Per 1. januar 2014	(284)	(1 501)	(2 020)	(2 728)	761	3 540	762	(1 471)
Kursregulering	(453)	(305)	(847)	-	366	251	221	(766)
Kjøp og salg av datterselskaper	(1 528)	(196)	(6 356)	-	1 759	-	290	(6 030)
Endring utsatt skatt salg av lisenser ført direkte mot balansen	-	111	-	-	-	-	-	111
Utsatt skattekostnad i resultatregnskap	(1 286)	(1 257)	(329)	(262)	(60)	(1 803)	1 626	(3 371)
Utsatt skattekostnad i øvrige resultatelementer i totalresultat	-	-	-	-	-	-	594	594
Per 31. desember 2014	(3 550)	(3 147)	(9 552)	(2 990)	2 827	1 989	3 492	(10 933)
Fordeles mellom utsatt skattefordel og forpliktelse som følger:								
Utsatt skattefordel	(119)	-	(201)	(1 445)	-	1 989	689	912
Utsatt skatteforpliktelse	(3 431)	(3 147)	(9 351)	(1 545)	2 827	-	2 804	(11 845)

TEKNISK GOODWILL (INNGÅR I IMMATERIELLE EIENDELER)

Måling av virkelig verdi på lisenser under utbygging og lisenser i produksjon er basert på kontantstrømmer etter skatt, ettersom lisensene bare selges i et etter-skatt marked basert på vedtak fra Finansdepartementet i henhold til Petroleumsskatteloven paragraf 10. I henhold til IAS 12.15 og 12.19 skal det likevel innregnes utsatt skatt på forskjellene mellom allokerte virkelige verdier og gjenværende skattegrunnlag. Som en teknisk motpost til denne utsatte skatten oppstår goodwill («teknisk goodwill»).

FORPLIKTELSE R VED PERIODESKATT OG TIL GODE PERIODESKATT INNEN ORDINÆRE SKATTELOV

Forpliktelser ved periodeskatt utgjør 294 millioner kroner og til gode periodeskatt utgjør 1 242 millioner kroner. Til gode periodeskatt kan i hovedsak henføres til Det norske oljeselskap med 1 113 millioner kroner og Aker Solutions med 118 millioner kroner. Tallene for 2015 i denne noten er basert på foreløpige anslag på en rekke skattefrie inntekter, ikke fradragsberettigede poster og periodiseringsforskjeller mellom finansregnskapet og skatteregnskapet. De endelige postene vil bli beregnet i forbindelse med utarbeidelse av selvangivelser og vil kunne avvike fra de ovenstående anslagene.

Note 15 | Eiendom, anlegg og utstyr

BEVEGELSEN I EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR FOR 2015 FREMGÅR AV OVERSIKTEN NEDENFOR:							
Beløp i millioner kroner	Skip og fly	Maskiner, transp. midler	Bygninger og tomter	Anlegg under utførelse	Oljefelt under utbygging	Oljeproduksjonsanlegg inkl. brønner	Total
Anskaffelseskost per 1. januar 2015	22 874	10 637	5 860	3 503	9 814	13 301	65 989
Kjøp av datterselskaper	-	-	181	557	-	-	738
Andre anskaffelser ¹⁾	1 599	539	69	1 944	5 994	626	10 770
Avhending ved salg av virksomhet	(938)	(48)	(438)	(1 847)	-	-	(3 271)
Annen avhending og utrangering	(32)	(811)	(80)	(997)	-	-	(1 920)
Overført fra anlegg under utførelse, samt reklassifiseringer	(134)	22	539	(562)	(4 532)	5 173	504
Virkninger av valutakursendringer	3 632	657	222	(93)	1 988	3 048	9 454
Anskaffelseskost per 31. desember 2015	27 001	10 996	6 353	2 504	13 264	22 148	82 266
Akkumulerte avskrivninger og verdifall per 1. januar 2015	(7 231)	(5 928)	(1 953)	(612)	-	(4 364)	(20 088)
Årets avskrivninger	(1 301)	(1 135)	(251)	-	-	(3 243)	(5 930)
Tap ved verdifall/nedskrivninger (se note 12)	(1 055)	(197)	(23)	(10)	(25)	-	(1 311)
Avhending ved salg av virksomhet	554	22	-	-	-	-	576
Reklassifiseringer	156	38	76	61	(72)	(423)	(163)
Annen avhending og utrangering	31	804	55	496	-	-	1 386
Virkninger av valutakursendringer	(1 207)	(350)	(91)	(51)	(9)	(1 163)	(2 871)
Akkumulerte avskrivninger og verdifall per 31. desember 2015	(10 053)	(6 747)	(2 187)	(116)	(105)	(9 193)	(28 402)
Balanseført verdi per 31. desember 2015	16 947	4 249	4 166	2 388	13 159	12 955	53 864
Balanseført verdi leieavtaler utgjør	-	18	164	-	-	-	183

1) Aktiverte renter i 2015 utgjør 584 millioner kroner

BALANSE VED UTGANGEN AV 2015 FORDELES SOM FØLGER PÅ OMRÅDER:

Beløp i millioner kroner	Skip og fly	Maskiner, transp. midler	Bygninger og tomter	Anlegg under utførelse	Oljefelt under utbygging	Oljeproduksjonsanlegg inkl. brønner	Sum
Industrielle investeringer:							
Aker Solutions	-	2 108	1 057	797	-	-	3 962
Akastor	3 946	1 216	461	856	-	-	6 480
Det norske oljeselskap	-	130	-	-	13 159	12 955	26 244
Kværner	-	154	533	-	-	-	687
Ocean Yield	10 902	17	-	-	-	-	10 919
Aker BioMarine	618	242	-	138	-	-	998
Havfisk	1 049	2	107	-	-	-	1 158
Elimineringer og reklassifiseringer	236	-	-	(276)	-	-	(40)
Sum industrielle investeringer	16 751	3 862	2 159	1 515	13 159	12 955	50 408
Finansielle investeringer:							
Aker ASA og holdingselskaper	157	78	14	-	-	-	249
Øvrig virksomhet og elimineringer	39	309	1 994	873	-	-	3 207
Balanseført verdi per 31. desember 2015	16 947	4 249	4 166	2 388	13 159	12 955	53 864

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSRNET	
RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT	
BALANSE PER 31. DESEMBER	
ENDRING I EGENKAPITALEN	
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	
NOTER TIL KONSRNREGNSKAPET	
Note 1	Informasjon om konsernet
Note 2	Grunnlag for utarbeidelse
Note 3	Endring av regnskapsprinsipper
Note 4	Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5	Regnskapsprinsipper
Note 6	Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7	Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8	Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
Note 9	Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10	Driftsinntekter
Note 11	Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12	Spesielle driftsposter
Note 13	Finansinntekter og finanskostnader
Note 14	Skatt
Note 15	Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16	Immaterielle eiendeler
Note 17	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18	Andre aksjer og fondsandeler
Note 19	Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20	Andre anleggsmidler
Note 21	Varelager
Note 22	Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

Balanseført verdi ved utgangen av 2015 utgjør 53 864 millioner kroner, en endring på 7 963 millioner kroner i løpet av året. Endringen kan i hovedsak henføres til Det norske oljeselskap med 7,4 milliarder kroner.

Årets avskrivninger på 5 930 millioner kroner kan i sin helhet henføres til videreført virksomhet.

Skip og fly
Skip og fly utgjør 16 947 millioner kroner ved utgangen av 2015, en økning på 1,3 milliarder kroner i løpet av 2015.

Økningen kan i hovedsak henføres til investeringer i skipet AKOFS Seafarer i Akastor og betalt forskudd på gass- og bilskip under bygging for Ocean Yield, som motvirkes noe av avskrivninger, nedskrivninger samt valutavirkning. Tap på verdifall i 2015 på 1 055 millioner kroner kan i hovedsak henføres til skipet AKOFS Seafarer (se [note 12](#) og [note 16](#)).

Skrogene avskrives over en periode på mellom 10 og 30 år mens maskiner og utstyr ombord avskrives over en periode på mellom 5 og 10 år.

Maskiner, transportmidler
Maskiner og transportmidler på totalt 4 249 millioner kroner, en reduksjon fra året før på 459 millioner kroner. Reduksjonen skyldes avskrivninger og nedskrivninger på totalt 1,3 milliarder kroner, som motvirkes noe av investeringer og valutavirkninger.

Maskiner og transportmidler avskrives over en periode på mellom 3 og 20 år.

Bygninger og tomter
Bygninger og tomter utgjør 4 166 millioner kro-

ner en økning på 259 millioner kroner i løpet av året. Økningen kan i hovedsak henføres til investeringer og overført fra anlegg under arbeid med netto 608 millioner kroner, som motvirkes delvis av salg av eiendommer og avskrivninger.

Tomter avskrives ikke. Bygninger avskrives over en periode på mellom 8 til 50 år.

Anlegg under utførelse
Anlegg under utførelse er redusert i løpet av året med 503 millioner kroner til 2 388 millioner kroner ved utgangen av 2015. Nedgangen skyldes salg av næringseiendommer på Fornebu og boliger på Bekkestua. Nedgangen motvirkes noe av en investeringer på 1,9 milliarder kroner i løpet av året, blant annet næringseieidommene på Fornebu før salg.

Oljefelt under utbygging
Felt under utbygging i Det norske oljeselskap er økt med 3,3 milliarder kroner i løpet av 2015 til i overkant av 13 milliarder kroner. I tillegg til valutakursvirkning kan endringen i hovedsak henføres til årets investering på 6 milliarder kroner. Dette motvirkes noe av at oljefelt under utbygging omklassifiseres til oljeproduksjonsanlegg ved produksjonsstart og i 2015 utgjør slike overføringer 4,5 milliarder kroner.

Oljeproduksjonsanlegg inklusive brønner
I tillegg til omklassifiseringen fra oljefelt under utbygging har det blitt investert 1,2 milliarder kroner i anlegg i 2015. Anleggene har blitt avskrevet med 3,2 milliarder kroner i året og er bokført til i underkant av 13 milliarder kroner ved utgangen av året.

Fjernings- og nedstengningskostnad inngår som en del av kostpris på produksjonsanlegg

og felt under utbygging, og endring i estimater har medført en reduksjon på 0,6 milliarder kroner i 2015.

Produksjonsanlegg, inklusive brønner, avskrives etter produksjonsenhetsmetoden.

KONTRAKTSMESSIGE BINDINGER
Aker Solutions har ved utgangen av 2015 inngått avtaler om investeringer i eiendom og anlegg for totalt 168 millioner kroner. Dette er i hovedsak relatert til nytt Subsea-anlegg i Brasil.

Ocean Yield har kontraktmessige forpliktelser for kjøp av skip under bygging på totalt USD 566,8 millioner i løpet av 2016 og 2017.

På vegne av partnerne i Ivar Aasen lisensen, har Det norske oljeselskap signert flere kontrakter vedrørende utviklingsprosjektet på Ivar Aasen-feltet. Det norske oljeselskaps forpliktelser eksklusive riggkontrakten med Maersk Drilling er USD 110 millioner. Videre har selskapet inngått ytterligere forpliktelser (utover leie) for Alvheimfeltet tilsvarende ca. USD 146 millioner per årsslutt 2015. Det er også ytterligere forpliktelser på til sammen USD 824 millioner relatert til ikke-opererte lisenser. Se også [note 11](#).

VIRKNINGER AV VALUTAKURSENDRINGER
Virkninger av valutakursendringer utgjør 6 583 millioner kroner og kan i hovedsak henføres til bevegelser i USD/NOK i Ocean Yield, Det norske oljeselskap, Akastor, Aker Solutions, Aker BioMarine og Philly Shipyard. Med bakgrunn i balanseførte verdier per 31. desember 2015 vil en nedgang av USD kursen på 10 prosent redusere anleggsmidlene med om lag 4,2 milliarder kroner.

BEVEGELSEN I EIENDOM, ANLEGG OG UTSTYR FOR 2014 FREMGÅR AV OVERSIKTEN NEDENFOR:							
Beløp i millioner kroner	Skip og fly	Maskiner, transp. midler	Bygninger og tomter	Anlegg under utførelse	Oljefelt under utbygging	Oljeproduksjonsanlegg inkl. brønner	Sum
Anskaffelseskost per 1. januar 2014	17 637	8 735	5 475	2 649	1 647	4 038	40 180
Kjøp av datterselskap	-	29	-	-	2 860	7 973	10 863
Andre anskaffelser ¹⁾	2 704	641	279	2 469	3 690	(84)	9 698
Avhending ved salg av virksomhet	-	-	(384)	(1 009)	-	-	(1 393)
Annen avhending og utrangering	(375)	(195)	(128)	5	-	-	(694)
Overført fra anlegg under utførelse, samt reklassifiseringer	(84)	630	236	(782)	561	(2)	559
Virkninger av valutakursendringer	2 993	798	381	171	1 057	1 376	6 776
Anskaffelseskost per 31. desember 2014	22 874	10 637	5 860	3 503	9 814	13 301	65 989
Akkumulerte avskrivninger og verdifall per 1. januar 2014	(4 557)	(4 531)	(1 670)	(459)	-	(3 090)	(14 306)
Årets avskrivninger	(1 062)	(1 095)	(96)	(2)	-	(937)	(3 192)
Tap ved verdifall/nedskrivninger (se note 12)	(1 024)	(61)	(16)	(46)	-	56	(1 091)
Avhending ved salg av virksomhet	38	-	-	-	-	-	38
Reklassifisering fra anlegg under utførelse	92	64	(156)	-	-	-	-
Virkninger av valutakursendringer	273	75	130	1	-	-	480
Reklassifisering til Holdt for salg	(992)	(380)	(145)	(106)	-	(393)	(2 017)
Akkumulerte avskrivninger og verdifall per 31. desember 2014	(7 231)	(5 928)	(1 953)	(612)	-	(4 365)	(20 088)
Balanseført verdi per 31. desember 2014	15 644	4 708	3 907	2 891	9 815	8 937	45 901
Balanseført verdi leieavtaler utgjør	-	25	152	-	-	-	176

¹⁾ Aktiverte renter i 2014 utgjør 375 millioner kroner.

BALANSE VED UTGANGEN AV 2014 FORDELES SOM FØLGER PÅ OMRÅDER:							
Beløp i millioner kroner	Skip og fly	Maskiner, transp. midler	Bygninger og tomter	Anlegg under utførelse	Oljefelt under utbygging	Oljeproduksjonsanlegg inkl. brønner	Sum
Industrielle investeringer:							
Aker Solutions	-	1 949	906	748	-	-	3 603
Akastor	3 542	1 669	766	492	-	-	6 469
Det norske oljeselskap	-	138	-	-	9 815	8 937	18 890
Kværner	-	386	350	-	-	-	736
Ocean Yield	9 683	10	-	-	-	-	9 692
Aker BioMarine	574	237	-	11	-	-	822
Havfisk	1 112	2	104	-	-	-	1 218
Elimineringer og reklassifiseringer	151	157	485	61	-	-	854
Sum industrielle investeringer	15 063	4 547	2 611	1 312	9 815	8 937	42 285
Finansielle investeringer:							
Aker ASA og holdingselskaper	167	12	14	-	-	-	193
Øvrig virksomhet og elimineringer	414	149	1 282	1 579	-	-	3 423
Balanseført verdi per 31. desember 2014	15 644	4 708	3 907	2 891	9 815	8 937	45 901

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET	
RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT	
BALANSE PER 31. DESEMBER	
ENDRING I EGENKAPITALEN	
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	
NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET	
Note 1	Informasjon om konsernet
Note 2	Grunnlag for utarbeidelse
Note 3	Endring av regnskapsprinsipper
Note 4	Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5	Regnskapsprinsipper
Note 6	Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7	Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8	Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
Note 9	Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10	Driftsinntekter
Note 11	Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12	Spesielle driftsposter
Note 13	Finansinntekter og finanskostnader
Note 14	Skatt
Note 15	Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16	Immaterielle eiendeler
Note 17	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18	Andre aksjer og fondsandeler
Note 19	Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20	Andre anleggsmidler
Note 21	Varelager
Note 22	Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

Note 16 | Immaterielle eiendeler

BEVEGELSEN I IMMATERIELLE EIENDELER FREMGÅR AV OVERSIKTEN NEDENFOR:						
Beløp i millioner kroner	Olje- og gasslisenser	Goodwill	Aktiverte leteutgifter	Utviklings kostnader	Øvrige	Sum
Balanseført verdi per 1. januar 2015	6 422	18 522	2 395	2 323	1 187	30 850
Overtakelse ved virksomhetssammenslutning	80	48	-	-	-	128
Andre anskaffelser	517	-	258	628	25	1 429
Annen avhending	-	-	(202)	-	-	(202)
Kostnadsført letebrønner	-	-	(94)	-	-	(94)
Omklassifisering til anleggsmidler (se note 15)	31	-	(72)	-	-	(41)
Årets amortiseringer	(599)	-	-	(273)	(129)	(1 001)
Tap ved verdifall/nedskrivninger (se note 12)	(23)	(3 934)	(53)	(185)	(204)	(4 398)
Virkninger av valutakursendringer	898	1 809	322	67	112	3 208
Balanseført verdi per 31. desember 2015	7 327	16 445	2 554	2 560	991	29 878

Beløp i millioner kroner	Olje- og gasslisenser	Goodwill	Aktiverte leteutgifter	Utviklings kostnader	Øvrige	Sum
Balanseført verdi per 1. januar 2014	2 273	9 827	2 243	1 724	1 221	17 289
Overtakelse ved virksomhetssammenslutning	3 414	9 832	251	-	-	13 497
Andre anskaffelser	412	-	964	839	23	2 238
Avhending ved salg/nedsalg av virksomhet	-	-	-	-	43	43
Annen avhending	-	-	(134)	-	-	(134)
Kostnadsført letebrønner	-	-	(624)	-	-	(624)
Omklassifisering til anleggsmidler (se note 15)	-	-	(581)	(76)	97	(560)
Årets amortiseringer	(130)	-	-	(175)	(98)	(403)
Tap ved verdifall/nedskrivninger (se note 12)	(55)	(2 873)	-	(151)	-	(3 079)
Virkninger av valutakursendringer	508	1 736	277	162	(101)	2 582
Balanseført verdi per 31. desember 2014	6 422	18 522	2 395	2 323	1 187	30 850

Olje og gasslisenser

Olje- og gasslisenser på 7 327 millioner kroner ved utgangen av 2015 henføres til Det norske oljeselskap. Endringen på 905 millioner kroner i 2015 omfatter investeringer på 597 millioner kroner, amortisering på -599 millioner kroner og 898 millioner kroner i valutakursendringer. Investeringene relaterer seg i hovedsak til oppkjøp av Premier Oil Norge AS og Svenska Petroleum Exploration AS. Oppkjøpet av Premier Oil Norge er vurdert som en virksomhetssammenslutning.

Lisensrettigheter blir innregnet som immaterielle eiendeler på kjøpstidspunktet. Det norske oljeselskap har andeler i totalt 17 olje- og gasslisenser. Av disse er ni klassifisert som «Felt i produksjon» og åtte er klassifisert som «Felt som er godkjent for utbygging». Påviste og sannsynlige reserver er anslått til

498 millioner fat oljeekvivalenter. Se også [Note 38](#) Klassifisering av reserver og betingede ressurser.

Goodwill

Goodwill utgjorde totalt 16 445 millioner kroner ved utgangen av 2015. Endringen i 2015 på -2 077 millioner kroner er relatert til tap fra verdifall på -3 934 millioner kroner og 1 809 millioner kroner i valutakursendringer. Tap fra verdifall er i hovedsak relatert til Det norske oljeselskap.

Av total goodwill kan 8 034 millioner kroner henføres til Det norske oljeselskap og er i hovedsak relatert til gjenværende teknisk goodwill fra selskapets oppkjøp av Marathon Oil Norge AS (Alvheim feltet) i 2014 med 3 815 millioner kroner, gjenværende teknisk goodwill fra tidligere virksomhetssammenslutninger på 392 millioner kroner allokert til Johan Sver-

drup og Ivar Aasen og ordinær goodwill på 2 554 millioner kroner. I tillegg er 1 273 millioner kroner relatert til Akers oppkjøp av Det norske oljeselskap i 2011.

Hovedparten av øvrig goodwill per 31. desember 2015 fordeles med 4 632 millioner kroner i Aker Solutions, 1 823 millioner kroner i Akastor og 1 127 millioner kroner i Kværner. Se også fordeling av goodwill per selskap i tabellen nedenfor.

Goodwill relatert til Aker Solutions, Akastor og Kværner har sin opprinnelse fra diverse oppkjøp og andre transaksjoner gjennom årene. Goodwill i Aker BioMarine oppstod i forbindelse med Akers kjøp av Natural og etablering av Aker BioMarine-konsernet i desember 2006. Goodwill er i sin helhet allokert til krillvirksomheten.

Fordeling av goodwill:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Det norske oljeselskap	8 034	10 066
Aker Solutions	4 632	4 556
Akastor	1 823	1 838
Kværner	1 127	1 126
Ocean Yield	86	284
Aker BioMarine	574	483
Diverse	169	168
Sum	16 445	18 522

Aktiverte leteutgifter

Aktiverte leteutgifter utgjør 2 554 millioner kroner og er relatert til Det norske oljeselskap. Endringen i aktiverte leteutgifter på 159 millioner kroner i 2015 kan i hovedsak henføres til investeringer på 258 millioner kroner, kostnadsføring av 94 millioner kroner som følge av boring av tørre brønner, reklassifisering til Felt under utbygging på -72 millioner kroner og tap ved verdifall på -53 millioner kroner

I tillegg til ovennevnte kommer salg av Setanta Energy med -202 millioner kroner og valutakursendringer med 322 millioner kroner.

Aktiverte utviklingskostnader og øvrige immaterielle eiendeler

Fordeling per selskap

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Aker Solutions	2 036	1 787
Akastor	896	1 100
Kværner	68	44
Havfisk	492	511
Aker BioMarine	42	47
Diverse	18	21
Sum	3 552	3 510

Utviklingskostnader er på totalt 2 560 millioner kroner ved utgangen av 2015 hvorav 1 841 millioner kroner vedrører interne forsknings- og utviklingsprosjekter i Aker Solutions og 642 millioner kroner aktiverte utviklingskostnader i Akastor. Endringen i 2015 er på 237 millioner kroner og kan i hovedsak henføres til Aker Solutions med kapitaliserte kostnader på 431 millioner kroner, amortisering på -120 millioner samt -89 millioner i nedskrivning.

Øvrige immaterielle eiendeler på 991 millioner kroner ved utgangen av 2015 består i det vesentligste av 492 millioner kroner i fiskekonseksjoner i Havfisk, andre immaterielle eiendeler på 254 millioner kroner i Akastor og 195 millioner kroner i Aker Solutions relatert til kapitalisert IT utvikling og øvrige immaterielle fra virksomhetssammenslutning. Endringen i 2015 på -196 millioner kroner kan hovedsakelig henføres til -129 millioner kroner i amortisering, nedskrivning av andre immaterielle eiendeler i Aker Solutions på -47 millioner kroner og nedskrivning av -157 millioner kroner i virksomheten MHWirth i Akastor. Virkning av valutakursendring er 112 millioner kroner.

VERDIFALLSTESTER

Fastsettelse av gjenvinnbart beløp

Ved vurdering av verdifall bestemmes vurderingsenheten av det laveste nivået hvor det er mulig å identifisere kontantstrømmer som er uavhengige av kontantstrømmene fra andre grupperinger av anleggsmidler. For olje- og gasseiendeler blir dette gjort på felt- eller lisensnivå.

For produserende lisenser og lisenser i en utbyggingsfase i Det norske oljeselskap er gjenvinnbart beløp beregnet ved å neddiskontere fremtidige kontantstrømmer etter skatt. Framtidige kontantstrømmer blir fastsatt på grunnlag av forventet produksjonsprofil sett i forhold til antatte påviste og sannsynlige gjenværende reserver.

For balanseførte leteutgifter testes verdifall for hver brønn. Det norske oljeselskap benytter “successful efforts” -metoden ved regnskapsføring av lete- og utviklingskostnader.

For aktiverte utviklingskostnader og øvrige immaterielle eiendeler testes alle utviklingspro-

sjekter kvartalsvis for verdifall hvor markedsutvikling, påløpte kostnader sammenlignet med budsjett, og annet som potensielt kan redusere bokført verdi er tatt i betraktning. For prosjekter som ikke er ferdigstilt gjennomføres årlig full test for verdifall ved å gjennomgå og oppdatere opprinnelig forretningscase for det enkelte prosjekt slik at fremtidig kontantstrøm er revurdert og ny nåverdi beregnet. Tap ved verdifall innregnes for prosjekter hvor netto nåverdi av fremtidige kontantstrømmer er lavere enn forventet bokført kapitalisert beløp ved prosjekt avslutning.

For årene 2015 og 2014 er gjenvinnbart beløp for de kontantgenerende enhetene funnet ved å beregne bruksverdi. Beregningen baseres på fremtidige kontantstrømmer der budsjetter og strategiske målsetninger er lagt til grunn. I beregningene er benyttet kontantstrøm etter skatt og tilsvarende diskonteringssatser etter skatt. Gjenvinnbare beløp ville ikke ha blitt vesentlig påvirket om kontantstrømmer før skatt og diskonteringsatts før skatt var benyttet. Diskonteringsatts før skatt er beregnet ved hjelp av en iterativ metode.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

Note 1		Informasjon om konsernet
Note 2		Grunnlag for utarbeidelse
Note 3		Endring av regnskapsprinsipper
Note 4		Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5		Regnskapsprinsipper
Note 6		Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7		Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8		Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
Note 9		Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10		Driftsinntekter
Note 11		Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12		Spesielle driftsposter
Note 13		Finansinntekter og finanskostnader
Note 14		Skatt
Note 15		Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16		Immaterielle eiendeler
Note 17		Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18		Andre aksjer og fondsandeler
Note 19		Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20		Andre anleggsmidler
Note 21		Varelager
Note 22		Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

Diskonteringssatser og vekstrater:

Diskonteringssatsene er basert på en vektet gjennomsnittlig kapitalkostnad (WACC) modell. Renten er beregnet som et vektet gjennomsnitt av avkastningskravet på egenkapitalen og forventede lånekostnader, og en forventet langsiktig egenkapitalandel. Kapitalverdimodellen for en gruppe selskaper innenfor samme sektor har blitt benyttet ved

Diskonteringssatser og vekstrater brukt:

	Diskonteringsrente etter skatt		Diskonteringsrente før skatt		Vekstratene for terminalverdi	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Aker Solutions	8,6-8,9	7,8-8,6	10,7-11,3	9,2-10,6	1,5	2,5
Akastor	7,8-11	6,1-9,3	11,1-14,6	7,1-10,1	2	2
Kværner	10,4	9,9	12,8-13,4	12,5-13	1,5	1,5
Det norske oljeselskap	8,5	9,1	-	10,7	2,5	2,5
Ocean Yield	5,8	6,4	11,8	9,8	5	5
Aker BioMarine	-	-	12,9	10,9	2	2
Havfisk	7,6	7,4	8,3	8,2	2,5	2,5

Oljepriser:

På vurderingstidspunktet for Aker Solutions var de langsiktige oljeprisene estimert til rundt USD 70 per fat. Selv om prisene har blitt ytterligere redusert i perioden etter, er budsjettforutsetningene fortsatt i tråd med ledelsens langsiktige forventinger med fortsatt nedgang i 2016 og 2017 og gradvis oppgang i 2018. Oljeprisen på vurderingstidspunktet for Det norske oljeselskap er basert på forwardkurver fra snitt oljepris i 2016 på USD 42,53 til snitt oljepris i 2021 på USD 85.

Investeringer:

Budsjetterte kontantstrømmer er justert for nyinvesteringer som ennå ikke er avtalefestet, kontantstrømmene gjenspeiler dermed kun organisk vekst.

beregning av WACC. Den risikofrie rentesatsen er basert på renten for 10 års statsobligasjoner på tidspunktet for verdifallvurderingen. Gjeldskostnaden er basert på en risikofri rente, med et påslag som reflekterer langsiktig rentemargin. Diskonteringsrenten fastsettes for hver kontantgenererende enhet og vil således kunne variere mellom konsernselskaper.

Tap ved verdfall (nedskrivninger)

Nedskrivning av immaterielle eiendeler i 2015 på 4 398 millioner kroner kan i hovedsak henføres til nedskrivning av teknisk goodwill på 3 423 millioner kroner i Det norske oljeselskap og 511 millioner kroner i goodwill for øvrig, samt 185 millioner kroner i kostnadsføring av utviklingskostnader som ikke kvalifiserer for aktivering.

Hovedårsaken til nedskrivning av teknisk goodwill i Det norske oljeselskap er reduserte oljeprisforutsetninger fra oppkjøpstidspunktet av Marathon Oil Norge AS fram til 31. desember 2015. I tillegg ble utsatt skatt beregnet på eiendelene fra oppkjøpet, redusert i 2015 som følge av avskrivning av disse eiendelene.

Forventede vekstrater for de kontantgenerende enhetene konvergerer fra dagens nivå, basert på resultatene fra de siste årene, til de langsiktige vekstnivåer i markedene virksomhetene drives i. Vekstraten brukes til å ekstrapolere kontantstrømmene utover budsjett- og strategiperioden, som er mellom 3 til 7 år.

Sensitivitetsanalyse og gjenvinnbart beløp

I forbindelse med nedskrivningstesting har selskapene gjennomført sensitivitetsanalyser. Nedenfor er et sammendrag av sensitivitetsanalysene gjennomført i de største selskapene.

Det norske oljeselskap

Teknisk goodwill har blitt allokert til individuelle kontantgenererende enheter (CGU) for testing av verdifall. Alle felt knyttet opp mot Alvheim FPSO er vurdert til å være med i samme kontantgenererende enhet ("Alvheim CGU").

Tabellen nedenfor viser hvordan nedskrivning av goodwill allokert til Alvheim CGU ville bli påvirket av endringer i de ulike forutsetninger, gitt at de øvrige forutsetningene er konstante.

Forutsetninger (USD millioner)	Endring i verdifall for goodwill ved		
	Endring	Økning i forutsetninger	Nedgang i forutsetninger
Olje og gass priser	+/- 20%		-235,5
Produksjons profil (reserves)	+/- 5%		-60,7
Diskonteringsrente	+/- 1% poeng		33,6
Valutakurs USD/NOK	+/- 1 NOK		14,4
Inflasjon	+/- 1% poeng		-40,5
			37,5

Aker Solutions

På grunn av økende usikkerhet i oljeservice-markedet har det blitt foretatt flere sensitivitetsanalyser. Verdifallstestene er sensitive til endringer i langsiktig oljepris, som igjen påvirker ordreinngang, og til endringer i diskonteringsrente, vekstrate, produkt mix og kostnadsnivå.

Sensitivitetstest av goodwill er gjennomført ved endring av forutsetningene mht diskonteringsrente, vekstrate og i tillegg reduserte forventede fremtidige kontantstrømmer. Gjenvinnbart beløp overstiger bokført verdi under alle scenarier og i alle kontantgenererende enheter (CGU) som var inkludert i verdifalltesten for goodwill. På grunn av den rådende markedsusikkerhet og det faktum at enheten Subsea har betydelige beløp i balanseført goodwill, er sensitiviteten vist nedenfor. Tabellen viser de høyeste satsene eller endringene i forutsetningene uten at det ville resultere i nedskrivning av goodwill i Subsea.

	Subsea
Høyeste etter skatt WACC som kan brukes uten å resultere i nedskrivning	14,7%
Største negativ vekst som kan brukes til terminalverdien uten å resultere i nedskrivning	-10%
Laveste reduksjon av frie kontantstrømmer som kan brukes uten å resultere i nedskrivning	-52%

Lignende tester har også blitt utført ved testing av andre eiendeler enn goodwill. Enkelte kontantgenererende enheter er mer sensitive til endringer enn andre hvis de langsiktige markedsutsliktene forringes mer enn forventet

i den gjennomførte testen. Selskapet overvåker markedsutsliktene på kvartalsbasis og vil gjennomføre tester for verdifall dersom det er identifisert indikatorer på verdifall.

Akastor

På grunnlag av nedskrivningstester basert på utfordrende markedsforhold er goodwill allokert til enhetene MPO og Step Oiltools nedskrevet i 2015. Etter verdifall er gjenvinnbart beløp av MPO og Step Oiltools lik balanseført verdi og en negativ endring i forutsetningene kan føre til ytterligere svekkelse.

AKOFS Offshore ble testet for verdifall som følge av svake markedsutsikter og det er gjort nedskrivninger relatert til fartøyet AKOFS Seafarer. En analyse av gjenvinnbart beløp for AKOFS Seafarer er gjort med ulike sannsynlighetsvektede scenarier som dekker variasjon i dagrater og utnyttelsesgrad. Etter nedskrivning av fartøyet er det ikke gjort nedskrivning av goodwill i AKOFS Offshore. Imidlertid er gjenvinnbart beløp av AKOFS Offshore i et base case scenario lik bokført verdi og dermed kan negativ endring i forutsetningene føre til ytterligere svekkelse.

For de øvrige porteføljeselskaper som inneholder goodwill (MHWirth, Frontica Business Solutions, Fjords Processing og KOP Surface Products), er gjenvinnbart beløp høyere enn balanseført verdi basert på analyse av bruksverdi og følgelig er ingen nedskrivninger gjennomført. Konsernet mener at ingen rimelige endringer i noen av de viktigste forutsetningene for nedskrivning vil medføre at balanseført verdi vil overstige gjenvinnbart beløp i disse selskapene.

Kværner

Det er gjennomført verdifallstester for alle forretningsområder basert på diskonteringssatser og vekstrater som vist i tabellen ovenfor, og likviditetsprognoser basert på budsjetter og strategiske prognoser for perioden 2015-2018 som inkluderer både pågående prosjekter og antatte nyvinninger. Gjenvinnbart beløp for goodwill for alle forretningsområder overstiger balanseført verdi med betydelig margin, og følgelig viser analysen at ingen nedskrivning er nødvendig. Ingen rimelige endringer i nøkkelforutsetninger ville føre til nødvendig nedskrivning av goodwill.

Aker BioMarine

Det er gjennomført sensitivitetsanalyse av goodwill ved hjelp av simuleringer av ulike kombinasjoner av diskonteringsrente og vekstrater. Ingen rimelig mulig kombinasjon av disse faktorene fører til at gjenvinnbart beløp er lavere enn verdien innregnet i balansen per 31 desember 2015.

Havfisk

Havfisk har gjennomført sensitivitetsanalyse på fiskekvotene. En 10 % endring i pris på torsk vil medføre endring i EBITDA på 44 millioner kroner, 10 % endring av kvantum på torsk vil medføre endring i EBITDA på 27 millioner kroner og 10 % endring av kvantum på torsk, sei og hyse vil medføre en endring på 34 millioner kroner. Kortsiktige endringer i pris og kvoter forventes ikke å ha noen vesentlig innvirkning på verdifastsettelsen da en strukturkvote blir vurdert ut fra en tidshorisont på inntil 25 år.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET	
RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT	
BALANSE PER 31. DESEMBER	
ENDRING I EGENKAPITALEN	
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	
NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET	
Note 1	Informasjon om konsernet
Note 2	Grunnlag for utarbeidelse
Note 3	Endring av regnskapsprinsipper
Note 4	Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5	Regnskapsprinsipper
Note 6	Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7	Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8	Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
Note 9	Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10	Driftsinntekter
Note 11	Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12	Spesielle driftsposter
Note 13	Finansinntekter og finanskostnader
Note 14	Skatt
Note 15	Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16	Immaterielle eiendeler
Note 17	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18	Andre aksjer og fondsandeler
Note 19	Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20	Andre anleggsmidler
Note 21	Varelager
Note 22	Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

Note 17 | Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter

Konsernet har andeler i flere tilknyttede selskaper («TS») og felleskontrollerte virksomheter («FKV»), hvorav de viktigste er: Align AS (38,8 prosent, TS), Fornebu Gateway AS (25 prosent, TS), Trygg Pharma Group AS (50 prosent, FKV), DOF Deepwater AS (50 prosent, FKV), Kiewit-Kvaerner Contractors (50 prosent, FKV), Philly Tankers AS (53,7 prosent, FKV), Aker BioMarine Manufacturing LLC (50 prosent, FKV) og Aker BioMarine Financing LLC (50 prosent, FKV).

Align AS er global leverandør av teknisk sikkerhetsutstyr og brannslukkingssystemer for olje- og gass-industrien.

Fornebu Gateway AS er eier av to kontorbygg på Fornebuporten utenfor Oslo, 85 prosent er utleid til Aker ASA og datterselskaper og 15 prosent til andre leietakere. Gjennomsnittlig gjenværende leietid utgjør 12 år.

Trygg Pharma Group AS er et norsk senstadium bioteknologiselskap som utvikler marine

omega-3-fettsyrer for farmasøytiske formål. Selskapet eies i fellesskap med Lindsay Goldberg LLC, et USA-basert investeringsselskap.

DOF Deepwater AS opererer innen marin sektor. Selskapet eier 5 ankerhåndteringsfartøy.

Kiewit-Kvaerner Contractors er et partnerskap mellom Peter Kiewit Infrastructure Co og Kværner. Partnerskapet ble opprettet for å utføre et oppdrag fra ExxonMobil vedrørende Hebron-prosjektets tyngdekraftbaserte struktur (GBS) offshore Newfoundland i Canada.

Philly Tankers AS ble stiftet i 2014 for å gi pure play-eksponering mot Jones Act-shippingmarkedet med faste kontrakter for to eco-design produkttankskipnybygg og opsjoner for ytterligere to skip. Skipene vil bli bygget ved Philly Shipyard med levering av de første to skipene i fjerde kvartal 2016 og første kvartal 2017 og levering av de to skipene i henhold til opsjonene i tredje kvartal 2017 og fjerde kvartal 2017.

Per 31. desember 2015 eier Philly Shipyard 53,7 % av de utestående aksjene i Philly Tankers AS. Selskapet har gjennomført en analyse av sine eierinteresser og stemmeretter i Philly Tankers og har på grunnlag av en aksjonæravtale konkludert med at selskapet har felles kontroll med andre. Konsernet bokfører derfor Philly Tankers som en felleskontrollert virksomhet.

Aker BioMarine Manufacturing LLC er eid sammen med Naturex S.A. og består av en krill-loljefabrikk i Houston i USA, med total balanse på USD 41 millioner og et negativt resultat etter skatt i 2015 på USD 8,7 millioner. Finansiering av fabrikken skjer gjennom selskapet **Aker BioMarine Financing LLC** som også er eid sammen med Naturex S.A.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter regnskapsføres etter egenkapitalmetoden.

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Per 1. januar	1 502	1 321
Anskaffelser/Avhendelser	321	(104)
Andel resultat	(160)	342
Virkning av valutakursendringer og kontantstrømsikring	107	47
Mottatt utbytte	(347)	(600)
Øvrige endringer i egenkapitalen	(47)	495
Per 31. desember	1 377	1 502
Fordeling mellom aksjer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter er som følger:		
Tilknyttede selskaper	441	203
Felleskontrollerte virksomheter	936	1 298
Per 31. desember	1 377	1 502

SAMMENDRAG AV FINANSIELL INFORMASJON FOR TILKNYTTETE OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER OG OVERSIKT OVER KONSERNETS EIERANDEL I VESENTLIGE TILKNYTTETE OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER ER SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	Align AS		Fornebu Gateway AS		Trygg Pharma Group AS		DOF Deepwater AS		Kiewit-Kvaerner Contractors	
	2015	2014	2015	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2014
Land	Norge	Norge	Norge	Norge	Norge	Norge	Norge	Canada	Canada	
Eierandel og stemmeandel	38,8 %	38,8 %	25%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	
Inntekter	830	1 483	12	-	-	316	246	5 412	7 823	
Driftskostnader	(883)	(1 402)	(30)	(416)	(88)	(281)	(152)	(5 134)	(7 119)	
Neto finansposter	5	(41)	(14)	11	26	(177)	(181)	-	-	
Årets resultat (100%)	(36)	33	(32)	(406)	(62)	(143)	(89)	278	704	
Andel årets resultat	(14)	13	(8)	(202)	(31)	(72)	(45)	139	352	
Eliminering av urealiserte salgsgevinster og resultat avviklet virksomhet	(21)	310	-	-	-	6	7	-	-	
Nedskrivning	-	-	-	-	(244)	-	-	-	-	
Andel resultat	(35)	323	(8)	(202)	(275)	(66)	(38)	139	352	

Beløp i millioner kroner	Align AS		Fornebu Gateway AS	Trygg Pharma Group AS		DOF Deepwater AS		Kiewit-Kvaerner Contractors	
	2015	2014	2015	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Anleggsmidler	239	305	2 913	300	408	1 604	1 697	-	-
Omløpsmidler	271	464	770	101	333	149	151	212	615
Sum eiendeler	510	769	3 683	401	741	1 753	1 848	212	615
Langsiktige forpliktelser	(3)	(49)	(2 204)	-	-	(1 215)	(1 157)	-	-
Kortsiktige forpliktelser	(282)	(401)	(251)	(23)	(12)	(224)	(242)	(81)	(74)
Netto eiendeler (100%)	226	319	1 228	378	729	314	449	131	541
Andel netto eiendeler	88	124	307	189	365	157	225	66	271
Eliminering av urealiserte salgsgevinster og minoritets andel	-	-	-	(13)	(10)	(19)	(20)	-	-
Andel balanseført verdi	88	124	307	176	355	138	205	66	271
Utbytte mottatt	-	399	-	-	-	-	-	340	165

2015 AKSJER OG ANDELER I TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER FORDELES SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	Balanseført verdi per 1. januar	Anskaffelser og avhendelser	Andel resultat	Virkninger av valuta-kursendringer og kontantstrømssikring		Mottatte utbytter	Øvrige endringer i egenkapitalen	Balanseført verdi per 31. desember
Align AS	1)	124	-	(35)	(2)	-	-	88
Fornebu Gateway AS	1)	-	325	(8)	-	-	(10)	307
Trygg Pharma Group AS	2)	355	-	(202)	26	-	(4)	176
Aker BioMarine Manufacturing/Financing	2)	33	-	(32)	3	-	-	3
DOF Deepwater AS	2)	205	-	(66)	-	-	(1)	138
Kiewit-Kværner Contractors	2)	271	-	139	(4)	(340)	-	66
Philly Tankers AS	2)	415	-	6	78	-	-	499
Øvrige selskaper		101	(4)	38	5	(7)	(32)	101
Sum		1 502	321	(160)	107	(347)	(47)	1 377
1) Tilknyttet selskap		203	321	(42)	(5)	(7)	(30)	441
2) Felleskontrollert virksomhet		1 298	-	(118)	112	(340)	(17)	936
Sum		1 502	321	(160)	107	(347)	(47)	1 377

Anskaffelser og avhendelser

Netto investering på 321 millioner kroner kan i hovedsak henføres til kjøp av 25 prosent andelen i Fornebu Gateway AS for 325 millioner kroner.

operasjonelle aktiviteter, presenteres andel av resultatet som del av andre driftsinntekter. Andel av resultat fra finansielle investeringer presenteres som del av finansposter.

Andel resultat

Andel resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter baseres på selskapenes årsresultat inkludert resultat fra avviklet virksomhet. Formålet med investeringen avgjør hvor resultatene presenteres i resultatregnskapet. Når selskaper blir etablert for å dele risiko knyttet til gjennomføringen av prosjekter eller på annen måte er nært knyttet til selskapets

Andel resultat for 2015 fordeles med 178 millioner kroner som andre driftsinntekter og -337 millioner kroner som andel resultat tilknyttede og felleskontrollerte selskaper under finansposter i resultatregnskapet.

Andel resultat fra Trygg Pharma Group inkluderer 86 millioner kroner i nedskrivning på varelager og immaterielle eiendeler.

Mottatt utbytte

Mottatt utbytte fra Kiewit-Kværner Contractors utgjør 340 millioner kroner i 2015.

Øvrige endringer i egenkapitalen

Øvrige endringer i egenkapital på -47 millioner kroner kan i hovedsak henføres til avgang egenkapital på -71 millioner kroner etter oppkjøp til 100 prosent i selskapet Fornebu Boligutvikling. I tillegg gevinster ved salg av virksomheter på 41 millioner kroner.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 1 | Informasjon om konsernet
- Note 2 | Grunnlag for utarbeidelse
- Note 3 | Endring av regnskapsprinsipper
- Note 4 | Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
- Note 5 | Regnskapsprinsipper
- Note 6 | Finansiell risikostyring og eksponering
- Note 7 | Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
- Note 8 | Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
- Note 9 | Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
- Note 10 | Driftsinntekter
- Note 11 | Lønnskostnader og andre driftskostnader
- Note 12 | Spesielle driftsposter
- Note 13 | Finansinntekter og finanskostnader
- Note 14 | Skatt
- Note 15 | Eiendom, anlegg og utstyr
- Note 16 | Immaterielle eiendeler
- Note 17 | Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
- Note 18 | Andre aksjer og fondsandeler
- Note 19 | Finansielle rentebærende eiendeler
- Note 20 | Andre anleggsmidler
- Note 21 | Varelager
- Note 22 | Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

2014 AKSJER OG ANDELER I TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER FORDELES SOM FØLGER:

		Balanseført verdi per 1. januar	Anskaffelser og avhendelser	Andel resultat	Virkninger av valuta- kursendringer og kontant- strømssikring	Mottatte utbytter	Øvrige endringer i egenkapitalen	Balanseført verdi per 31. desember
Beløp i millioner kroner								
Align AS/Bokn Invest AS	1)	200	-	323	-	(399)	-	124
Trygg Pharma Group AS	2)	605	3	(275)	22	-	-	355
Aker BioMarine Manufacturing/Financing	2)	36	-	(9)	-	-	6	33
DOF Deepwater AS	2)	243	-	(38)	-	-	-	205
Kiewit-Kværner Contractors	2)	54	-	352	30	(165)	-	271
Kværner Caspian B.V.	2)	58	-	(57)	(2)	-	-	-
Philly Tankers AS	2)	-	3	1	-	-	411	415
Øvrige selskaper		125	(110)	46	(3)	(36)	78	101
Sum		1 321	(104)	342	47	(600)	495	1 502
1) Tilknyttet selskap		304	(110)	369	(3)	(435)	78	203
2) Felleskontrollert virksomhet		1 017	6	(27)	50	(165)	417	1 298
Sum		1 321	(104)	342	47	(600)	495	1 502

Anskaffelser og avhendelser

Netto avhendelse på 104 millioner kroner kan i hovedsak henføres til salg av andelen i Hinna Park Invest AS og Oslo Asset Management Holding AS.

Andel resultat

Andel resultat for 2014 fordeles med 345 millioner kroner som andre driftsinntekter og -3 millioner kroner som andel resultat tilknyttede og felleskontrollerte selskaper under finansposter i resultatregnskapet.

Andel resultat fra Trygg Pharma Group inkluderer nedskrivning på 244 millioner kroner som følge av det negative utfallet av godkjennings-

prosessen i FDA for produktet AKR 963 som er preparat utviklet for behandling av alvorlig hypertriglyseridemi.

Andel resultat fra Bokn Invest AS inkluderer andel gevinst på 310 millioner kroner ved salg av selskapet Stream i 2014.

Mottatt utbytte

Selskapet Bokn Invest ble avviklet i 2014 og i den forbindelse mottok et datterselskap av Aker ASA 38,8 prosent av aksjene i Align AS og 399 million kroner i tilbakebetalt kapital, herav 41 millioner kroner som forventes mottatt i 2015.

Mottatt utbytte fra Kiewit-Kværner Contractors utgjør 165 millioner kroner i 2014.

Øvrige endringer i egenkapitalen

Philly Shipyard gjennomførte i juli 2014 en rettet emisjon på USD 65 millioner i Philly Tankers med påfølgende notering på den norske OTC-listen. Før emisjonen i Philly Tankers bidro selskapet med en egenveksel med en bokført verdi på USD 55,3 millioner (338 millioner kroner) mot 62 475 aksjer i Philly Tankers. Ved utgangen av 2014 er andelen bokført til USD 55,9 millioner som gir en kursregulering i Aker på 73 millioner kroner ved utgangen av 2014, inkludert i øvrige endringer i egenkapitalen.

Note 18 | Andre aksjer og fondsandeler

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Ezra Holdings Ltd	135	222
Norron fondene	434	388
Aker Pensjonskasse AS	123	123
American Shipping Company ASA	306	433
NBT AS	55	55
Aksjer og andeler i andre selskaper	53	46
Sum	1 107	1 267

ENDRINGEN I ANDRE AKSJER OG FONDSANDELER I 2015 KAN HENFØRES TIL FØLGENDE:

Beløp i millioner kroner	2015
Per 1. januar 2015	1 267
Anskaffelser	157
Endring virkelig verdireserve	(74)
Avgang til salgssum	(50)
Nedskrivninger og salgsgvinster	(194)
Per 31. desember 2015	1 107

Akers eierandel i Ezra Holding Ltd utgjør 7,4 prosent og aksjen er notert på Singapore børsen. I løpet av 2015 har datterselskapet Akastor deltatt i en rettet emisjon på 107 millioner kroner. Aksjekursen er vesentlig redusert i 2015, noe som har resultert i en nedskrivning i resultatregnskapet på 202 millioner kroner.

Aker eier 10 prosent av fondet Norron Targets kapital på SEK 2 471 millioner (fordelt på valutaklassene SEK og NOK), 40 prosent av fondet Norron Selects kapital på SEK 371 millioner

(fordelt på valutaklassene SEK og NOK), og 1,1 prosent av fondet Norron Preserves kapital på SEK 1 712 millioner. Fondene har hatt en positiv utvikling i 2015, som har resultert i en positiv virkelig verdiendring på 41 millioner kroner i 2015. Det ble i 2015 investert 39 millioner kroner og solgt for 47 millioner kroner i Norron fondene.

Eierandelen i Aker Pensjonskasse utgjør 96 prosent og er eiet med 93,4 prosent gjennom Akastor og 2,6 prosent av Aker ASA. Selv om

konsernet eier 96 prosent av Aker Pensjonskasse, representerer eierskapet ikke kontroll, siden Aker ikke har makt til å styre de finansielle og operasjonelle beslutningene på en slik måte at det oppnås fordeler av aktivitetene i selskapet.

Akers eierandel i American Shipping Company utgjør 19,1 prosent ved utgangen av året. Aksjekursen er redusert i 2015, noe som har resultert i en negativ virkelig verdiendring på 115 millioner kroner.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET	
RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT	
BALANSE PER 31. DESEMBER	
ENDRING I EGENKAPITALEN	
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	
NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET	
Note 1	Informasjon om konsernet
Note 2	Grunnlag for utarbeidelse
Note 3	Endring av regnskapsprinsipper
Note 4	Regnskapsstandarder og fortolkninger ikke tatt i bruk
Note 5	Regnskapsprinsipper
Note 6	Finansiell risikostyring og eksponering
Note 7	Kjøp av datterselskaper og transaksjoner med minoritetsinteresser
Note 8	Salg av datterselskaper og avviklet virksomhet
Note 9	Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper
Note 10	Driftsinntekter
Note 11	Lønnskostnader og andre driftskostnader
Note 12	Spesielle driftsposter
Note 13	Finansinntekter og finanskostnader
Note 14	Skatt
Note 15	Eiendom, anlegg og utstyr
Note 16	Immaterielle eiendeler
Note 17	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter
Note 18	Andre aksjer og fondsandeler
Note 19	Finansielle rentebærende eiendeler
Note 20	Andre anleggsmidler
Note 21	Varelager
Note 22	Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

Noter 23-39 ►►

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

Note 19 | Finansielle rentebærende eiendeler

FINANSIELLE RENTEBÆRENDE ANLEGGSMIDLER:			
Beløp i millioner kroner		2015	2014
Bundne midler		346	214
Lån til ansatte		5	13
Rentebærende mot nærstående parter		125	141
Langsiktige obligasjonslån		1 696	1 340
Finansielle leiekontrakter og relaterte eiendeler		1 130	-
Andre rentebærende langsiktige fordringer		812	100
Sum		4 114	1 809
FINANSIELLE RENTEBÆRENDE OMLØPSMIDLER			
Beløp i millioner kroner		2015	2014
Portefølje av obligasjoner og sertifikater i Aker Insurance		-	91
Lån ansatte		7	-
Rentebærende nærstående parter		92	35
Andre rentebærende kortsiktige fordringer		424	461
Sum		523	588
Bundne midler i 2015 kan henføres til finansiering i Ocean Yield med 217 millioner kroner og i Det norske oljeselskap med 13 millioner kroner, samt byggekontrakter i Philly Shipyard med 115 millioner kroner.			
Langsiktig obligasjonslån på 1 696 millioner kroner består av Ocean Yields eierskap på 93,05 prosent av det usikrede obligasjonslånet i American Shipping Company ASA 07/18, med forfall i 2018 og rente på LIBOR +6,00 prosent. Fram til refinansiering av AMSC pantelån i november 2015 var rentestrukturen en fordeling på 50 prosent kontant og 50 prosent konver-		tering til nye obligasjoner. I forbindelse med refinansieringen i november 2015 ble AMSC enig med obligasjonseierne at kontantandelen av rentene skulle økes til 100 prosent. Obligasjonslånet er klassifisert som lån og fordringer.	
Finansielle leiekontrakter på 1 130 millioner kroner består av Ocean Yields eierskap i åtte kjemikalie og fire produkt tankere, hvorav åtte skip er under bygging.		265 millioner kroner knyttet til TRS avtale med American Shipping Company aksjer.	
Andre rentebærende kortsiktige fordringer er i hovedsak relatert til bundne beholdning med 62 millioner kroner og depositum konto på		Rentebærende kortsiktige fordringer er klassifisert som lån og fordringer.	

Endringen i rentebærende fordringer i 2015 kan henføres til følgende:			
Beløp i millioner kroner		Omløpsmidler	Anleggsmidler
Per 1. januar 2015		588	1 809
Tillagt renter og finansielle leieinntekter		4	160
Rentebærende utlån, ved salg av datterselskaper		-	536
Tilbakebetaling av lån og obligasjoner		(235)	(118)
Nye lån og obligasjoner		69	2 165
Omklassifiseringer (se note 20)		-	(816)
Rente- og leieinntekter mottatt		-	(64)
Kursregulering og andre endringer		97	443
Per 31. desember 2015		523	4 114
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter er fordelt som følger:			
Kjøp av skip klassifisert som finansielle leiekontrakter		-	(1 030)
Netto tilbakebetaling og nye lån og obligasjoner		166	(1 017)
Sum kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		166	(2 046)

Rentebærende lån, ved salg av datter Aker solgte i oktober 2015 datterselskapet Ocean Harvest AS til Ocean Harvest Invest AS, som er kontrollert av to tidligere ansatte i Aker ASA og Aker BioMarine AS. Aker ga en selgerkreditt på USD 66,5 millioner og garanterte for selskapsets langsiktige gjeld (se note 8 og note 35).

Tilbakebetaling av lån og nye lån Nye lån og tilbakebetaling av lån på netto 1,9 milliarder kroner kan i hovedsak henføres til investering i finansielle leiekontrakter i Ocean Yield på 1 799 millioner kroner.

Omklassifiseringer Omklassifisering fra finansielle leiekontrakter kan henføres til betalt forskudd for skip under bygging, som skal leveres til Ocean Yield i 2016. Forskuddet blir presentert i balansen som annen langsiktig rentefri fordringer inntil skipene er levert.

Note 20 | Andre anleggsmidler

ANDRE ANLEGGSMIDLER BESTÅR AV FØLGENDE POSTER:		
Beløp i millioner kroner		2015
Derivater (note 6 og note 33)		112
Langsiktige fordringer mot nærstående		-
Andre rentefrie langsiktige fordringer		1 034
Sum		1 146
Andre rentefrie langsiktige fordringer i 2015 inkluderer 816 millioner kroner relatert til forskudd på tankere under bygging i Ocean Yield, diverse tilgodehavende på 78 millioner i Akastor og 106 millioner kroner i Det norske oljeselskap.		

Andre rentefrie langsiktige fordringer i 2014 inkluderer blant annet 78 millioner kroner i langsiktig tilgodehavende merverdiavgift i Fornebuporten, 91 millioner i diverse tilgodehavende i Akastor samt 65 millioner kroner relatert til utsatt volum ved Atla-feltet i Det norske oljeselskap (se regnskapsprinsipper 5.3.4).

Note 21 | Varelager

VARELAGER BESTÅR AV FØLGENDE POSTER:		
Beløp i millioner kroner		2015
Råvarer		1 584
Varer under tilvirkning		586
Ferdigvarer		1 296
Sum		3 466
Tap ved verdifall av varelager innregnet som kostnad i perioden		259
Reversering av tap ved verdifall som er innregnet som reduksjon av kostnad i perioden		2
Balanseført verdi av varelager gjenstand for tilbakeholdelse eller annen sikkerhetsstillelse		499

Av det totale varelager i Aker konsernet per 31. desember 2015 er 302 millioner kroner vurdert til virkelig verdi fratrasket salgskostnader.

Note 22 | Kundefordringer og øvrige rentefrie kortsiktige fordringer

KUNDEFORDRINGER OG ØVRIGE RENTEFRIE KORTSIKTIGE FORDRINGER BESTÅR AV FØLGENDE POSTER:		
Beløp i millioner kroner		2015
Kundefordringer		8 990
Utestående fordringer vedr. anleggskontrakter		4 724
Øvrige rentefrie kortsiktige fordringer		8 115
Sum		21 828

I 2015 har konsernet innregnet et tap ved verdifall på kundefordringer på 155 millioner kroner (2014: 63 millioner kroner). Tapet er inkludert i andre driftskostnader i resultatregnskapet.

Øvrige rentefrie kortsiktige fordringer i 2015 består blant annet av andel fordringer i operatørlisenser (Det norske oljeselskap), periodiserte inntekter på servicekontrakter (Aker Solutions), samt forskudd til leverandører.

Se også note 6 Finansiell risikostyring og eksponering.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSRNET

RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT
BALANSE PER 31. DESEMBER
ENDRING I EGENKAPITALEN
KONTANTSTRØMOPPSTILLING
NOTER TIL KONSRNREGNSKAPET

Note 23	Kontanter og kontantekvivalenter
Note 24	Resultat per aksje og utbytte per aksje og innskutt egenkapital
Note 25	Minoritetsinteresser
Note 26	Øvrige resultatelementer
Note 27	Rentebærende lån og kreditter
Note 28	Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
Note 29	Annen langsiktig rentefri gjeld/forpliktelser
Note 30	Avsetninger
Note 31	Pantehaftelser og garantiforpliktelser
Note 32	Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser
Note 33	Finansielle instrumenter
Note 34	Betingede utfall
Note 35	Transaksjoner og avtaler med nærstående parter
Note 36	Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
Note 37	Aksjer eid av styret, konsernsjef og ledende ansatte
Note 38	Klassifisering av reserver og betingede ressurser (urevidert)
Note 39	Hendelser etter balansedagen

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

Note 23 | Kontanter og kontantekvivalenter

KONTANTER OG KONTANTEKVIVALENTER ER FORDELT MELLOM SELSKAPER SOM FØLGER:		
Beløp i millioner kroner	2015	2014
Industrielle investeringer:		
Aker Solutions	3 862	3 339
Akastor	563	1 075
Det norske oljeselskap	798	2 195
Kværner	1 560	1 208
Ocean Yield	1 037	566
Aker Biomarine	24	18
Havfisk	233	146
Sum industrielle investeringer	8 078	8 547
Finansielle investeringer:		
Aker ASA og holdingselskaper	1 488	2 857
Øvrige selskaper	822	596
Sum	10 388	12 000

Det er restriksjoner på overføring av kontanter mellom Aker ASA og holdingselskaper og datterselskaper. Bundne midler utgjør 183 millioner kroner.

Note 24 | Resultat per aksje og utbytte per aksje og innskutt egenkapital

RESULTAT PER AKSJE		
Majoritetens andel av årets resultat fordelt på avviklet virksomhet og videreført virksomhet beregnes som følger:		
Beløp i millioner kroner	2015	2014
Videreført virksomhet:		
Nettoresultat fra videreført virksomhet	(3 854)	(1 629)
Minoritetsinteresser	(2 023)	(711)
Majoritetens andel av resultat videreført virksomhet	(1 831)	(918)
Virksomhet holdt for salg/avviklet:		
Nettoresultat fra virksomhet holdt for salg/avviklet	33	2 650
Minoritetsinteresser	25	1 771
Majoritetens andel av resultat fra avviklet virksomhet	8	879
Total majoritetens andel	(1 823)	(39)
Utestående aksjer per 1. januar	72 345 940	72 329 923
Emisjon	1 947 134	-
Endring egne aksjer	(130 097)	16 017
Sum utestående aksjer per 31. desember	74 162 977	72 345 940
Fordeles:		
Utstedte aksjer per 31. desember	74 321 862	72 374 728
Egne aksjer	(158 885)	(28 788)
Sum utestående aksjer per 31. desember	74 162 977	72 345 940
Veid gjennomsnittlig antall aksjer per 31. desember	73 482 463	72 335 746

UTVANNET RESULTAT PER AKSJE
Det var ingen potensielle instrumenter med utvanningsvirkning utestående per 31. desember 2015 eller 31. desember 2014.

UTBYTTE
Utbytte utbetalt i 2015 og 2014 var henholds-

vis 419 millioner kroner (10,00 kroner per aksje) og 940 millioner kroner (13,00 kroner per aksje). På generalforsamlingen i april 2015 ble utbytte utdeling på 723 millioner kroner vedtatt. For halvparten av utbyttet (5,00 kroner per aksje) var det et valgfritt oppgjør mellom kontanter og nye Aker aksjer. For 2015 ble det

utbetalt 419 millioner kroner til aksjonærene. De resterende 305 millioner kroner ble reklassifisert til egenkapital som en konsekvens av at aksjonærer valgte å motta deler av utbytte som nye aksjer. På generalforsamlingen den 22. april 2016 vil det bli foreslått et utbytte på 10,00 kroner per aksje, totalt 742 millioner kroner.

INNSKUTT EGENKAPITAL

Aksjekapitalen i Aker ASA per 31. desember 2015 består av følgende aksjegrupper:

Beløp i millioner kroner	Utstedte aksjer	Antall egne aksjer	Utestående aksjer
Ordinære antall aksjer	74 321 862	(158 885)	74 162 977
Pålydende (kr)	28	28	28
Samlet pålydende (millioner kroner)	2 081	(4)	2 077
Overkursfond	250	-	250
Sum innskutt egenkapital	2 331	(4)	2 327

Aksjene er utbytteberettiget. Hver aksje har lik stemmeandel. Aker ASA er ikke stemmeberettiget for sine egne aksjer.

Note 25 | Minoritetsinteresser

Aker konsernet inneholder flere datterselskaper hvor Aker ASA og holdingselskaper eier mindre enn 100 prosent. Se [note 9](#) Driftssegmenter og vesentlige datterselskaper for nøkkeltall for enkelte av disse selskapene.

ENDRINGEN I MINORITETSINTERESSER I 2015 KAN HENFØRES TIL FØLGENDE SELSKAPER:

Beløp i millioner kroner	Prosent minoritets-interesse per 31. desember	Balanse per 1. januar	Årets resultat	Øvrige resultat-elementer	Utbytte	Ny minoritet, utløsning av minoritet	Emisjon i datter-selskap	Endring annen egen-kapital	Balanse per 31. desember
Aker Solutions	65,24	9 339	274	500	(256)	11	-	-	9 868
Akastor	63,30	5 038	(1 628)	373	-	(102)	-	-	3 681
Det norske oljeselskap	50,01	3 302	(1 261)	339	-	-	-	-	2 381
Kværner	71,29	2 673	281	39	(157)	(18)	-	-	2 818
Ocean Yield	27,03	1 351	235	257	(177)	(2)	16	(50)	1 629
Aker BioMarine	0,49	11	-	1	-	(6)	-	-	6
Havfisk	26,75	341	48	-	(17)	-	-	-	371
Philly Shipyard	42,44	548	58	80	(39)	-	-	-	647
Norway Seafoods	26,37	59	(11)	3	-	-	-	-	51
Øvrige selskaper	-	8	6	1	(16)	10	-	-	9
Sum		22 669	(1 998)	1 593	(662)	(106)	16	(50)	21 462

Minoritet i Aker Kværner Holding
I tabellen ovenfor er minoritetsinteressen i Aker Kværner Holding på 6 089 millioner kroner per 31.12.2015 fordelt på de underliggende selskape- ne hvor Aker Kværner Holding har eierinteresser. Per 31.12.2015 fordeles den med 3 480 millioner kroner på Aker Solutions, 1 598 millioner kroner på Akastor og 1 011 millioner kroner på Kværner.

Ny minoritet, utløsning av minoritet
I august kjøpte Aker ASA 6 000 000 aksjer i Akastor for 64 millioner kroner. Transaksjonen økte den direkte eierandelen i Akastor fra 6,3 prosent til 8,5 prosent og reduserte minoritets- interesser med 104 millioner kroner. I tillegg har datterselskaper av Aker kjøpt egne aksjer og dermed redusert minoritetsinteresser med 6 millioner kroner, samt at diverse andre mindre transaksjoner i 2015 har økt minoritetsinteresse- ne med 4 millioner kroner. Se også [note 7](#).

Endring annen egenkapital
Endring annen egenkapital i Ocean Yield består av minoritetens andel av korrigering av tidligere år.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 23 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 24 | Resultat per aksje og utbytte per aksje og innskutt egenkapital
- Note 25 | Minoritetsinteresser
- Note 26 | Øvrige resultatelementer
- Note 27 | Rentebærende lån og kreditter
- Note 28 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
- Note 29 | Annen langsiktig rentefri gjeld/forpliktelser
- Note 30 | Avsetninger
- Note 31 | Panteheftelser og garantiforpliktelser
- Note 32 | Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser
- Note 33 | Finansielle instrumenter
- Note 34 | Betingede utfall
- Note 35 | Transaksjoner og avtaler med nærstående parter
- Note 36 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
- Note 37 | Aksjer eid av styret, konsernsjef og ledende ansatte
- Note 38 | Klassifisering av reserver og betingede ressurser (urevidert)
- Note 39 | Hendelser etter balansedagen

◀ Noter 1-22

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

Note 26 | Øvrige resultatelementer

OMREGNINGSDIFFERANSER

Omregningsdifferanser består av alle valuta-differanser som fremkommer ved omregning av finansregnskapene til de virksomhete-ne som har en annen funksjonell valuta enn NOK samt valutadifferanser fra omregning av forpliktelser som sikrer foretakets netto investeringer i utenlandske datterforetak. De vesentlige datterselskap med annen funksjo-nell valuta enn NOK er Det norske oljeselskap (USD), Philly Shipyard (USD), Ocean Yield (USD) og Aker BioMarine (USD). I tillegg har

flere av de utenlandske virksomhetene i Aker Solutions, Akastor og Kværner funksjonell va-luta i annet enn NOK.

VIRKELIGVERDIRESERVE

Virkeligverdireserve består av kumulative netto- endringer i virkelig verdi på investeringer tilgjen- gelig for salg inntil investeringen er fraregnet.

SIKRINGSRESERVE

Sikringsreserven relaterer seg til kontantstrøm- sikringer av fremtidige inntekter og kostna-

der mot endringer i valutakurser. Resultat- virkningen av slike sikringsinstrumenter blir regnskapsført i henhold til fremdriften til de underliggende anleggskontraktene, som del av enten inntektene eller kostnadene i prosjek- tet. Sikringsreserven representerer verdien av sikringsinstrumentene som ikke ennå har blitt regnskapsført i resultatregnskapet. En positiv verdi på et sikringsinstrument oppstår fordi det finnes et tilsvarende tap på den sikrede frem- tidige inntekten / kostnaden som heller ikke enda har blitt resultatført.

FORDELING ØVRIGE RESULTATELEMENTER PÅ MAJORITET OG MINORITETSINTERESSER

	Omreg- nings- differanser	Virkelig- verdi- reserver	Sikrings- reserver	Sum omrening og andre reserver	Opptjent egen- kapital	Sum	Minoritets- interesser	Sum egen- kapital
Beløp i millioner kroner								
2015								
Aktuarielle gevinster og tap i pensjonsordninger	-	-	-	-	33	33	51	84
Sum kan ikke bli omklassifisert til resultatet	-	-	-	-	33	33	51	84
Endring i virkelig verdi på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	-	(74)	-	(74)	-	(74)	-	(74)
Endring i virkelig verdi kontantstrømsikring	-	-	(498)	(498)	-	(498)	(946)	(1 444)
Reklassifisert til resultat: endring i virkelig verdi på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, om- regningsdifferanser og kontantstrømsikring	(43)	(12)	411	356	-	356	667	1 023
Omregningsdifferanser	1 756	-	-	1 756	-	1 756	1 786	3 542
Endring øvrige resultatelementer fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	65	-	8	73	-	73	34	107
Sum kan bli omklassifisert til resultatet	1 777	(86)	(78)	1 613	-	1 613	1 542	3 155
Øvrige resultatelementer 2015	1 777	(86)	(78)	1 613	33	1 647	1 593	3 240

	Omreg- nings- differanser	Virkelig- verdi- reserver	Sikrings- reserver	Sum omrening og andre reserver	Opptjent egen- kapital	Sum	Minoritets- interesser	Sum egen- kapital
Beløp i millioner kroner								
2014								
Aktuarielle gevinster og tap i pensjonsordninger	-	-	-	-	(187)	(187)	(177)	(364)
Sum kan ikke bli omklassifisert til resultatet	-	-	-	-	(187)	(187)	(177)	(364)
Endring i virkelig verdi på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	-	39	-	39	-	39	(121)	(81)
Endring i virkelig verdi kontantstrømsikring	-	-	(768)	(768)	-	(768)	(1 055)	(1 823)
Reklassifisert til resultat: endring i virkelig verdi på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, om- regningsdifferanser og kontantstrømsikring	(1)	(248)	370	121	-	121	297	418
Omregningsdifferanser	1 949	-	-	1 949	-	1 949	2 150	4 099
Endring øvrige resultatelementer fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	47	-	-	47	-	47	-	47
Sum kan bli omklassifisert til resultatet	1 995	(209)	(397)	1 389	-	1 389	1 271	2 660
Øvrige resultatelementer 2014	1 995	(209)	(397)	1 389	(187)	1 202	1 094	2 296

Note 27 | Rentebærende lån og kreditter

Denne noten gir informasjon om kontraktsmessige betingelser for rentebærende lån og kreditter.

RENTEBÆRENDE GJELD FOR KORTSIKTIGE OG LANGSIKTIGE FORPLIKTELSE ER SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Pantelån	11 550	10 704
Usikrede banklån	5 139	5 816
Usikrede obligasjonslån	15 462	11 574
Reservebasert lånefasilitet	18 666	15 096
Finansielle leieforpliktelser	6	7
Lån fra tilknyttede selskaper og andre nærstående parter	121	417
Trekkrettighet/driftsfasilitet	146	133
Andre rentebærende forpliktelser	605	68
Sum rentebærende forpliktelser	51 695	43 816

Fordeles:		
Kortsiktig forpliktelse	6 882	4 898
Langsiktig forpliktelse	44 813	38 918
Sum rentebærende forpliktelser	51 695	43 816

RENTEBÆRENDE FORPLIKTELSE FORDELER SEG PÅ SELSKAPENE I KONSERNET SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Industrielle investeringer:		
Aker Solutions	3 696	3 764
Akastor	3 992	3 570
Det norske oljeselskap	23 101	16 972
Kværner	-	487
Ocean Yield	10 209	7 370
Aker BioMarine	1 207	1 063
Havfisk	1 212	1 288
Sum industrielle investeringer	43 417	34 514
Finansielle investeringer:		
Aker ASA og holdingselskaper	6 534	6 696
Fornebuporten og øvrige selskaper	1 744	2 607
Sum rentebærende forpliktelser	51 695	43 816

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSRNET

RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT
BALANSE PER 31. DESEMBER
ENDRING I EGENKAPITALEN
KONTANTSTRØMOPPSTILLING
NOTER TIL KONSRNREGNSKAPET

Note 23	Kontanter og kontantekvivalenter
Note 24	Resultat per aksje og utbytte per aksje og innskutt egenkapital
Note 25	Minoritetsinteresser
Note 26	Øvrige resultatelementer
Note 27	Rentebærende lån og kreditter
Note 28	Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
Note 29	Annen langsiktig rentefri gjeld/forpliktelser
Note 30	Avsetninger
Note 31	Panteheftelser og garantiforpliktelser
Note 32	Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser
Note 33	Finansielle instrumenter
Note 34	Betingede utfall
Note 35	Transaksjoner og avtaler med nærstående parter
Note 36	Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
Note 37	Aksjer eid av styret, konsernsjef og ledende ansatte
Note 38	Klassifisering av reserver og betingede ressurser (urevidert)
Note 39	Hendelser etter balansedagen

◀ Noter 1-22

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSSELSKAPER

KONTRAKTSMESSIGE BETINGELSER PER 31 DESEMBER 2015 ER SOM FØLGER:

Beløp i millioner	Valuta	Nominell renteprocent	Forfallstidspunkt	Nominell verdi i valuta	Bokført verdi i kroner
Aker Solutions					
Usikret obligasjonslån 2017	NOK	3 mnd Nibor + 4,25 %	Juni 2017	1 500	1 502
Usikret obligasjonslån 2019	NOK	3 mnd Nibor + 4,2 %	Oktober 2019	1 000	1 005
Usikret banklån - Brazilian Development Bank EXIM Andre lån	BRL	Fra 3,5% til 16,65 %	2016 til 2022	529	1 170 19
Sum Aker Solutions					3 696
Akastor					
Usikret banklån - Terminlån	NOK	3 mnd lbor + 1,8 %	Februar 2016	2 500	2 491
Usikret banklån - Terminlån	USD	3 mnd lbor + 1,6 %	Februar 2016	125	1 096
Usikret banklån - Brazilian Development Bank EXIM Andre lån	BRL	6,60%	Mai 2022	103	230 175
Sum Akastor					3 992
Det norske oljeselskap					
Usikret obligasjonslån 2020	NOK	3 mnd Nibor + 6,5 %	Juli 2020	1 839	1 839
Usikret subordinert obligasjonslån	USD	10,25 %	2022	295	2 596
Pantelån - Reservebasert lånefasilitet	USD	Libor + 2,75 % + provisjon	2021	2 119	18 666
Sum Det norske oljeselskap					23 101
Ocean Yield					
Pantelån nominert i USD	USD	Libor + 1,50% - 2,75 %	2018 til 2023	847	7 462
Pantelån nominert i NOK	NOK	3,69%	2025	759	759
Usikret obligasjonslån 14/19 FRN (Ocean Yield ASA)	NOK	Nibor + 3,9 %	2019	1 000	998
Usikret obligasjonslån 15/20 FRN (Ocean Yield ASA)	NOK	Nibor + 4 %	2020	1 000	990
Sum Ocean Yield					10 209
Aker BioMarine					
Pantelån - DNB	USD	Libor + 3,4 %	April 2017	105	923
Andre pantelån					192
Andre lån og trekkfasiliteter					92
Sum Aker BioMarine					1 207
Havfisk					
Pantelån NOK - DNB/Nordea	NOK	3 mnd Nibor + 1,85 %	September 2018	1 204	1 204
Pantelån NOK - Innovasjon Norge	NOK		2019	8	8
Sum Havfisk					1 212
Aker ASA og holdingselskaper					
Usikret obligasjonslån	SEK	Stibor + 3,25 %	Juli 2019	1 500	1 571
Usikrede obligasjonslån	NOK	Nibor + margin	2018 til 2022	5 000	5 000
Kostnader ved opptak lån				-	(37)
Sum Aker ASA og holdingselskaper					6 534
Øvrige selskaper					
Fornebuporten	NOK				697
Philly Shipyard	USD			103	912
Øvrige selskaper	NOK				136
Sum øvrige selskaper					1 744
Sum rentebærende forpliktelser					51 695

Aker Solutions

Usikrede obligasjonslån: Alle obligasjoner har pålydende i norske kroner og er utstedt i det norske obligasjonsmarkedet. Obligasjonene er utstedt basert på en flytende rentesats samt en forhåndsdefinert margin. Obligasjonene er utstedt med Nordic Trustee som tillitsmann, og låneavtalene er basert på Nordic Trustee sin standard låneavtale for slike obligasjoner. Obligasjonene er usikrede med negativ pantsettelseserklæring og inneholder ingen utbyttebegrensninger. Alle utstedte obligasjoner er notert på Oslo Børs.

Banklån: Vilkårene for Brazilian Development Bank EXIM-lånet inneholder begrensninger som er vanlige for denne type kreditter.

Kredittfasilitet: Aker Solutions har en kredittfasilitet på 5 milliarder kroner som utløper i juli 2019. Fasiliteten er ubenyttet ved utgangen av 2015.

Aker Solutions har som strategi at mellom 30 og 50 prosent av låneopptakene skal være til fast rente. I den utstrekning noe annet ikke er sagt i låneavtalene, blir det inngått swaptransaksjoner.

Akastor

Banklån: Alle kreditter ytes av et banksyndikat bestående av anerkjente nordiske og internasjonale banker. Lånevilkårene inneholder begrensninger som er vanlige for denne type kreditter, herunder blant annet negative pantsettelseserklæringer og begrensninger når det gjelder oppkjøp, avhendelser og fusjoner. Det er også bestemmelser om endringer i eierkontroll.

De finansielle bestemmelsene er basert på to sett av sentrale finansielle forhold: en belåningsgrad basert på netto gjeld/egenkapital og en rentedekningsgrad basert på EBITDA/netto finanskostnader.

Rentedekningsgrad skal ikke være mindre enn 4,0 beregnet ut fra konsolidert EBITDA i forhold konsolidert netto finanskostnader (ICR-nivå). Per 31. desember 2015 var nivået under minimumsnivå og eksterne lån på 3,6 milliarder kroner, med forfall i 2017, ble derfor reklassifisert fra langsiktig til kortsiktig gjeld. Den 11. mars signerte Akastor en avtale med sitt banksyndikat om å endre og utvide sine nåværende bankfasiliteter til juli 2019. Se [note 39](#).

Det norske oljeselskap

Usikrede obligasjonslån: Obligasjonslån 2020 løper fra juli 2013 til juli 2020. Hovedstolen forfaller i juli 2020 og det er kvartalsvis ren-

tebetalinger. Det er ikke stilt sikkerhet for lånet. Nytt syvårig subordinert obligasjonslån «PIK Toggle» ble inngått i mai 2015. Obligasjonslånet har en tilbakekjøpsopsjon fra år fire og inkluderer en mulighet til å utsette rentebetalinger.

Reservebasert lånefasilitet (RBL):

Det norske oljeselskap har en reservebasert lånefasilitet (“RBL”) på USD 3 milliarder. RBL'en er en syvårig fasilitet med et bankkonsortium bestående av 17 banker. Lånet har sikkerhet i selskapets andeler i utviklings- og produksjonslisenser i Norge. Renten på lånet er LIBOR pluss en margin på 2,75 prosent per år, samt en margin på benyttet kreditt på 0,5 prosent. Tilgjengelig opptreksbeløp i fasiliteten på USD 3 milliarder blir satt to ganger per år og bestemmes av verdien på eiendelene som inngår i selskapets lånegrunnlag basert på visse forutsetninger. Gitt at visse vilkår er oppfylt, kan RBL-en økes til USD 4,0 milliarder.

Rullerende kredittfasilitet (RCF):

Selskapet har en RCF som utgjør USD 550 millioner. Fasiliteten er ikke benyttet ved utgangen av 2015.

Lånebetingelsene inkluderer blant annet en fremmedkapitalprosent (Nettogjeld / EBIT-DAX) og en rentedekningsgrad (EBITDA / Rentekostnad), samt kortsiktige og langsiktige likviditetstester.

Kværner

Selskapet har en kredittfasilitet på 2 milliarder kroner, med forfall i juli 2020. Denne er ubenyttet ved utgangen av 2015.

Ocean Yield

Pantelån: Pantelånene som er inngått med ulike banksyndikater er sikret i 1 FPSO, 14 skip og 13 nybyggingskontrakter med en bokført verdi på 13,7 milliarder kroner. Lånene har i hovedsak flytende rente. Pantelånene har en gjenværende løpetid på i snitt 6 år med lån som forfaller fra mai 2018 til mai 2025. Renter betales i hovedsak kvartalsvis inntil forfall.

Usikrede obligasjonslån: 14/19 FRN har en flytende rente og forfaller i sin helhet i juli 2019. Rentene betales kvartalsvis inntil forfall. Selskapet har inngått en rentebytteavtale med en gjennomsnittlig rente på Libor + 4,60 prosent. 15/20 FRN har en flytende rente og forfaller i sin helhet i april 2020. Rentene betales kvartalsvis inntil forfall. Selskapet har inngått en rentebytteavtale med en gjennomsnittlig rente på Libor + 4,45 prosent.

Det er flere betingelser knyttet til Ocean Yields lånefasiliteter, blant annet minimum likviditet, gjeldsgrad og skipenes markedsverdi i forhold til selskapets gjeld. Ocean Yield har oppfylt alle betingelser i låneavtalene ved utgangen av 2015.

Aker BioMarine

Pantelån: Pantelån i DNB har en flytende rente og lånet forfaller 2016. Renter og avdrag betales halvårlig.

Pantelånene og trekkfasiliteter på til sammen 1 195 millioner kroner er sikret i skip og andre eiendeler som har en bokført verdi på 1 314 millioner kroner.

Det er flere betingelser knyttet til Aker BioMarines lånefasiliteter. Etter at Aker ASA tilførte et lån på USD 4 millioner den 17. februar 2015 og USD 5 million den 29. mai 2015, oppfyller selskapet alle lånebestemmelsene ved utgangen av 2015.

Havfisk

Pantelån: Pantelånet på 1 204 millioner kroner er i hovedsak sikret i trålerflåten og i aksjene i trålerselskapene. Lånet forfaller i 2018. Havfisk ASA har forpliktelser i pantelåneavtalene som knytter seg til minimum egenkapitalandel i flåteselskapene.

Trekkrettigheter: Havfisk har en drifts- og garantifasilitet fordelt på 87 millioner kroner i driftskreditt og 13 millioner kroner i garantirammer. Ved utgangen av 2015 var det ikke trukket under driftskreditten.

Pantelån, kassakreditt og andre kortsiktige lån på til sammen 1 134 millioner kroner er sikret med pant i anleggsmidler, varer og fordringer på totalt 1 203 millioner kroner.

Aker ASA og holdingselskaper

Usikrede obligasjonslån: Forfallstidspunkt og rentemargin er angitt i regnskapet til Aker ASA [note 14](#). Obligasjonslånene har en gjenværende løpetid på om lag 3,8 år med lån som forfaller fra april 2017 til september 2022. Lånene forfaller i sin helhet på forfallstidspunktet og renter betales kvartalsvis inntil forfall.

Det er flere betingelser knyttet til Aker ASA og holdingselskapers lån, blant annet gjeldsgrad og totale interne lån og garantier i forhold til Aker ASA og holdingselskapers verdjusterte egenkapital. Aker ASA har oppfylt alle betingelser i låneavtalen ved utgangen av 2015.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 23 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 24 | Resultat per aksje og utbytte per aksje og innskutt egenkapital
- Note 25 | Minoritetsinteresser
- Note 26 | Øvrige resultatelementer
- Note 27 | Rentebærende lån og kreditter
- Note 28 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
- Note 29 | Annen langsiktig rentefri gjeld/forpliktelser
- Note 30 | Avsetninger
- Note 31 | Panteheftelser og garantiforpliktelser
- Note 32 | Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser
- Note 33 | Finansielle instrumenter
- Note 34 | Betingede utfall
- Note 35 | Transaksjoner og avtaler med nærstående parter
- Note 36 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
- Note 37 | Aksjer eid av styret, konsernsjef og ledende ansatte
- Note 38 | Klassifisering av reserver og betingede ressurser (urevidert)
- Note 39 | Hendelser etter balansedagen

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSSELSKAPER

Fornebuporten

Selskapets lån er mot norske bankinstitusjoner og har flytende rente. Avdrag og renter betales kvartalsvis. Lånene forfaller med 229 millioner kroner i 2016, 338 millioner kroner i 2017 og resten 130 millioner kroner forfaller etter 2017.

Philly Shipyard

Philly Shipyard har lån sikret med pant ved utgangen av 2015 på 791 millioner kroner og lån fra nærstående part Philly Tankers på 121 millioner kroner.

Øvrige selskaper

Øvrige selskaper har en total rentebærende gjeld på 136 millioner kroner ved utgangen av 2015. Kredittfasilitet utgjør 93 millioner kroner og er en drifts- og garantifasilitet. Ubenyttet trekk er 27 millioner kroner.

ENDRING RENTEBÆRENDE FORPLIKTELSE

Beløp i millioner kroner	Langsiktig	Kortsiktig	Sum
Per 1. januar 2015	38 918	4 898	43 816
Opptrekk reservebasert lånefasilitet i Det norske oljeselskap	3 191	-	3 191
Obligasjonslån i Ocean Yield	1 000	-	1 000
Banklån i Ocean Yield	2 570	-	2 570
Obligasjonslån i Aker ASA og holdingselskaper	1 000	-	1 000
Obligasjonslån i Det norske oljeselskap	2 325	-	2 325
Andre opptak	2 380	-	2 380
Trukket kassakreditt	-	13	13
Lånekostnader og etableringskostnader	(164)	-	(164)
Sum innbetaling ved utstedelse av langsiktige og kortsiktige lån	12 302	13	12 315
Nedbetalt Det norske oljeselskap reservebasert lånefasilitet	(2 558)	-	(2 558)
Nedbetalt banklån i Aker ASA og holdingselskaper	(998)	-	(998)
Aker ASA og holdingselskaper kjøp egne obligasjoner	(309)	-	(309)
Nedbetalt banklån i Ocean Yield	(2 031)	-	(2 031)
Andre nedbetalinger	(2 703)	-	(2 703)
Sum nedbetaling av langsiktige og kortsiktige lån	(8 599)	-	(8 599)
Oppkjøp/salg Fornebu	(1 711)	594	(1 117)
Øvrige oppkjøp og salg av datterselskaper	520	(29)	491
Reklassifisering / 1. års avdrag	(1 284)	1 284	-
Kursregulering og andre endringer	4 667	122	4 789
Rentebærende forpliktelser per 31. desember 2015	44 813	6 882	51 695

Kursregulering utgjør 4,8 milliarder kroner og kan i hovedsak henføres til USD lånene som beskrevet ovenfor. Samlet USD lån ved utgangen av året utgjør USD 3,2 milliarder. En 10 prosent reduksjon i USD kursen i forhold til kurs på balansedagen 8,809 ville ha medført en reduksjon på 3,2 milliarder kroner i gjelden i NOK.

NETTO RENTEBÆRENDE GJELD

Netto rentebærende gjeld omfatter følgende poster:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Kontanter og kontantekvivalenter	10 388	12 000
Finansielle rentebærende anleggsmidler	4 114	1 809
Rentebærende kortsiktige fordringer	523	588
Sum rentebærende eiendeler	15 025	14 397
Rentebærende langsiktig gjeld	(44 813)	(38 918)
Rentebærende kortsiktig gjeld inklusive byggelån	(6 882)	(4 898)
Sum rentebærende gjeld	(51 695)	(43 816)
Netto rentebærende gjeld (-) / eiende	(36 671)	(29 419)

Note 28 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Aker konsernets norske virksomheter dekker i hovedsak sine pensjoner via kollektive pensjonsordninger administrert av livsforsikrings-selskapene. I henhold til IAS 19 Ytelser til ansatte er ordningene regnskapsmessig behandlet som ytelsesplaner. Konsernets norske virksomheter er underlagt lov om obligatorisk tjenestepensjon og konsernet tilfredsstiller kravene i loven.

I tillegg har den norske virksomheten avtalefestede ordninger for førtidspensjonering (AFP). Ordningene gir en stor andel av de norske ansatte muligheten til å gå av med pensjon før den generelle pensjonsalder i Norge på 67 år. De ansatte som velger ordningen får en livslang ytelse fra fylte 62 år.

Konsernets virksomheter utenfor Norge har pensjonsordninger i samsvar med lokal praksis og lovregler.

Enkelte av virksomhetene har pensjonsordninger der arbeidsgiver yter et avtalt tilskudd som forvaltes i en separat pensjonssparing eller yter tilskudd som inngår i en felles ordning sammen med andre arbeidsgivere. Tilskuddet innregnes som periodens pensjonskostnad.

Konsernet har også usikrede pensjonsforpliktelser som det er foretatt avsetning for.

Diskonteringsrenten 2015 og 2014 er basert på OMF (obligasjoner med fortrinnsrett).

Det er foretatt aktuarmessige beregninger for å beregne pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader i tilknytning til konsernets ytelsesplaner. Ved beregning av forpliktelser og kostnader i Norge er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	Balanse 2015	Resultat 2015 og balanse 2014
Forventet avkastning	2,6 %	2,5 %
Diskonteringsrente	2,6 %	2,5 %
Lønnsvekst	2,5 %	3,3 %
Pensjonsregulering	0,8 %	1,3 %
Dødelighetstabell	K2013	K2013

PENSJONSKOSTNAD INNREGNET I RESULTATREGNSKAPET:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Kostnad knyttet til inneværende periodes pensjonsopptjening	104	175
Rentekostnad på påløpte pensjonsforpliktelser	53	86
Forventet avkastning på pensjonsmidler	(18)	(39)
Administrasjonskostnader	3	2
Avkortninger / Oppgjør	(6)	-
Pensjonskostnad innregnet fra ytelsesplaner	136	224
Tilskuddsplaner (arbeidsgivers tilskudd)	840	621
Sum pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet	976	845

Fordeling i resultatregnskapet:

Pensjonskostnad del av lønn og andre personalkostander	941	798
Rentekostnad og forventet avkastninger på midler del av finansposter	35	47
Sum pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet	976	845

ESTIMATAVVIK INNREGNET I ØVRIGE RESULTATELEMENTER :

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Endring diskonteringsrente og andre økonomiske forutsetninger	(144)	526
Endring i andre forutsetninger	17	(22)
Andre resultatelementer tap (gevinst) i perioden før skatt	(127)	504
Skatt	43	(140)
Andre resultatelementer tap (gevinst) i perioden etter skatt	(84)	364

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT
BALANSE PER 31. DESEMBER
ENDRING I EGENKAPITALEN
KONTANTSTRØMOPPSTILLING
NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

Note 23	Konter og kontantekvivalenter
Note 24	Resultat per aksje og utbytte per aksje og innskutt egenkapital
Note 25	Minoritetsinteresser
Note 26	Øvrige resultatelementer
Note 27	Rentebærende lån og kreditter
Note 28	Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
Note 29	Annen langsiktig rentefri gjeld/forpliktelser
Note 30	Avsetninger
Note 31	Panteheftelser og garantiforpliktelser
Note 32	Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser
Note 33	Finansielle instrumenter
Note 34	Betingede utfall
Note 35	Transaksjoner og avtaler med nærstående parter
Note 36	Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
Note 37	Aksjer eid av styret, konsernsjef og ledende ansatte
Note 38	Klassifisering av reserver og betingede ressurser (urevidert)
Note 39	Hendelser etter balansedagen

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

ENDRINGER I NETTOVERDI FOR YTelsesBASERTE PENSJONSFORPLIKTELSEr:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Netto pensjonsforpliktelser per 1. januar	1 551	1 159
Kostnad knyttet til innværende periodes pensjonsopptjening	104	175
Administrasjonskostnader	3	2
Netto finanskostnader	35	47
Avkortning	(6)	-
Resultatført	136	224
Anskaffelser og avhendelser	-	(55)
Utbetalinger av pensjoner	(136)	(173)
Innbetaling til pensjonsmidler	(81)	(116)
Endring i øvrige resultatelementer	(127)	504
Virkning av valutakursendringer og andre endringer ¹⁾	169	8
Netto pensjonsforpliktelser per 31. desember	1 512	1 551

1) Virkning av valutakursendringer og andre endringer: Et datterselskap av Aker har i 2015 inngått en endring i avtalen vedørende den amerikanske pensjonskassen Kværner Consolidation Retirement Plan med Kværner US Inc. Endringen har medført at i stedet for en garanti har Aker fra og med slutten av 2015 en pensjonsforpliktelse mot pensjonistene i Kværner US Inc. Forpliktelse på 139 millioner kroner er reklassifisert fra andre langsiktige forpliktelser til pensjonsforpliktelser.

INNREGNET NETTOFORPLIKTELSE FOR YTelsesBASERTE PENSJONSFORPLIKTELSEr I BALANSEN:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Pensjonsforpliktelser per 31. desember	(3 877)	(3 734)
Virkelig verdi pensjonsmidler per 31. desember	2 365	2 183
Netto forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 31. desember	(1 512)	(1 551)
Pensjonsmidler	15	4
Pensjonsforpliktelser	(1 526)	(1 555)
Netto forpliktelse for ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser per 31. desember	(1 512)	(1 551)

PENSJONSMIDLER PER KATEGORI:

Pensjonsmidlene knyttet til de ytelsesbaserte planene er målt til virkelig verdi per 31. desember 2015 og 2014, og fordelt på ulike kategorier som følger:		
Beløp i millioner kroner	2015	2014
Egenkapital instrumenter:		
Olje og gass og oljeservice	35	46
Andre egenkapitalinstrumenter	11	14
Sum egenkapitalinstrumenter	46	60
Obligasjoner:		
Stat	15	69
Bank	337	189
Foretaksobligasjoner	363	423
Kommune	1 160	1 284
Sum obligasjoner	1 875	1 965
Annet	74	44
Sum midler norske planer	1 995	2 070
Sum midler utenlandske planer	369	113
Sum midler	2 365	2 183

Investeringene i egenkapitalinstrumenter er gjort på global basis, og verdien er basert på noterte priser på rapporteringstidspunktet uten fradrag for estimert fremtidig salgskostnad. Obligasjonsinvesteringene er hovedsakelig mot norske kommuner. Norske kommuner er antatt å ha en rating tilsvarende AA, men for de fleste av disse investeringene finnes det ingen offisiell rating. Resterende obligasjonsinvesteringer er hovedsakelig i det norske markedet innenfor obligasjoner klassifisert som «Investment Grade».

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER (NORSKE PLANER):

Nedenfor vises virkningen på pensjonskostnader og forpliktelse ved 1 prosentpoeng økning eller reduksjon i diskonteringsrente. I tillegg vises virkningen av 1 prosentpoeng økning og reduksjon i lønnsvekst.

Beløp i millioner kroner	1 %-poeng økning	1 %-poeng reduksjon
Diskonteringsrente:	3,6 %	1,6 %
Endring i pensjonsforpliktelse økning (reduksjon)	(360)	363
Lønnsvekst:	3,5 %	1,5 %
Endring i pensjonsforpliktelse økning (reduksjon)	36	(34)

Note 29 | Annen langsiktig rentefri gjeld/forpliktelser

ANNEN LANGSIKTIG RENTEFRI GJELD OMFAFTER FØLGENDE POSTER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Derivater	1 164	82
Betingede avsetninger/utsatt vederlag	16	44
Utsatt inntekt	294	250
Øvrig rentefri langsiktig gjeld	197	356
Sum	1 670	732

Per 31.12.2015 bestod langsiktig rentefri gjeld av 1 164 millioner kroner i derivater, hvorav 477 millioner kroner i rentebytteavtaler i Det norske oljeselskap og 520 millioner kroner i valuta-terminkontrakter i Ocean Yield. Utsatt inntekt bestod hovedsakelig av 294 millioner kroner i Ocean Yield relatert til utsatt inntekt i Aker Floating Production og forhåndsbetalt charter leie knyttet til PCTC fartøyene Höegh Xiamen og Höegh Beijing. Øvrig rentefri langsiktig gjeld bestod hovedsakelig av kostnader i forbindelser med lease oppgradering i Akastor, samt ei-

endomsskatt i Philly Shipyard hvor betaling er utsatt til 2017.

Per 31.12.2014 besto langsiktig rentefri gjeld av 82 millioner i derivater, hvorav 42 millioner kroner i rentebytteavtaler i Det norske oljeselskap og 40 millioner i valutaterminkontrakter i Aker ASA, 44 millioner kroner i betingede avsetninger i Akastor i forbindelse med oppkjøp hvor endelig oppgjør til en viss grad er knyttet til fremtidig inntjening i selskapene. De betingende avsetningene per 31.12.2014 var i hovedsak

relatert til oppkjøp av Step Oiltools i 2011. 250 millioner kroner var relatert til utsatt inntekt i Aker Floating Production. Øvrig langsiktig rentefri gjeld bestod blant annet av 53 millioner kroner relatert til utsatt eiendomsskatt i Philly Shipyard, 55 millioner kroner i forskuddsbetalt charter i Ocean Yield for PCTC skipene Höegh Xiamen og Höegh Beijing, samt annen langsiktig rentefri gjeld i Akastor og Det norske oljeselskap på hhv 84 og 89 millioner kroner.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 23 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 24 | Resultat per aksje og utbytte per aksje og innskutt egenkapital
- Note 25 | Minoritetsinteresser
- Note 26 | Øvrige resultatelementer
- Note 27 | Rentebærende lån og kreditter
- Note 28 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
- Note 29 | Annen langsiktig rentefri gjeld/forpliktelser
- Note 30 | Avsetninger
- Note 31 | Panteheftelser og garantiforpliktelser
- Note 32 | Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser
- Note 33 | Finansielle instrumenter
- Note 34 | Betingede utfall
- Note 35 | Transaksjoner og avtaler med nærstående parter
- Note 36 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
- Note 37 | Aksjer eid av styret, konsernsjef og ledende ansatte
- Note 38 | Klassifisering av reserver og betingede ressurser (urevidert)
- Note 39 | Hendelser etter balansedagen

Note 30 | Avsetninger

2015				
Beløp i millioner kroner	Garantier	Fjerning og nedstenging	Øvrige	Sum
Balanseført verdi per 1. januar	1 005	3 623	425	5 053
Oppkjøp datter	-	-	(49)	(49)
Avsetninger i løpet av året	278	-	1 152	1 430
Avsetninger benyttet i løpet av året	(156)	(101)	(219)	(475)
Avsetninger reversert i løpet av året	(205)	(642)	(3)	(850)
Reklassifiseringer	(30)	427	74	471
Virkning av valutakursendringer	60	655	33	749
Balanseført verdi per 31. desember	953	3 963	1 412	6 328
Langsiktige forpliktelser	85	3 871	256	4 212
Kortsiktige forpliktelser	867	93	1 156	2 116
Balanseført verdi per 31. desember	953	3 963	1 412	6 328
2014				
Beløp i millioner kroner	Garantier	Fjerning og nedstenging	Øvrige	Sum
Balanseført verdi per 1. januar	949	976	529	2 453
Oppkjøp datter	29	2 255	(109)	2 175
Avsetninger i løpet av året	305	8	467	779
Avsetninger benyttet i løpet av året	(117)	(89)	(281)	(487)
Avsetninger reversert i løpet av året	(162)	-	(293)	(455)
Virkning av valutakursendringer	2	473	114	589
Balanseført verdi per 31. desember	1 005	3 623	425	5 053
Langsiktige forpliktelser	134	3 581	184	3 899
Kortsiktige forpliktelser	871	42	241	1 154
Balanseført verdi per 31. desember	1 005	3 623	425	5 053

Garantier

Avsetning for garantiarbeider relaterer seg til kostnader ved mulig fremtidig garantiarbeid på produkter og tjenester levert av Aker. Avsetningen er basert på forpliktelser konsernet har i henhold til inngåtte kontrakter samt erfaring med hyppighet og kostnader ved garantiarbeider. Eventuelle utbetalinger angående garantiarbeider kommer i garantiperioden som normalt er på to år.

Fjerning og nedstengningsforpliktelser

Hoveddelen av Det norske oljeselskaps fjernings- og nedstengningsforpliktelser er knyttet til de produserende feltene. Avsetningen er basert på et konsept for gjennomføring av fjerning som er i tråd med Petroleumsloven og internasjonale lover og retningslinjer. Beregningene forutsetter inflasjon på 2,5 prosent og nominell diskonteringsrente etter skatt på mellom 3,91 prosent og 5,93 prosent.

Øvrige avsetninger

Øvrige avsetninger omfatter i hovedsak Akastor med 687 millioner og Aker Solutions med 703 millioner kroner. Avsetningene relaterer seg til nedbemanning og omorganisering samt leieforpliktelser for ledige lokaler.

Det er avsatt 591 millioner kroner for garantiarbeid i Aker Solutions, 207 millioner i Akastor, 142 millioner kroner i Kværner samt 13 millioner kroner i Philly Shipyard.

Note 31 | Panteheftelser og garantiforpliktelser

PANTEHEFTELSE

Som en ordinær del av virksomheten stilles det løpende garantier for ferdigstilling og forskudd fra kunder. Slike garantier innebærer som regel at en finansinstitusjon stiller garanti overfor kunden. Det er stilt sikkerhet for rentebærende gjeld på 30,4 milliarder kroner fordelt mellom en reservebasert lånefasilitet (RBL) i Det norske oljeselskap på 18,7 milliarder kroner og pantelån og trekkfasiliteter på 11,8 milliarder kroner. RBL'en har sikkerhet i selskapsets andeler i alle nåværende produksjonslisenser og Johan Sverdrup-feltet, forsikringspoliser, pant i driftsmidler og varelager (såkalt "floating charge") samt i utestående fordringer. Bokført verdi av eiendeler stilt som sikkerhet for de resterende pantelån og trekkfasilitet utgjør 19,7 milliarder kroner.

GARANTIFORPLIKTELSE

Akastor ASA har avgitt skadesløsholdelsesgaranti overfor finansinstitusjoner relatert til finansieringen av de fem fartøylene i DOF Deepwater AS. Garantiene utgjorde 589 millioner kroner ved utgangen av 2015.

Note 32 | Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser

LEVERANDØRGJELD OG ANDRE BETALINGSFORPLIKTELSE OMFATTER FØLGENDE POSTER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Leverandørgjeld	3 831	5 540
Gjeld vedrørende konstruksjonskontrakter samt forskudd	8 464	8 190
Periodisering av drifts- og finanskostnader	6 833	8 117
Øvrige kortsiktige forpliktelser	5 753	5 704
Sum	24 881	27 550

Øvrige kortsiktige forpliktelser består blant annet av andel gjeld operatørlisenser (Det norske oljeselskap), skyldig skattetrekk, merverdi- og arbeidsgiveravgift samt avsetninger for lønn og feriepenger.

NETTO DRIFTSKAPITAL FORDELES MELLOM EIENDELER OG GJELD SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Varelager, prosjekter under utførelse, kundefordringer og øvrige kortsiktige fordringer	25 294	29 243
Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser	(24 881)	(27 550)
Kortsiktige avsetninger	(2 116)	(1 154)
Sum netto operasjonelle eiendeler	(1 703)	539
Derivater	(2 392)	(1 732)
Pensjonsmidler og andre anleggsmidler	1 049	360
Pensjonsforpliktelser, annen langsiktige rentefri gjeld og langsiktige avsetninger	(6 245)	(6 105)
Sum driftskapital	(9 292)	(6 939)

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSRNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSRNREGNSKAPET

- Note 23 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 24 | Resultat per aksje og utbytte per aksje og innskutt egenkapital
- Note 25 | Minoritetsinteresser
- Note 26 | Øvrige resultatelementer
- Note 27 | Rentebærende lån og kreditter
- Note 28 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
- Note 29 | Annen langsiktig rentefri gjeld/forpliktelser
- Note 30 | Avsetninger
- Note 31 | Panteheftelser og garantiforpliktelser
- Note 32 | Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser
- Note 33 | Finansielle instrumenter
- Note 34 | Betingede utfall
- Note 35 | Transaksjoner og avtaler med nærstående parter
- Note 36 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
- Note 37 | Aksjer eid av styret, konsernsjef og ledende ansatte
- Note 38 | Klassifisering av reserver og betingede ressurser (urevidert)
- Note 39 | Hendelser etter balansedagen

Note 33 | Finansielle instrumenter

Se også [note 6](#) Finansiell risikostyring og eksponering for beskrivelse av finansielle instrumenter.

SAMMENLIGNING AV VIRKELIG VERDI OG BALANSEFØRT VERDI

Balanseførte verdier og antatt virkelige verdier for finansielle eiendeler og forpliktelser:

Beløp i millioner kroner	2015		2014	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler bokført til virkelig verdi				
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	1 110	1 110	1 270	1 270
Finansielle eiendeler holdt for omsetning over resultat (inklusive derivater)	643	643	96	96
Finansielle eiendeler øremerket til virkelig verdi over resultat	156	156	128	128
Valutaterminkontrakter - sikringsbokføring	3 108	3 108	3 294	3 294
Sum finansielle eiendeler bokført til virkelig verdi	5 017	5 017	4 789	4 789
Finansielle eiendeler bokført til amortisert kost				
Utlån og fordringer	26 327	26 330	25 838	25 838
Kontanter og bankinnskudd (inklusive langsiktige bundne midler, note 19)	10 734	10 734	12 214	12 214
Sum finansielle eiendeler bokført til amortisert kost	37 061	37 065	38 052	38 052
Finansielle forpliktelser bokført til virkelig verdi				
Rentebytteavtaler - sikringsbokføring	120	120	146	146
Valutaterminkontrakter - sikringsbokføring	4 336	4 336	4 049	4 049
Andre derivater - sikringsbokføring	24	24	-	-
Derivatkontrakter - ikke sikringsbokføring	1 663	1 663	928	928
Sum finansielle forpliktelser bokført til virkelig verdi	6 143	6 143	5 123	5 123
Finansielle forpliktelser bokført til amortisert kost				
Obligasjons- og konvertible lån	15 462	15 031	11 574	11 372
Annen rentebærende gjeld	36 233	36 281	32 242	32 278
Langsiktig rentefrie finansielle forpliktelser	507	507	375	375
Kortsiktige rentefrie finansielle forpliktelser	15 145	15 145	19 062	19 062
Sum finansielle forpliktelser bokført til amortisert kost	67 346	66 963	63 252	63 086

8,4 milliarder kroner av finansielle forpliktelser med fast rente som vises i tabellen eksponering for renterisiko ([note 6](#)), er forpliktelser som i utgangs-punktet har variabel rente, men som er byttet til fast rente med rentebytteavtaler. I tabellen ovenfor vil endring av verdi på disse forpliktelsene på grunn av endringer i rentenivået framkomme på linjen rentebytteavtaler sikringsbokføring og på linjen derivatkontrakter - ikke sikringsbokføring.

VERDSETTELSESHIERARKIET

Tabellen nedenfor analyserer finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. Se [note 5](#) Regnskapsprinsipper for be-skrivelse av nivåer i hierarkiet.

Beløp i millioner kroner	2015		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Finansielle eiendeler bokført til virkelig verdi			
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	593	319	198
Finansielle eiendeler holdt for omsetning over resultat (inklusive derivater)	-	643	-
Finansielle eiendeler øremerket til virkelig verdi over resultat	117	40	-
Valutaterminkontrakter som brukes som sikring	-	3 108	-
Sum	710	4 110	198

Finansielle forpliktelser bokført til virkelig verdi

Rentebytteavtaler som brukes som sikring	-	120	-
Valutaterminkontrakter som brukes som sikring	-	4 336	-
Andre derivatkontrakter som brukes som sikring	-	24	-
Andre derivatkontrakter - forpliktelse	-	1 663	-
Sum	-	6 143	-

Rentebærende finansielle forpliktelser bokført til amortisert kost

Obligasjons- og konvertible lån	6 375	6 711	1 945
Annen rentebærende gjeld	-	36 145	136
Sum	6 375	42 856	2 081

FØLGENDE TABELL PRESENTERER ENDRINGENE I INSTRUMENTENE KLASSIFISERT I NIVÅ 3 PER 31. DESEMBER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
	Finansielle eiendeler	Finansielle eiendeler
Balanseført verdi per 1. januar	200	1 263
Overføring til nivå 3	-	3
Overføring fra nivå 3	(2)	(1 021)
Gevinst og tap i resultatregnskapet	(1)	143
Gevinst og tap i øvrige resultatelementer i totalresultatet	-	(134)
Salg	-	(53)
Balanseført verdi per 31. desember	198	200
Gevinster og tap i perioden inkludert i resultatregnskapet og øvrige resultatelementer i totalresultat for eiendeler og forpliktelser på nivå 3 eid ved utgangen av perioden	-	-

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 23 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 24 | Resultat per aksje og utbytte per aksje og innskutt egenkapital
- Note 25 | Minoritetsinteresser
- Note 26 | Øvrige resultatelementer
- Note 27 | Rentebærende lån og kreditter
- Note 28 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
- Note 29 | Annen langsiktig rentefri gjeld/forpliktelser
- Note 30 | Avsetninger
- Note 31 | Panteheftelser og garantiforpliktelser
- Note 32 | Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser
- Note 33 | Finansielle instrumenter
- Note 34 | Betingede utfall
- Note 35 | Transaksjoner og avtaler med nærstående parter
- Note 36 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
- Note 37 | Aksjer eid av styret, konsernsjef og ledende ansatte
- Note 38 | Klassifisering av reserver og betingede ressurser (urevidert)
- Note 39 | Hendelser etter balansedagen

◀ Noter 1-22

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

Note 34 | Betingede utfall

PROSJEKTRISIKO OG USIKKERHET

Konsernet har prosjekter som bygger på langsiktige kontrakter og noen av dem er to-talkontrakter til fastpris som er vunnet etter anbudskonkurranser. Manglende evne til å møte leveringstider eller ytelsesgarantier samt økning i prosjektkostnadene, kan resultere i kostnader som ikke kan dekkes inn og som kan være større enn inntektene fra det aktuelle prosjektet. Der hvor et prosjekt er identifisert som tapsbringende, gjøres det avsetninger for å dekke fremtidige tap. Regnskapsmessig behandling er basert på tilgjengelig informasjon og anbefalinger. Omstendigheter og informasjon kan endre seg i etterfølgende perioder, og endelig utfall kan derfor bli bedre eller dårligere enn hva vurderingene gjort på tidspunktet for utarbeidelsen av regnskapet tilsa.

RETTSLIGE TVISTEMÅL

Med virksomheter spredt over hele verden er selskaper i konsernet, gjennom deres aktiviteter, involvert i ulike tvister. Avsetninger er gjort for å dekke forventede tap som følge av disse tvistene i den grad negative resultater er sannsynlige og pålitelige estimater kan lages. Endelig avgjørelse i slike saker vil imidlertid alltid være forbundet med usikkerhet og kan resultere i at ansvaret overstiger de bokførte avsetningene.

SKATT

Selskaper i Aker konsernet har løpende saker til vurdering hos lokale skattemyndigheter i enkelte av landene konsernet opererer i. Konsernet har behandlet de sakene som ikke er endelig avgjort ut fra tilgjengelig informasjon på tidspunkt for avleggelse av årsregnskapet.

DET NORSKE OLJESELSKAP

Erstatningsansvar/forsikring

Som andre rettighetshavere på norsk kontinentalsokkel har selskapet et ubegrenset ansvar for skadeforvoldelse, inkludert forurensning. Selskapet har forsikret sitt pro rata ansvar på norsk sokkel på linje med øvrige oljeselskaper. Anleggene og ansvaret er dekket av en drifts-forsikringspolise.

USIKRE FORPLIKTELSER

Selskapet vil gjennom sin virksomhet være involvert i tvister, inkludert skattetvister. Potensielle skattekrav knyttet til skattemessig inntekt av Marathon Oil Norge AS før 1. januar 2014 vil bli refundert fra Marathon Group. Selskapet gjør avsetninger i regnskapet for sannsynlige forpliktelser basert på selskapets beste estimater og i tråd med IAS 37. Ledelsen er av den oppfatning at ingen tvister vil føre til betydelige forpliktelser for selskapet.

KVÆRNER

Longview-prosjektet

I 2011 innledet Kvaerner North American Construction, Inc. (KNAC) og dets partner voldgiftssak mot Longview og Amec Foster Wheeler North America Corp. (Foster Wheeler) knyttet til Longview-prosjektet som ble levert i 2011. Tidlig i januar 2015 ble det inngått forlik med Longview Power, LLC, m.fl. Forliket ga en innbetaling til KNAC på USD 48 millioner fra de forskjellige partene i februar 2015. 18. oktober 2015 ble KNAC tilkjent USD 74 millioner i voldgiftssaken mot Foster Wheeler. Se [note 39](#) for endelig forlik med Foster Wheeler inngått i mars 2016.

Nordsee Ost-prosjektet

I 2012 ble det innledet voldgiftssak i forbindelse med Nordsee Ost-prosjektet. De siste vindmølleunderstellene til prosjektet ble levert i oktober 2013. Voldgiftssaken om prosjektet vil ta lengre tid enn opprinnelig antatt på grunn av et komplekst saksforhold, og avgjørelsen har blitt utsatt. Det er for tiden ikke mulig å anslå når voldgiftssaken vil bli avgjort. Det foreligger fremdeles betydelig usikkerhet knyttet til det endelig utfallet av saken.

HAVFISK

Nordland Havfiske AS inngikk den 11. desember 2013 en kontrakt vedrørende avtale om salg av fartøyet Jergul inklusiv 1,35 kvoteenheter av torsk og hyse. Avtalen bortfalt grunnet manglende godkjenning fra myndighetene, noe som var en forutsetning for at avtalen kunne bli gjennomført. Avtalen utløp 01.07.2014 da godkjenneelse fra myndighetene fortsatt ikke forelå. Senere kom avslag fra myndighetene på gjennomføring av transaksjonen.

Havfisk og Nordland Havfiske AS mottok stevning fra Hermes AS i saken med krav om erstatning for tap begrenset oppad til 150 328 200 kroner inkludert renter. Saken ble behandlet i Nord-Troms tingrett i november 2015. I dom av 11. desember konkluderte retten med at Havfisk og Nordland Havfiske AS frifinnes for hele kravet og ble tilkjent saksomkostninger. Hermes AS har anket saken til Lagmannsretten og saken forventes å bli behandlet i løpet av 2016.

Note 35 | Transaksjoner og avtaler med nærstående parter

Hovedaksjonæren i Aker ASA er TRG Holding AS som igjen er kontrollert av Kjell Inge Røkke og hans familie via The Resource Group TRG AS (TRG AS). Alle virksomheter kontrollert av Kjell Inge Røkke anses som nærstående til Aker konsernet.

TRANSAKSJONER MED KJELL INGE RØKKE OG FAMILIE

Aker har ingen vesentlige mellomværende eller andre transaksjoner med Kjell Inge Røkke utenom godtgjørelse som styrets formann (se [note 36](#)). I den grad ansatte i Aker utfører tjenester for Kjell Inge Røkke eller andre nærstående parter mottar Aker full kostnadsdekning

gjennom løpende fakturering. For 2015 betalte Kjell Inge Røkke 1,7 millioner kroner pluss merverdiavgift for slike tjenester og leie av lokaler (1,3 millioner kroner i 2014).

I 2015 har Aker kjøpt tjenester fra TRG AS og Kjell Inge Røkke for 2,4 millioner kroner (1,7 millioner kroner i 2014).

Aker eier et fly som driftes av Sundt Air Management. Det faktureres løpende for bruk av flyet til de som bruker det.

Gjennom sitt 100 prosent eide datterselskap Antarctic Harvesting Holding AS, tegnet TRG

konsernsjef i Akastor ASA fra august 2015, og 781 688 kroner i godtgjørelse fra Philly Shipyard ASA som styreformann i selskapet (inklusive som arbeidende styreformann fram til 15. april 2015). I 2014 mottok han USD 506 365 som konsernsjef og arbeidende styreformann i Philly Shipyard.

TRANSAKSJONER MED HØEGH AUTOLINERS

Ocean Yield ASA, et 73,0 prosent eid datterselskap av Aker ASA, inngikk i mai 2014 kontrakter for kjøp av to bilskip (Pure Car Truck Carriers) fra Høegh Autoliners. Skipene ble levert i juni 2014, og opereres på 8 års «hell & high water» bareboat kontrakter med Høegh Autoliners.

Ocean Yield ASA inngikk i september 2013 nybyggingskontrakter for to bilskip (Pure Car Truck Carriers) med Xiamen Shipbuilding Industry Co. Ltd (“Xiamen”). Etter levering i januar og april 2016, vil skipene operere på 12 års «hell & high water» bareboat kontrakter med Høegh Autoliners.

Avtalene ble inngått av styret i Ocean Yield. Styremedlem i Aker ASA Leif O. Høegh er styreleder i Høegh Autoliners.

TRANSAKSJONER MED ANSATTE

I februar 2014 solgte Aker ASA 0,98 prosent av aksjene i Aker BioMarine AS til ledelsen i selskapet for 16 millioner kroner. I oktober 2015 kjøpte Aker ASA tilbake 0,49 prosent av aksjene i Aker BioMarine AS for 7 millioner kroner i forbindelse med lederskifte i selskapet.

Aker solgte i oktober 2015 sin investering i Ocean Harvest AS gjennom en “management buyout”. Kjøperselskapet Ocean Harvest Invest AS er kontrollert av to tidligere ansatte i Aker ASA og Aker BioMarine AS. Aker muliggjorde transaksjonen ved å tilby en selgerkreditt på

USD 66,5 millioner og garanterte for selskapets langsiktige gjeld.

Som et led i prosessen for å utvikle fondsstrukturen i Convento Capital Fund, besluttet Aker i juli 2015 å overta resterende 9,99 prosent av de utestående aksjene i Convento Capital Fund AS fra Fausken Invest AS. Fausken Invest er et selskap kontrollert av Frank O. Reite, som var konsernsjef i Akastor ASA frem til juli 2015 og siden august 2015 har vært CFO i Aker ASA. Kjøpsprisen for aksjeposten var 24,7 millioner kroner. Samtidig terminerte Convento Capital Fund AS en rådgivningsavtale som tidligere hadde blitt inngått mellom Convento Capital Fund AS og Convento AS, mot å betale et termineringsbeløp på 20,3 millioner kroner. Convento AS er et selskap kontrollert av Frank O. Reite gjennom Fausken Invest AS.

TRANSAKSJONER MED TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Aker BioMarine Manufacturing LLC og Aker BioMarine Financing LLC

Aker BioMarine har gitt et lån til Aker BioMarine Financing LLC, som ved utgangen av 2015 var bokført til USD 15,2 millioner (134 millioner kroner). Per utgangen av 2014 var lånet bokført til USD 10,7 millioner (78 millioner kroner).

Fornebuporten Boligutvikling AS

Selskapet leier lokaler av Fornebuporten og Aker mottar full kostnadsdekning gjennom løpende fakturering for utførte tjenester for Fornebuporten Boligutvikling. I februar 2015, kjøpte Aker resterende 50 prosent av aksjene i Fornebuporten Boligutvikling AS.

DOF Deepwater AS

Et lån på 82 millioner kroner (84 millioner kroner i 2014) er gitt til den felleskontrollerte virk-

somheten DOF Deepwater i 2014. Aker ASA's datterselskap Akastor ASA har avgitt garantier til finansinstitusjoner relatert til finansieringen av de fem fartøyene i DOF Deepwater.

Philly Tankers AS

I Juli 2014 gjennomførte Philly Tankers en rettet emisjon på USD 65 millioner med påfølgende notering på den norske OTC-listen. Forut for emisjonen i Philly Tankers, bidro Philly Shipyard, med en egenveksel pålydende USD 58 millioner som egenkapital i Philly Tankers. Denne egenvekselen vil bli redusert dollar-for-dollar etter hvert som verftet bruker egne midler på byggingen av Skrog 025 og 026. Siden egenvekselen ble utstedt som et rentefritt instrument, har Philly Shipyard neddiskontert verdien for så periodisk å tillegge en beregnet rentekostnad på den neddiskonterte verdien. Det fulle pålydende beløpet forfaller til betaling på det tidligste av leveringstidspunktet for Skrog 026 og 30. november 2018. Dollar-for-dollar reduksjonen startet i tredje kvartal 2015, med en total reduksjon frem til 31. desember 2015 på USD 44.2 millioner. Per 31. desember 2015 var bokført beløp på egenvekselen USD 13,8 millioner (USD 56.3 millioner per utgangen av 2014).

Fornebu Gateway AS

I oktober 2015 ble konsernets investering i to kontorbygg under oppføring på Fornebu solgt til eiendomskonsortiet Fornebu Gateway AS. Aker eier 25 prosent av aksjene i Fornebu Gateway AS, mens TRG AS eier 15 prosent. Fornebu Gateway AS er behandlet som tilknyttet selskap i Akers konsernregnskap, og flere av selskapene i Aker konsernet leier lokaler i kontorbyggene. Total leie betalt i 2015 fra Aker-selskaper til Fornebu Gateway utgjorde 7,4 millioner kroner.

TRANSAKSJONER OG MELLOMVÆRENDE MOT NÆRSTÅENDE PARTER I 2015 OG 2014		
Beløp i millioner kroner	2015	2014
Resultatregnskap:		
Omsetning	452	245
Driftskostnader	(99)	(153)
Netto finansposter	(12)	6
Resultat før skatt	341	98
Balanse:		
Rentebærende fordringer	216	176
Kundefordringer og andre rentefrie omløpsmidler	57	19
Totale eiendeler	273	195
Leverandørgjeld og andre rentefrie forpliktelser	(6)	(27)
Rentebærende lån	(121)	(417)
Netto eksponering	146	(249)

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG
TOTALRESULTAT

BALANSE PER 31. DESEMBER

ENDRING I EGENKAPITALEN

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET

- Note 23 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 24 | Resultat per aksje og utbytte per aksje og innskutt egenkapital
- Note 25 | Minoritetsinteresser
- Note 26 | Øvrige resultatelementer
- Note 27 | Rentebærende lån og kreditter
- Note 28 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
- Note 29 | Annen langsiktig rentefri gjeld/forpliktelser
- Note 30 | Avsetninger
- Note 31 | Panteheftelser og garantiforpliktelser
- Note 32 | Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser
- Note 33 | Finansielle instrumenter
- Note 34 | Betingede utfall
- Note 35 | Transaksjoner og avtaler med nærstående parter
- Note 36 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
- Note 37 | Aksjer eid av styret, konsernsjef og ledende ansatte
- Note 38 | Klassifisering av reserver og betingede ressurser (urevidert)
- Note 39 | Hendelser etter balansedagen

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

Note 36 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte

GODTGJØRELSE TIL STYRET		
Beløp i kroner	2015	2014
Kjell Inge Røkke (styrets leder)	555 000	560 000
Finn Berg Jacobsen (styrets nestleder)	385 000	388 333
Kristin Krohn Devold (styremedlem)	335 000	338 333
Stine Bosse (styremedlem til 17.04.2015)	111 667	338 333
Karen Simon (styremedlem)	335 000	338 333
Leif O. Høegh (styremedlem)	335 000	338 333
Anne Marie Cannon (styremedlem fra 17.04.2015)	223 333	-
Atle Tranøy (ansatt representant)	167 500	169 167
Tommy Angeltveit (ansatt representant til 17.04.2015)	55 833	169 167
Nina Hanssen (ansatt representant til 17.04.2015)	55 833	169 167
Arnfinn Stensø (ansatt representant)	167 500	169 167
Amram Hadida (ansatt representant fra 17.04.2015)	111 667	-
Inger Elise Karlsen (ansatt representant fra 17.04.2015)	111 667	-
Sum	2 950 000	2 978 333

REVISJONSKomiteHONORAR		
Beløp i kroner	2015	2014
Finn Berg Jacobsen (leder av revisjonskomiteen)	170 000	171 667
Atle Tranøy	115 000	116 667
Kristin Krohn Devold (fra 17.04.2015)	76 667	-
Stine Bosse (til 17.04.2015)	38 333	116 667
Sum	400 000	405 000

GODTGJØRELSE TIL VALGKOMITE		
Beløp i kroner	2015	2014
Kjell Inge Røkke (leder av valgkomiteen fra 17.04.2015)	36 667	-
Gerhard Heiberg	55 000	55 000
Leif-Arne Langøy	55 000	55 000
Sum	146 667	110 000

Alle godtgjørelser er opptjent i regnskapsåret. Der hvor beløp ikke er utbetalt innen årets slutt er det avsatt i henhold til beste estimat.

The Resource Group AS (TRG) har gjennom styrets leder Kjell Inge Røkke opptjent styrehonorar (inkludert valgkomitehonorar) fra Aker ASA i 2015 på 591 667 kroner (560 000 kroner i 2014). I tillegg har TRG gjennom Kjell Inge Røkke opptjent et samlet styrehonorar på 1 433 867 kroner (1 521 538 kroner i 2014) fra andre Aker eide selskaper (se også [note 35](#) Nærstående transaksjoner).

Enkelte av styremedlemmene har styreverv i andre selskap tilknyttet Aker. Styrets medlemmer har ikke opptjent andre ytelser fra Aker ASA i 2015 eller 2014 enn ytelser beskrevet ovenfor.

ORGANSASJONSSTRUKTUR I AKER

Akers mange operative bedrifter er organisert i en industriell og en finansiell portefølje. Organisasjonsmodellen i Aker ASA innebærer at Aker ASA ikke har en konsernledelse i tradisjonell forstand. Ledende ansatte i Aker ved utgangen av 2015 består av konsernsjef Øyvind Eriksen og finansdirektør Frank O. Reite.

RETNINGSLINJER FOR GODTGJØRELSE TIL LEDEnde ANSATTE

Veiledende retningslinjer:

Lønnsordningen for ledende ansatte inkluderer en fast årslønn, standard pensjons- og forsikringsordning for ansatte og variabel lønn. Det viktigste formålet med lønnssystemet for ledende ansatte er å stimulere til en sterk og vedvarende resultatorientert kultur som bidrar til økning av aksjeverdiene.

Systemet for variabel lønn skal bidra til oppnåelse av gode finansielle resultater og ledelse i henhold til selskapets verdier og etiske retningslinjer. Den variable lønnen består av tre hovedelementer. Det første elementet er bonusutbetaling relatert til utbytte for selskapets aksje, og det andre elementet er bonusutbetaling på grunnlag av personlig måloppnåelse. Ved gjennomføringen av spesielle prosjekter er det unntaksvis anledning for tildeling av bonus/variabel lønn utover dette. Det tredje elementet av den variable lønnen er beskrevet under «Bindende retningslinjer» nedenfor.

Selskapets ledende ansatte er medlemmer i de kollektive pensjons- og forsikringsordningene som gjelder for alle ansatte. Den kollektive pensjonsordningen gjelder for lønn inntil 12G. Selskapet praktiserer standard ansettelses-

kontrakter og standard ansettelsesbetingelser vedrørende oppsigelsestid og etterlønn for ledende ansatte. Ledende ansatte kan sies opp med 3 måneders varsel. Dersom selskapet sier opp ansettelsesforholdet, har de ledende ansatte rett til 3 eller 6 måneders etterlønn fra utløpet av oppsigelsesperioden.

Bindende retningslinjer:

Ett av de tre hovedelementene for den variable lønnen er tildeling av bonusaksjer beregnet på grunnlag av økning i verdijustert egenkapital. Øvrige elementer av den variable lønnen er beskrevet under «Veiledende retningslinjer» ovenfor. I tillegg har de ansatte en mulighet til å kjøpe Aker ASA aksjer med rabatt på gjeldende børskurs (se Aker ASA [note 2](#) for beskrivelse av ordningene). Selskapet tilbyr ikke aksjeoppsjonsprogrammer til ansatte.

GODTGJØRELSE TIL LEDEnde ANSATTE

Konsernsjef Øyvind Eriksens ansettelsesforhold kan sies opp av begge parter med 3 måneders gjensidig oppsigelsesfrist. Dersom selskapet sier opp ansettelsesforholdet med Øyvind Eriksen, har han rett til 3 måneders varsel og 3 måneders etterlønn fra utløpet av oppsigelsesperioden. Dette beløpet vil ikke bli utbetalt dersom han fortsetter ansettelsen i et annet selskap innen Aker konsernet. Lønnsordningen for Øyvind Eriksen inkluderer en fast årslønn, standard pensjons- og forsikringsordning for ansatte og variabel lønn. Han vil kunne motta inntil to tredeler av en årslønn i variabel lønn. Opptjent lønn for Øyvind Eriksen i 2015 var 15 342 079 kroner (14 218 452 kroner i 2014) samt variabel lønn på 9 407 048 kroner (43 478 kroner i 2014). Verdien av tilleggsytelser utgjorde 12 545 kroner i 2015 (17 391 kroner i 2014) og netto pensjonskostnader i 2015 for Øyvind Eriksen utgjorde 311 193 kroner (250 812 kroner i 2014).

Frank O. Reite ble ansatt som ny finansdirektør 10. august 2015. Ansettelsesforholdet kan sies opp av begge parter med 3 måneders gjensidig oppsigelsesfrist. Dersom selskapet sier opp ansettelsesforholdet med Frank O. Reite, har han rett til 3 måneders etterlønn regnet fra fratredelsestidspunktet. Dette beløpet vil ikke bli utbetalt dersom han fortsetter ansettelsen i et annet selskap innen Aker konsernet. Lønnsordningen for Reite inkluderer en fast årslønn, standard pensjons- og forsikringsordning for ansatte og variabel lønn. Variabel lønn for Reite inkluderer også en ordning med tildeling av bonusaksjer og en mulighet til å kjøpe Aker ASA aksjer med rabatt på gjeldende børskurs (se Aker ASA [note 2](#) for beskrivelse av ord-

ningen). Han vil totalt kunne motta inntil 140 prosent av en årslønn i variabel lønn. Frank O. Reite har i 2015 gjennom selskapet Fausken Invest AS kjøpt 5 435 Aker ASA aksjer med rabatt. Opptjent lønn for Reite i 2015 var på 1 547 862 kroner, samt variabel lønn på 1 869 482 kroner. Dette inkluderer verdi av bonusaksjer i Aker ASA tildelt for 2015. Verdien av tilleggsytelser utgjorde 6 836 kroner i 2015 og netto pensjonskostnader for Reite utgjorde 124 955 kroner i 2015.

Trond Brandsrud fratrådte sin stilling som finansdirektør 31. juli 2015. I henhold til sluttavtale har han mottatt 6 måneders etterlønn regnet fra fratredelsestidspunktet, med motregning i ytelser mottatt fra Det norske oljeselskap for prosjektbasert engasjement i perioden etter fratreden. Lønnsordningen for Brandsrud inkluderte en fast årslønn, standard pensjons- og forsikringsordning for ansatte og variabel lønn. Han kunne motta inntil 140 prosent av en årslønn i variabel lønn. Variabel lønn for Brandsrud inkluderte også en ordning med tildeling av bonusaksjer og en mulighet til å kjøpe Aker ASA aksjer med rabatt på gjeldende børskurs (se Aker ASA [note 2](#) for beskrivelse av ordningen). Trond Brandsrud har i 2015 gjennom selskapet Nordbrand Invest AS kjøpt 5 500 Aker ASA aksjer med rabatt (5 630 aksjer i 2014). Opptjent lønn for Brandsrud i 2015 var på 3 636 212 kroner (4 870 433 kroner i 2014), samt variabel lønn på 381 487 kroner (2 812 133 kroner i 2014). Han fikk ikke tildelt bonusaksjer i Aker ASA for 2015 (og ingen tildeling av bonusaksjer for 2014). Verdien av tilleggsytelser utgjorde 32 162 kroner i 2015 (17 439 kroner i 2014) og netto pensjonskostnader for Brandsrud utgjorde 187 120 kroner i 2015 (262 682 kroner i 2014).

Ledende ansatte mottar ikke godtgjørelse for styreverv eller godtgjørelse som medlem av valgkomite i andre selskaper tilknyttet Aker. Aker ASA har i 2015 inntektsført 1 142 499 kroner for Øyvind Eriksens styreverv. For Frank O. Reites styreverv i selskaper tilknyttet Aker har Aker ASA i 2015 inntektsført 283 333 kroner, og for Trond Brandsruds styreverv i selskaper tilknyttet Aker har Aker ASA i 2015 inntektsført 407 500 kroner.

Konsernsjefen og andre ledende ansatte har ingen andre ordninger i sitt ansettelsesforhold enn som beskrevet ovenfor. De har dermed ingen lån, sikkerhetsstillelse eller aksjeoppsjonsrettigheter i sine ansettelsesforhold.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSRNET

RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT
BALANSE PER 31. DESEMBER
ENDRING I EGENKAPITALEN
KONTANTSTRØMOPPSTILLING
NOTER TIL KONSRNREGNSKAPET

Note 23	Kontanter og kontantekvivalenter
Note 24	Resultat per aksje og utbytte per aksje og innskutt egenkapital
Note 25	Minoritetsinteresser
Note 26	Øvrige resultatелемenter
Note 27	Rentebærende lån og kreditter
Note 28	Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
Note 29	Annen langsiktig rentefri gjeld/forpliktelser
Note 30	Avsetninger
Note 31	Pantehaftelser og garantiforpliktelser
Note 32	Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser
Note 33	Finansielle instrumenter
Note 34	Betingede utfall
Note 35	Transaksjoner og avtaler med nærstående parter
Note 36	Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
Note 37	Aksjer eid av styret, konsernsjef og ledende ansatte
Note 38	Klassifisering av reserver og betingede ressurser (urevidert)
Note 39	Hendelser etter balansedagen

◀ Noter 1-22

AKER ASA

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

Note 37 | Aksjer eid av styret, konsernsjef og ledende ansatte

Følgende antall aksjer var eid av styremedlemmer og konsernledelse og deres nærstående i Aker ASA per 31. desember 2015.

	Aker ASA
Styret:	
Kjell Inge Røkke (styrets leder) ¹⁾	50 673 577
Finn Berg Jacobsen (styrets nestleder)	5 159
Leif O. Høegh (styremedlem) ²⁾	139 309
Anne Marie Cannon (styremedlem)	-
Karen Simon (styremedlem)	-
Kristin Krohn Devold (styremedlem)	-
Atle Tranøy (ansatt representant)	-
Inger Elise Karlsen (ansatt representant)	-
Amram Hadida (ansatt representant)	-
Arnfinn Stensø (ansatt representant)	-
Ledende ansatte:	
Øyvind Eriksen (konsernsjef) ³⁾	144 911
Frank O. Reite (finansdirektør) ⁴⁾	5 435

¹⁾ Eier sammen med sin kone Anne Grete Eidsvig 100 % i The Resource Group TRG AS (TRG AS). TRG AS eier 99,45 % av TRG Holding AS, som igjen eier 66,99 % i Aker ASA. I tillegg eier TRG AS direkte 1,19 % i Aker ASA.

Kjell Inge Røkke eier også 180 000 aksjer direkte i Ocean Yield ASA.

²⁾ Leif O. Høegh har en indirekte eierinteresse på 139 309 Aker ASA aksjer.

³⁾ Eies gjennom det heleide selskapet Erøy AS som også eier 100 000 B-aksjer (0,2 %) i TRG Holding AS.

⁴⁾ Eies gjennom det heleide selskapet Fausken Invest AS. I tillegg eier Fausken Invest AS 200 000 aksjer i Akastor ASA, 1 026 632 aksjer i Havfisk ASA og 11 111 aksjer i Ocean Yield ASA.

Note 38 | Klassifisering av reserver og betingede ressurser (urevidert)

Akers olje- og gassreserver og betingede ressurser kan henføres til datterselskapet Det norske oljeselskap ASA («Det norske») som er en aktør på norsk kontinentalsokkel. Det norske publiserer årlig en reserverapport i samsvar med krav fra Oslo Børs der selskapets aksjer er notert.

Olje- og gassreserver og betingede ressurser er klassifisert i henhold til Society of Petroleum Engineers' ressurskvalifiseringssystem - vanligvis referert til som SPE PRMS (Petroleum Resource Management System). Graden av sannsynlig kommersialitet ligger til grunn for klassifiseringen. SPE er godkjent av Oslo Børs.

Børsnoterte selskaper skal utvise forsiktighet når de rapporterer reserver og betingede ressurser. Derfor rapporteres det et konservativt estimat for utvinnbare volumer (P90) som skal ha 90 prosent sannsynlighet for å kunne bli større når det foreligger mer informasjon. Disse reservene kalles Sikre reserver (1P). I tillegg rapporterer man et forventningsrett estimat (P50) som har 50 prosent sannsynlighet for å bli større og 50 prosent sannsynlighet for å bli mindre. Disse reservene kalles Sikre og Sannsynlige (2P). Mulige reserver (3P) rapporteres ikke.

Det norske har eierinteresser i 17 felt/prosjekter som inneholder reserver, se tabell 1. Av disse feltene er ni i underklassen «Produksjon» og åtte er i underklassen «Godkjent for Utbygging». Legg merke til at feltene Alvheim og Volund har reserver både i underkategoriene «Produksjon» og «Godkjent for Utbygging».

Det norske oljeselskaps andeler i de forskjellige feltene / prosjektene er som følger (andel og operatør i parentes):

- Underklasse Produksjon: Alvheim (65 %, Det norske), Volund (65 %, Det norske), Vilje (46,907 %, Det norske), Bøyla (65 %, Det norske), Jette (70 %, Det norske), Varg (5 %, Talisman), Jotun (7 %, Exxon Mobil), Atla (10 %, Total), Enoch (2%, Talisman), Boa (57,623 %, Det norske).
- Underklasse Godkjent for Utbygging: Alvheim Kameleon Phase 3 (65 %, Det norske), Alvheim infill well Boa Kam North (65 %, Det norske), Ivar Aasen-prosjektet (34,7862 %, Det norske), Volund infill wells (65 %, Det norske), Gina Krog (3,3 %, Statoil), Hanz (35 %, Det norske), Viper/Kobra (65 %, Det norske), Johan Sverdrup (11,5733%, Det norske).

Sum netto påviste reserver (P90/1P) per 31. desember 2015 for Det norske er anslått til 374 millioner fat oljeekvivalenter. Sum påviste og sannsynlige reserver (P50/2P) er anslått til 498 millioner fat oljeekvivalenter. Splitten mellom væske og gass og mellom de ulike underkategorier er vist i tabell 1 nedenfor.

Plan for Utbygging og Produksjon (PUD) for Johan Sverdrup Fase 1 ble godkjent av norske myndigheter i januar 2015. Reservene fra fase 1 er i år derfor kategorisert i underklassen "Godkjent for Utbygging"/ under utbygging. Reservoarsimuleringer viser at mer enn 80 prosent av reservene fra en full feltutbygging vil bli produsert gjennom en fase 1 utbygging. Selv om en PUD for framtidige faser ennå ikke er levert, har Det norske valgt å inkludere alle reserver fra en full feltutvikling i underkategori "Godkjent for Development"/under utvikling. Flere utbyggingsløsninger for framtidige faser er under evaluering i Johan Sverdrup partnerskap og et konseptvalg vil bli tatt høsten 2016. Men reservene fra en framtidig utbygging er i stor grad uavhengig av valgt løsning. Selv en "minimum utbygging" som inkluderer kun nye brønner i flankeområdene og marginal eller ingen CAPEX brukt på å øke produksjonskapasiteten i forhold til fase 1 kapasiteter, vil gi omtrent de samme reservene som en stor/dyr utbygging med ytterligere prosesskapasitet

installert i tillegg til brønner i flankeområdene. Investeringer knyttet til økt prosesskapasitet er derfor i stor grad knyttet til akselerasjon av produksjon og dermed økt nåverdi og ikke for å øke reservene.

Selv om Jotun og Varg-feltene vil produsere marginale volumer i 2016, har Det norske ikke inkludert reserver fra disse feltene i selskapets reservegrunnlaget per 31. desember 2015. Grunnen til dette er at både påviste og påviste pluss sannsynlige produksjonsprofiler for begge feltene indikerer negativ kontantstrøm per 31 desember 2015. Dette er i henhold til SPE's "Petroleum Resources Management System".

Endringer fra 2014 reserverapport er oppsummert i tabell 2. Hovedårsaken til økt netto reserveestimat er at Johan Sverdrup er klassifisert som reserver i 2015. Per 31. desember 2015 representerer Johan Sverdrup 64 prosent og 61 prosent av henholdsvis netto påviste reserver (1P/ 90) og netto påviste pluss sannsynlige reserver (2P/P50).

Med unntak av Johan Sverdrup er det kun små endringer i reserveestimatene i forhold fjorårets rapportering. To infill brønner på Volund ble sanksjonert i 2015 og har blitt inkludert i "Godkjent for Utbygging". I tillegg har to brønner blitt boret og ferdigstilt på Alvheim i 2015. Reserver assosiert med disse brønnene har flyttet fra "Godkjent for Utbygging" og inngår nå i Alvheim basis reserve-estimatet ("I Produksjon"). Også Bøyla kom i produksjon i 2015 og er derfor reklassifisert fra "Godkjent for Utbygging" til "I Produksjon"

Fremtidig oljeprisforutsetning for reservene gitt i tabell 1 er 60 USD/fat. Gjennomsnittlig oljepris i perioden 1. oktober 2014 til 1. oktober 2015 var 60,3 USD/fat. En sensitivitet med en høyere oljepris på 70 USD/fat hadde bare mindre virking på netto totale reserver til Det norske. Også et lavere pris scenario med en oljepris på 50 USD/fat har blitt testet. Dette ga kun mindre endringer i reserver i forhold til basisoljeprisforutsetning på 60 USD/fat.

Det norske hadde en gjennomsnittlig netto produksjon på 60 tusen fat oljeekvivalenter (mboepd) i 2015.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

RESULTATREGNSKAP OG TOTALRESULTAT
BALANSE PER 31. DESEMBER
ENDRING I EGENKAPITALEN
KONTANTSTRØMOPPSTILLING
NOTER TIL KONSRNREGNSKAPET

Note 23	Kontanter og kontantekvivalenter
Note 24	Resultat per aksje og utbytte per aksje og innskutt egenkapital
Note 25	Minoritetsinteresser
Note 26	Øvrige resultatelementer
Note 27	Rentebærende lån og kreditter
Note 28	Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
Note 29	Annen langsiktig rentefri gjeld/forpliktelser
Note 30	Avsetninger
Note 31	Panteheftelser og garantiforpliktelser
Note 32	Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser
Note 33	Finansielle instrumenter
Note 34	Betingede utfall
Note 35	Transaksjoner og avtaler med nærstående parter
Note 36	Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
Note 37	Aksjer eid av styret, konsernsjef og ledende ansatte
Note 38	Klassifisering av reserver og betingede ressurser (urevidert)
Note 39	Hendelser etter balansedagen

TABELL 1 - RESERVER FORDELT PER FELT:

1P / P90 (lavt estimat)							2P / P50 (beste estimat)					
	Andel %	Olje (mill fat)	Brutto NGL Mton	Gass (mrd m3)	millioner fat olje-ekvivalenter	Netto millioner fat olje-ekvivalenter	Olje (mill fat)	Brutto NGL Mton	Gass (mrd m3)	millioner fat olje-ekvivalenter	Total millioner fat olje-ekvivalenter	Netto millioner fat olje-ekvivalenter
Per 31.12.2015												
I produksjon (IP)												
Alvheim Norway	65 %	55,7	-	0,6	59,7	38,8	74,5	-	1,2	81,8		53,2
Vilje	46,9 %	9,6	-	-	9,6	4,5	17,5	-	-	17,5		8,2
Volund	65 %	8,8	-	0,1	9,2	6	16,1	-	0,2	17,5		11,4
Bøyla	65 %	10,1	-	0,1	10,5	6,8	16,3	-	0,1	17,1		11,1
Atla	10 %	0,2	-	0,3	1,9	0,2	0,4	-	0,5	3,5		0,4
Jotun	7 %	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Varg	5 %	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-
Jette	70 %	0,1	-	-	0,1	0,1	0,2	-	-	0,2		0,1
Enoch	2 %	-	-	-	-	-	0,1	-	-	0,1		-
Sum						56,4						84,4
Godkjent for utbygging (GfU)												
Alvheim Kam Phase 3	65 %	-	-	2,1	13,1	8,5	-	-	3,3	21,1		13,7
Alvheim infill Boa Kam North	65 %	3,7	-	0,1	4,1	2,6	8,7	-	0,1	9,6		6,3
Viper/Kobra	65 %	4,6	-	0,1	4,9	3,2	7,8	-	0,1	8,5		5,5
Volund Infill	65 %	6,6	-	0,1	7,2	4,7	10,6	-	0,2	11,6		7,5
Ivar Aasen	34,8 %	108,5	0,8	4,4	145,4	50,6	146,4	0,9	4,7	186,3		64,8
Hanz	35 %	12,1	0,1	0,3	14,6	5,1	14,4	0,1	0,4	17,7		6,2
Gina Krog	3,3 %	80,4	2,4	7,7	157,6	5,2	105,6	3,2	11,5	216,4		7,1
Johan Sverdrup	11,6 %	1 925,6	4,7	11,3	2 052,9	237,6	2 452	6	14,5	2 615,4		302,7
Sum						317,5						413,8
Sum Reserver 31.12.2015						373,9						498,2
Sum Reserver 31.12.2014						143						205,6

TABELL 2 - AGGREGERTE RESERVER OG ENDRINGER I LØPET AV 2015:

Netto endring i reserver (millioner fat oljeekvivalenter)	I produksjon		Under utvikling		Sum	
	1P / P90	2P / P50	1P / P90	2P / P50	1P / P90	2P / P50
Balanse per 31. desember 2014	50	80,7	93	125	143	205,6
Produksjon	(21,9)	(21,9)	-	-	(21,9)	(21,9)
Salg/Kjøp	-	-	-	-	-	-
Utvidelser og funn	-	-	-	-	-	-
Nye utbygginger	3,3	6,6	231	288,9	234,3	295,6
Revisjon av tidligere estimat	24,9	18,9	(6,5)	(0,2)	18,4	18,7
Balanse per 31. desember 2015	56,4	84,4	317,4	413,7	373,7	498
Delta	6,4	3,7	224,4	288,7	230,8	292,4

Note 39 | Hendelser etter balansedagen

AKASTOR REFINANSIERING

11. mars 2016 signerte Akastor ASA en avtale med sitt banksyndikat om å endre og utvide sine nåværende bankfasiliteter til juli 2019. De eksisterende bankfasilitetene med forfall i 2017 vil bli erstattet av en USD 422,5 millioner trekkfasilitet (Fasilitet A) med forfall i juli 2019. I tillegg har Akastor kommet til enighet med DNB, Nordea og SEB om en ny trekkfasilitet på 362,5 millioner kroner (Fasilitet C) med forfall i juni 2017. Den eksisterende trekkfasiliteten på 2,0 milliarder kroner (Fasilitet B) forfaller fremdeles i juli 2019.

SALG AV EIENDOMSINVESTERINGER

Aker ASA annonserte 23. februar 2016 å ha inngått avtaler om salg av de industrielle eie-dommene anskaffet fra Akastor (salg av Aker Maritime Finance AS) og sin 25 prosent eie-randel i Fornebu Gateway AS til Kjell Inge Røk-ke og hans selskap The Resource Group TRG (“TRG”) AS. Totalt kontantvederlag til Aker fra transaksjonene vil være 952 millioner kroner. I mars 2016 mottok Aker i tillegg 600 millioner kroner i tilbakebetaling av intern gjeld, som følge av at ekstern bankfinansiering ble sikret for industrieiendommene. Kjell Inge Røkke er Akers styreformann og hovedaksjonær, og er også majoritetseier i TRG. Avtalene utgjør der-for transaksjoner mellom nærstående parter. Salgsprosessene ble gjennomført på armleng-des avstand, i samsvar med gjeldende lov og forskrift og i samsvar med Akers egne retnings-linjer for transaksjoner med nærstående parter. Transaksjonen mellom Aker, Kjell Inge Røkke og TRG er, i henhold til allmennaksjeloven § 3-8, betinget av godkjenning av Akers general-forsamling i april 2016.

FORLIK I LONGVIEW VOLDGIFTSSAK

I begynnelsen av mars 2016 inngikk Kværner og Amec Foster Wheeler North America Corp et forlik av alle krav knyttet til Longview Power prosjektet. Det endelige oppgjøret resulterte i en kontantbetaling til Kværner på USD 70 mil-lioner, og en forventet positiv regnskapsmessig valutavirkning i første kvartal 2016 på om lag 200 millioner kroner innenfor avviklet virksom-het. Forliket konkluderer voldgiftsdommen fra oktober 2015 og avslutter de rettslige proses-sene i kjølvannet av voldgiftsdommen.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

AKER ASA

RESULTATREGNSKAP

BALANSE PER 31. DESEMBER

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL REGNSKAPET

- Note 1 | Regnskapsprinsipper
- Note 2 | Lønnskostnader og godtgjørelser
- Note 3 | Gevinst salg aksjer
- Note 4 | Anleggsaktiva
- Note 5 | Aksjer i datterselskaper
- Note 6 | Andre langsiktige aksjer og investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet
- Note 7 | Andre finansielle anleggsmidler og fordringer på konsernselskaper
- Note 8 | Reversering/nedskrivning aksjer, fordringer, etc
- Note 9 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 10 | Egenkapital
- Note 11 | Utsatt skatt
- Note 12 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
- Note 13 | Gjeld og andre forpliktelser til konsernselskaper
- Note 14 | Ekstern gjeld og andre forpliktelser
- Note 15 | Garantiforpliktelser
- Note 16 | Finansiell markedsrisiko
- Note 17 | Aksjer eid av styret/ledelsen
- Note 18 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
- Note 19 | Juridiske tvister/Betingede utfall
- Note 20 | Hendelser etter balansedagen

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Revisors beretning

AKER ASA OG

HOLDINGSELSKAPER

Resultatregnskap

Beløp i millioner kroner	Note	2015	2014
Lønn og andre personalkostnader	2, 12, 18	(135)	(125)
Avskrivning, nedskrivning/ reversering nedskrivning varige driftsmidler	4	(31)	23
Andre driftskostnader	2	(80)	(108)
Driftsresultat		(246)	(210)
Renteinntekter fra selskaper innen konsernet	7	172	181
Andre renteinntekter	7, 9	43	53
Reversering tidligere års nedskrivning aksjer, fordringer, etc.	8	386	-
Aksjeutbytte fra datterselskaper	5	950	753
Aksjeutbytte fra andre selskaper	6	-	90
Valutagevinst		24	39
Gevinst ved salg av aksjer	3	7 539	21
Andre finansinntekter		136	15
Sum finansinntekter		9 250	1 152
Rentekostnader til selskaper innen konsernet	13	(146)	(185)
Andre rentekostnader	14	(372)	(371)
Nedskrivning aksjer, fordringer, etc	8	(2 069)	(4 852)
Valutatap		(163)	(16)
Andre finanskostnader	16	(88)	(224)
Sum finanskostnader		(2 838)	(5 648)
Netto finansposter		6 412	(4 496)
Resultat før skatt		6 166	(4 706)
Skattekostnad	11	-	(7)
Årsresultat		6 166	(4 713)
Disponering/dekning av årets resultat:			
Årsresultat		6 166	(4 713)
Avsatt utbytte		(742)	(723)
Overført fra/(avsatt til) annen egenkapital		(5 424)	5 436
Sum	10	-	-

Balanse per 31. desember

Beløp i millioner kroner	Note	2015	2014
EIENDELER			
Utsatt skattefordel	11	-	-
Kunst, kontormaskiner, biler og inventar		73	40
Fly		157	167
Bygninger, boliger og tomter		7	7
Sum varige driftsmidler	4	237	214
Aksjer i datterselskaper	5, 8	23 258	16 638
Andre langsiktige aksjer etc.	6	3	1 098
Investering i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	6	10	10
Langsiktige fordringer på konsernselskaper	7	253	6 034
Andre finansielle anleggsmidler	7	292	14
Sum finansielle anleggsmidler		23 816	23 794
Sum anleggsmidler		24 053	24 008
Kortsiktige fordringer på konsernselskaper	7	257	106
Andre kortsiktige fordringer		10	12
Kontanter og kontantekvivalenter	9	1 459	2 693
Sum omløpsmidler		1 726	2 811
Sum eiendeler		25 779	26 819

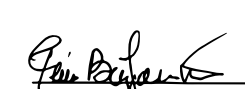
EGENKAPITAL OG GJELD

Aksjekapital	2 081	2 026
Egne aksjer	(4)	(1)
Overkurs	250	-
Sum innskutt egenkapital	2 327	2 026
Annen egenkapital	15 614	10 201
Sum egenkapital	10	17 940
Pensjonsforpliktelser	12	157
Andre langsiktige forpliktelser	15	-
Sum avsetninger for forpliktelser		157
Langsiktig gjeld til konsernselskaper	13	234
Ansvarlig lån fra konsernselskaper	13	-
Annen langsiktig gjeld	14	6 546
Sum annen langsiktig gjeld		6 780
Avsatt utbytte	13	742
Betalbar skatt	11	-
Kortsiktig gjeld til konsernselskaper		3
Annen kortsiktig gjeld	14	157
Sum kortsiktig gjeld		902
Sum egenkapital og gjeld		25 779

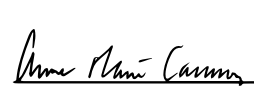
FORNEBU, 17. MARS 2016
Aker ASA

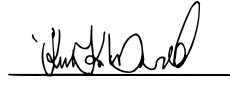
Kjell Inge Røkke
Styrets leder

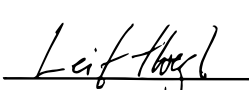
Finn Berg Jacobsen
Styrets nestleder

Anne Marie Cannon
Styremedlem

Kristin Krohn Devold
Styremedlem

Leif O. Høegh
Styremedlem

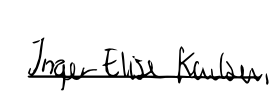
Karen Simon
Styremedlem

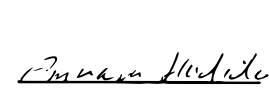
Arne Tranøy
Styremedlem

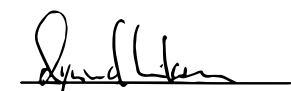
Arnfinn Stensø
Styremedlem

Inger Elise Karlsen
Styremedlem

Amram Hadida
Styremedlem

Øyvind Eriksen
Konsernsjef og daglig leder

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSRNET

AKER ASA

RESULTATREGNSKAP

BALANSE PER 31. DESEMBER

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1		Regnskapsprinsipper
Note 2		Lønnskostnader og godtgjørelser
Note 3		Gevinst salg aksjer
Note 4		Anleggsaktiva
Note 5		Aksjer i datterselskaper
Note 6		Andre langsiktige aksjer og investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet
Note 7		Andre finansielle anleggsmidler og fordringer på konsernselskaper
Note 8		Reversering/nedskrivning aksjer, fordringer, etc
Note 9		Kontanter og kontantekvivalenter
Note 10		Egenkapital
Note 11		Utsatt skatt
Note 12		Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
Note 13		Gjeld og andre forpliktelser til konsernselskaper
Note 14		Ekstern gjeld og andre forpliktelser
Note 15		Garantiforpliktelser
Note 16		Finansiell markedsrisiko
Note 17		Aksjer eid av styret/ledelsen
Note 18		Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
Note 19		Juridiske tvister/Betingede utfall
Note 20		Hendelser etter balansedagen

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Revisors beretning

AKER ASA OG

HOLDINGSELSKAPER

Kontantstrømoppstilling

Beløp i millioner kroner	Note	2015	2014
Resultat før skatt		6 166	(4 706)
Salgstap/(-gevinst) og reversering/nedskrivninger finansposter	3, 8	(5 856)	4 831
Urealisert valutatap/-gevinst		153	1
Ordinære avskrivninger/reversering nedskrivninger driftsmidler	4	31	(23)
Endring andre kortsiktige poster etc.		271	400
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		765	503
Utbetalinger/innbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	4	(51)	(7)
Utbetalinger ved kjøp aksjer og andeler i andre selskaper	5, 6	(695)	(222)
Innbetalinger langsiktig rentebærende fordringer	7	1 283	-
Utbetalinger langsiktig rentebærende fordringer	7	(657)	(1 152)
Salgssum ved salg av aksjer og andeler i andre selskaper	5, 6	-	637
Kontantstrøm fra andre investeringer/salg	7	(285)	250
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(405)	(494)
Opptak av langsiktige lån	14	644	1 427
Nedbetaling av langsiktige lån	14	-	(11)
Endring kortsiktig rentebærende fordringer	7	(1 238)	(85)
Utbetalt/innbetalt utbytte og konsernbidrag og øvrige egenkapital endringer	10	(1 000)	(937)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		(1 594)	394
Kontantstrøm gjennom året		(1 234)	403
Kontanter og kontantekvivalenter per 01. januar	9	2 693	2 290
Kontanter og kontantekvivalenter per 31. desember	9	1 459	2 693

Noter til regnskapet

Note 1 | Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er utarbeidet og presentert i norske kroner. Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk i Norge per 31. desember 2015.

DATTERSELSKAP OG TILKNYTTETE SELSKAP

Med datterselskap menes et selskap hvor Aker ASA har bestemmende innflytelse. Normalt innebærer dette en eierandel på over 50 prosent, hvor investeringen er av langvarig og strategisk karakter. Tilknyttet selskap er et selskap hvor Aker ASA har betydelig innflytelse. Betydelig innflytelse anses normalt å foreligge når Aker ASA har mellom 20 og 50 prosent av stemmeberettiget kapital i et selskap.

Datterselskaper og tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet til Aker ASA. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Overstiger utbytte andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, og utdelingene er fratrukket investeringens verdi i balansen. Utbytte regnskapsførers når utbyttet er vedtatt.

Konsernbidrag mottatt av datterselskaper som vurderes å overstige andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, føres tilsvarende som en reduksjon av investeringen sammen med en reduksjon av utsatt skattefordel (eventuelt økning utsatt skatt). I situasjoner der utsatt skattefordel ikke er balanseført, og der samme beløp som konsernbidraget gis tilbake som konsernbidrag uten skattemessig virkning, føres det mottatte konsernbidraget i sin helhet som reduksjon av investeringen uten reduksjon for skattevirkningen. Tilsvarende blir konsernbidraget som er gitt uten skattemessig virkning ført som en økning av investeringen slik at netto virkning på investeringen blir null. Dette gjenspeiler at det netto ikke har skjedd noe verdioverføring mellom morselskapet og datterselskapet som følge av sirkelkonsernbidraget.

KLASSIFISERING OG VURDERING AV BALANSEPOSTER

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Obligasjonslån med fastrente vurderes etter amortisert kost.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansedagen. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden under andre finansposter.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi, foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og

verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

PENSJONER

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuariemessige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi.

SKATT

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med nominell skattesats på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

BRUK AV ESTIMATER

Utarbeidelsen av årsregnskapet medfører at det må utøves betydelig skjønn i relasjon til flere av postene i årsregnskapet, både for å fastsette størrelsen på estimater, samt ved anvendelsen av selskapets regnskapsprinsipper. De beskrevne regnskapsprinsippene innebærer at ledelsen har anvendt estimater og forutsetninger som påvirker poster i resultat og balanse. Estimatenes baseres på erfaring og en vurdering av underliggende faktorer. Fremtidige hendelser og endringer i rammebetingelsene kan medføre at estimater og forutsetninger må endres. Endringer i regnskapsmessige estimater resultatføres i den perioden estimatene endres, med mindre utsatt resultatføring følger av god regnskapsskikk.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

AKER ASA

RESULTATREGNSKAP

BALANSE PER 31. DESEMBER

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1		Regnskapsprinsipper
Note 2		Lønnskostnader og godtgjørelser
Note 3		Gevinst salg aksjer
Note 4		Anleggsaktiva
Note 5		Aksjer i datterselskaper
Note 6		Andre langsiktige aksjer og investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet
Note 7		Andre finansielle anleggsmidler og fordringer på konsernselskaper
Note 8		Reversering/nedskriving aksjer, fordringer, etc
Note 9		Kontanter og kontantekvivalenter
Note 10		Egenkapital
Note 11		Utsatt skatt
Note 12		Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
Note 13		Gjeld og andre forpliktelser til konsernselskaper
Note 14		Ekstern gjeld og andre forpliktelser
Note 15		Garantiforpliktelser
Note 16		Finansiell markedsrisiko
Note 17		Aksjer eid av styret/ledelsen
Note 18		Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
Note 19		Juridiske tvister/Betingede utfall
Note 20		Hendelser etter balansedagen

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Revisors beretning

AKER ASA OG

HOLDINGSSELSKAPER

Note 2 | Lønnskostnader og godtgjørelser

LØNNSKOSTNADER BESTÅR AV FØLGENDE:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Lønn	92	80
Folketrygdavgift	15	13
Pensjonskostnader (se note 12)	13	13
Andre ytelser	15	19
Sum	135	125
Gjennomsnittlig antall ansatte	43	49
Gjennomsnittlig antall årsverk	42	49

GODTGJØRELSE TIL REVISOR EKSKLUSIV MERVERDIAVGIFT ER INKLUDERT I ANDRE DRIFTSKOSTNADER OG FORDELES SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Ordinær revisjon	1,9	1,9
Attestasjonstjenester	0,1	0,3
Skatterådgivning	-	0,5
Andre tjenester	0,3	0,4
Sum	2,3	3,1

Beløp er eksklusiv merverdiavgift ihht Aker ASA sin fradragsnøkkel merverdiavgift.

GODTGJØRELSE/BELASTNING FOR TJENESTER MOT KONSERNSELSKAPER OG NÆRSTÅENDE PARTER ER SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Viderefakturert leie av kontorer og tjenester innen konsernet	17,8	30,9
Leie av tjenester fra The Resource Group TRG AS	(2,4)	(1,7)
Styrehonorar til The Resource Group TRG AS eks arb.g.avgift	(0,6)	(0,6)
Utfakturerte tjenester til The Resource Group TRG AS	1,7	1,3
Sum	16,5	29,9

Se [note 35](#) i konsernregnskapet for en oversikt over andre transaksjonene mot nærstående parter.

INSENTIVPROGRAM FOR ANSATTE (EKSKLUSIV KONSERNSJEF)

Aker ASA ønsker gjennom sitt avlønningssystem å fremme selskapets resultatmål, herunder at de ansatte skal motiveres av samme mål som aksjonærene. Aker ASA sitt insentivprogram for 2015 består av følgende elementer;

- Utbyttebonus, beregnes på grunnlag av utbytte for Aker ASA sine aksjer.
- Personlig bonus, beregnes på grunnlag av personlig måloppnåelse.
- Tildeling av bonusaksjer, beregnes ved oppnåelse av en fastsatt økning i verdijustert egenkapital.
- Tilbud om kjøp av Aker ASA aksjer med rabatt og bindingstid.

Se for øvrig [note 36](#) i konsernregnskapet vedrørende insentivprogrammet til konsernsjefen.

BONUSTAK

Utbyttebonus og personlig bonus utbetales kontant i året etter opptjeningsåret. Deltakerne kan oppnå samlet bonus på inntil en definert

prosentsats av fastlønn (bonustak), som fordeles på utbyttebonus og personlig bonus.

UTBYTTEBONUS

Utbyttebonus knytter seg til aksjeutbytte for opptjeningsåret. Som grunnlag for beregning av utbyttebonusen brukes et definert antall skyggeaksjer. Beregningen av skyggeaksjene er knyttet opp mot målsatt avkastning av verdijustert egenkapital og målsatt utbytte for opptjeningsåret. Deltakerne vil få en utbyttebonus (kontant) tilsvarende styrets forslag til utbytte per aksje multiplisert med antall skyggeaksjer.

PERSONLIG BONUS

Personlig bonus er knyttet til oppnåelse av personlige resultater og mål, og fastsettes på grunnlag av en helhetsvurdering bestående av blant annet deltakerens personlige ytelse og utvikling, resultat og utvikling i selskapet og den delen av selskapet hvor deltakeren har sin tilhørighet, samt deltakerens bidrag til Aker-fellesskapet.

BONUSAKSJER

Deltakerne gis mulighet for tildeling av aksjer

i selskapet dersom selskapet i opptjeningsåret oppnår en økning i verdijustert egenkapital på mer enn 10 prosent. Antall bonusaksjer deltakerne eventuelt vil motta, vil først fastsettes ved tildelingen da endelig fastsettelse beror på børskurs på tildelingstidspunktet og lønn per 31. desember i opptjeningsåret. Ved inngangen av opptjeningsåret fastsettes en ramme for beregning av bonusaksjer tilsvarende 50 prosent av rammen for utbyttebonus. Den fastsatte rammen for utdeling er en bruttoramme. Fra denne bruttorammen gjøres et fradrag for antatt skatt av fordelen deltakeren vil oppnå ved å motta bonusaksjer vederlagsfritt og som selskapet vil innbetale som forskuddstrekk. Etter at skattebelastning er trukket fra, foreligger det en nettoramme for beregning av antall bonusaksjer. Verdien av bonusaksjene settes til børskurs på tidspunktet for utdeling, minus verdijustering på grunn av bindingstid (20 prosent). Det gjelder en bindingstid på tre år fra tidspunktet bonusaksjene mottas av deltakeren. Deltakernes begrensninger i adgangen til fritt å råde over rabattaksjene registreres i VPS som en rettighet for selskapet. Dersom

arbeidsforholdet opphører i løpet av bindings-tiden, skal 50 prosent av de utdelte bonusak-sjene vederlagsfritt tilbakeleveres selskapet.

TILBUD OM KJØP AV AKSJER MED RABATT OG BINDINGSTID

Deltakerne gis tilbud om å kjøpe aksjer i sel-skapet til en pris tilsvarende 80 prosent av aksjens børsverdi på kjøpstidspunktet. Antall aksjer som kan kjøpes i opptjeningsåret bereg-nes med utgangspunkt i det estimerte antall bonusaksjer den enkelte deltakeren teoretisk

kan få etter utløpet av opptjeningsåret ved full uttelling. Den ansatte velger selv hvor mange aksjer som ønskes kjøpt innenfor totalram-men. Det gjelder en bindingstid på tre år fra tidspunkt rabattaksjene mottas av deltakerne. Deltakernes begrensninger i adgangen til fritt å råde over rabattaksjene registreres i VPS som en rettighet for selskapet. Dersom arbeids-forholdet opphører i løpet av bindingstiden, skal bindingstiden fortsatt gjelde med mindre annet blir særskilt avtalt mellom selskapet og deltakeren. Utbyttebonus og personlig bonus

er regnskapsført som en lønnskostnad. Det er avsatt beregnet skyldig utbyttebonus og personlig bonus inkludert feriepenger og ar-beidsgiveravgift under annen kortsiktig gjeld med 22 millioner kroner per 31. desember 2015. Bonusaksjer og aksjer kjøpt med rabatt har bindingstiden på 3 år. Bonusaksjer periodiseres over bindingstiden og blir regnskapsført som lønnskostnad med motpost annen egenkapi-tal. Det er periodisert bonusaksjer vedrørende 2015 med regnskapsmessig virkning på 4 mil-lioner kroner.

Note 3 | Gevinst salg aksjer

I 2015 overførte Aker ASA sine egenkapitalinvesteringer i Convento Capital Fund AS (senere omdøpt til Aker Capital II AS), Convento Capital Fund IS, Havfisk ASA og Ocean Yield ASA til Aker Capital AS, et heleid datterselskap av Aker ASA. Formålet med restruktureringen var å strømlinjeforme og forenkle Akers holdingstruktur. Transaksjonene ble gjennomført på armlengdes avstand basert på virkelig verdi på tidspunktet for transaksjonene. Transaksjonene førte til en total gevinst for Aker ASA på 7,5 milliarder kroner.

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Aker BioMarine AS	-	7
Oslo Asset Management Holding AS	-	14
Havfisk ASA	1 089	-
Ocean Yield ASA	3 668	-
Aker Capital II AS	25	-
Convento Capital Fund IS	2 757	1
Sum gevinst	7 539	21

Note 4 | Anleggsaktiva

Beløp i millioner kroner	Fly	Maskiner/ Biler/ Inventar/Kunst	Bygninger/ Boliger/ Tomter	Sum
Anskaffelseskost per 1. januar	240	67	8	315
Tilgang	-	51	-	51
Anskaffelseskost per 31. desember	240	118	8	366
Samlede av- og nedskrivinger	(83)	(45)	(1)	(129)
Bokført verdi per 31. desember	157	73	7	237
Årets ordinære avskrivinger	(10)	(5)	-	(15)
Årets nedskrivinger/ reversering tidligere års nedskriving	-	(16)	-	(16)
Økonomisk levetid	25 år	0-8 år	50 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

AKER ASA

RESULTATREGNSKAP

BALANSE PER 31. DESEMBER

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL REGNSKAPET

- Note 1 | Regnskapsprinsipper
- Note 2 | Lønnskostnader og godtgjørelser
- Note 3 | Gevinst salg aksjer
- Note 4 | Anleggsaktiva
- Note 5 | Aksjer i datterselskaper
- Note 6 | Andre langsiktige aksjer og investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet
- Note 7 | Andre finansielle anleggsmidler og fordringer på konsernselskaper
- Note 8 | Reversering/nedskriving aksjer, fordringer, etc
- Note 9 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 10 | Egenkapital
- Note 11 | Utsatt skatt
- Note 12 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
- Note 13 | Gjeld og andre forpliktelser til konsernselskaper
- Note 14 | Ekstern gjeld og andre forpliktelser
- Note 15 | Garantiforpliktelser
- Note 16 | Finansiell markedsrisiko
- Note 17 | Aksjer eid av styret/ledelsen
- Note 18 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
- Note 19 | Juridiske tvister/Betingede utfall
- Note 20 | Hendelser etter balansedagen

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Revisors beretning

AKER ASA OG

HOLDINGSSELSKAPER

Note 5 | Aksjer i datterselskaper

Beløp i millioner kroner	Andel i % ¹⁾	Forretnings- kontor	Egenkapital per 31.12.15 ²⁾	Resultat før skatt 2015 ²⁾	Mottatt utbytte	Bokført verdi
Intellectual Property Holdings AS	100,0	Fornebu	4	-	-	8
Aker Maritime Finance AS	100,0	Fornebu	884	(45)	183	878
Aker Capital AS	100,0	Fornebu	16 723	473	-	16 634
Aker Kværner Holding AS	70,0	Fornebu	5 576	(2 125)	173	3 904
Akastor ASA ³⁾	8,5	Fornebu	7 449	(2 788)	-	280
Aker Solutions ASA ⁴⁾	6,4	Fornebu	6 397	685	25	526
Norron AB	48,2	Stockholm	31	10	11	46
Aker Achievements AS	100,0	Fornebu	5	2	-	-
Old Aker BioMarine AS	99,5	Fornebu	-	-	-	-
Cork Oak Holding AS	100,0	Fornebu	1	1	-	-
Resource Group International AS	100,0	Fornebu	68	1	-	64
Aker BioMarine AS	99,5	Fornebu	199	(7)	-	739
Aker Pharma Holdco AS	100,0	Fornebu	196	(153)	-	179
Sum					392	23 258

¹⁾ I Norron AB gir aksjonæravtale Aker ASA rett til å velge to av fire styremedlemmer inklusiv styrets leder. For øvrig er Aker ASA's eierandel og stemmeandel lik for alle selskaper.

²⁾ 100% av selskapets egenkapital før utbytte/konsernbidrag per 31.12. og resultat før skatt 2015. For Akastor ASA og Aker Solutions ASA er det tall for konsernet.

³⁾ I tillegg eies 40,3% gjennom Aker Kværner Holding AS.

⁴⁾ I tillegg eies 40,6% gjennom Aker Kværner Holding AS.

Aker ASA har i tillegg mottatt utbytte fra Havfisk ASA med 47 millioner, Ocean Yield ASA med 480 millioner og Aker Capital II AS med 31 millioner før selskapene ble solgt i 2015.

Postene er bokført til laveste av kostpris og virkelig verdi.

Note 6 | Andre langsiktige aksjer og investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet

INVESTERING I TILKNYTTET SELSKAP OG FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET:

Beløp i millioner kroner	Kostpris	Akkum. nedskrevet	Bokført 2015	Bokført 2014
G&A Air AS (felleskontrollert virksomhet)	10	-	10	10
Sum	10	-	10	10

Postene er bokført til laveste av kostpris og virkelig verdi.

INVESTERING I ANDRE AKSJER:

Beløp i millioner kroner	Kostpris	Akkum. nedskrevet	Bokført 2015	Bokført 2014
Aker Pensjonskasse	3	-	3	3
Sum	3	-	3	3

Postene er bokført til laveste av kostpris og virkelig verdi.

Note 7 | Andre finansielle anleggsmidler og fordringer på konsernselskaper

ANDRE LANGSIKTIGE FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER BESTÅR AV FØLGENDE POSTER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Andre langsiktige fordringer	3	5
Langsiktig fordring på American Shipping Company ASA	176	-
Langsiktige derivater	112	-
Ansattlån	-	7
Aktiverte kostnader etc	-	2
Sum andre finansielle anleggsmidler	292	14

LANGSIKTIGE FORDRINGER PÅ KONSERNSELSKAPER BESTÅR AV:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Aker Capital AS	-	5 665
Krill Pharma AS	4	2
Aker Maritime Finance AS	-	313
Navigator Marine AS	20	12
Aker Pharma Holdco AS	-	2
Aker BioMarine AS	229	26
Ocean Harvest AS	-	16
Sum	253	6 034

Fordringene har forfall lengre enn 1 år. Fordringene renteberegnes ihht markedsbetingelser.

KORTSIKTIGE FORDRINGER PÅ KONSERNSELSKAPER BESTÅR AV:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Aker BioMarine AS	-	106
Aker Maritime Finance AS	255	-
Andre	2	-
Sum	257	106

Note 8 | Reversering/nedskriving aksjer, fordringer, etc

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Diverse	2	-
Sum reversering fordringer	2	-
Aker Capital AS	384	-
Sum reversering aksjer	384	-
Sum reversering aksjer, fordringer, etc.	386	-

Aker Kværner Holding AS	(1 662)	(3 694)
Akastor ASA	(158)	(284)
Aker Solutions ASA	(195)	(491)
Aker Capital AS	-	(384)
Aker Maritime Finance AS	(50)	-
Sum nedskriving aksjer	(2 065)	(4 852)
Diverse	(3)	-
Sum nedskriving fordringer	(3)	-
Sum nedskrivinger aksjer, fordringer, etc.	(2 069)	(4 852)

Selskapet har verddivurdert sine investeringer per 31. desember 2015. Børsnoterte investeringer er justert i henhold til laveste av kostpris og børskurs. Øvrige investeringer er vurdert ihht annen tilgjengelig informasjon/beste estimat. Langsiktige poster er justert til laveste av kostpris og virkelig verdi.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

AKER ASA

RESULTATREGNSKAP

BALANSE PER 31. DESEMBER

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL REGNSKAPET

- Note 1 | Regnskapsprinsipper
- Note 2 | Lønnskostnader og godtgjørelser
- Note 3 | Gevinst salg aksjer
- Note 4 | Anleggsaktiva
- Note 5 | Aksjer i datterselskaper
- Note 6 | Andre langsiktige aksjer og investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet
- Note 7 | Andre finansielle anleggsmidler og fordringer på konsernselskaper
- Note 8 | Reversering/nedskriving aksjer, fordringer, etc
- Note 9 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 10 | Egenkapital
- Note 11 | Utsatt skatt
- Note 12 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
- Note 13 | Gjeld og andre forpliktelser til konsernselskaper
- Note 14 | Ekstern gjeld og andre forpliktelser
- Note 15 | Garantiforpliktelser
- Note 16 | Finansiell markedsrisiko
- Note 17 | Aksjer eid av styret/ledelsen
- Note 18 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
- Note 19 | Juridiske tvister/Betingede utfall
- Note 20 | Hendelser etter balansedagen

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Revisors beretning

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

Note 9 | Kontanter og kontantekvivalenter

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Bundne midler	17	12
Frie midler	1 442	2 681
Sum	1 459	2 693

Note 10 | Egenkapital

AKSJEKAPITALEN I AKER ASA PER 31. DESEMBER 2015 BESTÅR AV FØLGENDE:					
	Utstedte aksjer	Antall egne aksjer	Utestående aksjer	Pålydende (kr)	Samlet pålydende (millioner kroner) utstedte aksjer
Ordinære aksjer	74 321 862	(158 885)	74 162 977	28	2 081
Sum aksjekapital	74 321 862	(158 885)	74 162 977		2 081
Egne aksjer (pålydende)					(4)
Overkursfond					250
Sum innskutt egenkapital					2 327

Aksjene er utbytteberettiget. Hver aksje har lik stemmeandel. Aker ASA er ikke stemmeberettiget for sine egne aksjer.

ENDRINGEN I EGENKAPITALEN I 2015 FREMKOMMER SOM FØLGER:						
Beløp i millioner kroner	Aksjekapital	Egne aksjer	Overkurs	Netto innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1. januar	2 026	(1)	-	2 026	10 201	12 226
Kjøp/salg/bonus egne aksjer	-	(3)	-	(3)	(14)	(17)
Emisjon	54	-	250	304	-	304
Pensjon direkte mot egenkapitalen	-	-	-	-	2	2
Avsatt utbytte	-	-	-	-	(742)	(742)
Årsresultat	-	-	-	-	6 166	6 166
Egenkapital per 31. desember	2 081	(4)	250	2 327	15 614	17 940

Selskapet har i 2015 ervervet 150 028 egne aksjer, og avhendet 19 931 egne aksjer i forbindelse med ansattes aksjekjøpsprogram. Netto vederlag på NOK 22 millioner har redusert egenkapitalen.

Periodisering av aksjebonus for 2015 med NOK 5 millioner har vært resultatført med motpost økning av annen egenkapital. Gjennom disponeringen av årsresultatet har annen egenkapital blitt tilsvarende redusert, slikt at periodisering av aksjebonus totalt sett ikke har hatt noen virkning på egenkapitalen.

Selskapet har i 2015 utstedt 1 947 134 nye aksjer i forbindelse med utbytte for 2014 til aksjonærer som valgte å motta deler av utbyttet i form av nye aksjer.

OVERSIKT OVER DE 20 STØRSTE AKSJONÆRENE PER 31. DESEMBER 2015:

	Antall aksjer	Prosent
TRG Holding AS ¹⁾	49 785 635	67,0 %
J.P. Morgan Chase BANK N.A. London	1 985 833	2,7 %
Folketrygdfondet	983 924	1,3 %
The Resource Group TRG AS ¹⁾	887 942	1,2 %
KBC Securities NV	811 511	1,1 %
Morgan Stanley & Co LLC	803 941	1,1 %
Tvenge, Torstein Ingvald	800 000	1,1 %
KBC Securities NV, Belgia	638 575	0,9 %
KBL European private bankers S.A.	598 467	0,8 %
The bank of new york mellon	515 399	0,7 %
Verdipapirfondet KLP aksjenorge	479 859	0,6 %
State Street Bank & Trust Company	476 248	0,6 %
Oslo Pensjonsforsikring AS PM	445 200	0,6 %
Morgan Stanley & Co LLC International	419 305	0,6 %
State Street Bank & Trust Co., Boston	360 962	0,5 %
Fidelity Funds-Nordic Fund/SICAV	331 668	0,4 %
Fondsfinans Norge	310 000	0,4 %
Picet & Cie (Europe) S.A.	291 000	0,4 %
Kommunal landspensjonskasse	267 093	0,4 %
SEB Prime solutions Sissener can.	258 400	0,3 %
Øvrige	12 870 900	17,3 %
Sum	74 321 862	100%

1) Kjell Inge Røkke kontrollerer gjennom sine selskaper TRG Holding AS og The Resource Group TRG AS til sammen 68,2% av aksjene i Aker ASA.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

AKER ASA

RESULTATREGNSKAP

BALANSE PER 31. DESEMBER

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL REGNSKAPET

- Note 1 | Regnskapsprinsipper
- Note 2 | Lønnskostnader og godtgjørelser
- Note 3 | Gevinst salg aksjer
- Note 4 | Anleggsaktiva
- Note 5 | Aksjer i datterselskaper
- Note 6 | Andre langsiktige aksjer og investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet
- Note 7 | Andre finansielle anleggsmidler og fordringer på konsernselskaper
- Note 8 | Reversering/nedskriving aksjer, fordringer, etc
- Note 9 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 10 | Egenkapital
- Note 11 | Utsatt skatt
- Note 12 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
- Note 13 | Gjeld og andre forpliktelser til konsernselskaper
- Note 14 | Ekstern gjeld og andre forpliktelser
- Note 15 | Garantiforpliktelser
- Note 16 | Finansiell markedsrisiko
- Note 17 | Aksjer eid av styret/ledelsen
- Note 18 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
- Note 19 | Juridiske tvister/Betingede utfall
- Note 20 | Hendelser etter balansedagen

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Revisors beretning

AKER ASA OG

HOLDINGSSELSKAPER

Note 11 | Utsatt skatt

Oppstillingen nedenfor viser forskjellen mellom bokførte og skattemessige verdier ved utløpet av 2015 og 2014, endringer i disse forskjellene, samt utsatt skattefordring ved utløpet av 2015 og 2014 og endring i utsatt skattefordring.

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Avsetninger	27	(87)
Anleggsreserve	72	56
Netto pensjonsforpliktelse	(295)	(305)
Gevinst- og tapskonto	4	5
Totale forskjeller	(192)	(331)
Skattemessig underskudd til fremføring	(2 834)	(2 104)
Avskåret rentefradrag til fremføring	(3)	(3)
Sum grunnlag utsatt skatt	(3 029)	(2 438)
Netto utsatt skatt 25% / 27%	(757)	(658)
Nedskrevet utsatt skattefordel	757	658
Bokført utsatt skattefordel	-	-

Utsatt skattefordel er innregnet i balansen i den utstrekning prognoser og plantall tilsier at Aker ASA vil kunne benytte underskuddene i fremtiden. Per 31. desember 2015 er utsatt skattefordel nedskrevet til 0.

ESTIMERT SKATTBART RESULTAT

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Resultat før skatt iht. resultatregnskapet	6 166	(4 706)
Permanente forskjeller netto ikke- skattepliktig inntekt(-)/kostnad	(6 774)	4 091
Endring midlertidige forskjeller	(139)	128
Anvendelse av fremførbart underskudd	-	-
Estimert skattbart resultat	(747)	(487)
Betalbar skatt - 27% (resultatført)	-	-
Betalbar skatt 27% (balanseført)	-	-

SKATTEKOSTNAD

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Betalbar skatt resultatført	-	(7)
Endring utsatt skatt	-	-
Sum skattekostnad	-	(7)

Tallene for 2015 overfor er basert på foreløpige anslag på en rekke skattefrie inntekter, ikke fradragsberettigede poster og periodiseringsforskjeller mellom finansregnskapet og skatteregnskapet. De endelige postene vil bli beregnet i forbindelse med utarbeidelsen av selvangivelsen og vil kunne avvike fra anslagene ovenfor.

AVSTEMMING AV EFFEKTIV SKATTESATS I RESULTATREGNSKAPET

Beløp i millioner kroner	2015	2014
27 % skatt av resultat før skatt	(1 664)	1 271
27% skatt av permanente forskjeller	1 828	(1 104)
Virkning av endring av skattesats fra 27% til 25% utsatt skattefordel	(61)	-
Betalbar skatt annet	-	(7)
25% skatt av ikke balanseført utsatt skattefordel	(103)	(167)
Beregnet skattekostnad	-	(7)
Effektiv skattesats (skattekostnad i forhold til resultat før skatt)	0%	0 %

Note 12 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha kollektiv tjenstepensjon ihht lov om tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene til lov om obligatorisk tjenstepensjon. Aker ASA dekker i hovedsak sine pensjoner via kollektiv pensjonsordning i livsforsikringsselskap. Regnskapsmessig er ordningen behandlet som ytelsesplan. I tillegg har Aker ASA usikrede pensjonsforpliktelser. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden.

DET ER FORETATT AKTUARMESSIGE BEREKNINGER BASERT PÅ FØLGENDE FORUTSETNINGER:	2015	2014
Diskonteringsrente	2,5 %	2,5 %
Lønnsregulering	2,5 %	3,3 %
G-regulering/inflasjon	2,3 %	3,0 %
Pensjonsregulering	0,8 %	1,3 %

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer. Diskonteringsrenten er basert på OMF (obligasjoner med fortrinnsrett).

PROSENTVIS SAMMENSETNING AV PENSJONSMIDLER OG AVSTEMMING FAKTISK AVKASTNING:	2015	2014
Obligasjoner	79,3 %	80,4 %
Pengemarked	11,5 %	11,7 %
Aksjer	6,5 %	5,6 %
Eiendom/annet	2,7 %	2,3 %

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	2	-
Faktisk avkastning på pensjonsmidler	2	-

PENSJONSKOSTNADER

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	(9)	(6)
Rentekostnad på påløpte pensjonsforpliktelser	(6)	(6)
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2	-
Endring arbeidsgiveravgift	-	(1)
Netto pensjonskostnader (-)	(13)	(13)

NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE PR 31.12

Beløp i millioner kroner	2015 ¹⁾	2014 ¹⁾
Nåverdi av påløpte pensjonsforpliktelser	(223)	(238)
Beregnet pensjonsforpliktelser	(223)	(238)
Verdi av pensjonsmidler	66	67
Beregnet netto pensjonsmidler/ -forpliktelser	(157)	(171)
Balanseført netto pensjonsforpliktelse ²⁾	(157)	(171)
Antall personer omfattet	109	126

Avtalene omfatter 43 yrkesaktive og 66 pensjonister.

1) Aker ASA hadde kun underfinansierte planer i 2015 og 2014, dvs planer der verdien av pensjonsforpliktelsene overstiger verdien av pensjonsmidlene.

2) Det er avsatt arbeidsgiveravgift på kontrakter med netto pensjonsforpliktelse.

Aker ASAs netto pensjonsforpliktelser er presentert i balansen under avsetninger for forpliktelser. Pensjonsmidlene er investert etter generelle retningslinjer som gjelder for livsforsikringsselskapene. Bokført pensjonsforpliktelse er beregnet på basis av estimerte fremtidige pensjonsforpliktelser og periodisert i henhold til god regnskapsskikk. Den bokførte forpliktelsen samsvarer ikke med de pensjonsrettigheter som juridisk sett er opptjent per 31. desember.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

AKER ASA

RESULTATREGNSKAP

BALANSE PER 31. DESEMBER

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL REGNSKAPET

- Note 1 | Regnskapsprinsipper
- Note 2 | Lønnskostnader og godtgjørelser
- Note 3 | Gevinst salg aksjer
- Note 4 | Anleggsaktiva
- Note 5 | Aksjer i datterselskaper
- Note 6 | Andre langsiktige aksjer og investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet
- Note 7 | Andre finansielle anleggsmidler og fordringer på konsernselskaper
- Note 8 | Reversering/nedskrivning aksjer, fordringer, etc
- Note 9 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 10 | Egenkapital
- Note 11 | Utsatt skatt
- Note 12 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
- Note 13 | Gjeld og andre forpliktelser til konsernselskaper
- Note 14 | Ekstern gjeld og andre forpliktelser
- Note 15 | Garantiforpliktelser
- Note 16 | Finansiell markedsrisiko
- Note 17 | Aksjer eid av styret/ledelsen
- Note 18 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
- Note 19 | Juridiske tvister/Betingede utfall
- Note 20 | Hendelser etter balansedagen

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Revisors beretning

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

Note 13 | Gjeld og andre forpliktelser til konsernselskaper

LANGSIKTIG GJELD TIL KONSERNSELSKAPER BESTÅR AV FØLGENDE:		
Beløp i millioner kroner	2015	2014
Resource Group International AS	53	52
Aker Maritime Finance AS	139	-
A-S Norway AS	19	19
Aker Holding Start 2 AS	23	12
Intellectual Property Holding AS	-	5
Sum	234	88
Langsiktig gjeld til konsernselskaper har forfall etter forespørsel, noe som tilsier forfall senere enn 5 år og har markedsmessige rentevilkår. Se nedenfor for lån med lavere prioritet.		
ANSVARLIGE INTERNE LÅN ER SOM FØLGER:		
Beløp i millioner kroner	2015	2014
Aker Capital AS	-	4 980
Aker Maritime Finance AS	-	1 621
Sum	-	6 601
Alle subordinerte lån er innløst i 2015.		

AVSATT UTBYTTE:

På generalforsamlingen den 22. april 2016 vil det bli foreslått et utbytte på 10,00 kroner per aksje, totalt 742 millioner kroner.

Note 14 | Ekstern gjeld og andre forpliktelser

LANGSIKTIG RENTEBÆRENDE EKSTERN GJELD HAR FØLGENDE BETINGELSER FORDELT PÅ LÅNETYPE:				
Beløp i millioner kroner	Renter	Forfall	2015	2014
Usikrede obligasjonslån:				
FRN Aker ASA Senior Unsecured Bond Issue 2010/2015	Nibor + 5 %	November 2015	-	850
Egne obligasjoner	Nibor + 5 %	November 2015	-	(43)
FRN Aker ASA Senior Unsecured Bond Issue 2012/2017	Nibor + 4 %	April 2017	500	500
FRN Aker ASA Senior Unsecured Bond Issue 2013/2018	Nibor + 3,5 %	Juni 2018	1 300	1 300
FRN Aker ASA Senior Unsecured Bond Issue 2012/2019	Nibor + 5 %	Januar 2019	500	500
FRN Aker ASA Senior Unsecured Bond Issue 2014/2019	Stibor + 3,25%	Juli 2019	1 571	1 430
FRN Aker ASA Senior Unsecured Bond Issue 2013/2020	Nibor + 4 %	Juni 2020	700	700
FRN Aker ASA Senior Unsecured Bond Issue 2015/2020	Nibor + 3,5 %	Mai 2020	1 000	-
FRN Aker ASA Senior Unsecured Bond Issue 2012/2022	Nibor + 5 %	September 2022	1 000	1 000
Kostnader ved opptak lån			(37)	(41)
Sum usikrede obligasjonslån			6 534	6 196
Usikrede banklån:				
Sparebanken 1 SMN	Nibor +3,75 %	Mai 2017	-	500
Kostnader ved opptak lån			-	(1)
Sum usikrede banklån			-	499
Urealisert tap på valutakontrakter			12	40
Sum			6 546	6 735

Lånene er bokført til amortisert kost og per 31. desember er lånekostnader på - 37 millioner kroner periodisert over resterende løpetid. Lånene i tabel-len er denominert i norske kroner, bortsett fra Bond Issue 2014/2019 som er i svenske kroner.

Selskapet har covenants i forbindelse med langsiktige innlån (gjeld/egenkapital krav etc.). Aker ASA tilfredsstiller alle covenants pr 31.12.2015.

ANNEN KORTSIKTIG GJELD BESTÅR AV FØLGENDE:		
Beløp i millioner kroner	2015	2014
Påløpte renter ekstern	32	36
Påløpte kostnader	33	37
Urealisert tap valutaterminer etc.	62	35
Annet	30	24
Sum	157	132

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

AKER ASA

RESULTATREGNSKAP

BALANSE PER 31. DESEMBER

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL REGNSKAPET

- Note 1 | Regnskapsprinsipper
- Note 2 | Lønnskostnader og godtgjørelser
- Note 3 | Gevinst salg aksjer
- Note 4 | Anleggsaktiva
- Note 5 | Aksjer i datterselskaper
- Note 6 | Andre langsiktige aksjer og investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet
- Note 7 | Andre finansielle anleggsmidler og fordringer på konsernselskaper
- Note 8 | Reversering/nedskriving aksjer, fordringer, etc
- Note 9 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 10 | Egenkapital
- Note 11 | Utsatt skatt
- Note 12 | Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
- Note 13 | Gjeld og andre forpliktelser til konsernselskaper
- Note 14 | Ekstern gjeld og andre forpliktelser
- Note 15 | Garantiforpliktelser
- Note 16 | Finansiell markedsrisiko
- Note 17 | Aksjer eid av styret/ledelsen
- Note 18 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
- Note 19 | Juridiske tvister/Betingede utfall
- Note 20 | Hendelser etter balansedagen

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Revisors beretning

AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

Note 15 | Garantiforpliktelser

GARANTIFORPLIKTELSE ER SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Lånegarantier	308	458
Ferdigstillelseggarantier og andre garantier	-	134
Sum garantiforpliktelser	308	592

Lånegarantier per 31. desember 2015 består av garantier ovenfor Aker BioMarine AS med 305 millioner kroner og NORO Fotball med 3 millioner kroner.

Aker ASA har tidligere inngått garantiavtale vedrørende den amerikanske pensjonskassen Kværner Consolidated Retirement Plan med Kvaerner US Inc (KUSI). Aker Maritime Finance

AS overtok i desember 2015 pensjonsforpliktelsen fra KUSI, for å unngå fremskyndet oppgjør av garantien som følge av en eventuell konkurs i KUSI. Aker ASA fortsetter å garantere for forpliktelsene og vil dekke alle Aker Maritime Finance AS sine kostnader i forbindelse med planen. Siden garantien er en garanti overfor et datterselskap, har avsetningen som tidligere har blitt ført som garantiforpliktelser, blitt klas-

sifisert under langsiktig gjeld til konsernselskaper. Per 31.12.2015 har Aker ASA avsatt 139 millioner kroner i balansen.

Ansaret er fordelt slik at Aker Maritime Finance AS (med garanti fra Aker ASA) skal betale 2/3 pensjonsforpliktelsene, mens AK Willfab Inc og Aker Solutions Inc (med garanti fra Akastor ASA) skal betale 1/3 av premieforpliktelsene.

Note 16 | Finansiell markedsrisiko

Selskapet er eksponert for finansiell risiko hvor de vesentligste risikoene er kreditt-, likviditet-, valuta- og renterisiko. Formålet med risikostyring er å pålitelig kunne måle og styre finansielle risikoer, og gjennom dette øke forutsigbarhet og samtidig minimere negative virkninger på Akers finansielle resultater. Aker ASA har låne- og garantiavtaler som inneholder klausuler knyttet til blant annet egenkapitalen. Ved utgangen av regnskapsåret 2015 oppfyller

Aker ASA alle låne- og garantivilkår. Se forøvrig [note 6](#) i konsernregnskapet. Aker ASA sikrer nettoeksponering i kontantstrømmer i valuta og normalt ikke balanseposisjoner. Kontantstrømmene, herunder også identifiserte strukturelle transaksjoner og eventuelle lån i utenlands valuta, sikres innenfor fastsatte intervaller. Samlet har Aker ASA netto sikret USD 31 millioner gjennom forward-kontrakter og opsjoner (europeiske). I tillegg har Aker ASA

inngått en rente- og valutaswap på SEK 1 150 millioner. Per 31. desember 2015 er det bokført en urealisert gevinst på alle valutaavtalene på netto 37 millioner kroner. Beløpet inngår i andre finansposter i resultatet. I balansen inngår beløpet i andre langsiktige fordringer (SEK gevinst NOK 112 millioner) annen kortsiktig gjeld (USD tap NOK 62 millioner) og annen langsiktig gjeld (USD tap NOK 12 millioner). Se [note 7](#) og [14](#).

Note 17 | Aksjer eid av styret/ledelsen

Se [note 37](#) i konsernregnskapet.

Note 18 | Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte

Se [note 36](#) i konsernregnskapet.

Note 19 | Juridiske tvister/Betingede utfall

Selskapet har ingen kjennskap til vesentlige saker eller betingede utfall per 31. desember.

Note 20 | Hendelser etter balansedagen

Foruten avtalt salg av Aker Maritime Finance AS har det ikke vært vesentlige hendelser etter balansedagen. Se for øvrig [note 39](#) i konsernregnskapet.

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Styret og daglig leder har i dag behandlet og godkjent årsberetning og årsregnskap for Aker ASA og konsern for kalenderåret 2015 og per 31. desember 2015.

Konsernregnskapet er avlagt i samsvar med de EU-godkjente IFRSer og tilhørende fortolkningsuttalelser, samt de ytterligere opplysningskrav som følger av regnskapsloven og som skal anvendes per 31. desember 2015. Årsregnskapet for morselskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven og norsk god regnskapsskikk per 31.desember 2015. Årsberetningen for konsern og mor er i samsvar med regnskapslovens krav og Norsk Regnskapsstandard 16 per 31. desember 2015.

Etter vår beste overbevisning:

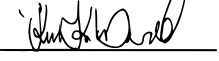
- Er årsregnskapet 2015 for konsernet og morselskapet utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder
- Gir opplysningene i regnskapet et rettviseende bilde av konsernets og morselskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet per 31. desember 2015.
- Gir årsberetningen en rettviseende oversikt over
 - utviklingen, resultat og stillingen til konsernet og morselskapet
 - de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet og selskapet står overfor.

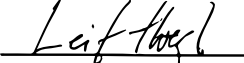
FORNEBU, 17. MARS 2016
Aker ASA

Kjell Inge Røkke
Styrets leder

Finn Berg Jacobsen
Styrets nestleder

Anne Marie Cannon
Styremedlem

Kristin Krohn Devold
Styremedlem

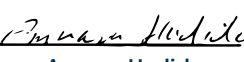

Leif O. Høegh
Styremedlem

Karen Simon
Styremedlem

Arne Tranøy
Styremedlem

Arnfinn Stensø
Styremedlem

Inger Elise Karlsen
Styremedlem

Amram Hadida
Styremedlem

Øyvind Eriksen
Konsernsjef og daglig leder

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

AKER ASA

RESULTATREGNSKAP

BALANSE PER 31. DESEMBER

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1		Regnskapsprinsipper
Note 2		Lønnskostnader og godtgjørelser
Note 3		Gevinst salg aksjer
Note 4		Anleggsaktiva
Note 5		Aksjer i datterselskaper
Note 6		Andre langsiktige aksjer og investering i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet
Note 7		Andre finansielle anleggsmidler og fordringer på konsernselskaper
Note 8		Reversering/nedskriving aksjer, fordringer, etc
Note 9		Kontanter og kontantekvivalenter
Note 10		Egenkapital
Note 11		Utsatt skatt
Note 12		Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser
Note 13		Gjeld og andre forpliktelser til konsernselskaper
Note 14		Ekstern gjeld og andre forpliktelser
Note 15		Garantiforpliktelser
Note 16		Finansiell markedsrisiko
Note 17		Aksjer eid av styret/ledelsen
Note 18		Samlet lønn og annen godtgjørelse til styret, valgkomite, konsernsjef og andre ledende ansatte
Note 19		Juridiske tvister/Betingede utfall
Note 20		Hendelser etter balansedagen

Erklæring fra styrets medlemmer og daglig leder

Revisors beretning

AKER ASA OG

HOLDINGSELSKAPER

Revisors beretning

KPMG AS
P.O. Box 7000 Majorstuen
Sørkedalsveien 6
N-0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Aker ASA

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Aker ASA, som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap og oppstilling over totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Offices in:

Oslo	Grimstad	Molde	Trondheim
Alta	Hamar	Narvik	Tynset
Arendal	Haugesund	Sandnessjøen	Tønsberg
Bergen	Knarvik	Stavanger	Ålesund
Bodø	Kristiansand	Stord	
Elverum	Larvik	Strøme	
Finnsnes	Mo i Rana	Tromsø	

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Revisors beretning 2015
Aker ASA

Konklusjon om selskapsregnskapet

Etter vår mening er morselskapets årsregnskap avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Aker ASA per 31. desember 2015 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Aker ASA per 31. desember 2015 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsene om eierstyring og selskapsledelse, samt samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsene om eierstyring og selskapsledelse, samt samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 17. mars 2016
KPMG AS

Arve Gevoll
Statsautorisert revisor

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

SAMMENSLÅTT RESULTATREGNSKAP

SAMMENSLÅTT BALANSE
PER 31. DESEMBER

NOTER TIL REGNSKAPET

- Note 1 | Regnskapsprinsipper og grunnlag for utarbeidelse
- Note 2 | Spesielle driftsposter
- Note 3 | Mottatt utbytte
- Note 4 | Andre finansposter
- Note 5 | Verdiendringer
- Note 6 | Skatter
- Note 7 | Aksjer og selskapsandeler
- Note 8 | Rentefrie langsiktige fordringer og øvrige eiendeler
- Note 9 | Andre rentebærende omløpsmidler og langsiktige fordringer
- Note 10 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 11 | Egenkapital
- Note 12 | Rentefri gjeld og forpliktelser
- Note 13 | Rentebærende gjeld
- Note 14 | Risiko
- Revisors beretning

Sammenslått resultatregnskap

Beløp i millioner kroner	Note	2015	2014
Driftskostnader		(219)	(223)
Avskrivninger og nedskrivninger	8	(31)	(15)
Spesielle driftsposter	2	-	1
Driftsresultat		(250)	(238)
Mottatt utbytte	3	1 340	844
Andre finansposter	4	(632)	(490)
Verdiendringer	5	153	(1 432)
Resultat før skatt		611	(1 316)
Skatter	6	-	(6)
Årsresultat		611	(1 322)

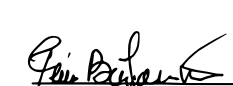
Sammenslått balanse per 31. desember

Beløp i millioner kroner	Note	2015	2014
EIENDELER			
Immaterielle eiendeler	8	-	9
Varige driftsmidler	8	249	226
Sum immaterielle eiendeler og varige driftsmidler		249	235
Finansielle rentebærende anleggsmidler	9	986	285
Finansielle rentefrie anleggsmidler	8	159	27
Aksjer og selskapsandeler	7	16 184	14 742
Sum finansielle anleggsmidler		17 329	15 055
Sum anleggsmidler		17 578	15 290
Rentefrie kortsiktige fordringer		246	19
Rentebærende kortsiktige fordringer	9	262	133
Kontanter og kontantekvivalenter	10	1 488	2 857
Sum omløpsmidler		1 996	3 009
Sum eiendeler		19 574	18 299
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital	11	2 327	2 026
Opptjent egenkapital		9 504	8 315
Sum egenkapital		11 831	10 341
Forpliktelser og annen rentefri langsiktig gjeld	12	308	391
Rentebærende langsiktig gjeld	13	6 534	5 895
Sum langsiktig gjeld		6 842	6 285
Rentefri kortsiktig gjeld	12	901	867
Rentebærende kortsiktig gjeld	13	-	806
Sum kortsiktig gjeld		901	1 673
Sum gjeld og egenkapital		19 574	18 299

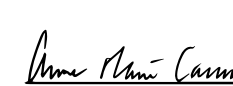
FORNEBU, 17. MARS 2016
Aker ASA

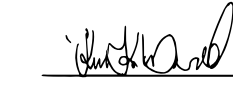
Kjell Inge Røkke
Styrets leder

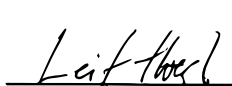
Finn Berg Jacobsen
Styrets nestleder

Anne Marie Cannon
Styremedlem

Kristin Krohn Devold
Styremedlem

Leif O. Høegh
Styremedlem

Karen Simon
Styremedlem

Arne Tranøy
Styremedlem

Arnfinn Stensø
Styremedlem

Inger Elise Karlsen
Styremedlem

Amram Hadida
Styremedlem

Øyvind Eriksen
Konsernsjef og daglig leder

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET
AKER ASA
AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER

SAMMENSLÅTT RESULTATREGNSKAP
SAMMENSLÅTT BALANSE PER 31. DESEMBER
NOTER TIL REGNSKAPET
Note 1 Regnskapsprinsipper og grunnlag for utarbeidelse
Note 2 Spesielle driftsposter
Note 3 Mottatt utbytte
Note 4 Andre finansposter
Note 5 Verdiendringer
Note 6 Skatter
Note 7 Aksjer og selskapsandeler
Note 8 Rentefrie langsiktige fordringer og øvrige eiendeler
Note 9 Andre rentebærende omløpsmidler og langsiktige fordringer
Note 10 Kontanter og kontantekvivalenter
Note 11 Egenkapital
Note 12 Rentefri gjeld og forpliktelser
Note 13 Rentebærende gjeld
Note 14 Risiko
Revisors beretning

Noter til regnskapet

Note 1 | Regnskapsprinsipper og grunnlag for utarbeidelse

Det sammenslåtte regnskapet for Aker ASA og holdingselskaper er etablert for å vise den finansielle stillingen som om disse til sammen utgjorde ett eierselskap. Det tradisjonelle morselskapsregnskapet er utvidet til å ta med alle 100 prosent eide underliggende administrative serviceselskap og holdingselskap som ikke har annet enn investeringer, bankbeholdning og gjeld i balansen.

SELSKAPENE SOM ER SAMMENSLÅTT OG TIL SAMMEN UTGJØR AKER ASA OG HOLDINGSELSKAPER ER SOM FØLGER:

- Aker ASA
- Resource Group International AS
- Aker Holding Start 2 AS
- Aker Capital AS
- Aker Capital II AS
- A-S Norway AS
- Aker US Services LLC
- Aker Pharma Holdco AS

I november 2015 kjøpte Aker Maritime Finance AS opp flere eiendomsselskaper og gikk dermed fra å være et holdingselskap uten aktivitet, til å bli et operativt eiendomsselskap. Aker Maritime Finance AS med datterselskapene Old Kværner Invest AS, Sea Launch Holding AS, Kværner Sea Launch Ltd og Kværner US Sea Launch Inc har derfor, basert på prinsippene ovenfor, blitt definert ut av Aker ASA med holdingselskaper pr. 31.12.2015. Dette medførte en endring i egenkapitalen på -9 millioner kroner. I tillegg kjøpte Aker ASA seg i juli 2015 opp i selskapet Aker Capital II AS (tidligere Convento Capital Fund AS) via Aker Capital AS slik at selskapet nå er 100% eid og inngår i Aker ASA og holdingselskaper. Dette medførte en endring i egenkapitalen på 1 337 millioner kroner.

Regnskapsprinsippene for Aker ASA og holdingselskaper er basert på regnskapsprinsippene til Aker ASA så langt det passer. Et nøk-

kelprinsipp er at børsnoterte aksjer er verdsatt i henhold til laveste av børskurs og kostpris. Øvrige poster er bokført i henhold til laveste av virkelig verdi og kostpris. Se [Aker ASA regnskapsprinsipper](#) på side 59. Et unntak fra Aker ASA sine regnskapsprinsipper er at for Aker ASA og holdingselskaper vil kjøp og salg av virksomheter være en del av selskapets ordinære virksomhet. Gevinst ved salg av aksjer er derfor klassifisert som driftsinntekter i det sammenslåtte resultatregnskapet i årsregnskapet. Gevinster og tap blir resultatført kun ved transaksjoner med eksterne parter. Blant annet på grunn av dette kan Aker ASA og holdingselskaper ha ulik kostpris på investeringer i aksjer i forhold til de underliggende selskapsregnskapene.

Note 4 | Andre finansposter

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Renter selskap samme konsern	32	44
Andre renter	(319)	(318)
Andre finansposter	(345)	(216)
Sum andre finansposter	(632)	(490)

Andre finansposter i 2015 kan blant annet henføres til nedskrivning av intern fordring mot Setanta med 139 millioner kroner og tap på TRS-kontrakter med 191 millioner kroner.

Andre finansposter i 2014 kan blant annet henføres til nedskrivning av intern fordring mot Setanta med 170 millioner kroner og tap på TRS-kontrakter med 43 millioner kroner.

Note 5 | Verdiendringer

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Verdiendring av Aker BioMarine AS aksjer	-	(1)
Verdiendring av Trygg Pharma Group AS aksjer	(153)	-
Aker Capital - Gevinst salg fond AAM	-	131
Aker Capital - Verdiendring aksjer i Det norske oljeselskap	735	(735)
Verdiendring av Aker Solutions aksjer (direkte eierandel)	(195)	(491)
Verdiendring av Akastor aksjer (direkte eierandel)	(158)	(284)
Verdiendring aksjer - Navigator Marine AS	(37)	(60)
Verdiendring aksjer - Align AS	(63)	-
Verdiendring andre aksjer	25	8
Sum verdiendringer	153	(1 432)

Note 6 | Skatter

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Betalbare skatter:		
Norge	-	(7)
Utenfor Norge	-	1
Sum betalbar skatt	-	(6)
Endring utsatt skatt:		
Norge	-	-
Utenfor Norge	-	-
Sum endring utsatt skatt	-	-
Skatt på konsernbidrag	-	-
Sum	-	(6)

Note 3 | Mottatt utbytte

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Aker Kværner Holding	173	406
Ocean Yield	480	316
Fornebuporten Holding	500	-
Aker Solutions (direkte eierandel)	25	67
Havfisk	47	-
Øvrige selskaper	116	54
Sum mottatt utbytte	1 340	844

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSELSKAPER

SAMMENSLÅTT RESULTATREGNSKAP

SAMMENSLÅTT BALANSE
PER 31. DESEMBER

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1		Regnskapsprinsipper og grunnlag for utarbeidelse
Note 2		Spesielle driftsposter
Note 3		Mottatt utbytte
Note 4		Andre finansposter
Note 5		Verdiendringer
Note 6		Skatter
Note 7		Aksjer og selskapsandeler
Note 8		Rentefrie langsiktige fordringer og øvrige eiendeler
Note 9		Andre rentebærende omløpsmidler og langsiktige fordringer
Note 10		Kontanter og kontantekvivalenter
Note 11		Egenkapital
Note 12		Rentefri gjeld og forpliktelser
Note 13		Rentebærende gjeld
Note 14		Risiko
Revisors beretning		

Note 7 | Aksjer og selskapsandeler

Per 31. desember 2015	Eierandel i %	Antall aksjer	Bokført verdi (mill kroner)	Børskurs 31.12.2015 (kroner)	Markedsverdi ⁴⁾ 31.12.2015 (mill kroner)
Industrielle investeringer					
Aker Solutions ASA ¹⁾	28,39	77 233 531		30,30	2 340
Akastor ASA ²⁾	28,19	77 233 531		12,00	927
Kværner ASA ³⁾	28,71	77 233 531		8,22	635
Aker Kværner Holding AS	70,00		3 460		3 902
Aker Solutions ASA ¹⁾	6,37	17 331 762	525	30,30	525
Akastor ASA ²⁾	8,52	23 331 762	280	12,00	280
Det norske oljeselskap ASA	49,99	101 289 038	4 773	55,25	5 596
Aker BioMarine AS	99,51	68 714 739	1 405	-	1 405
Havfisk ASA	73,25	62 001 793	402	28,20	1 748
Ocean Yield ASA	72,97	98 242 575	2 487	68,50	6 730
Sum industrielle investeringer			13 332		20 186
Finansielle investeringer					
American Shipping Company ASA			306		
Philly Shipyard ASA			51		
Norron Target/Select			280		
Fornebuporten Holding AS			736		
Trygg Pharma Group AS			193		
Aker Maritime Finance AS			878		
Align AS			225		
Øvrige egenkapitalinvesteringer			183		
Sum aksjer og selskapsandeler			16 184		

Børsnoterte aksjer er verdsatt i henhold til laveste av børskurs og kostpris. Øvrige poster er bokført i henhold til laveste av virkelig verdi og kostpris.

1) Aker Kværner Holding eier 40,56 % av Aker Solutions ASA. Aker ASA eier 70 % av Aker Kværner Holding AS. I tillegg eier Aker ASA 6,37 % av Aker Solutions. Sum indirekte og direkte eierandel i Aker Solutions for Aker blir 34,76 %.

2) Aker Kværner Holding eier 40,27 % av Akastor ASA. Aker ASA eier 70 % av Aker Kværner Holding AS. I tillegg eier Aker ASA 8,52 % av Akastor. Sum indirekte og direkte eierandel i Akastor for Aker blir 36,71 %.

3) Aker Kværner Holding eier 41,02 % av Kværner ASA. Aker ASA eier 70 % av Aker Kværner Holding AS. Indirekte eierandel i Kværner ASA for Aker blir 28,71 %.

4) Se [note 14](#).

Note 8 | Rentefrie langsiktige fordringer og øvrige eiendeler

Beløp i millioner kroner	Fordringer	Øvrige eiendeler	Sum 2015	Sum 2014
Utsatt skattefordring	-	-	-	9
Pensjonsmidler	4	-	4	2
Langsiktige fordringer mot datterselskaper	43	-	43	26
Øvrige	112	249	361	226
Sum	159	249	408	262

Øvrige eiendeler i 2015 og 2014 kan blant annet henføres til fly med henholdsvis 157 millioner kroner og 167 millioner kroner. Posten inkluderer også inventar og eiendommer.

Årets avskrivninger i 2015 var på 15 millioner kroner (15 millioner kroner i 2014). Det ble foretatt nedskrivning av øvrige eiendeler med 16 millioner kroner i 2015.

Note 9 | Andre rentebærende omløpsmidler og langsiktige fordringer

Beløp i millioner kroner	Kortsiktige	Langsiktige	Sum 2015	Sum 2014
Fordringer mot datterselskaper	255	221	476	404
Fordring American Shipping Company ASA	-	176	176	-
Fordring Ocean Harvest Invest AS	-	586	586	-
Andre fordringer	7	4	11	14
Sum	262	986	1 249	418

FORDRINGER MOT DATTERSELSKAPER:

Beløp i millioner kroner	Rentebærende kortsiktige	Rentebærende langsiktige	Sum rentebærende 2015	Rentefrie fordringer	Totale fordringer mot datterselskaper
Setanta Energy	-	11	11	-	11
Aker BioMarine AS	-	187	187	44	231
Navigator Marine AS	-	19	19	1	20
Aker Maritime Finance AS	255	-	255	-	255
Øvrige selskaper	-	4	4	-	4
Sum	255	221	476	45	521

Note 10 | Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter utgjør 1 488 millioner kroner ved utgangen av året, hvorav 17 millioner kroner er bundne midler.

Note 11 | Egenkapital

AKSJEKAPITALEN I AKER ASA PER 31. DESEMBER 2015 BESTÅR AV FØLGENDE AKSJEGRUPPER:

	Utstedte aksjer	Antall egne aksjer	Utestående aksjer	Pålydende (kr)	Samlet pålydende (millioner kroner) Utstedte aksjer
Ordinære aksjer	74 321 862	(158 885)	74 162 977	28	2 081
Sum aksjekapital	74 321 862	(158 885)	74 162 977		2 081
Egne aksjer					(4)
Overkurs					250
Sum innskutt egenkapital					2 327

Aksjene er utbytteberettiget. Hver aksje har lik stemmeandel. Aker ASA er ikke stemmeberettiget for sine egne aksjer.

På generalforsamlingen den 22. april 2016 vil det bli foreslått et utbytte på 10 kroner per aksje, totalt 742 millioner kroner.

REGNSKAP OG NOTER

AKER-KONSERNET

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSSELSKAPER

SAMMENSLÅTT RESULTATREGNSKAP

SAMMENSLÅTT BALANSE
PER 31. DESEMBER

NOTER TIL REGNSKAPET

- Note 1 | Regnskapsprinsipper og grunnlag for utarbeidelse
- Note 2 | Spesielle driftsposter
- Note 3 | Mottatt utbytte
- Note 4 | Andre finansposter
- Note 5 | Verdiendringer
- Note 6 | Skatter
- Note 7 | Aksjer og selskapsandeler
- Note 8 | Rentefrie langsiktige fordringer og øvrige eiendeler
- Note 9 | Andre rentebærende omløpsmidler og langsiktige fordringer
- Note 10 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 11 | Egenkapital
- Note 12 | Rentefri gjeld og forpliktelser
- Note 13 | Rentebærende gjeld
- Note 14 | Risiko
- Revisors beretning

Note 12 | Rentefri gjeld og forpliktelser

Beløp i millioner kroner	Kortsiktige	Langsiktige	Total 2015	Total 2014
Skattegjeld	-	-	-	16
Pensjonsforpliktelse	-	157	157	205
Garantiforpliktelse mot Aker Maritime Finance AS	-	139	139	-
Avsatt utbytte	742	-	742	723
Øvrig	159	12	171	313
Sum	901	308	1 209	1 257

Note 13 | Rentebærende gjeld

Beløp i millioner kroner	Kortsiktige	Langsiktige	Total 2015	Total 2014
Gjeld mot datterselskaper	-	-	-	5
Rentebærende ekstern gjeld	-	6 534	6 534	6 696
Sum	-	6 534	6 534	6 701

RENTEBÆRENDE EKSTERN GJELD FORDELES SOM FØLGER:

Beløp i millioner kroner	2015	2014
Obligasjonslån	6 571	6 237
Usikret bankgjeld	-	500
Øvrig ekstern gjeld og aktivert lånekostnad	(37)	(42)
Sum	6 534	6 696

RENTEBÆRENDE EKSTERN GJELD HAR FØLGENDE AVDRAGSPLAN FORDELT PÅ LÅNETYPE:

Beløp i millioner kroner	Obligasjonslån	Gjeld til kredittinstitusjon	Øvrige lån, aktiverte lånekostnader	Sum
År				
2016	-	-	-	-
2017	500	-	(1)	499
2018	1 300	-	(6)	1 294
2019	2 071	-	(9)	2 062
2020	1 700	-	(11)	1 689
Etter 2020	1 000	-	(9)	991
Sum	6 571	-	(37)	6 534

Note 14 | Risiko

AKER ASA OG HOLDINGSSELSKAPER BALANSEFØRTE VERDIER FORDELER SEG PÅ TO SEGMENTER:

Prosent	2015	2014
Industrielle investeringer	68%	70%
Finansielle investeringer	32%	30%
Spesifisering finansielle investeringer:		
Fonds- og egenkapitalinvesteringer	15%	10%
Kontanter	8%	16%
Rentebærende fordringer	6%	2%
Anleggsmidler, utsatt skattefordel, rentefrie fordringer	3%	2%

Virksomheten innenfor hver kategori vil være eksponert mot makroutviklingen i sine respektive markedssegmenter.

Sum balanseført verdi eiendeler for Aker ASA og holdingselskaper er 19 574 millioner kroner, hvorav balanseført verdi av industrielle investeringer er 13 332 millioner kroner. I [note 7](#) er

balanseført verdi og markedsverdi av hver investering innenfor industrielle investeringer spesifisert. Totalt sett for de industrielle investeringene er markedsverdien 20 186 millioner kroner, betydelig høyere enn balanseført verdi. Bokført verdi av det unoterte selskapet Aker BioMarine AS er inkludert i sum markedsverdi. For Aker ASA sin direkte investering i de børs-

noterte selskapene Aker Solutions (6,37% eierandel) og Akastor (8,52% eierandel) er bokført verdi lik markedsverdi.

Balanseført verdi av finansielle investeringer er 6 243 millioner kroner. Kontanter utgjør 8 prosent av sum balanseførte eiendeler og 24 prosent av finansielle investeringer.

AKER-KONSERNET

AKER ASA

AKER ASA OG
HOLDINGSSELSKAPER

SAMMENSLÅTT RESULTATREGNSKAP

SAMMENSLÅTT BALANSE
PER 31. DESEMBER

NOTER TIL REGNSKAPET

- Note 1 | Regnskapsprinsipper og grunnlag for utarbeidelse
- Note 2 | Spesielle driftsposter
- Note 3 | Mottatt utbytte
- Note 4 | Andre finansposter
- Note 5 | Verdiendringer
- Note 6 | Skatter
- Note 7 | Aksjer og selskapsandeler
- Note 8 | Rentefrie langsiktige fordringer og øvrige eiendeler
- Note 9 | Andre rentebærende omløpsmidler og langsiktige fordringer
- Note 10 | Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 11 | Egenkapital
- Note 12 | Rentefri gjeld og forpliktelser
- Note 13 | Rentebærende gjeld
- Note 14 | Risiko

Revisors beretning

Revisors beretning

KPMG AS
P.O. Box 7000 Majorstuen
Sørkedalsveien 6
N-0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til styret i Aker ASA

REVISORS BERETNING

Vi har revidert det vedlagte sammenslåtte regnskapet for Aker ASA og holdingselskaper, som består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, et sammendrag av viktige forutsetninger for utarbeidelsen og andre noteopplysninger.

Ledelsens ansvar for regnskapet

Ledelsen er ansvarlig for utarbeidelsen av det sammenslåtte regnskapet for Aker ASA og holdingselskaper og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med de angitte forutsetninger for utarbeidelsen i innledningen til det sammenslåtte regnskapet, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette sammenslåtte regnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing. Disse standardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at det sammenslåtte regnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i det sammenslåtte regnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at det sammenslåtte regnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for enhetens utarbeidelse av et regnskap som gir en dekkende fremstilling, med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av enhetens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene som er utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den generelle presentasjonen av det sammenslåtte regnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

REVISORS BERETNING 2015

Konklusjon

Etter vår mening gir det sammenslåtte regnskapet i det alt vesentlige et rettviseende bilde av den økonomiske stillingen til Aker ASA og holdingselskaper per 31. desember 2015, og av selskapets økonomiske resultat for det avsluttede regnskapsåret i samsvar med de forutsetninger for utarbeidelsen angitt i innledningen til det sammenslåtte regnskapet.

Grunnlag for regnskapsavleggelse

Uten å modifisere vår konklusjon gjør vi oppmerksom på forutsetninger for utarbeidelsen angitt i innledningen til det sammenslåtte regnskapet, som beskriver grunnlaget for regnskapsavleggelse. Som et resultat av dette anses ikke dette sammenslåtte regnskapet å være egnet for andre formål.

Andre forhold

Aker ASA har utarbeidet et ordinært årsregnskap for regnskapsåret som ble avsluttet 31. desember 2015, bestående av selskapsregnskap utarbeidet etter regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge og konsernregnskap utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Vi har avgitt en revisjonsberetning datert 17. mars 2016 til aksjonærene i Aker ASA på det ordinære årsregnskapet.

Oslo, 17. mars 2016
KPMG AS

Arve Gevoll
Statsautorisert revisor

Offices in:

Oslo	Grimstad	Molde	Trondheim
Alta	Hamar	Narvik	Tynset
Arendal	Haugesund	Sandnessjøen	Tønsberg
Bergen	Knaivik	Stavanger	Ålesund
Bodo	Kristiansand	Stord	
Elverum	Larvik	Straume	
Finnnes	Mo i Rana	Tromsø	

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

STYRET OG LEDELSEN

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015

Nøkkelindikatorer

Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSERNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer

Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet

Aker ASA

Aker ASA og

holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret

Ledelse

STYRET OG LEDELSEN

Styret

KJELL INGE RØKKE
STYRETS LEDER

Industrileder Kjell Inge Røkke (født 1958) er Aker ASAs hoved-eier og har vært drivkraften i Aker siden 1990-tallet. Røkke startet sin karriere da han kjøpte en 69-fots tråler i USA i 1982, og han bygget gradvis opp et ledende, verdensomspennende fiskeriselskap: Fangst og ombordproduksjon av hvitfisk. I 1996 kjøpte det Røkke-kontrollerte selskapet RGI nok Aker-aksjer til å bli Akers største eier, og fusjonerte senere RGI med Aker. Røkke er styremedlem i Aker Solutions, Det norske, Ocean Yield og Kværner.

Per 31. desember 2015 eier Røkke, 50 673 577 aksjer (68,2 prosent) i Aker ASA, gjennom sitt eierselskap The Resource Group TRG AS med datterselskaper, som han eier sammen med sin kone Anne Grete Eidsvig, og har ingen opsjoner. Røkke er norsk statsborger. Han er valgt inn for perioden 2014–2016.

FINN BERG JACOBSEN
STYRETS NESTLEDER

Finn Berg Jacobsen (født 1940) har en MBA fra Harvard Business School og er statsautorisert revisor. Han har hatt flere stillinger innen Arthur Andersen & Co, blant annet som regional leder for Norden fra 1983 til 1999. Fra 2001 til 2005 arbeidet Berg Jacobsen som finansdirektør og stabsleder i Aker Kværner ASA. Han arbeider nå som rådgiver innenfor selskapsstyring og finans. Han har vært oppnevnt som medlem av en rekke utvalg og komiteer innenfor revisjon og regnskap. Han ble i 2000 tildelt St. Olavs orden, ridder av 1. klasse, for sitt bidrag til utvikling av revisjons- og regnskapsfaget i Norge.

Per 31. desember 2015 eier Berg Jacobsen 5 159 aksjer i Aker ASA, gjennom FBJ-Consulting AS, og har ingen opsjoner. Berg Jacobsen er norsk statsborger. Han er valgt inn for perioden 2014–2016.

ANNE MARIE CANNON
STYREMEDLEM

Anne Marie Cannon (født 1957) har over 30 års erfaring innen olje- og gassindustrien, både industrielt og fra investeringsbanksiden. Fra 2000 til 2014 var hun seniorrådgiver i Natural Resources Group i Morgan Stanley med fokus på oppstrøms M&A. Hun har erfaring fra finans og handel i Shell UK Exploration and Production, Thomson North Sea og J. Henry Schroder Wagg. Hun har sittet i ledelsen i Hardy Oil and Gas og British Borneo. Anne Marie Cannon er nestleder i styret i Det norske oljeselskap, styremedlem i Premier Oil og STV Group plc. Hun har en BSc fra Glasgow University.

Per 31. desember 2015 eier Cannon ingen aksjer i Aker ASA, og har ingen opsjoner. Cannon er britisk statsborger. Hun er valgt inn for perioden 2015–2017.

KRISTIN KROHN DEVOLD
STYREMEDLEM

Kristin Krohn Devold (født 1961) var stortingsrepresentant for Høyre fra 1993 til 2005. Hun var forsvarsminister fra 2001 til 2005. Hun er i dag administrerende direktør i NHO Reiseliv og styremedlem i blant annet Aker ASA, Aker Kværner Holding AS og Norsk-Svensk Handelskammer. Hun er utdannet siviløkonom ved Norges Handelshøyskole og har mellomfag i sosiologi fra Universitetet i Bergen.

Per 31. desember 2015 eier Krohn Devold ingen aksjer i Aker ASA, og har ingen opsjoner. Krohn Devold er norsk statsborger. Hun er valgt inn for perioden 2015–2017.

LEIF O. HØEGH
STYREMEDLEM

Leif O. Høegh (født 1963) har en master i sosialøkonomi fra University of Cambridge og en MBA fra Harvard Business School. Høegh arbeidet tidligere for McKinsey & Company og Royal Bank of Canada Group. Han er styreleder i Høegh Autoliners og nestleder i Høegh LNG. Høegh er også styremedlem i Høegh Eiendom og Rift Valley Holdings. Høegh er medlem av bedriftsforsamlingen i Det norske.

Per 31. desember 2015 har Høegh en indirekte eierinteresse i 139 309 Aker ASA-aksjer, og har ingen opsjoner. Høegh er norsk statsborger. Han er valgt inn for perioden 2014–2016.

KAREN SIMON
STYREMEDLEM

Karen Simon (født 1959) er Vice Chairman i investeringsbanken til JPMorgan. Hun har over 32 års bankerfaring og er for tiden leder for Financial Sponsors gruppen i New York bestående av 20 finansielle rådgivere som dekker over 120 Private Equity fond med tjenester innenfor fusjoner og oppkjøp, lånefinansierte oppkjøp, og egenkapitalmarkedstransaksjoner. Forut for hennes nåværende rolle bodde Karen 20 år i London der hun ledet Financial Sponsors gruppen for EMEA landene, hun var med å lede Debt Capital Markets avdelingen for EMEA, samt at hun var leder for olje- og gassgruppen innenfor EMEA landene. Karen har over 15 års erfaring som bankrådgiver innenfor olje- og gasssektoren, fra 1984 til 1998 og i nyere tid fra 2012 og fremover.

Per 31. desember 2015 eier Simon ingen aksjer i Aker ASA og har ingen opsjoner. Hun er både britisk og amerikansk statsborger. Hun er valgt inn for perioden 2015–2017.

ATLE TRANØY
STYREMEDLEM ANSATTES REPRESENTANT

Atle Tranøy (født 1957) er hovedtillitsvalgt i Aker ASA. Han har vært heltids tillitsvalgt i Aker-bedrifter siden 1983, først i Kværner Stord. Han er også leder for European Works Council i Aker.

Tranøy har vært ansatt i Kværner Stord siden 1976. Han er utdannet rørlegger.

Per 31. desember 2015 eier Tranøy ingen aksjer i Aker ASA, og har ingen opsjoner. Tranøy er norsk statsborger. Han er valgt inn for perioden 2015–2017.

STYRET OG LEDELSEN

INNHold

DETTE ER AKER

Hovedpunkter 2015
Nøkkellindikatorer
Utvikling i verdijustert egenkapital

KONSRNSJEFENS BREV

AKSJONÆR-INFORMASJON

VIRKSOMHETEN

Industrielle investeringer
Finansielle investeringer

STYRETS ÅRSBERETNING 2015

REGNSKAP OG NOTER

Aker-konsernet
Aker ASA
Aker ASA og holdingselskaper

STYRET OG LEDELSEN

Styret
Ledelse

Styret

AMRAM HADIDA
STYREMEDLEM ANSATTES
REPRESENTANT

Amram Hadida (født 1960) har vært ansatt i Kværner siden 1990 og vært heltidstillitsvalgt for Aker Stord AS og Kværner Stord AS siden 2004. Hadida har vært klubleder siden 2012 og sittet i styret ved Aker Stord AS og Kværner Stord AS i perioden 2005–2015. Hadida er ansatt som sveiser og har fagbrev innen sveisedisiplin.

Per 31. desember 2015 eier Hadida ingen aksjer i Aker ASA, og har ingen opsjoner. Han er israelsk statsborger. Hadida er valgt inn for perioden 2015–2017.

ARNFINN STENSØ
STYREMEDLEM ANSATTES
REPRESENTANT

Arnfinn Stensø (født 1957) har vært ansatt i Aker Solutions (tidligere Aker Offshore Partner) i Stavanger siden 1998. Han er utdannet elektroingeniør og er medlem i NITOs forhandlingsutvalg og samarbeidsutvalget NITO-NHO.

Per 31. desember 2015 eier Stensø ingen aksjer i Aker ASA, og har ingen opsjoner. Han er norsk statsborger. Stensø er valgt inn for perioden 2015–2017.

INGER ELISE KARLSEN
STYREMEDLEM ANSATTES
REPRESENTANT

Inger Elise Karlsen (født 1961) har jobbet i fiskeindustrien fra 1998 og har fagbrev innen fiskeri. Karlsen er medlem i fagforeningen ved Norway Seafoods i Stamsund.

Per 31. desember 2015 eier Karlsen ingen aksjer i Aker ASA, og har ingen opsjoner. Hun er norsk statsborger. Karlsen er valgt inn for perioden 2015–2017.

Ledelse

ØYVIND ERIKSEN
KONSRNSJEF

Øyvind Eriksen (født 1964) ble ansatt i Aker ASA i januar 2009. Eriksen er utdannet jurist ved Universitet i Oslo. Han arbeidet i advokatfirmaet BA-HR fra 1990, som deltaker (partner) siden 1996, og som styremedlem/-formann i BA-HR fra 2003. I BA-HR jobbet Eriksen tett med Aker og Akers hovedaksjonær, Kjell Inge Røkke. Eriksen er styreformann i Aker Solutions ASA, Det norske oljeselskap ASA og Aker Kværner Holding AS, samt styremedlem i bl.a. The Resource Group TRG AS, TRG Holding AS og Reitangruppen AS.

Per 31. desember 2015 eier Eriksen 144 911 aksjer i Aker ASA, og har ingen opsjoner. Gjennom et privateid selskap eier Eriksen 0,20 prosent av B-aksjene i TRG Holding AS. Eriksen er norsk statsborger.

FRANK O. REITE
FINANSIDIREKTØR

Frank O. Reite (født 1970) begynte for første gang i Aker i 1995, og tiltrådte stillingen som finansdirektør i Aker ASA i august 2015. Han er utdannet økonom ved Handelshøyskolen BI i Oslo. Reite kom fra stillingen som konsernsjef i Akastor. Han har tidligere hatt ulike topplederposisjoner i Aker-konsernet, blant annet oppfølging og utvikling av Akers investeringer i Convento Capital Fund AS, Havfisk ASA, Norway Seafoods AS og Aker Yards ASA. Reite har også erfaring fra bank og som operativ direktør i Paine & Partners, et New York-basert private equity-selskap. Reite er styreleder i Havfisk ASA, Ocean Yield ASA og i Akastor ASA.

Per 31. desember 2015 eier Reite 5 435 aksjer i Aker ASA, og har ingen opsjoner. Reite er norsk statsborger.

AKER ASA

Oksenøyveien 10, NO-1366
Lysaker, Norway

Post: P.O Box 243, NO-1326
Lysaker, Norway

Telefon: +47 24 13 00 00

E-post: contact@akerasa.com

www.akerasa.com

Bilder: Ilja Hendel, Bård Gudim,
ExxonMobil Canada Properties, Aker Solutions
Design: Tania Goffredo Design